ARCHIV OBCE 2a
TLIPADLY
Kronika obce s let
(1914) 1922 - 1945 (1963)

Kronika obce Tupadly

I. díl

I

Pamětní kniha založená roku 1922.

Ant. Zelinka
starosta

PAMĚTNÍ KNIHA
OBCE
TUPADLY
OKRES ČÁSLAV
DÍL I.

Tato pamětní kniha čítá 306 (třistašest) stran.
Založena byla v r. 1922. • Dne 8. dubna 1951.

člen M.N.V.

předseda M.N.V.

Zámek v Tupadlích.

TUPÁDLY.

od profesora Ladislava Hosáka.

Použité prameny a literatura:

Prameny původní: Zemský archiv, Berní rula a Teres. katastr

tištěné: Pozůstatky desk zem., Regesta, Český archiv, Libri confirmat., Libri erect.;

Literatura: Sedláček, Dějiny Čáslavi, Hrady a zámky, Slovník místopisný, D. J. K., Bílek, Konfiskace, Sommerova a Schallerova topografie, Čáš. přát. star.

Poprve v památkách listinných vyskytují se Tupadly r. 1242. Tehdy daroval Jan z Polné, syn Zbislava z Bračic, řádu Německých rytířů vsi Drobovice, Samoplesy (zanikly mezi Žleby, Potěhy a Vilémovicemi tam, kde býval druhdy dvůr kommendy drobovské a 1618 připomíná se pole Samopleské), Vršce a polovinu Vinař s příslušenstvím, dále les Libici mezi Doubravkou a Kamenicí od pramenů obou řek až k statkům dcery své Anny, k Branišovu, Markvarticům a Příchodu, pak patronátní právo v Polné a dvě vsi řečené Jankov. Kdyby pak manželka jeho zemřela, neb po smrti jeho podruhé se provdala, měly řádu připadnouti ještě dvě vsi zvané Potěhy (později splynuly), Tupadly a druhá polovice Vinař s příslušenstvím. Jan z Polné zemřel brzo po r. 1254 a tehdy či brzy po té uvázal se řád v držení Potěh a valné části Tupadel. Němečtí křížovníci postavili si v Drobovicích kostel a kommendu jako hrad a pokoušeli se i o kolonisaci kraje; osadili Němci osadu Sitinec či Sítnici (zanikla za válek husitských). Bylať ves tato r. 1267 přifařena do Potěh, ale ježto obyvatelé její byli Němci, směli docházeti do řádové kaple drobovické, dokud by v Potěhách nebyl německý kněz. Kostel v Potěhách založil teprve řád, neboť r. 1242 se tu podací ještě nepřipomíná.

Řád přikoupil r. 1347 3 lány v Tupadlích od Stibora z Lihoště, ale postoupil 1411 kommendu drobovickou se všemi statky králi Václavovi a k jeho ruce Hájkovi z Hodětína a Jetřichovi Krahovi z Borku. Václav IV zastavil statek drobovický Mikuláši Divůčkovi z Jemniště. Klášter pak docela zanikl, když 1421 spustošen byl Pražany a Tábory.

Na menším díle Tupadel s tvrzí seděli vladykové z Tupadel z nichž jmenují se v letech 1278–89 Načevoj, 1310 Holeš, a 1312–47 Načevoj II, po němž se 1247 vdova Adléta připomíná. Rod ten měl erbem ve štítě dvě ryb. Tvrz stávala na místě nynějšího zámku. R. 1356 vedena byla pře o jakési dědictví v Tupadlech mezi Ješkem řeč. Osvaldem z Čáslavě s jedné strany a Slávkem z Ostředku a Stiborem z Vlkové se strany druhé. Rozhodčí, Bohuněk ze San a Mstidruh z Vrbky, rozhodli, aby Ješek soupeřům za náhradu 84 hř. gr. dědictví postoupil.

Na tvrzi seděli dále: 1371 bratři Našek, Lev a Mikuláš, snad synové Načevoje II. Nástupcem jejich byl 1387 Litvín z Tupadel, jenž však ještě před 1391 zemřel, neboť tehdy čáslavští měšťané Václav ze Skály, Nikl Playfus a Mikeš kladli odpor provolání dědin v Tupadlích po smrti Litvínově za odúmrt pokládaných, činíce nárok na 100 m. na těch

dědinách zapsaných, aniž by však provedli. S nimi zároveň bránila Markéta, manželka čáslavského měšťana Jakuba z Přelouče, svého věna. Dědictví Litvínovo podržel Hynek Tluksa z Šechtic, který prodal 1394 Tupadly dvůr se dvěma poplužími a příslušenstvím, role, louky, lesy, potok, rybníky a podací ve Schořovech za 310 hř. gr. Beneši ze Smrdákova, zakladateli rodu tupadlských vladyk.

Beneš se synem svým Václavem obdržel 1411 od bratra svého Mikuláše, opata vilémovského ves Bačkov a Zboží, a daroval t. r. kostelu schořovskému plat v Třebouíně, aby si tento mohl držeti kněze střídníka; plat ten ještě s jinými platy byl pak přenesen 1415 na ves Starkoč. Beneš zemřel po r. 1418. Syn jeho Václav súčastnil se ještě 1440 sjezdu čáslavského a 29. září 1455 věnoval manželce své Kunce na statcích svých v Bousovně a Lovčicích a sice na dvorci Petrově v Bousově a na dvorcích Michkově a Křížově v Lovčicích v 80 hř. gr., jakož i na všech movilostech poplužního dvora v Tupadlích v 25 hř. gr. Brzy potom Václav zemřel a vdova prodala 4. dubna 1457 své věno za 105 hř. gr. Prockovi z Tupadel, připomínanému 1454, který 1460 spolu se Zikmundem z Petrovic přikoupil za 112½ hř. gr. poplužní dvůr a podsedek v Hostoulicích. Po Prockovi zůstal syn Beneš a dcera Machna či Markéta, které Beneš, dětí nemaje, před smrtí (1464) všechno své jmění zapsal, jmenovitě: Tupadly, Schořov, Lovčice, Bousovnu, Skryje, Chvalovice, Kysibli, Hostoulice, Jilem a Jitkov. Koncem 15. stol. seděl na tvrzi tupadlské Jan z Dlouhé Vsi, který 1497 statečck svůj v Bousovně prodal, a pak 1528–29 Jan Kašpárek z Nebovid. Jan Chotouchovský z Nebovid prodal 1533 tento díl bratřím Petru a Prokopovi Lukaveckým z Lukavce, kteří v erbu měli modrý štít a v něm pravé pole bílé, horní vykrojené a nad helmem černou trubku. Od Lukaveckých koupil Tupadly 1538 Bernart Žehušický z Nestajova, který tak díl vladyčí spojil se statkem křížovnickým.

Drobovice s příslušenstvím držel totiž od r. 1436 zástavou Jiří z Dubé a Vizmberka, který statek připojil k bývalému panství žlebskému. Žleby držel pak rod Špetlů z Prudic, kterým zástava drobovická – neznámo kdy – prodána dědičně. Z nich Jan ml. Špetle z Prudic měl za manželku Anežku z Janovic, poslední toho rodu a přijat byl od Jana Jence z Janovic k erbu a stavu, a k erbu svému připojil ještě orlici. Týž prodal pak 1510 Žleby a statek drobovický, k němuž náleželo: Drobovice, pustý klášter a celá ves, vsi Tupadly, Potěhy, Bračice, Vinařice, Přibyslavice a Kozohlody s příslušenstvím, bratřím Janu a Divišovi Žehušickým z Nestajova. Po smrti Janově ujal se žlebského dílu Tupadel syn jeho Jiřík, který r. 1522 dal jej věnem manželce Johanne z Radonic

s kterou vyženil Krchleby. R. 1538 byl již držitelem obou částí Bernart Žehušický, který r. 1545 prodal Tupadly s dvorcem poplužním, Drobovice a Močovice za 3.000 hř. gr. čáslavským.

Svobodný dvůr v Tupadlích, manství kommendy drobovické držel v l. 1519–40 Václav Hoštický z Hoštic, muž velmi svárlivý, který měl časté spory, zejména s Janem Kašpárkem z Nebovid a Kunešem Bohdaneckým z Hodkova.

Hoštický, ač u Potěh ani záhonu neměl, přišel jednou k Potěhám a tu sedlákům na 15 kop ovcí zajal, donutiv napiatou kuší pasáka, aby je propustil. Potom zlámal plot a hnal na grunty své a do příbytku svého u Tupadel; pak je sice na prosbu majetníků propustil, ale na rukojmě takovým spůsobem, kdyby jich zase nepostavili, že mají 100 kop pokuty propadnouti. Kuneš Bohdanecký o to žaloval u hejtmanů. Když byla o to vedena pře, Václav se vymlouval a doložil, že rád slyší, že se Kuneš o to raději k pánům hejtmanům utekl, nežli by naň dal lidi své sezváněti a sbírati, jako jemu o to prve činíval. Propadl a byl odsouzen, aby dobytek propustil.

Václav Hoštický zanechal dvůr zvaný Kosobotský synům Janovi, Hynkovi, Zikmundovi, Jiříku a Divišovi, leč ti pro velké dluhy nemohli jej udržeti a na místě jich Zdeněk Meziřický z Lomnice prodal jej 1560 Janu Ledčarovi za 12.500 hř. gr. praž. Týž Jan získal za 187½ kop gr. rybník s potokem od chobotu téhož rybníka až po cestu, která běží z Tupadel do Potěh. Synové Janovi Hynek a Jan prodali za 2.900 hř. gr. dvůr s dědinami, lukami, palouky, lesy, porostlinami, potoky, mlýnem nově vystaveným, rybníky Dubí (který 1565 Ledčár koupil od Jiříka Amchy z Borovnice), Moždýř, Kamenný s červenou hrází, podzahradní s rybníky dvěma podlesními pod Dubinou a rybníkem Závistí městu Čáslavi (1578.)

Nějaký díl náležel r. 1527 Janu Studeneckému z Pašiněvsi, který držel i blízké Krchleby. Z šlechtických osob bydlili tu 1524 Anna ze Srbec a 1528 Žofka z Tulehova.

Z lidí poddaných připomínají registra soudu komorního: 1527 Pavel rychtář, Vacek, Martin Duškův syn, kteří byli poddaní Jana Studeneckého, 1528 Marketa Votrubcová a 1529 Jíra Pohonice, čeledín, téhož pána. R. 1529 opět Pavel rychtář, Vacek, jinak Václav, Marek Šmech a Marek Duškův syn, poddaní Žehušických z Nestajova.

Většinu svobodných dědin a lánů žitenických, které ležely mezi lány tupadelskými a žitenickými a jež původně náležely klášteru sedleckému, a sice 4 kusy dědiny mezi potokem žitenickým koupil Václav Hoštický od Jana Kašpárka z Nebovid, a dále dva rybníčky pod Žitenicí od Bernarta Žehušického z Nestajova; Hoštický držel i lán dědiny při Tupadlích a polovici lánu při Drobovicích. Jiný kus dědin svobodných držel po svých předcích Jan Chotouchovský z Nebovid a sice žitenické dědiny mezi dědinami žackými a tupadelskými.

Zápis koupě Tupadel z r. 1545 nebyl ještě 1547 do desk zemských vložen. Po Bernartu Žehušickém dědil nároky na Tupadly bratr jeho Václav Žehušický z Nestajova, jemuž pro účast v povstání byly statky jeho Žehušice a Chotusice konfiskovány a Tupadly, protože zápis o nich proveden nebyl, a spolu i jiné statky propadlé města Čáslavi uděleny mu v pondělí po ss. Šimonu a Judovi 1548 v léno; nad to byl Václav povinnen službu manskou s 5 koňmi konati. Cena statku, který obsahoval tehdy Tupadly tvrz, dvůr, ovčín, dědiny, louky, štěpnici s potokem, ves, Drobovice celou ves, Žaky a Močovice, co tu měl, mlýn Drobovský, s robotami z těch vsí, též rybníky Grenar, Novačinu, Břížkovský, Tejnský a Rezkovský, byla 7500 hř. gr. Z konfiskovaného statku odprodala ještě 1551 královská komora plat 6 hř. 12 grč. na dvoře Hoštickém Václavu Hoštickému z Hoštic za 175 hř. gr. č. Václav Žehušický, jehož manželkou byla Anna z Dlouhé Vsi, zemřel r. 1555; synové pak jeho Jan a Hertvík dělíce se o statky otcovské, podrželi Tupadly společně až Jan prodal je co zboží manské i s příslušenstvím 9. října 1559 za 15.000 hř. gr. míš. Čáslavským.

Po smrti Kunesě Bohdaneckého rozdělili se o žlebské panství jeho synové: Žleby zdědil Adam, Bračice s Potěhami Heřman. Týž prodal r. 1558 za 2.090 gr. hř. č. Čáslavským ves Potěhy s lidmi osedlými, podacím a krčmou se vším příslušenstvím a potokem, počna od cesty, která jde k Bračicům až po cestu tupadelskou, která jde k Potěhám. Téhož roku koupil Jiřík Ancha z Borovnice rybník Dubí od Heřmana Bohdaneckého, ale prodal jej ke dvoru Kosobotskému, které město 1578 přikoupilo a scelilo tak ves.

Protože čáslavská obec povinnostem a slibům manským nedostávala, prohlášeny byly Tupadly r. 1573 za léno propadlé. Obec ztrátě předešla jen tím, že složila 2250 kop gr. č. do úřadu rentmistrovského, začež byl jí statek r. 1574 z manství propuštěn a v zjmpné dědictví převeden. R. 1618 byl na panství kapitánem cizinec Jan Dosoyn.

Potěžská fara stala se počátkem 15. st. kališníčkou. Z farářů připomíná se 1572 Václav Tábor, jenž u konsistoře podobojí byl obžalován, že jest ženatý.

Po bitvě bělohorské konfiskovány byly Čáslavským vsi městské a špitální, zejména: Močovice, Tupadly, Potěhy, Horky, Drobovice, Vrdy, Zbudovice, Březí a j. se vší zvolí, „jakož jest to na J. M. C. pro provinění města v pokutě přišlo," a r. 1627 prodány za 92.310 kop 17 gr. 1 d. míš. Marii Magdaleně Trčkové z Lobkovic a na 6 počně; výminka však učiněna, že J. M. C. v milosti své městu Čáslavi tu milost činí a tímuž městu výplatu nadepsaných vesnic, jak se nahoře nadpisuje, zanechává, takže kdyby též město chtělo takové vesnice vyplatiti, tehdy má o tom napřed rok paní Marii Magdaleně dáti věděti a s náklady na vložení do desk a zlepšení těch dvorů složiti.

R. 1623 vypisuje se inventář dvoru tupadelského: odevzdáno žita za 5.150 kop gr. č., pšenice za 10.128 kop, ječmena 399 kop, 45 gr., hrachu 487 kop 30 gr., ovsa 3.260 kop, prosa 76 kop 30 gr., konopí za 33 kop 12 gr., hrnec másla, sejrů 6 (dělá 20 kop); koní tažných bylo 9 (v ceně 1350 kop), krav 14, jalovice 3, volové 2, býk 1, osadek ročních 12 (celkem za dobytek 775 kop); ovcí 115, beranů 10, ročních skůpat 33, zubáků 8, bahnic 38 (summa 1065 kop), svinský dobytek za 265 kop; od hospodářství: 9 vozů, 2 okované kosáky, 4 pluhy, 8 radlic, 8 bran, 18 vah, 8 vah k pluhům, 8 krajadel, bečka soli, 10 chomoutů, 8 šlí, 18 ohlaví a jiné potřeby v ceně 444 kop 2 gr 4 d. Summa 23.953 kop 59 gr. 6 d. č. Stavení dvora cenilo se na 250 kop gr. č. Správci dvora byli tehdy Václav Aquinas a Šimon Jamůrka. Z mlýna pod Dubím přicházelo platů 6 kop gr. č.

Trčková neudržela však Tupadly dlouho, neboť po Valdštejnském spiknutí byl statek znovu konfiskován a aniž bylo dbáno nároku Čáslavských darován r. 1635 císařem generálnímu maršálku-lieutnantu Arnoštovi de Suys, poněvadž se rozkazy Valdštejnovými neřídil a císaři obsazení Plzně zavčas oznámil. Arnošt stal se naposledy c. k. vojenským raddou, komorníkem a nejvyšším zbrojmistrem, postavil na místě zašlé tvrze dnešní zámek, v němž ještě počátkem 18 stol. mnohé panské kratochvíle se konaly; zemřel pak r. 1646. Syn jeho a Ernestiny z Lindenu Arnošt Ferdinand hr. de Suys přikoupil r. 1672 od Jetřicha Šťastného Smerovského z Lidkovic Bračice, leč prodal r. 1676 panství tupadelské Marii Barboře hr. z Petynku roz. ze Šternberka.

Při popisu panství (berní rule) 15. a 16. ledna 1654 nalezlo se v 8vích

(Tupadly, Potštejn, Horky, Drahovice, Břehy, Močovice, Zbudovice a Vrchy) 49 rolníků, 6 rolníků nově osedlých, 3 pohořelé, 4 na živnostech zkažených, 10 rolnických gruntů pustých, 13 chalupníků, 1 chalupník pustý, 14 zahradníků, 3 zahrady pusté, 1 fara, 1 mistr a 2 pachtoli orčáčtí. Hospodáři byli dobře zaopatření, měli velký počet dobytka. Pro zdanění počítáno 65 osedlých.

V Tupadlích bylo 5 rolníků na hospodářství dobře osazených, 4 chalupníci, 8 zahradníků a 1 pustá zahrada. Půda byla dobrá, pšeničná.

Za hrnosta Ferdinanda mělo tupadelské dominium, jehož hejtmanem r. 1663 byl Šalomoun Fridrich, mnohé spory s obcí čáslavskou, zejména o zádušní vycházející z některých vernic ke kostelům městským a od r. 1654 o břehy při stavu na Zlejnárce a průjezd jimi při témže potoku, též o potok od Čechoš stávku, skrze louky a grunty městské běžící, nemenší dříve při témž potoku, jako v obruze hnojší a na březích a okrajích prostlé, a naposledy o zatopení luk městských, kteréž způsobily palouby při rybníce Rezkovci zatlučené. Zprostředkováním krajské komise zjednána byla r. 1667 mezi oběma stranami v Kuchelbádě smlouva: průjezd v břehách ponechán oběma stranám, porostliny při potoku dokonce rýmem otcovým ponechány obci čáslavské; potok rozdělen mezi obě strany tak, že Tupadlům připadly tři díly, Čáslavi pak pět dílů; Čáslavští musili se však zavázati, že nechají v něm vodu volně téci. Při Rezkovci určeno, aby dány byly lopaty místo palouby, aby voda mohla odtékati.

Marie Barbora prikoupila r. 1699 ves Dobrovětov s hrzí a dvorem, ves a pustý dvorec v Hostkovicích, ves Dědice a Lohov a pustou ves Svarov za 26 800 zl. rýn. a zůstavila panství tupadelské i dobrovítovské synu svému Františku Karlovi hr. z Petynku. Tento upadl však v dluhy, Tupadly odkázány byly věřitelům a prodány 1739 Kateřině Aueršperkové ze Fenfeldu, která je spojila s panstvím žlebským.

R. 1718 byl rychtářem v Tupadlích Matěj Havránek, 1738 Svoboda.

Fara v Potštejně r. 1620 zanikla, neboť kostel tři léta pozdeji byl jeji filiálním, hlavní za války třicetileté zbořen a r. 1642 znovu vystavěn. Protireformace postupovala pomalu, učinnji teprve když r. 1676 znovazřízena byla kvasice. Dle zprávy horského děkana Zikmunda Eusebia Hyzrle z Chodů z r. 1680 bylo na farnostech chotěborské, krchlebské a potštejnské ještě mnoho protestantů. Administrátorem byl r. 1692

Daniel Ondřej Pokorný, farářem 1699 Burian Jesenský, „o němž vikář Jan Josef z Říčan podal zprávu, že žije správně a skromně, katechisuje, poučuje mládež, pořádá katolické schůzky k duševnímu dobru dorostlých, inventář a regista vede dobře a kostelní věci má v pořádku. R. 1711 Karel Šeřný a 1762 byl kurátem František Krsovský.

R. 1708 měl farář příjmy: 87 měřic žita a tolikéž ovsa; z pivovaru 12 sudů piva, mimo to však z každé várky určitou míru druhotného piva zv. patoky a polovinu vyvařené pražené ječmeniny; z každé krávy libra másla a tolikéž sýra, z jalovice však jen polovinu. Role trojstranně se vzdělávají: oziminou asi 23 měřic, jařinou kol 9 měřic; štoly bylo 80 zl., koledy 16 zl. Z fundace čtlo se ročně 6 mší, začež farář dostával 2 1/2 zl. R. 1718 ke kostelu potěžskému náležely: kaple sv. Václava v Bračicích, P. Marie ve Schořově a sv. Mikuláše v tupadelském zámku; při kostele bylo od r. 1711 Bratrstvo sv. Isidora. Fara byla půl dřevěná, půl kamenná, náleželo k ní 42 1/4 strychů polí a dva provazce lesa, na desátcích měl farář 80 strychů žita a tolikéž i ovsa, štolu, koledu a ve chlévech 3 koně, 2 krávy, 1 vepře a 6 ovcí. Ve farnosti celé žilo tehdy 1221 osob (z čehož 90 v Tupadlích a 221 v Potěhách dospělých, kteří přijímali.

Dále byla v Potěhách škola; učitel dostával ročně od vrchnosti 15 zlatých a 2 strychy žita, koledy 2 zlaté a od funusu 15 kr.

Kurát Krsovský podal r. 1762 podrobnou zprávu o protestantech na své farnosti za posledních 20 let: sedlák Jiřík Bohatej ze Zbudovic uvězněn byl v Čáslavi, že nalezeny u něj kacířské knihy; selská vdova Anna Linhartová z Potěh r. 1758 odpadla a zase se navrátila. K r. 1761 považuje za evangelíky: 6 sedláků ze Zbudovic, 1 služebníka z Nové Vsi a 1 z Močovic pro kupování, čtení a skrývání kněh luterských. Linhartku a jakéhosi Jakuba podezříval, protože zřídka navštěvovali kostel (ve všední den nikdy v neděli a ve svátek říkali, že byli v Čáslavi) a zřídka přijímali.

Kateřina ze Šenfeldu odkázala r. 1754 panství žlebské a tupadelské manželu svému Janu Adamovi z Auersperka, který založil ves Adamov; po jeho smrti (1795) zdědil panství synovec jeho Vincenc (+ 1812), pak syn posledního Vincenc (+ 1867) a vnuk František Josef.

Dle Teresiánského katastru (1751) měly Tupadly 147 strychů rolí I, 118 II. a 163 III. třídy, Potěhy 470 strychů I., 772 II. a 234 III. třídy rolí, 1 2/4 strychu

rybníků a luk na 24 rozů sena a 20 ½ rozu otavy. Při dvoře tupadelském bylo 493 stromů I., 98 II. a 143 III. třídy, 3 stromy zelnice, 15 stromů zahrad a luk na 43 rozů sena a 28 otavy.

Domů čítaly r. 1787 Tupadly 45, Poděbry 52, panství tupadelské, k němuž slušelo 16 vsí, 4.827 duší v 688 číslech. Tehdy vypočítává se v Tupadlích zámek se zahradou, dvůr s chlévem pro správce, ovčínec, pivovar, palenice a cihelna, což náleželo panství, hostinec, továrna na bavlněné zboží, panská bažantnice a samota Dubí.

Pozemků bylo na panství:

	dominikálních		rustikálních	
rolí	1791 jiter	1406 □°	4.267 j.	1424 □°
rybníků s rolmi	40 j.	1008 □°	–	
louky	189 j.	1059 □°	191 j.	572 □°
zahrady	41 j.	1402 □°	83 j.	1383 □°
rybníků s lukami	152 j.	1531 □°	–	196 □°
pastvin	309 j.	1456 □°	228 j.	212 □°
lesů	1895 j.	323 □°	2 j.	302 □°
celkem	4417 j.	8185 □°	5371 j.	4289 □°

Tupadly r. 1654.

r. 1654. r. 1751.

Osoba	rolí strychů	oseto na zimu	oseto na jaro	mělo hotových	mělo koní	volů	krav	jalovic	ovcí	mělo obilí	vyšlo	K r. 1751 na gruntě byl
Urban Rychtář	60	22	18	4	4	–	4	7	29	3	–	Jan Horák
Petr Hlávka	96	28	27	4	4	–	5	6	28	7	–	Matěj Hlávka
Václav Jeněl	120	42	36	2	2	–	3	5	33	7	1660	Martin Vilím
Petr Horák	96	38	30	4	5	–	6	20	30	27	–	Pavel Horák
Matěj Krčmář	36	19	9	2	–	2	6	3	4	2	zrušen	Václav Bonifacius
Chalupník Jan Kobrba	18	7	2	2	–	–	3	5	–	2	1736	Jiří Kobrba
Zahradníci Jan Miller	2	2	–	–	–	–	2	4	6	–	–	Baltoš Dalešický
Václav Skleňář	–	–	–	–	–	–	–	3	2	–	sklenář	Skarlin Borovka
Pustá zahrada Svobodovská	4	–	dokončena				pustá					

Vepsala v Tupadlích v září r. 1923. Lidka Horáková dcera vrch. poštmistra.

R. 1914.

Nám, kteří byli svědky a zároveň účastníky všech událostí posledního desetiletí, zdá se, jakoby čin srbského studenta Princípa v Sarajevě vzpružil ochabující a v lepší život českého národa neveřící duše českého lidu. U přátel monarchie přijata zpráva o atentátu nepříznivě: možno říci, že působila drtivě, neboť následník trůnu byl by jistě „splnil všechny naděje", které v něj kladli nepřátelé Slovanstva a jeho tělesní i duševní otrokáři.

Farní kronika: „Všude odsuzován ohavný ten čin a lilováno obou šlechetných lidí, již za obět padli. Dva výstřely, vypálené zločinnou rukou srbského studenta, uspíšily srážku evropských států."

V živé paměti chová každý, kterak ke konci července nalepeny vyhlášky s nápisem „Mým národům". 26. července, v neděli ráno, nařízena byla mobilisace. Až dosud klidná naše víska ozývala se mysmi zoufalým pláčem, všichni povolaní do zbraně, i s nimi se loučící opanováni byli ve svých nitrech předtuchou něčeho hrozného – počali hned od prvních okamžiků pohlížeti ulekanýma očima vstříc neznámé budoucnosti.

Smutně, bolestně bylo loučení v pondělí ráno. Všichni povolaní s uzlíky, v nichž měli potravu na dva dny, vyprovázeni na kus cesty plačící ženou a dětmi, nechápajícími ještě, proč otec odchází, odešli ke svým plukům. – Válka zvítězila nad vším, zmocnila, podrobila vše:

Vichr vstal a v bouři vzrůstá,
v mracích potemněla dálka —
hrůzou vzkřikla všechna ústa:
Válka jede! Válka! Válka!

Ozbrojené shlavy po zem,
lygří oči zkrvavené, –
jako bouře se svým vozem
dokraje se válka žene.
Matkám statné syny bere,
do rukou jim meče vtiská –
a dál jde to v míle sáhy
přes pole a přes bahniska.
A dál jde to z města k městu,
od dědiny ku dědině,
hrůza značí její cestu,
kam pohledně po krajině.
Vzrostly v zástup její řady,
na povel se v přísahání
chvějí muži, že chtí vždy
věrni býti svojí paní.
Přistupují v roucha běli
služi Páně s požehnáním –
aby dobře zabíjely,
modlitbu svou nesou zbraním.
Paní válka zbožně kleká,
před křížem své chýlí skráně ....
A teď vzhůru na člověka,
zabíjet ho jménem Páně!

J. Rokyta: „Za Kristem."

Vojíni první výzvy ubytováni byli v praporech po okolních vesnicích: v Poteháchv, Drobovicích a Žlebech. Také k nám „zavítal"

prapor vojska čítající přes tisíc mužů. Očekáváni obyvatelstvem přišli v samý večer: dosud úplně neoblečeni, s kufříky, ranečky, se stopami loučení ve svých tvářích, se svými neveselými myšlenkami – zdánlivě snad odevzdáni osudu – ubytováni v pivovaře, v obou hostincích, ve stodolách rolníků a panských.

V polou srpna vydány první seznamy (raněných) ztrát. Konec byl naději těch, kteří doufali, že k rozetnutí evropského uzlu nebude potřebí lidské krve. Jak se zmýlili! – 19. srpna měli vojáci zpovědˇ. Farní kronika: 11 kněží je zpovídalo. Většina trpělivě očekávali věcí budoucích. Četné návštěvy.

Obec je uzavřena vojenskými hlídkami. Na každé ulici stojí stráž a každý se musí legitimovati. Večer v 9 hodin (po večerce – „Schreichu") chodí patrola – hlídka –. Nikdo nesmí být na návsi. Ke konci srpna po 4 nedělním pobytu, odešli vojáci do Čáslavě a odtud na ruské bojiště. – Slované proti Slovanům. Po druhé loučí se vojáci před svým odchodem – nyní na delší dobu, snad navždy. – Zvykli již na obyvatelstvo naší vesnice, které pokud možno, snaží se ulehčiti jejich osud, vyprovázeni jsou jim až za ves, ba mnozí jdou až na nádraží.

Objevují se již první ranění, přinášející první zprávy z bojišť. Neveselo při jich vypravování.

Na dlouho nebyla naše vesnice prosta hluku. Na počátku září umístěn v Tupadlích prapor zeměbrany druhé výzvy (do 42. roku). V Poříčích po celou tu dobu ubytováni byli vojáci i ve škole: učilo se teprve od 23. listopadu.

25. října mělo vojsko přísahu:

Farní kronika: „Po vojenské přísaze vojínů z Tupadel, mnozí hlasitě zaplakali přijímajíce kleče požehnání. I přítomné obecenstvo slzelo."

Mezi vojíny jsou již první případy úplavice.

28. října odešlo vojsko z Tupadel do Vídně. Češi zapěli „Kde domov můj." Smutně dívali jsme se za odcházejícími. Vrátí se ke svým rodinám, spatří všichni „svůj domov"?

Projevují se již první obavy před blížící se zimou a jarem. Nastává překotné zasobování, čímž zvyšuje se ponenáhlu drahota. Bídy netřeba se však ještě báti - jen třeba přísného dohledu na obchodníky životními potřebami.

Farní kronika: Brambory se urodily a řepa slibuje též hojný výtěžek. Práce se zdržela odchodem vojínů, ale pěkně počasí nahradilo úbytek sil. Bohužel, že mnozí pracovali v neděli; v některých rodinách stává se to již zvykem. Špatný příklad dávají velcí (?) a malí (?) se jim řídí. Též by požehnání boží za to se od nich neodvrátilo, ale rozeznávali čas ku práci a čas k službě boží. Vojíni každé chvíle navštěvovali chrám stále otevřený. Bylo viděti muže, jak tisknou růženec a před oltářem mariánským se modlí, vedle žena a děti spínaly ruce k „Pomocnici křesťanů."

První seznamy padlých „za císaře a vlast."

U nás i v okolí umístěni polští židé, uprchlíci z Haliče, bezpříkladně nečistí a líní. Povalují se po celý den po vesnici (nebo zabíjejí čas v kupeckém krámku svého souvěrce).

Ceny všech potravin a potřeb mírně stoupají, zvlášť zdraženy látky a kůže. (1q brambor 8 K, 1kg mouky 42 h, 1kg sádla 1 K 60 h, 1kg vepř. masa 2 K.

R. 1915.

Zima na počátku roku není příliš tuhá. Mrazy trvají jen krátkou dobu, takže pivovary stěží nadělaly ledu. Zima blátivá - napadlý sníh se neustále rozpouštěl. Sánice, které u nás nepotrvá nikdy dlouho, vůbec nebylo.

Stromy rozkvetly teprve v máji. Dlouho trvající sucha uškodila asení hlavně zimnímu. Obilí těžko metá. V čas sucha placen párek podsvinčat 24-60 K, po deštích v červenci 80-100 K. O žních nadbytek vláhy, obilí na polích i vzrostlo. Teprve v prosinci se sklízela řepa, zapadlá sněhem.

Monarchie rakouská, značně již válkou vyčerpaná, dožebrává se pomoci u českého venkova: sbírámy (i násilně!) kovy, látky, pleteny nátepničky, punčochy, šály ve školách pro vojsko v poli.

Dochází k citelnému nedostatku potravin. V dubnu vydány poukázky na chléb a mouku: chlebenky: 1 osoba dostane na týden 1·96 kg chleba nebo 1·40 kg mouky. Chlebenky vydává obecní úřad. Rovněž jakost chleba je horší: směs mouky, kukuřice a vařených bramborů. - Vedle nedostatku látek a potravin dochází i k nedostatku lidí schopných odjezdu do pole (-Futterkanon, tak říkali naši vojáci). Konány proto odvody mužů od 18-50 let.

Osobou, přinášející do rodin radost i smutek, ode všech stejně však očekávanou byl listonoš. Co bylo radosti, když uviděn byl v jeho ruce růžový, prostý lístek polní pošty.

Manželkám, jichž mužové nastoupili vojenskou službu, vy-

vypláci stát prostřednictvím berního úřadu, později obecního úřadu, podpory.

Rakousko ocitá se pak brzy ve finanční tísni. Válečnými půjčkami, pro které agitováno mělo být ve všech úřadech státních, i ve školách, pomáhalo si života neschopná monarchie ke kratičkému zotavení z křečí, které zachvacovaly všechna místa, kde byli lidé s česky cítící duší.

R. 1916.

Ceny hospodářských produktů i dobytka značně stoupají, což zaviňuje překotné zasobování se lidu potravinami i jinými životními potřebami spekulací, pracující s velikým ziskem. Aby zabráněno bylo předčasnému spotřebování všech plodin před novou sklizní, zavádějí se nové - enky - cukřenky, kávenky, tučenky, mlečenky. Jeví se též nedostatek věcí, v té době již „luxusních" piva a tabáku (1 piva 80h, 1q brambor 16 K, cukr 1·18 K).

Úřady nařízeny jsou pro prodávající i kupující maximální ceny, jichž dodržování věnován náležitý dozor příslušnými úřady. I tento rok konají se sbírky, k nimž používáno hojně školních dítek. Ti malí měli snad bez své vůle prodlužovati tělesná i duševní muka národů slovanských - hlavně Čechů a Slováků.

V srpnu vypsána čtvrtá a hned potom pátá válečná půjčka. I ti nejchudší ve školách jsou nuceni „upsat" aspoň 93h = 1 K (7h bylo již úroku).

Citelný nedostatek moučných výrobků hlavně chleba, donutí úřady, že po venkově provádějí násilné sbírky, zvané všeobecně „rekvisice". K nim přidružují se pak rekvisice předmětů kovových (klik, hmoždířů, zvonů, píšťal u varhan aj.).

Aby v českém lidu udržována byla láska k zlotřilé monarchii, sugestiv-

ně i násilně tu a tam mu snad vštípená, zpívá se v kostelích po mších rakouská hymna. Množí se tak jen četná udání proti těm, kteří nechtějí věřit, že by snad nastával soumrak pro český národ.

21. XI. zemřel nikým z Čechů neoplakávaný a neželený císař František Josef I. K hroudám, které padaly do jeho hrobu, připojovány kletby mnohých vdov, sirotků, mrzáků a lidí jeho vinou trpících. Sřítí se smrtí tohoto krvavého starce i tato říše, spočívající „z milosti boží" na sloupech bezpráví a násilí? Bude konec utrpení? ...

R. 1917.

Zima poměrně mírná. Toliko při svém skonu v únoru - upozorňuje na sebe citelnějšími mrazy. Upozorňuje? Možno tak říci, neboť lidé ztratili úplně porozumění pro přírodu, pro její krásy i hrůzná běsnění. Jsou příliš zaujati událostmi napínajícími nervy, naplňujícími srdce krutou bolestí a neblahými nadějemi do blízké budoucnosti.

Mlynáři melou benzinem pro nedostatek vody (od 1q 12K). Drahota značně stoupla a dosáhla značné výše. Nedostatek bramborů, mouky, omastku. Bují nesmírné přeplácení, čímž pomáhá se nesvědomitým spekulantům a vyssavačům. Za peníze není možno takřka ničeho obdržeti, neboť panuje t. zv. výměnný obchod — zemědělské výrobky dávají se za průmyslové a naopak. Co očekává dělnou třídu, postrádající obou? Bude snad náhradou zvýšená bolest?

Z blízkých Potěh zaznívá nyní často hlas umíráčku, zvěstující, že opět odešel někdo „šťastný" z tohoto „slzavého údolí". Všechny ostatní zvony byly zrekvírovány, snad jedině tento byl zde ponechán, aby mohl sloužiti svému účelu.

Na venkově viděti v každé dědině několik vojínů, kteří byli propuštěni na krátké dovolené, když jich bylo doma nutně zapotřebí. - Nové sbírky.

Trpěli velcí i malí. Nepřítomnost otců, přílišné starosti matky přispívají značnou měrou k duševnímu zanedbávání školní mládeže. Jiného roku pak, aby duševní bída byla dovršena, zastaveno je vyučování ve škole vběženců pro nedostatek uhlí na celé dva měsíce. Co bude z tě naší drobotiny bez dozoru, bez potravy těla i duše?

Každý značnější úspěch armády rakouské oslavován byl ve vnitrozemí slavnou mší, kázáním majícím za účel pěstovati loyalitu a lásku k bořící se monarchii.

R. 1918.

Dochází k odchodu mladších 18ti letých branců na vojnu. Doma jen k vojně nezpůsobilí, starci, ženy a děti. Nepřítomně muže nahrazují v hospodářstvích srbští i ruští zajatci, úplně se v práce ty vpravivší. Rádi žili u nás, neradi vzpomínali na zajatecké tábory, kde bylo jen zdlouhavé umírání. Někteří se zdarem pokusili se o útěk do ruské své vlasti - tak mocná byla touha po rodině a domovu.

Panuje všestranný nedostatek a bída, kořeněná nikdy nebývalou drahotou. Z měst přicházejí na venkov hlavně ženy - vlekoucí se slíny, shánějící hlavně mouku - aprovisaci. Lidská sobeckost má zde široké pole. Název kořas - zbohatlík - dostatečně charakterisuje počínání určitých vrstev v naší zemi, kteří v touze po prokletém mamonu neštítí se zločinným způsobem vyssávat často ty nejubožší z ubohých.

Spojenci centrálních mocností, Bulharsko a Turecko, úpl-
ně přesvědčeni o vítězství práva a spravedlnosti, žádají o mír.

Rakouská armáda počíná se otřásat. Čeští vojíni podněcová-
ni leťáky házenými z italských a francouzských aeroplánů a utvrzeni ve víře
ve svatý boj pro svoji vlast, přebíhají houfně k nepříteli. Docházejí první ža-
né zprávy o hrdinných činech českých legionářů. Legie uznány již v té době
Velkou dohodou za válečící moc.

Ve Francii zasedá Národní výbor za předsednictví prof. T.
Masaryka, účinného působení dra. E. Beneše a vědce-hvězdáře-ministra
vojenství - M. R. Štefánika. Jí ten uznán za prozatímní vládu čsl. re-
publiky.

Císař Karel nabízí Čechům svobodu v rámci říše rakouské -
je však již pozdě. Americký president Wilson, původce a propagátor
myšlenky práva sebeurčení národů, přítel Masarykův a čes. národa, po-
sílá 14. října Rakousku notu, jejíž hlavní podmínkou je úplná svoboda
Čechoslováků. A 28. října odměněn byl český národ za 300letou svou po-
robu - z jeho nesmírného utrpení, z potoků krve vzrostla mu svoboda.
Co bylo nadšení a radosti! Rakouské odznaky síly a moci - dvojhlavý
orli padají k zemi. Místo nich skví se již na některých budovách zna-
ky české, vojáci pak na čepicích mají červenobílé nebo trikolorové odznaky.
Všechno opojeno ohromným nadšením - vždyť dosaženo bylo cíle, pro který
tolik tisíců věrných synů československého národa trpělo a hrdinně umí-
ralo.

Také u nás oslaven byl tento tak významný den. Večer sešlo se
všechno obyvatelstvo na návsi. Zapěny národní hymny a potom za dopro-
vodu zvuků Neckařovy kapely, při světle četných lampionů, které na
rychlo sehnány, šlo se průvodem celou vsí. Pozoruhodna byla až příliš ná-

padná účast lidí, o nichž známo bylo, že ještě takřka před několika hodinami chovali vřelé sympatie k umírajícímu Rakousku. Znali holubičí povahu českého lidu, domnívali se, že on zapomene a odpustí všechna bezpráví po celou dobu války na něm páchaná. A nemýlili se! – Konec oslavy měl býti v hostinci p. Loudy. O demokracie, úplná rovnoprávnosti všech občanů, jak žalostně slavíš vjezd do naší vesničky! Chudé vrstvy lidu nechány na dvoře, bohaté pak usedly v uzavřené místnosti i s hudbou! Téže noci rozbito bylo okno místního židovského obchodníka - snad čin nějakého zlomyslníka - snad výraz po prvé ve svobodném státě uražené, odstrčené duše českého dělníka!

21. prosince byl československý lid svědkem triumfálního vjezdu prvního presidenta prof. T. G. Masaryka - vjezdu, jakého nedostalo se snad žádnému z panovníků českých. Radostně vítán je do Prahy všemi syn dělníků, dobrovolně povolaný, aby řídil osud československé republiky.

R. 1919.

V paměti lidu uchovává se stále vyssávačná činnost některých našich obchodníků. V lidu, hlavně dělnických jeho vrstvách, jest nespokojenost, a jest potřebí jen několika nesvědomitých agitátorů, aby tato propukla. V lednu pak dochází již v některých našich městech k bouřím, hlavně proti židovským obchodníkům. Lid vnikne násilně do jich krámů, zboží jednak rozebere jednak zničí. Špatně vyložili si někteří slovo: svoboda. V Čáslavi dojde k velikým pogromům, zakročiti muselo vojsko, aby zjednalo pořádek. Podobné zprávy přicházejí z Močovic a Kluků.

Aby předešel možné snad katastrofě, povolá zdejší obchodník Veselý 40 vojáků, kteří ubytují se v Tupadlích po celých 14 dní. Je možno svědomí umlčeti takovýmto způsobem? Lid náš však nedá se strhnouti k výstřednostem, zachová klid hodný občana čsl. státu. Výsledkem všech těch bouří jsou četná zatčení, odsuzování.

Z nejvýznamnějších dní tohoto roku byl 7. březen - 69. narozeniny presidenta Masaryka. Vzpomenuto všude, hlavně naší mládeží ve školách, jeho ohromné práce pro svobodu národa, jeho životního příkladu, kterým nechť řídí se každý Čechoslovák!

Aby československý lid dal do vínku svému státu nějaký dar, ustanoveno sbírati zlaté a stříbrné předměty a peníze na zlatý poklad republiky. A lato akce setkala se s úplným zdarem. Prakticky dávají občané republiky na jevo svoji lásku. Za předsednictví dcery Masarykovy, dr. A. Masarykové, založen byl Čsl. Červený kříž. Úkolem jeho je zmírňovati utrpení lidí po válce - usušovati slzy nemocných, podporovati účinně všecky snahy, směřující k tomu, aby zlepšila se výživa chudiny. Vysílat na venkov tělesně i duševně zesláblé děti větších měst a vší mocí bojovati proti zlu sociálních nemocí, hlavně proti tuberkulase. Výsledkem tohoto boje je pak zřízení Masarykovy Ligy proti tuberkulase.

1. květen stal se holdem čsl. lidu svobodnému státu a jeho zasloužilým tvůrcům, stal se holdem myšlence a programu (dělnické) tříd sociálně utiskovaných. Ve velikém průvodu, v němž neseny byly prapory a standarty s různými nápisy („Ryč od Říma", „Sociální a invalidní pojištění" a pod.), s hudbou, šli jsme do Čáslavě. Zastávka učiněna byla na prostranství u rybníka, kde vsazena byla lípa svobody - symbol mladého státu, mající připomínati všem okolojdoucím vznik čsl. republiky. - Tohoto roku volně možno oslaviti památku upálení mistra J. Husa - 6. červenec.

Stalo se tak za veliké účasti pokrokových obyvatelů z Tupadel, Adamova i Schořova, zatím co nepřátelé myšlenky Husovy oslavy ji přímo i nepřímo bojkotují. Marné jsou jejich snahy. Příliš velká část našich lidí lpí na tomto původci odboje proti Římu ve stol. 15tém, a možno říci i ve stol. 20tém.

Dne 15. června konaly se volby do obecního zastupitelstva. Odevzdáno bylo celkem 359 hlasů, z nichž obdržela strana čsl. socialistů 301 hlas, strana čsl. venkova 58 hlasů. Zvoleni byli: Chadraba Jan, Profous Jos., Zelinka Ant., Prchal Meth., Prucha Václ., Brebis Čeněk, Jeřábek Jan, Nováček Karel, Veselá Anna, Lankaš Jos., Hanuš Jindř., Bárta Jos., Jansa Jos., Hosák Klim., Linhart Fran.

Pokrokovější občané praktikují myšlenku zavésti ve své obci elektrické osvětlení. Projekt byl uskutečněn v krátkém čase na náklad jednak soukromníků jednak obce. V brzku osvědčilo se úsporné a nanejvýš vydatné světlo elektrické - zejména, kdy v současné době byla veliká nouze o petrolej.

R. 1920.

Brzy ohlásila svůj příchod zima tuhými mrazy. Napadlým sněhem přikryta je řepa. Mnoho škody.

Aby částečně napraveny byly zločiny doby pobělohorské, kdy majetek české šlechty dán byl jejím nepřátelům a vrahům, přikročeno k částečnému nucenému pronájmu půdy žlebského panství v Tupadlích. Rodinám, nemajícím vlastních pozemků, dáno bylo do nájmu 1 až 5 měr pozemků. Nájem činí 80 Kč z míry.

Dne 18. dubna konaly se volby do poslanecké sněmovny, 25. dub-

na do senátu.

18. IV. hlasovalo

25. IV. "

Národ. demokr.	Čsl. socialisté	Klerikálové	Sociální demokr.	Republik. str. čsl. venkova	Živnosten. strana	Sociální str. prac. lidu
2.	295.	22.	6.	36.	---	2.

Po rozvržení mandátů jednotl. stranám obdrželi:

Sociální demokraté : 74 poslanců
Republikánská str. : 40 "
Čsl. socialisté : 24 "
Klerikálové : 33 "

Sestaveno ministerstvo: Předsedou soc. demokr. Vlast. Tusar, ministrem vyučování G. Haberman.

Aby vzdělání našeho lidu spělo více ku předu, aby obzor jeho vědění se zvyšoval, nařízeno státem zřizovat lidové knihovny. Každá obec je povinna do r. 1929 zříditi knihovnu a zavázati se, že každoročně opatří do ní nejméně 10 svazků. Náklad nechť hradí se příslušnou položkou v obecním rozpočtu. (50 h. za 1 obyv.) V obcích, které se nařízení tomu nepodrobí, učiní tak stát sám na účet obce. Význam spisů Jiráskových oproti knihám z far a kler. knihoven.

Na tento rok připadá památka 250. výročí úmrtí J. A. Komenského. Jak podobny jsou si osudy obou starců: Komenského a Masaryka. Oba hlasatelé boje za svobodu národa odcházejí za hra-

nice. Onen po marném snažení umírá v cizině, tento jako rytíř z pohádky, osvobodiv zakletou princeznu - svobodu - vrací se do osvobozené vlasti.

R. 1921.

Brzy zavítalo k nám jaro tohoto roku. Stromy kvetly již v prvním týdnu dubnovém. V dubnu konají se první odvody branců ve svobodné republice. Odvádí se velice málo (8-10%). Dosud naše mužská mládež jasně si neuvědomuje, jaký jest úkol vojáka ve svobodné vlasti. Výjimkou bylo, že z některé vesnice šli jinoši v řadách za zpěvu sokolských písní. Většinou je slyšeti vřískání harmonik a do toho vpadávající hlasy často potácejících se mladíků. Je nutno již od školy a v sokolských cvičebnách vštípiti naší mládeži jiného ducha a vymýtit z její duše všechny, třebas i zdánlivě nepatrné tradice bývalého Rakouska.

Habsburské nebezpečí není ještě úplně zažehnáno. Ex-císař Karel číhá v cizině na vhodnou příležitost, aby se znovu ujal vlády. Do této doby spadá jeho vpád do Maďarska, který povzbudí tamní monarchistické živly k agilnější činnosti a propagaci snah o znovuzřízení království v čele s Habsburky. I u nás mnohá monarchisticko-zpátečnická dušička pookřála v domnění, že snad přece ještě vrátí se království „z boží milosti" (- pro nás vláda nespravedlivého násilí a duševního otroctví). Díky osudu, plán tento se nezdařil.

Ještě jsou u nás patrny známky řádění válečné liti-

ce. -enky (moučka, cukr) upomínají na nedostatek životních potřeb za války. Hodně dělníků je bez zaměstnání - bída a nedostatek peněz.

21. června připadá tři sté výročí popravy na Staroměstském náměstí. Co krve vyteklo, co obětí přineseno za celá ta tři století, než našemu národu opět vzešla jitřenka svobody. Osude, buď na příště milosrdný, nedopusť, abychom upadli vlastní i vinou cizích do poddanství tyranů!

Aby aspoň částečně splacen byl veliký dluh hrdinům padlým na poli slávy a uctěna jich památka, usneseno postaviti v naší obci důstojný památník. Den 26. června zasvěcen byl vzpomínce na bojovníky za svobodu národa. I sama příroda přála tohodne dílu vděčných občanů. Sluníčko zdálo se, že usmívá se a líbá svými hřejivými paprsky všecky, kdož přišli zúčastnit se oslavy v naší vesničce. A přišli v hojném počtu. Zástupci úřadu, legionáři, „Sokol", dívky v národních krojích, všecky politické strany, přišli vzdát hold památce padlých. Po slavnostním proslovu pana poslance Ferd. Průšky, v němž tento vyzdvihl vhodnými slovy velikost, mravní sílu a zároveň utrpení těch, kteří nevrátili se ke svým rodinám, padnuvše na bojišti za zájmy národa nám nepřátelského, školní děti přednesly příležitostné básně. Dojemně působila píseň školní drobotiny: „Kto za pravdu horí." Slavnost, jejíž průběh byl velkolepý, po odevzdání památníku v ochranu všech našich občanů, zakončena byla koncertem vojenské kapely pl. č. 21. v zahradě p. E. Loudy. Hrdinové, kteří odpočíváte daleko od své vlasti, vaše oběti nebyly marny! Náš národ slibuje vám, že bude bdělým strážcem idei pravdy, svobody a spravedlnosti, pro které vy jste padli.

Narozeniny mistra ve vyličení historické minulosti, Al. Jirá-

ska, oslaveny velmi vhodně odběrem jeho spisů: („Temno", „Mezi proudy", „Proti všem", „Bratrstvo" aj.). Spravedlnost kráčející celým světem udělila do vínku školám v mladé republice svobodu spočívající v tom, že učení v nich má se díti v souhlase s vědeckým bádáním. Posice strany lidově vybudovaně na venkově a ve městech byly by takto značně oslabeny. Proto uspořádána byla „školská neděle" – (pro) proti pokrokovému učitelstvu. Zdůrazňován hlavně mezi jiným požadavek, aby práce kněží ve škole nebyla rušena prací učitelskou. Těžko však asi se sejdou zastánci pravdy Husovy na jedné cestě s obhájci kultu svatojanského, (kultu mající počátek, potak zvané kanonisaci – prohlášení Jana z Pomuku za svatého r. 1729).

Na podzim připravovány oslavy stých Havlíčkových narození, toho to burcovatele našeho národního svědomí. Přerušeny však vyhlášením mobilisace 28. října. Karel Habsburk objeví se opět v Uhrách a hrozí svým pobytem porušiti mír. I tento pokus končí nezdarem.

Kostnický mučedníku, marně jsi nezemřel v plamenech, exulante doby pobělohorské, marně jsi nebloudil vzdálenými zeměmi! Vaše činnost, snažící se proniknouti duchem reformačním dogmatické učení církve katolické, přinesla ovoce i ve svobodné naší vlasti. Duchovenstvo žádá na papeži povolení jistých reforem, vzhledem k náboženskému založení našich lidí a celé náboženské národní minulosti velice důležitých (užívání českého jazyka při bohoslužbě, změnu systému volby vyššího duchovenstva v demokratické řádu, zrušení coelibátu). Nelze upříti, že povolení jich bylo by přineslo veliký prospěch jak duchovenstvu, tak českému národu. Když papež odmítne splniti tyto požadavky, odhodlají se někteří kněží k odporu, zásadnější pak k úplnému rozchodu s Římem. Od té doby možno datovati vznik čsl. církve.

Horlivým propagátorem nových proudů v životě náboženském byl čsl. farář J. Šmížek, známý svým působením v našem kraji. Ten, byv požádán politickou organisací čsl. socialistů, uspořádal dvě schůze v Poteňách. Průběh jejich je velice bouřlivý, neboť sešlo se na ně hodně příslušníků lidové strany, kteří snaží se křikem a násilným vpadáváním do řeči faráře Šmížka schůzi přerušiti. Vývody protiřečníka, kaplana Havelky z Čáslavě, provázené hlučným souhlasem lidových účastníků, byly farářem Šmížkem vyvráceny a tento dosáhne značného úspěchu: někteří občané i se svými rodinami vystoupili z církve.

Učitelstvo poležské školy, jehož sboru členem byl jsem po 2 léta, shoduje se většinou v názoru, že děti naší vesnice při bedlivém pozorování mají v sobě ráz jakési duševní individuality. Příčinou toho je známá touha našich lidí po vzdělání, jehož snaží se dosáhnouti navštěvováním přednášek, divadel, koncertů a schůzí (- je v tom ovšem i určitá touha po zábavě). Proto dalo se očekávat, že i v přesunu sil církevních organisací, tupadlští občané zaujmou svoje stanovisko. Tak se i stalo. Nedlouho po schůzích poležských pozve organisace čsl. socialistů faráře Šmížka i do Tupadel. Schůze tato byla hojně navštívena místními občany, kteří přišli jednak z vnitřního přesvědčení, jednak ze zvědavosti. Prvních byla většina. Farář Šmížek výstižnými slovy nakreslí obraz neblahé naší minulosti pobělohorské, vyličí všechny bědy a neštěstí, jichž původcem pro český národ byl Řím. K upřímném a procítěném doslovu předsedy čsl. socialistů, ruského legionáře Karla Filipa, dochází pak k významné chvíli, kterou nazvati možno počátkem nového období v náboženském životě v naší obci: přes 3/4 účastníků přestoupilo k čsl. církvi. Tím počet vystoupivších z katol. církve dosáhl 50% veškerého obyvatelstva.

Pamětní knihu obce Tupadel napsal jsem až do roku 1921 a snažil jsem se, abych všechny události (hlavně v době válečné) mající dobudoucna pro obec důležitost i všechny události v životě národním, napsal svědomitě jako kronikář nestranný.

Obci, ve které jsem prožil svá dětská léta a odkud po ukončení gymnasijních studií v Čáslavi odešel jsem do praktického života jako učitel, přeji i všem občanům hodně zdaru!

Eduard Stehlík,
učitel.

Tupadly 1/6. 1927.

Když pan učitel Stehlík Eduard zdejší rodák přesazen byl ze školy v Poteháchna matiční školu na hranice jižní Moravy, usneslo se obecní zastupitelstvo, bych další zapisování důležitých událostí do této kroniky vedl já.

Ujímám se rád funkce této a dle instrukcí daných pro psaní knihy pamětní uvádím nejprve tato svoje osobní data:

Jmenuji se Filip Karel a narodil jsem se r. 1882 ve zdejší obci. Vychodiv měšťanskou školu v Čáslavi, vyučil jsem se řemeslu svého váženého otce, načež pracoval jsem po dlouhá léta co dělník v Praze, ve Vídni a v Americe.

Násilné utiskování porobeného národa různými vládci schátralého Rakouska, probudilo ve mně silné národní uvědomění a tak již v 18 roce svého věku zúčastnil jsem se veřejného života

vstoupiv do strany národních socialistů, založené před rokem 1897. velikým tribunem lidu Václavem Klofáčem.

Ve válce světové byl jsem od začátku na frontě ruské, kdež jsem přišel začátkem 15tého roku k nepřáteli a zúčastnil se brzy revolučního hnutí proti Rakousku. Vstoupiv pak do dobrovolecké armády, prodělal jsem tak zvanou sibiřskou anabasi, až konečně počátkem roku 1920 vrátil jsem se s armádou, cestou kolem západní Indie, Středozemním mořem a přes Francii do osvobozené vlasti.

Zde nutno uvésti, že z podáků tupadelských dobrovolně vstoupili do revoluční armády Masarykovy tito bratří: Procházka Václav, Legionáři Skřivánek Karel, Želinka Karel, Čeněk Just, František Just, Karel Just, Kudláček František, Mazánek Rudolf, Vělehradský Ladislav, Liška Antonín a Kozlík František.

Usadil jsem se pak na trvale ve své rodné obci a zúčastnil se hned veřejného i politického života, byv zvolen důvěrníkem národních socialistů, nejsilnější to politické organisace v naší dědince.

Vedle nár. socialistů jsou v obci ještě slabší organisace strany lidové, zvané klerikální a pak strany agrární, které však nejsou organisačně dosti zcelený a větší činnost vyvíjejí pouze ve volbách.

Lid pracující hlásí se politicky většinou do táborů socialistických, kamž ho přivádějí mnohé hospodářské a sociální křivdy na pracujícím lidu páchané a kam ho vede touha po nových lepších společenských řádech, stranami těmito uplatňovaných.

Po provedené parcelaci zdejšího dvora v r. 1924, založili někteří nespokojenci druhou dělnickou stranu, sociálně demokratickou.

Nábožensky hlásil se lid náš do převratu většinou do církve římsko katolické až na několik starých rodin českobratrských. V obchodním domě na návsi žijí od nepaměti rodiny židovské: Neustadtl, Reimann, Krása a teď rodina p. Alesce Veselého, [† 7/XI. 1926.] která se hodně přizpůsobila našemu národnímu životu a stojí v mladém českožidovském hnutí, vedeném doktory Ledererem a Vohryzkem.

Pokrokovým táborem vržené heslo, že Habsburských tyranů jsme se sice zbavili, ale že také Řím musí býti českým národem souzen a odsouzen — mělo také u nás svoji ozvěnu.

Národními socialisty svolaná schůze s heslem „Fryč od Říma" měla ohromný úspěch, byla založena náboženská obec církve československé, do které přihlásilo se ihned na 300 lidí. Deset pak obcí následovalo dlouholetého bojovníka osvětového a protiklerikálního, velmi zasloužilého lékaře pana dr. Filipa Štěpána a vstoupili do Volné myšlenky.
Třicet pět let zapřahoval dr. St. Filip hranici Husovu na břehu „Rubínka", 35 let hlásal odboj proti Římu a rozsévál myšlenky Karla Havlíčka a myšlenky všech velkých buditelů národa, konečně dočkal se té radosti že viděl, kterak národ probuzený se vzchopil, setřásl rázem pouta, jimiž svírały ho po století různé církevní i světské autority a proklamoval svoji svobodu a nezávislost ve vlastní republice v jíž čelo postavil největšího svého syna Tomáše Garrigue Masaryka.

Nastal veliký kulturní zápas. Kádrem pokrokového tábora byli nár. socialisté, v čelo protivné strany postavili se dva horlivé katolíci p. Sklenář Václav a p. Linhart František a byli podporováni auspergskými úředníky, kteří jistě velmi těžce nesli, že socialisté podlamovali nejen moc autorit církevních, ale současně zorganisovali také drobný dělnický lid k hospodářskému a politickému odboji a zbavili tak auerspergské rozhodného vlivu a vlády nad lidem i nad obcí. (Viz také zápis pana učitele Stehlíka z r. 1921.)

Až dosud slavila se v obci každoročně dne 16 května svatojánská pout. Chtějíce odstraniti z obce oslavy tohoto patrona, ohlásili stoupenci církve československé vlastní pout národní na poslední květnovou neděli. Vždy tento pořádán každoročně tábor lidu, na který jako řečníci pozváni vždy nejpopularnější socialističtí řečníci a poslanci, (Prášek Ferdinand, Fráňa Zemanová a jiní.) kteří pronášeli plamenné řeči proti tou dobou již se vzmáhající politické, hospodářské i kulturní reakci a měli v massách lidu, který prostranství náves u pomníku padlých přímo zaplavil — veliký úspěch.

Vež i stoupenci starého pořádku také nelenili a ku svým průvodům v den 16 května zvali různé své spolky a organisace z celého okolí, hlavně pak spolky tělocvičné, zvané „Orli".

Tyto svatojánské oslavy byly však přes všechno úsilí jich organisatorů slabé a když konečně také stát sám prohlásil 16tý květen za den všední bylo zřejmo, že stoupenci starého pořádku nikdy více ztracených posic nezískají a proto nabídli smír.

Ve společné schůzi zástupců církve československé, československobratrské a římsko katolické, konané dne 3 května 1926, došlo ku smíru a bylo stanoveno, že do budoucnosti bude se v případech slavit vždy společná pout a sice vždy tu první neděli po 16 tém květnu. V roce, kdy svátek Jana Nepomuckého připadne na neděli, bude společná pout slavena také až v neděli budoucí.

Podepsáni za římské katoliky: pp. Sklenář Václav, Linhart Frant., Říha Václav, Zajíc Jan a Zach Václav.

Za obec a církve české podepsáni: Profous Josef, Nováček Karel, Vrtský Emil, Komberec Josef, Janda Josef, Bárta Josef, Koudelka Jan a pisatel těchto řádků. Filip Karel.

Podle posledního úředního sčítání lidu v r. 1921 měla obec 772 obyvatel a 85 čísel popisných, z toho připadá na muže 379, na ženy 393.

Dle náboženského vyznání bylo napočteno:

římských katoliků	454
čechoslováků	274
českých bratří	26
bez vyznání	9
židé	4
jiných	5

Z posledně jmenovaných jsou dva pravoslavní. Rus Denisov Ivan a jihoslovan Marinkovič Stanislav. Oba se oženili v obci ještě za války jako rakouští zajatci. Marinkovič získal pak na žádost státní občanství a postavil si v nově založené stavební kolonii na parcele 108 domek a prostředí úplně s místními poměry.

Katastr obce Tupadel má celkem 658 ha, 83 a a 52 m² a jeho čistý výtěžek obnáší dle parcel. protokolu ze dne 1/1. 1896 19.083·7 zl.

Z toho zaujímají louky asi 22 ha, bažantnice rozkládající se po obou březích potoka „Hluboký" asi 27 ha.

Obecní les obce Tupadel, který byl vysázen v roce 1895 za starosty p. Havránka Josefa tvoří jest těmi díly navzájem souvislými počínaje samotou „Stroupínov" po obou březích potoka až k rybníku „Fabrický", společněmi to vlastnictví obcí Tupadel a Potěhy na ploše 6·0722 ha. Právě byly stráně tyto vysázeny ovocným stromovím.

Za mostem vedoucím přes potok jest kamenný lom.

V roce 1925 sdělán první hospodářský lesní program p. ing. Bezpalcem ze Žálesí, tohdy časem lesním technickým znalcem při Okr. správní komisi v Čáslavi.

Ostatní jest půda prná, místa stavební a zahrady.

Ku kmenovému jmění obce čítaly se až do parcelace v r. 1924 tyto pozemky:

V kat. obce Bratčice:	čkat. 657/1	0·5524 ha	zahrada
	„ 657/2	0·0155 „	„
	„ 657/3	0·0885 „	„
	„ 658/2	0·1039 „	„
	„ 658/4	0·0381 „	„

čkat. 658/3 rozměr 0·4820 ha pole
" 659 " 0·3256 " "
" 660/4 " 0·20 – " "
" 655 " 0·8546 " " dáno na směnu při parcelaci v roce 1924 stát. pozemkovému úřadu v Praze.

Také pozemek čkat. 457 v rozměru 0·5496 ha v kat. obce Přibyslavice dán S.P.Ú v Praze na směnu.

Uprostřed návsi jest rybník. Podle sdělení p. lesmistra Jirsíka ze Žálesí, byl založen rybník tento knížetem Pötingem, který byl sportovec a dlouho cestoval v cizině hlavně ve Španělsku a chtěl pak i zdejší krajinu přizpůsobit tamním poměrům. Proto také nazval rybník tento „Guadalquivir" po španělsku. Silnice kolem rybníka vroubena jest lípovým stromořadím.

Náves jest vysázena stromy ořechovými a na horejším konci jejím nachází se zvonice se sochou sv. Jana Nepomuckého.

Dříve stávala zde kamenná svatojánská socha, obehnaná nízkou zdí. (Z vlastních pamětí)

Vedle zvonice nachází se transformační stanice a poněkud níže pomník na památku padlých vojínů ve světové válce.

Silnice vedoucí k Žákům jest až k bažantnici vysázena starými, širvce rozloženými kaštany.

Z význačnějších budov nutno jmenovati poštu postavenou v r. 1906 nákladem 12.383·43 Kč, na poli p. Komberce Josefa u silnice k Poběhám vedoucí.

Stála tu řadu let osamocena, až teprve v letech 1922 – 1924 za velike bytové krise, vyrostlo tu několik dalších obytných domků.

Postupně postavili domky p. Linhart Ant. řezník, Peca Frant. pošt. zřízenec, Prchal Metoděj krejčí, Stehlík Frant. pošt. zřízenec, Procházka Václav truhlář. Několik let dříve Vebr Josef, malorolník.

Na návsi jest hostinec p. Zelinky Antonína. Měl to býti původně kostel. V církevním památníku farního úřadu českobratrské církve v Čáslavi, čte se o budově kostelní: (Vr. 1782) Sbor se nerozhodl, kde bude jeho středisko. Jedni mysleli na Močovice, jiní na Sroborice neb Tupadla. Kníže Adam z Auersperga nabízel jim v Tupadlech nový kostel, (katolický) který odepřel biskup královéhradecký vysvětiti. Po delších úvahách bylo usneseno, že sbor bude míti středisko v Močovicích.

Pokud pamatuji, byl na hospodě dlouhá léta p. Linhart Josef rodák se Žlebů trochu podivín, ale dobrý společník a člověk rázovitý a poctivý. Byl všemi vážen a rádi na něho vzpomínáme.

Majitelem dvora a zámku až do parcelace v r. 1924 byl F. J. Auersperk, o němž se tvrdí, že mluví dobře česky a jest velmi zbožný a lidumilný.

V zámku bydleli vždy úředníci revise a pak správci zdejšího dvora.

Pivovar jest stará stavba a také vnitřní jeho strojové zařízení nevyhovuje. Nebude-li v brzké době zmodernisován, pak ho jistě očekává osud bývalé tkalcovny, která se nacházela za pivovarem v čp. 49 a 50 a podnes se tam říká ve fabrice.

Sládkem pivovaru jest pan Šourek Josef, který sdědil sládkovství

po svém ptcí a jest nejen výborný odborník, ale celkem muž
širokého rozhledu a člověk v každém směru pokrokový.

(Z dějin čáslavského okresu od Karla Cibulky.) Výtah z přípravovací knihy.

Od roku 1242 byly Tupadla v držení křížovníků pruských
se sídlem v Drobovicích. R. 1545 prodány Čáslavi, ale než
mohl býti udělán pořádek knihovní, přišel nešťastný rok
1547, kdy habsburkovec Ferdinand sáhl poprvé na práva
samosprávy a četné obecní statky zabavil. Tak i Tupadla.

Tupadla ale přece k Čáslavi přišly a sice r. 1559.

Po bitvě na Bílé Hoře dány Tupadla rodině Trčků.
R. 1739 o dražbě koupeny a připojeny ke Žlebům.

V Tupadlech ke konci 18 století zařízena byla továrna na
barchent, patřící Auersperkovi. Dobře prosperovala ale přece jen v
roce 1830 zanikla.

Ale Somera přijena byla 1 července 1841 továrna na bavlněné
zboží Josefa Wintra. Zaměstnávala 21 osob. Později zakcionová-
vána, měla 130.000 zlatých akciového kapitálu. R. 1873 ohlá-
sila konkurs. (Poznámka pisatele. Přešla pak do rukou rodiny
Višničků, pracovalo se však již jen na několika stavech, až
konečně v roce 1890 zašla úplně. Budovy č.p. 49 a 50 koupil rolník
pan Říha František a zřídil z továrny rodinné byty pro své
dělníky.)

Na jaře roku 1870 začali stavět v Tupadlech cukrovar
v místech, kde jest dnes cihelna pana Mil. Tpsera.
18/XII. 1870 byl cukrovar slavnostně posvěcen.

Náklad stavební tohoto akciového cukrovaru byl 504.000 zlatých, předsedou jeho zvolen Neustadtl Karel z Tupadel. Cukrovar dlouho neprasoval. V roce 1873 za strašného kraku rakouského přišel do konkursu a byl prodán v dražbě za 45 tisíc zlatých.

S cukrovarem přišla do konkursu také záložna v Tupadlech, při čemž vkladatelé její přišli o všechno. —.

R. 1843 měly Tupadla 568 obyvatel a 71 domů.
R. 1900 " " 577 obyvatel a 74 domy.
R. 1921 " " 772 obyvatel a 82 domy.

V roce 1922 byla upravena dlažba na části silnice okresní od brány k rybníku. Dlažba tato byla pak v roce 1924 prodloužena až ke statku pana Kateřje Kavránka. Obec naše ~~přispívala~~ přispěla na úpravu silnice této v roce 1922 částkou 6.122 Kč, v roce 1924 částkou 20.136 Kč, v roce 1925 částkou 5.000 Kč.

Tou dobou měly peníze asi 7 až 8 krát menší hodnotu, jak v době předválečné.

V podzim r. 1923 provedeny nové volby do obecního zastupitelstva. V zápase volebním, který byl velmi ostrý, utkaly se opět dva směry, pokrokový, vedený národními socialisty a pak konservativní, jenž soustředil živly strany agrární a lidové, zvané klerikální.

Provedenou volbou získali socialisté 11 zástupců, kandidátka kompromisní pak 4 mandáty do obecního zastupitelstva.

Dle vázaných kandidátních listin bylo pořadě zvolených zástupců následující:

Socialisté: Filip Karel, Profous Josef, Vováček Karel, Průcha Václav, Bárta Josef, Svoboda Rudolf, Lankaš Josef, Koudelka Jan, Šátek Václav, a Janoa Josef a Rek Antonín.

Agrárníci: Říha Václav, Zajíc Jan, Vrtský Emil a Hosák Klement. Starostou zvolen Filip K. 11 hlasy, ostatní hlasy soustředěny na p. Václava Průchu.

Parcelace dvora v r. 1924. – 1925.

Nově zvolené zastupitelstvo bylo postaveno hned po svém ustavení před těžký a velmi zodpovědný úkol. Poslancem zdejšího okresu p. Práškem byla avisována a také novinami prošla zpráva, že velkostatek Žleby a tudíž také dvůr Tupadly, bude se v roce 1924 parcelovat.

Byli jsme si vědomi své ohromné zodpovědnosti a proto již dříve před zahájením půdělového řízení vypracovali jsme plán, jenž byl pak základem pro další náš postup.

Veškeré práce přípravné byly provedeny v dohodě s poslancem Práškem a za součinnosti čilého a schopného pracovníka malozemědělského p. V. Průchy, který byl pak také zvolen socialistickými malozemědělci jako jich zástupce do místního poradního sboru. Ve sboru tomto zasedali dále: Za lidovce p. Linhart Fr.

za agrárníky Zach Václav, za invalidy Lankaš Čeněk, obec zastupoval Filip K.

Komisař stát. pozemkového úřadu p. ředitel Roubíček zahájil činnost svoji ještě před vánoci v r. 1923. Jemu jsme pak předložili svůj plán, s nímž souhlasil a slíbil nám všestrannou podporu. Svému slibu dostál a zaslouží si, aby bylo na něho v naší vždy s povděkem vzpomínáno.

Jménem obce podána žádost o 50 měr půdy orné, o rybník na návsi a o zahradu za „Střelnicí" na parcele 106, která jest na polovic vysázena třešňovkou a na druhé polovici ovocem tvrdým. Třešňovka jest sad prvotřídní – sad tvrdý jest zanedbán.

Poněvadž pak vznikla obava, že by na sousední parcele čkat. 108/1 mohli získati příděl občané z Adamova, bylo rozhodnuto, že i o tuto parcelu bude se obec ucházeti s tím odůvodněním, že vzhledem k veliké bytové krisi potřebuje obec parcelu tuto k založení nové stavební kolonie.

Obec sama dala S. P. Ú. na změnu některé svoje pozemky v katastru obce Bratčice u Adamova a u Přibyslavic, vesměs to pozemky ve špatných bonitních třídách.

Pro drobné zemědělce podána žádost na nejúrodnějších pozemcích u „Černého remisu", u Dukého mlýna a u kaštanů.

Vaše návrhy a žádosti staly se pak podkladem pro vypracování hrubé rozvahy čáslavského komisariátu, který všem požadavkům vyhověl až na to, že u Černého remisu hodlal usaditi asi na 5 hektarech obec Drahovice.

Revisor S. P. Ú. stavební rada Rys se sice velmi povážlivě

pozastavil hlavně nad přídělem obecním, než na energické zakročení poslance Práška celý příděl schválil.

Tím samým způsobem podařilo se i obec Drobovice s přídělem od Tupadel odpalírovat a dostalo se Drobovicům přídělu ve vlastním katastru na louce zvané „Svornost."

Děl. 24/IV. 1928 prof. Jiří Mrošek, okr. šk. insp.

Pro zástupce obce stala se pak velmi važnou otázka, jakým způsobem zaplatí obec získaný příděl, nebot' vedle pozemkové reformy čekaly na své rozřešení ještě ~~ještě~~ další problémy hospodářské, sociální a komunikační, jichž rozřešení vyžadovalo nové a značné finanční oběti.

Potíže činili zástupcové auerspergského velkostatku, kteří mívali až do provedených voleb v r. 1923 v obci rozhodný vliv a bránili se proti všem výdajům určeným k rozkvětu obce z těch důvodů, že velkostatek byl tím největším poplatníkem obecním a platil téměř 60% všech obecních přirážek.

A právě proto zdálo se národně socialistickým zástupcům spravedlivým prosaditi, aby správa auerspergského velkostatku alespoň částečně nahradila obci škody, které svými rozhodnutími zásahy do vedení obecního hospodářství v létech dřívějších způsobila.

Rozhodla se proto socialistická většina vložiti do rozpočtu obecního na rok 1924 ~~vložiti~~ položku v obnose 40.000 Kč,

co mimořádný výdej na částečné zaplacení získaného přídělu a stanovila po tento rok 1000% přirážky k daním přímým, přirážkám podléhajícím, což znamenalo, že správa auersperského dvora zaplatí obci téměř 24.000 Kč obecní přirážkou na získaný příděl z vlastního dvora.

Rozhodnutí toto bylo odůvodněno trvale stoupajícím kursem naší peněžní měny, neboť hospodářské poměry v naší republice se rychle stabilisovaly a zdálo se být proto riskantním, za těchto okolností zatížit obec do budoucnosti příliš velkým dluhem.

Konečně rozhodnutí toto bylo i v souhlase se zákonem o zřízení obecním.

Návrh tento podán byl ve schůzi obecního zastupitelstva dne 25 ledna 1924. a byl schválen proti 3 hlasům strany agrární. Byli to pánové Hosák Klement poštmistr, Říha Václav a Zajíc Jan malorolníci. Pan Vrdoký Emil souhlasil s návrhem, ale jsa vázán klubovní disciplynou nemohl otevřeně postaviti se za návrh a proto zachoval neutralitu. Také pan Zajíc později prohlásil, že jen následkem klubovní disciplyny vyslovil se proti návrhu.

Boj veden byl s obou stran velmi ostře, opposici vedl pan Klement Hosák, který jak vidno z protokolů o schůzích obecního zastupitelstva všechny akce národních socialistů potíral a sabotoval a také mimo zastupitelstvo ustrašeným občanům vykládal, že je politika národních socialistů vyzíravě

ze živností a z chalup.

Národní socialisté přenesli spor na forum veřejné a hlavně ve svém krajinském listu „Havličkovy hlasy" velmi břitce oposici tepali.

Protest, podaný správou auerspergského velkostatku a spolupodepsaný občany strany agrární a lidové k okresní správní komisi, byl zamítnut rozhodnutím ze dne 27/II. 1924 čj. 384.

Do tohoto rozhodnutí okresní správní komise podán další protest k Zemskému výboru. Bylo mu vyhověno pro formální vady řízení.

Avšak v novém jednání dne 26 září 1924 okr. správní komise znovu protest auerspergského velkostatku zamítla a rozhodnutí svoje opřela tentokráte o řádné důvody.

(Opisy protestů a přípisů obecního úřadu se ukládají jako přílohy této knihy pamětní.) Příl. č. 1. (V roce 1961. byly tyto doklady i jiné důležité spisy uloženy v Okresním archivu v K. Hoře. Viz str. 236)

Také další protest k zemskému výboru byl pak zamítnut rozhodnutím ze dne 26 listopadu 1924, jako bezdůvodný. Výměr ukládá se, jako příloha č. 2. (15/II. 62. Nyní jsou doklady uloženy v archivu GNV. v Kutné Hoře.)

Než správa auerspergského velkostatku nespokojila se ani tímto rozhodnutím Zemského výboru a podala prostřednictvím pražského advokáta Dr Stompfe žalobu k Nejvyššímu správnímu soudu v Praze. (Opis žaloby příloha č. 3)

Soudní řízení stanoveno na den 21 října 1925.

Obecní zástupitelstvo ustanovilo svým zástupcem pisatele těchto vzpomínek, jakožto starostu obce. Měl jsem lehčí posici než Dr. Stompfe, poněvadž jsem celý zápas od začátku prožíval a jest známo, že právníci ovládají dost chabě zákony obecního zřízení, neboť se těmto otázkám neradi a málo věnují. (Obhajovací řeč jest v příloze čís. 4.) (Teď v archivu ONV v K. Hoře)

Po dlouhém řízení a po poradě trvající přes hodinu, také Nejvyšší správní soud stížnost auerspergského velkostatku ve všech bodech zamítl. (Příloha č. 5)

Tím byl přes dva roky se vlekoucí zápas o nové směrnice pro vedení obecního hospodářství v Tupadlích definitivně ukončen.

Výsledek sporu byl socialisty ohlašován, jako vítězství samosprávné demokrácie nad hospodářskou a sociální reakcí. - - - -

Během přídělového řízení v roce 1924 rozšířila obec svůj nárok na příděl, bylo jí vyhověno a dostala příděl na následujících parcelách:

Čís. kat.	270/3	pastva	výměra	0·0232 ha
" "	107	"	"	0·0151 "
" "	108/1	stavební místa	"	2·1814 "
" "	105	pastva	"	0·0284 "

Čís. kat.	106	role	výměra –	5·3550 ha (zahrada)
" "	67	rybník	"	0·4513 "
" "	393	pastva	"	0·0245 "
" "	395/2	role	"	10·6550 "
" "	28/1	pastva	"	0·0597 "
" "	29/4	neplodné	"	0·0043 "
" "	1081/1	role	"	2·1814 "
stavební	83 –	domek čp. 12		0·0579 "
č kat.	545	dané pusté		0·0486 "
"	269	pastva	"	0·0218 "
"	347	"		0·0169 "
"	96	"		0·0019 "
půrek	392	role	"	0·0081 "
"	549/1	pastva		
		Úhrnem		18·9531 ha

Za tento přídel zaplatila obec stát. pozemkovému úřadu 154.426 Kč–
v Spáze celkem – – – – 28.610 "
a za stromy v zahradě – – – –
Úhrnem 183.036 Kč.

Hospodářská konjunktura v zemědělství byla v těchto letech (1924–28
stále ještě velmi dobrá a proto se velmi dobře dařilo našim větším
i menším zemědělcům. Rozšířili své hospodářské budovy,
ti drobnější získali při parcelaci nové pozemky, své výrobky
polní i živočišné za dobrých a příznivých podmínek pro-
dávali a tak se zdálo, že na našem venkově usadil se trvalý
blahobyt.

Pro dělníky průmyslové i zemědělské, jakož i pro drobné
živnostníky zůstaly poměry většinou nepříznivé a všechny tyto jme-
nované vrstvy občanstva probíjeli se dost těžce životem. Mezi drob-
ným pracujícím lidem jevil se tou dobou stále ještě nedostatek
potřeb životních a výdělky jejich byly v velikém nepoměru k dra-
hotě všech věcí, které potřebovali pro své domácnosti. Ujalo se
proto obecní zastupitelstvo, pronajati celý příděl obecní nejpotřebnějším
chudým občanům za výhodných pro ně podmínek, aby na dlouhé zimní
měsíce byli zaopatřeni obilím a brambory, těmito nejnutnějšími potře-
bami životními v našich dělnických rodinách. Pacht stanoven tak
že platěji obci úroky a 1% tní amortisaci vypůjčeného obnosu na pozemky, jakož
i veškeré daně a přirážky připadající na získaný příděl. V letech 1925 a
1926 platili celkem každý z jedné míry obnos 151 Kč. ročně. Tou dobou
platilo se u nás z pozemků pachtovaných veřejnou dražbou až 3q pše-
nice v naturalii a nebo až přes 600 Kč. v penězích, nebot 1q pšenice
prodával se za 200 až 220 Kč.

Pacht tento byl Stát. pozemkovým úřadem v Praze, jakož i Okresní
správní komisí v Čáslavi schválen na dobu desíti let.

Toto opatření obecního zastupitelstva zaneslo do našich dělnických
rodin alespoň částečný klid a spokojenost, byli ochraňeny před kladem
a proto také nemělo na ně nikdy vliv vábivá a lákavá hesla —

bolševistická, šířená agitátory komunistické internacionály hlásajícími, že k hospodářské a sociální spravedlnosti dojde lidstvo jen po vítězné sociální revoluci. Tato hesla nemašla v Tupadlích své odezvy, ale došlo k roztěpení strany národně socialistické a byla utvořena organisace čsl. sociální demokracie. Podle vlastního tvrzení přičinil se o založení této druhé socialistické strany pan Peca František poštovní zřínec, který navázal jednání s dlouholetým pracovníkem v této straně panem Princem Antonínem, jenž byl pak zvolen důvěrníkem. V příštích volbách obecních dostala strana dva zástupce do obecního zástupitelstva, aby se zúčastnila kladné práce směřující ku zdárnému rozvoji obce.

Odpůrci pozemkové reformy prohlašovali, že provedená parcelace dvorů není zdráva se stanoviska národohospodářského, neboť prý drobní zemědělci, nemajíce nutných prostředků provozních a finančních, nevytěží z půdy tolik, jako dřívější majitelé, kteří majíce k ruce školené a zkušené správce odborníky, mohli ve velkém hospodařiti daleko lepší, účelně a racionélně.

Zdá se však, po krátkem odstupu časovém, že tvrzení tato nebyla správná, neboť naší drobní zemědělci, vyznačující se velikou pilností a přičinlivostí, jakož i vedeni touhou zdokonaliti své hospodářské živnosti, vykazují ve svých sklizních větší úspěch, nežli měli jich velkostatkářští předchůdci.

Zemědělští dělníci, bývalí zaměstnanci velkostatku, byli S. P. Ú. v Praze odškodněni odbytným, které u dlouholetých zaměstnanců činilo až 10.000 Kč. Někteří dostali odbytné a také příděl pozemků. Tito postavili si v nově založené kolonii stavební za obecní zahradou hospodářské usedlosti a živěji se samostatným polním a živočišným hospodařením. Nastal pro ně nový život, do něhož se brzy vpravili a daří se jim dosti dobře.

K žádosti obce byla v roce 1925 okresní správní komisí vydlážděna okresní silnice kol náveského rybníka a sice drobnou kostkou nákladem 100.000 Kč. Obec přispěla na tuto dlažbu 20 procenty a sice obnosem 20.000 Kč.

Aby se čelilo velké nezaměstnanosti dělnictva, podporoval stát tak zvané práce nouzové a připlácel různým korporacím, hlavně obcím 50% na vyplácené mzdy. Proto také obec naše využila této výhody a stavěla nouzově obecní silnice a upravovala cesty během války hodně zanedbané. Tak byla prodloužena silnice v Čáslavské aleji a nově postavena silnice od hostince p. Želinky vedoucí na panskou louku.

Velký stavební ruch a nutné stavby silnic obecních, vyvolaly myšlenku rozšíření kamenný lom, nacházející se v lese obecním. Za tím účelem směněn s panem Bok. Vagnerem pozemek obecní ležící nad pěšinou vedoucí k Adamovu, za jeho pole nacházející se přímo nad lomem. Na tomto směněném pozemku provedena nouzovými pracemi velká odkrývka. Touto odkrývkou získalo se asi 26 sáhů kamena, ze kterého opět nouzově postavila obec silnici vedoucí z lomu na adamovskou silnici. Tímto způsobem zaopatřila obec místním chudým nutnou obživu v dobách největší bídy a nedostatku, čímž zároveň řešila problem úpravy svých komunikací za výdatné pomoci státu.

V roce 1925 dostala obec za třešňový sad ve veřejné dražbě	11.000 Kč
V roce 1926 za třešňový sad - - - -	16.000 "
Za tvrdé ovoce - - - -	1500 "
Celkem vynesly vyvlastněné sady za tyto 2 roky - -	28.500 Kč.

Ve dvou letech dostala tedy obec za své sady tolik, kolik při parcelaci v roce 1924 za veškeré stromy zaplatila. Byl tedy sad tím nejlacinějším objektem, který obec při parcelaci dvora obdržela.

Pro parcelu čkat. 108/1, kterou obec obdržela co parcelu stavební, zřízen regulační plán. Brzy vyrostla tu celá řada nových obytných a hospodářských stavení, jichž majitelé počínaje zahradnictvím

Bedřicha Profousa jsou: Kozlík Josef, Medunna Alois, Prchal František, Myšička Karel, legionář z Adamova, Donát František, Učitel Josef, Bárta Václav, Jansa Josef a Kozlík Karel. Na druhé straně postavili si svá hospodářská stavení zmíněni již bývalí zemědělští dělníci a sice: Tomášek Josef, Dostál Karel, Steiner Jan, Vokurková Antonie a Vlček Václav. Lhotka Josef prodal místo Duškovi Josefu a přestěhoval se pak do Schorova. Na posledním místě usadil se bývalý srbský zajatec, nyní již příslušník obce Marinkovič Stanislav. Cestař Burýšek Antonín usídlil se u silnice vedoucí ze silnice okresní do kolonie.

Domky při okresní silnici patřící p. Kubovi Josefu, Lankašovi Václavu, Satoriovi Jos, legionáři Karlu Justovi a Prchalovi Františku byly postaveny brzy v létech popřevratových a pozemky tyto byly vyvlastněny na základě zákona o stavebním ruchu.

Všichni tito stavebníci se sice finančně značně zatížili, ale jsou šťastni a spokojeni ve svých nových domovech a svou houževnatostí a přičinlivostí rychle překonávají počáteční potíže a své dluhy vyrovnávají.

Domek čp. 5 vyvlastnil Bárta Josef bývalý panský kolář. Auerspergští se sice silně bránili, chtějíce zachovati domek pro sebe, avšak marně.

Odpor jejich byl zlomen zasáhnutím poslance Práška, majícího ve St. pozemkovém úřadě značný vliv.

Zbytkový statek v Tupadlích koupila pak z volné ruky „Spol. polnických cukroven ve Žlebech", ve které měl velkostatkář pan Auersperg přes 50 procent akcií. Výměra jeho po provedené parcelaci jest asi 117 ha.

Vlivem strany agrární byla však „Spol. polnických cukroven přinucena, dáti zbytkový statek v Tupadlích do pachtu agrárnímu poslanci panu Jaroslavu Hálkovi na dobu 12 let s podmínkou výkupu do 4 let.

Nastěhoval se do Tupadel v dubnu 1925. Jest štíhlé, vysoké postavy,

silně ku předu nakloněné. Povaha vznětlivá, prudká a neústupná. Obratný řečník a rozený agitátor. Agrárními a lidoveckými kruhy byl přivítán do obce srdečně – socialisty zdrženlivě a chladně.

Občanské strany dostaly v něm vůdce smělého, odvážného a výbojného, bylo zřejmo, že v Tupadlích dojde k novým politickým i hospodářským konfliktům mezi stranou agrární a národně socialistickou.. Boj zahájen byl národními socialisty.

V den národní pouti poslední květnovou neděli roku 1925 na táboru lidu poslanec Prášek, mluvě o pozemkové reformě, obvinil stranu agrární, že svým vlivem ve St. pozemkovém úřadě působí k tomu, aby zůstaly co největší zbytkové statky, které se pak přiděluji agrárním poslancům a jich různým milcům, ku škodě drobných zemědělců a jiných přídělců. Propachtování dvora v Tupadlích agrárnímu poslanci p. Hálkovi, vedl jako důkaz pro své tvrzení.

Pan Hálek odpověděl na tento projev budoucí neděli na agrárním táboru lidu v Hostovlicích a nazval veškerá socialistická hnutí jedem v našem životě národním.. Tím byly kostky vrženy.

23/VI. 33 [signature] Viděl 25/VI. 31 Aršlík dr. st. insp.

Letopisecká komise schválila zápisy knihy pamětní ve schůzi komisí dne 3 října 1933.

Členové:

Antonín Hálek. Stehlík Josef

Havránek Karel předseda.

Zápis schválen ve schůzi obecního zástupitelstva dne 8/X. 1933.

Náměstek starosty. Prchal Metoděj Bárta Josef Radisla

Profous Josef. Novotný Frant. Klement Václav V. Melounek

Rok 1926.

Dochází k prvnímu konfliktu mezi místními občany a panem Hálkem. Dne 5/I. 1926 zahradil spojovací cestu vedoucí z okresní silnice Tupadly-Schořov po hrázi „Bačova" na silnici novodvorskou. Toto opatření pobuřovalo vlastníky pozemků u N. dvora, kteří po cestě této měli výhodné spojení na své pozemky. Do sporu vložila se obec a když cestou smírnou nebylo možno dospěti k dohodě, podala žádost ku St. pozemkovému úřadu v Praze, aby ze své moci vložil na cestu tuto služebnost jízdy pro přídělce, kteří při parcelaci dvora v r. 1924 obdrželi u N. dvora pozemky.

S.P.Ú. v Praze vyhověl dne 18/8 1926 pod čís. jed. 63 327/26 – V. Pan Hálek se výměru S.P.Ú. v Praze nepodrobil a cestu neotevřel. I rozhodli se občané Sklenář Václav, Just Karel a Vokůrková Antonie cestu otevříti násilím, což také provedli. Pan Hálek zalarmoval svůj dvorský lid a přes hrozivou situaci (seběhlo se zatím mnoho lidu) bránu opět uzavřel. Do této velmi napjaté situace zasáhl pak četnický strážmistr pan Marcelis, na jehož zákrok rozhorčený lid se rozešel.

Mocní političtí přátelé pana Hálka pak prosadili ve S.P.Ú. v Praze, že svůj výměr o vložené služebnosti jízdy a chůze po této cestě odvolal. . .

Dne 3/VI. 1926 usneslo se obecní zástupitelstvo podati žádost auersperyské správě polesí v Zálesí, o prodej tupadlské bažantnice, kde hodlala obec zavésti plánovité lesní hospodářství a zříditi rybník pro chov ryb.

Tou dobou byla také postavena silnice vedoucí z návse k domu pana Průchy Václava. Stavbou byl pověřen stavitel Mukařovský z Přelouče, který počítal za 1 běžný metr 18·50 Kč. včetně stavby rigolu.

11/6. 1926 vyslalo obecní zástupitelstvo deputaci ke St. pozemk. úřadu v Praze v záležitosti schválení prodeje bažantnice obci Tupadlům.

Deputace (Filip Karel a Pučha Václav) byla uvedena k šefu IV. odb. S.P.Ú v Praze posl. Práškem. Ničeho však nedosáhla a byly znatelny již vlivy generálního tajemníka strany agrární p. posl. Berana ve prospěch pana Hálka.

Dne 17/6 1926 usneslo se obecní zastupitelstvo na zákrok Elektrárenského svazu v Kolíně provésti rekonstrukci transformátoru. Rekonstrukce byla provedena nákladem 14.759 Kč, až v roce 1928.

Cihelna pana Ypsera.

(podle informací získaných u správy závodu.)

Po úpadku akciového cukrovaru v Tupadlech v roce 1873 byl tento závod koupen Arthurem Clamerem rytířem z Engelhofenu, majitelem panství Hostačov za 33.300 zlatých. Stroje z něho vyprodány a budovy s pozemkem koupila později Rosalie, šlechtična Ott z Ottenkronů v Golč. Jenikově, po níž je zdědil její syn z druhého manželství Richard Fiedler.

Budovy cukrovaru dosti rozsáhlé, nebyly po léta opravovány, lepenkové střechy se propadly a zdivo bylo rozbouráno a získaný materiál byl velkostatkem použit ku stavbě stájí ve dvoře Chlumku. Některým domkařům na Dolích bylo povoleno použiti ho ku stavbě obytných domků.

Bývalý cukrovar s přináležejícími pozemky byl v roce 1909 koupen panem Miloslavem Ypserem z Kostovlic z pozůstalosti statkáře a továrníka Richarda Fiedlera na Král. Vinohradech a v Golč. Jenikově za cenu 17.000 zlatých, který na místě cukrovaru postavil kruhovou cihelnu systemu „Hoffman" se 16 komorami na výrobu cihel, tašek obyčejných a falcových. To bylo v roce 1910. Z cukrovaru byl použit pouze komín.

A tak téměř po 40 letech byla zřícenina opětně pracena průmyslovému životu a podnikání.

Rok 1927.

Hned počátkem jara přikročeno ku plánovité úpravě cest a silnic obecních během války a doby poválečné silně zanedbaných. K žádosti pana Hálka postavena nejprve silnice na cestě vedoucí od hospodářské budovy pana Zajíce ke kolně pana Hálka v délce asi 150 m běžných.

Obec dala stavební materiál a platila dělnické mzdy, pan Hálek vozil všechen materiál, neboť na postavení této silnice, vedoucí po obou stranách mezi jeho pozemky, měl svůj zájem hospodářský.

Celým nákladem obce postavena dále silnice od hostince pana Želinky podél kapličky na silnici Adamovskou, současně byla postavena část silnice v nové stavební kolonii a část silnice na cestě vedoucí k „Lomenici" v místě kde se říká na „Kopě."

Poněvadž tou dobou vyskytovalo se v okolí mnoho ohňů nařídil okresní úřad všem obcím, aby si opatřily potřebné nářadí k hašení požáru. Až do této doby byla obec v případech požáru odkázána na pomoc hasičského sboru v Potěhách, který měl starou úplně nepůsobilou stříkačku.

Dohodli se proto zástupci obcí Tupadly a Poteh, že se v Tupadlích ustaví hasičská četa pod vedením hasičského sboru v Potěhách a že se koupí motorová stříkačka za 50.000 Kč. Velitelem čety jmenován byl pan Antonín Musílek a na novou stříkačku přispěla naše obec obnosem 15.000 Kč.

Dne 17/7 27. stihla se nad Tupadly velká průtrž mračen. Voda se valila po návsi jak divá řeka a strhala hráze rybníka. Také v Novém dvoře prudký příval vody protrh hráz rybníka po celé šířce silnice. Hráz i silnice byly upraveny nákladem obce.

16 října byly provedeny volby obecního zastupitelstva, volby se zúčastnilo 385 voličů ze 407 oprávněných voličů.

Obdržely: Československá strana národně socialistická - - - 243 hlasy
Českoslov. strana sociálně demokratická 64 "
Republikánská strana zemědělského lidu 73 "
Neplatných - - - - - 5 "

Za stranu národních socialistů zvoleni: Filip K, Profous Josef, Nováček Karel, Bárta Josef, Šob St, Musílek Ant, Jansa Josef, Rek Ant, Velehradský Ladislav a Just Karel.

Za stranu soc. demokratickou zvoleni: Princ Ant, Lankaš Václav.

Za stranu agrární: Zajíc Jan, Hálek Jaroslav, Říha Václav.

Při volbě starosty dne 6 listopadu zvolen starostou obce Filip Karel, náměstkem starosty Profous Josef. Za členy obecní rady: Nováček Karel Lankaš Václav a Hálek Jaroslav.

1928.

Po jaru byla prodloužena sekundérní síť elektrického podniku do nové stavební kolonie v „lípách" nákladem okolo 10.000 Kč. Práce byla zadána elektrárenskému podniku města Čáslavě. Splátka dluhu děje se v pololetních splátkách v obnose 754 Kč a je vypočítána na 10 let.

V létě byla dokončena stavba silnice vedoucí k hájence Karla Pazderky, jakož i silnice k Dubému mlýnu.

Stavba silnic provedla se nákladem 10.778 Kč.

Téhož roku provedena také rekonstrukce transformační stanice a sice nákladem 14.759 Kč.

V tomto roce začaly se již projevovati počátky hospodářské krise hlavně v našem zemědělství a počala klesat nejen cena polních plodin hlavně řepy, ale počala klesati hlavně také cena domácího zvířectva. Zdálo se však, že to jen přechodný, periodický úkaz a že se poměry obrátí zase k lepšímu.

Koncem roku dostala se obec do těžkého sporu s panem Hálkem, který dal provésti elektrisaci svého dvora elektrárenským podnikům města Čáslavě. Práce zhotoveny velmi nesolidně, vedení ve zdích zrezavělo a elektrická energie unikala do země ve velikém množství na škodu obce. Obec tím utrpěla veliké finanční ztráty, avšak spor soudní ukázal se býti beznadějným, neboť nebylo možno skutečnou ztrátu zjistiti.

A když potom ještě provedl bez povolovacího řízení kanalisaci celého dvora velmi nešťastně tak, že všechnu močůvku ze svých stájí svedl do náveského rybníka, proti čemuž obec velmi energicky zakročila a pan Hálek byl nucen zaplatiti obci 1200 Kč náhrady za otrávené ryby a když i politicky utrpěl značné neúspěchy ve vlastní straně agrární, tu poztrpčen složil všechny funkce, jak ve straně agrární, tak také v obecní samosprávě.

Do obecního zastupitelstva nastoupil pak pan Josef Kombercc, klidný místní rolník, čímž se poměry v obci a v obecním zastupitelstvu částečně urovnaly a uklidnily.

Tohoto roku měla obec naposled značné příjmy ze sazů vyvlastněných při parcelaci v roce 1924.

Při přejmých dražbách utržila za třešně i tvrdé ovoce dohromady přes 19.000 Kč.

1929.

Již leden začal tuhými mrazy, které se vystupňovaly až do 38 – 40° Celsia. V únoru se trochu oteplilo, avšak v březnu se mrazy znovu opakovaly.

Následky krutých mrazů projevily se katastrofálně nejen na polní úrodě, ale také na ovocném stromoví, které téměř úplně pomrzlo.

Tuto katastrofu nejcitelněji pocítila obec, neboť přišla o výdatný zdroj příjmů z ovocných sadů v dobách nejtěžší hospodářské krise, kdy i z jiných stran příjmy obce značně klesly.

Po jaru usneslo se obecní zastupitelstvo, že pro potřebu hospodářů postaví se váha obecní, což se i stalo. Váha byla postavena nákladem 12.570 Kč u návesního rybníka.

Z důvodů estetických rozhodnuto upraviti náves odstraněním a zavezením nečistých příkopů a zříditi kanalisaci. Byla provedena od domu pana Jaroslava Hálka na Střelnici přes náves a svedena pod návesský rybník do stoky, která vede dolu na Čůrek.

Dne 26/5 1929 přijat byl do služeb obce strážník Musílek Antonín, jehož úkolem jest také ochrana sekundérní sítě elektrárenského podniku. Volba tato ukázala se dosti šťastnou, neboť strážník Musílek v oboru elektrotechnickém se dobře vyzná a prokazuje obci i podniku platné služby.

Dne 27 října provedeny volby do poslanecké sněmovny a do senátu. Odevzdáno v Tupadlích 391 hlasů.

Z toho připadlo na národní socialisty 230 hlasů
na sociální demokraty 51 "
na národní demokraty 3 "
na stranu lidovou 24 "
na stranu agrární 68 "
na stranu živnostenskou 8 "
na stranu komunistickou 5 "

Viděl 18/III. 37

Aleštík,
okr. šk. insp.

Koncem roku rozhodla se obec ucházeti se znova o příděl tupadlské bažantnice. Obecní rada byla zplnomocněna jednati se správou auerspergského velkostatku o její prodeji.

Při jednání prohlásili však zástupci správy polesí v Zálesí, že bažantnice nachází se dosud v záboru a odkázala obec k navázání styků se státním pozemkovým úřadem.

To se také stalo. Poněvadž ale o příděl bažantnice ucházela se také obec Štrampouch a majitel zbytkového statku pan J. Hálek, došlo v této věci k těžkému sporu, který se vlekl celé 2 roky a skončil kompromisem až počátkem roku 1932.

1930.

Hned počátkem roku dne 22/I. 1930 usneslo se obecní zástupitelstvo pokračovati v plánovité práci na úpravě návse a veřejných komunikací. Potřebné finanční náklady byly vloženy do rozpočtu obecního na rok 1930.

Byla provedena kanalisace podél okresní silnice od zahrady pana Zajíce Jana a od domu pana Dr. Filipa a svedena do odpadu pod splav náveského rybníka nákladem 10.000 Kč.

Pak přikročeno k dokončení stavby silnice od zahrady pana Jana Zajíce k hospodářské kolně pana statkáře p. Hálka, který svezl svými potahy veškerý stavební materiál úplně zdarma. Silnice čáslavská byla prodloužena o dalších 150 m. b. Obě tyto stavby byly provedeny nákladem 30.000 Kč.

7 března pořádala místní osvětová komise společně s Lidovou knihovnou přednášku k oslavě 80letých narozenin pana presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka. O životním díle pana presidenta promluvil pan prof. Spáčil Jan z Čáslavě. Přednášející vzpomenul nejprve na dětská a studentská léta pana presidenta a pak promluvil o jeho činnosti výchovné a buditelské, o jeho zásahu do sporu o rukopisy Kralovédvorský a Zelenohorský, o jeho činnosti poslanecké a sráškách s rakouskými ministry zahraničí v delegacích pro jejich násilnou a zločinnou politiku proti jihoslovanům.

Velmi poutavě promluvil pan řečník o revoluční činnosti pana presidenta v době světové války v zahraničí až do vyhlášení naší státní samostatnosti a slavného příjezdu pana presidenta dne 21 prosince 1918 do Prahy.

Přednáška tato byla velmi četně občanstvem navštívena a se zájmem vyslechnuta.

Osvětová komise shledala, že v Lidové knihovně nachází se ke dni 31 března 1930 - - - 698 spisů v 807 svazcích, v tom jest obsaženo 588 spisů zábavných a 99 spisů poučných.

Na obecních pozemcích po pravém břehu potůčku a na stráni u samoty Stroupinově nacházel se až do roku 1930 tordý ovocný sad a těsně u břehu potoka louka. Tráva na louce byla kyselá a sad po mrazové katastrofě zhynul. Přeměnila proto obec pozemky tyto na kulturu lesní. Louka byla vysázena olšemi a pícniště nahoře nad loukou lesem borovým. Tím zvětšen les obecní na 8 ha výměry. Hospodaří se tu podle lesního plánu, pod kontrolou státních úřadů. Průměrný roční výtěžek činí asi 1500 Kč.

V této době začínají se projevovati účinky těžké hospodářské krise, způsobené snahou téměř všech států po autarkii, jakož i racionalisaci v průmyslové i zemědělské výrobě. Lid, pracující v poměru námezdním, ztrácí, hlavně v měsících zimních, zaměstnání a do rodin dělnických vkrádá se ponalu bída.

Proto obec podniká různé práce nouzové se státním příspěvkem. V této produktivní péči o nezaměstnané přispívá stát 8 Kč na jeden pracovní den pro každého dělníka. Mimo toho zavádí státní správa veřejnou podpory ve formě 10ti korunových lístků stravovacích pro nezaměstnané a poměrně pracující živitele rodin. Do pětičlenných rodin mohou býti přiděleny dva i více stravovacích lístků. Prováděním této akce byly pověřeny samosprávné orgány obecní.

Nejpotřebnějším rodinám poskytuje obec finanční podporu na obuť a šacení mládeže jako vánoční podárky.

Během roku po dlouhých jednáních sjednala obec dohodu o užitcích z továrenského rybníka, který jest společným vlastnictvím obce Tupadel a obce Poteč. Až dosud měla obec jednu pětinu čistého zisku z rybničního hospodářství v tomto rybníku. Podle nynější dohody budou se užitky rozdělovati podle vlastnické výměry rybníka. Výměra tupadlské části jest 0·4284 ha, výměra potežské části obnáší 1·0884 ha.

Těsně před vánocemi došla zpráva, že stát. pozemkový úřad v Praze přidělil tupadlskou bažantnici panu Jaroslavu Hálkovi. Tuto okolnost zjistili v Praze zástupci obce Prucha Václav a Filip Karel. Intervence ve S.P.Ú. v Praze zúčastnil se s deputanty senátor národ. soc. strany pan Rudolf Pánek. Na poradě v ústředním sekretariátu této strany bylo rozhodnuto od boje za přídel bažantnice neustoupiti, přenésti ho na forum veřejné, hlavně v novinách a požadavek obce opříti o politickou moc poslaneckého klubu národ. socialistické strany. – – – –

Bažantnice.

Z doby poroby.

– – K vánocům zaslal mi pro pamětní knihu svou práci ředitel okresní nemocenské pojišťovny v Praze pan Karel Cibulka „O vývoji naší vesnice a jejího lidu z poroby ke svobodě." Jsou to studie ze zemského a patrně i Žlebského auerspergského archivu. Cibulka tu líčí velmi podrobně utrpení našeho venkovského lidu v dobách poroby a nevolnictví, kdy útisk fysický rostl s útiskem duševním a všechna snaha vlády i šlechty směřovala k úplnému zničení českého národa.

O držitelích panství tupadlského a prvních usedlících Tupadel zmiňuje se na počátku této knihy Lidka Hosákova. Cibulka píše obšírněji. Svou práci hodlá po skončení vydat knižně. Pro případ, že by se tak nestalo, vyjímám z předběžné práce několik důležitějších vzpomínek, které se v zápiscích L. Hosákové nenacházejí.

Tupadlský fond.

Zrušení nevolnictví zapůsobilo asi silně na majitele Tupadel Jana Adama knížete z Auerspergu, který v poslední půli 28/XI. 1784 převedl všechny nedoplatky, které vrchnost měla za svými poddanými do gruntovní kasy a uložil na úrok za účelem poskytování peněžité podpory poddaným, kteří byli stiženy nějakou živelní nebo jinou pohromou. Myšlénka realisována až 23/8 1797. Z Tupadel přešlo do gruntovní knihy žlebské 3273 zl. 48 kr. vid. čísla. Do října 1824 vzrostl kapitál tupadlský na 5.495 zl. 44 kr. vid čísla. 30 října 1825 přejmenován fond na „Výpomocný fond poddaných, spojených panství Žleb a Tupadel." Fond spravovalo kuratorium, v němž zasedali 2 úřednící auerspergští a všichni starostové obou panství.

V roce 1882 obnášel fond tupadlský 11.518 zl. 12 kr., úroky 549 zl. 66 kr. celkem 12.067 zl. 78 kr. Peníze tyto převedeny k Okr. hosp. záložny v Čáslavi, která se ustavila 10 srpna 1882. Fond vyplácí i v nynější době pohromou stiženým občanům podpory.

Josefinský kataster.

20 dubna 1785 bylo ustanoveno, aby všechna půda panská i selská byly přeměřeny a aby byl odhadnut jejich výnos. Dle tohoto měření sestaven kataster t. zv. josefinský a podle jeho údajů předpisovány pak daně. (Josefinský kataster nachází se v archivu obecním.)

Zrušení nevolnictví a tolerančním patent přinesly do obcí nový život. Trvalo však ještě 60 let než přišel rok 1848, který odstranil úplně robotu, ale přece jen časy byly pak nesrovnatelně lepší než do r. 1781.

Hlavně školy udělaly zázraky. Synkové chudých rodičů vychodili školy získali vzdělání a stali se probagátory upřímného cěstvní a budovateli lepšího života.

Činnost samosprávná.

Obec Tupadly patřila k pokrokovým a upřímně českým obcím na čáslavském okresu. Již v dubnu 1861 jmenovalo obecní zástupitelstvo v Tupadlech čestnými občany: Františka Palackého, Dr. F. L. Riegra, biskupa Jana Jirsika a hrbitě Clam Martinice. Byla to demonstrace významně politická proti tehdejšímu protičeskému postupu Rakouska.

Obec si zachovala nejstarší protokoly o schůzích obecního zástupitelstva z května 1871. Tehdy starostoval v Tupadlech K. Neustadtl, obchodník, který při úpadku cukrovaru ztratil téměř celé jmění.

Po něm se střídali starostové:

Starostové obce během let.

Josef Kombercc, rolník od r. 1873 do 21/8. 1886
Josef Sobotka, pekař " 22/8 1886 do r. 1889.
Jan Kombercc rolník od r. 1889 do r. 1894
Josef Havránek mlynář od r. 1894 do r. 1904
Matěj Havránek rolník od 30/I. 1904 do 29/X. 1904.
Karel Louda rolník od 29/X. 1904 do 19/XII. 1919
Antonín Zelinka hostinský od 19/XII 1919 do 1/XI. 1923.
Karel Filip od 1/XI. 1923 do dnes.
bývající

Průmysl. starých dob.

V Tupadlech založil továrnu výrobu bavlněných výrobků v r. 1763 kníže Jan Adam Auersperg. Místnosti pro výrobu upraveny v zámku. Před vjezdem do zámku u návesního rybníka ještě dnes stojí zeď, zbytek to dělnických tkalcovských bytů. Z vnitřku zahrady jsou na této zdi viděti ještě mnohé památky na tyto tkalcovské byty.

Výrobky tohoto závodu získaly brzy takovou pověst, že musila býti výroba rozšiřována. V roce 1790 maximálně v ní pracováno na 400 stavech. K této výrobě nebylo dostatek sil domácích přes snahu správy panství, aby pracovníky získala a zabezpečila. Zachoval se nám zápis na chalupu tkalce Jana Veselýho z Tupadel č. 66. Veselý si postavil chalupu na panské půdě. Za to se 6 května 1774 zavázal v kanceláři Žleby a Tupadly před ředitelem Jindřichem Vokurkou a rychtářem tupadlským Janem Micheldou, že bude ročně platiti do kníž. důchodu, vždy na sv. Havla 1 zl. 10 kr. a dá panské práce nebo práce ve „fabrice" 8 dní a kdyby chalupa přišla do rukou nerěmeslníka dá majitel chalupy ročně práce 13 dní.

Ani takto shánění robotnické síly nestačily a proto rozhodl se majitel továrny Jan Adam Auersperg vyřešit problém energicky: Založil v roce 1784 novou osadu o 24 domovních čísel, do níž uvedl pracovníky pro tkalcovnu. Osadě dáno jméno po knížeti Adamov — Adamov.

Na průmyslové výstavě v Praze v říjnu 1791 konané, vzbudily výrobky tohoto závodu všeobecnou pozornost. V knize „Dějiny rakouského průmyslu" od dr. Stokara (Vídeň 1914) čteme na str. 227: „Zvláště bavlněné zboží z továrny v Tupadlech překonalo očekávání všech."

Ke konci XVIII. století zavedl majitel do tohoto závodu anglické stroje. Továrna měla sklady v Praze a ve Vídni a vyráběla piqué, barchent a perkal. Měla název: „Císařsko-královská privilegovaná továrna na bavlněné zboží." Výroba v roce 1818 poklesla pro všeobecnou hospodářskou krisi, ale i tehdy byl závod tupadlský z tehdejších továren největší. Roku 1830 zanikl.

Dobrá pověst tkalcovských výrobků z Tupadel vedla pravděpodobně Josefa Vintera k tomu, že si zařídil v Tupadlech vlastní závod. 1/VII. 1841 zaměstnával 21 osob. Závod později změněn na akciovou společnost s kapitálem 130.000 zl. Krisický rok 1873 zasáhl i tento závod a přivodil jeho úpadek. —

Doplněk strany 34.

Pisatel této knihy pamatuje ještě mnohé tkalce, kteří v této továrně pracovali: jsou to: Jonák Jan z čís. pop. 21, odstěhoval se asi r. 1890 do Ameriky, Prokop Josef, pozdější strážník obecní a Pechar Jan, zemřel 7 dubna 1935 v domě 67 na dolích.

60
1931.

Boj o tupadlskou bažantnici.

Agrárníci jako nepřátelé malých obcí a občanů. — Osobní prospěchářství a intriky vyhrávají proti právu a spravedlnosti. — Velké pobouření mezi drobnými zemědělci.

Tupadlská bažantnice, o kterou se ucházela obec Tupadly, byla na zákrok agrárních poslanců Berana a dra Zadiny u St. P. Ú., přidělena velkostatkáři Hálkovi v Tupadlech. Toto nespravedlivé jednání vyvolalo v celé obci velké rozhořčení proti intrikám agrárníků, takže bylo svoláno narychlo obecní zastupitelstvo, které poslalo St. P. Ú. a ministerské radě tento protest:

Obecní zastupitelstvo obce Tupadel u Čáslavě, jednalo ve své schůzi, konané dne 2. ledna 1931 o přídělovém řízení týkajícím se tupadlské bažantnice.

Starosta obce Karel Filip a p. Václav Průcha, malorolník, podali zprávu o svém jednání ve státním pozemkovém úřadě v Praze, kdež zjistili, že bažantnice byla přidělena soukromému uchazeči p. Jaroslavu Hálkovi, na zákrok, intervence a přímluvy p. poslance Zadiny, ale hlavně na zákrok p. poslance Berana, tajemníka poslaneckého klubu strany agrární, osobního přítele p. Hálka, jehož zasahování do této věci, bylo nám již dříve samotným p. Hálkem potvrzeno.

Obecní zastupitelstvo obce Tupadel při plné presentaci všech svých členů usnáší se, že:

protestuje proti zásahům poslanců, hlavně poslance p. Berana, v soukromých záležitostech p. Jaroslava Hálka proti samosprávnému svazku obce Tupadel, jakožto činu odporujícímu ústavním zákonům naší demokratické republiky a našim parlamentárním zvyklostem, jakož i parlamentárnímu řádu.

Ve věci samé protestuje pak obecní zastupitelstvo proti přídělu tupadlské bažantnice soukromému uchazeči p. Jaroslavu Hálkovi, jakožto činu odporujícímu zákonům o pozemkové a lesní reformě — činu, jímž jest poškozena obec Tupadly ve svém plánovitém rozvoji hospodářském.

Obecní zastupitelstvo konstatuje, že přídělem bažantnice soukromému uchazeči p. Hálkovi nebylo dosaženo účelu, který měl na zřeteli zákonodárce, neboť hlavním smyslem reformy lesní bylo posíliti hospodářsky samosprávné svazky hlavně obce, aby měly trvalý zdroj příjmu a mohly plniti úkoly, které jim ukládá nová doba v otázkách komunikačních, estetických, sociálních, chudinských a zdravotních a hlavně také, aby mohly plniti povinnosti, které jim ukládá stát v přenesené působnosti a zákon v otázkách živelních pohrom, starobních a chudinských, hrazení nedobytných nákladů léčebných, v povinnostech daňových, přirážkových atd.

Zákon přídělový ze dne 30. ledna 1920 čís. 82, mluví v § 10 odst. 1, že lze podle prokázané místní potřeby a se zřetelem ku zvláštním poměrům místním přidělit půdu lesní v prvé řadě obcím a jiným veřejnoprávným svazkům.

Podle odst. 3. téhož paragrafu lze sice také jednotlivcům přidělit lesní pozemky, avšak výjimečně a v menším měřítku. — Zejména k tomu cíli, aby byl zaokrouhlen, nebo doplněn a zajištěn jejich lesní, nebo jinaký majetek, jestliže lesní půda, o kterou jde, hledíc k nepatrné její rozloze, se nehodí k hospodaření obecnímu nebo státnímu, nebo, je-li ze všech nebo několika stran obklopena pozemky uchazečovými.

V daném případě p. Jaroslava Hálka, všech těchto zákonem stanovených předpokladů není.

O příděl bažantnice uplatnila podle § 10 odst. 1 přednostní nárok obec Tupadly a svůj nárok na příděl bažantnice podepřela vážnými důvody hospodářskými, jak bude ještě níže uvedeno.

Obec prokázala také schopnost řádného a účelného hospodaření v této bažantnici tím, že již pro vlastní lesní hospodářství ve výměře 6 ha vydržuje odborně zdatného obecního zřízence, který koná svoje povinnosti pod dozorem obecní rady přesně dle hospodářského plánu, schváleného okresní správní komisí v Čáslavi.

Soukromý uchazeč p. Jaroslav Hálek není zárukou řádného lesního hospodaření v této bažantnici, neboť podle všeobecného úsudku hospodářských znalců místních i okolních nehospodaří ani na zbytkovém statku dobře, prakticky a účelně a podniká nákladné plány a investuje vysoké peněžní obnosy v podniky, od nichž za krátký čas opět se odvrací, čímž zbytečně utrácí a zakopává národní majetek.

Žádáme, aby odbornými hospodářskými znalci z Tupadel a okolí bylo na místě samém zjištěno, že toto naše tvrzení jest naprosto správné.

Podle tvrzení p. Hálka a šetřením ve stát. pozemkovém úřadě bylo zjištěno, že bažantnice byla p. Jaroslavu Hálkovi přidělena, aby jejím výnosem kryl náklady spojené s udržováním střechy na zámku.

K tomu dovolujeme si připomenouti:

Výnos zbytkového statku ve výměře 600 měr prvotřídní půdy by jistě při řádném a účelném hospodaření stačil na udržování střechy na zámku.

Zámek jest sice větších rozměrů, než selské domy obytné, ale jest to budova jednoduchá, bez zvláštního historického neb stavebního významu, bez historických památek a sbírek a může se jednati skutečně jen o udržování střechy, kteréžto náklady u porovnání s výměrou zbytkového statku jsou zcela nepatrné.

Konaným šetřením bylo námi zjištěno, že v posledních asi 25 letech stál náklad na udržování tohoto zámku správu Auerspergských statků každoročně jen několik set korun a to ještě jen tenkráte, když za velké vichřice spadlo trochu tašek. Výjimečně v roce 1924 stála oprava věže asi Kč 15 000·—.

Všechny tyto věci byly před rozhodnutím st. poz. úřadu oznámeny v doporučeném spisu p. Noskovi, vicepresidentu st. poz. úřadu.

Konstatujeme, že všechny tyto okolnosti nemohly býti presidiem stát. poz. úřadu zjištěny s fotografie zámku, kterou tam předložil p. poslanec Beran a žádáme, aby byly vyšetřeny dotazem u správy Auerspergských velkostatků, jakož i odbornými stavebními znalci.

Investice, které loni a předloni dal p. Jaroslav Hálek do staveb a přestaveb uvnitř zámku, nejsou investicemi na udržování zámku, nýbrž jsou to obnosy vydané na vnitřní přestavby, nemající nic společného s nutnými výdaji na udržování zámku.

Nemá tudíž příděl bažantnice p. Jaroslavu Hálkovi opory v zákoně a jest rozhodnutí vzhledem k samosprávné obci Tupadlům nespravedlivé a obec poškozující.

Žádáme proto, aby ct. presidium stát. poz. úřadu své rozhodnutí o přídělu bažantnice p. Hálkovi zrušilo a přidělilo bažantnici obci Tupadlům z následujících důvodů:

Bažantnicí protéká hluboký potok, napájený z pramenů Vilímky, jež nikdy ani za největšího sucha nevysychají.

Získáním bažantnice naskýtá se obci možnost zříditi z hořejší části bažantnice vodovod pro potřeby občanstva i pivovaru, který trpí také trvalým nedostatkem vody a má již dříve zhotovený plán na vodovod.

Zřízením sádek a rybníku v hořejší části bažantnice hodlá obec rozšířiti své rybniční hospodářství (chov ryb), které po čtyřletém provozování v rybníku náveském, získaném při parcelaci v r. 1924, ukázalo se velmi výnosným. Pro zřízení těchto vodních nádržek jest výhodný terén pouze v hořejší části bažantnice, kde jsou ještě hráze a zbytky dřívějších rybníků.

Bažatnice jest komorou polní zvěřiny a jsouc oplocena, jest samostatnou honitbou p. F. J. Auersperga. Samostatná tato honitba vynesla by obci nejméně tři tisíce korun, měla by pro obec velký význam finanční a byla by trvalým zdrojem příjmů pro obec, která, má li činiti zadost všem povinnostem, které ji ukládá nová doba a zákony, musí hledati nové zdroje příjmů, aby se příliš nezadlužila a mohla všechny tyto povinnosti hospodářské, komunikační, zdravotní, sociální, estetické a kulturní plniti.

Konečně získáním bažantnice hodlá obec rozšířiti své lesní hospodářství, opatřiti si plán lesního hospodaření, podle směrnic zákonných založiti a vysázeti v bažantnici nový les, jehož výnos má v budoucnosti zabezpečiti, jak již bylo uvedeno, všestranný rozvoj obce.

Tupadly dne 3. ledna 1931.

*

Tento článek, uveřejněný dne 9 ledna v „Havlíčkově stráži," vyšel z popudu pražských porad a byl projevem mysle velkého občanstva, bez rozdílu politického přesvědčení. Slyšeli jsme také, že mnozí členové agrární strany roztrhali legitimace a vrátili časopis Venkov.

Pana Hálka ujal se týdeník „Kraj čáslavsko kutnohorský". Tvrdil, že národ. socialisté útočí na vůdce agrární strany, aby odvrátili pozornost veřejnosti od vlastních afér a že přední lidé v této straně hledali také při provádění pozemkové reformy osobní prospěch na úkor zájmů veřejných. Tupadlští odpověděli v dalších článcích v Havlíčkově stráži dne 30 ledna a 20 února. . . . . .

Práce nouzové.

30 ledna oznámilo ministerstvo sociální péče, že povoluje obci provádění prací nouzových s příspěvkem státu 6 Kč denně na jednu osobu, celkem pro 15 zaměstnaných osob.
Obec zaměstnávala 20 dělníků a vyplatila za práce v lomě kamenném, na stavbě dalších silnic a majitelům povozů za práce potažité během léta 33.406 Kč.
Ministerstvo sociální péče přispělo na tyto práce obnosem 8.574 Kč.

Louka.

Podle rozhodnutí obecního zastupitelstva z 9./II. 1931 vyslala obec znovu deputaci do S. P. Ú v Praze. Průcha V., Princ Ant a Filip K.

Jednání u pana pres. S.P.Ú zúčastnili se také senátor p. Pánek a poslanec p. Klein. Mluvčím za obec byl Filip K.

Před tím k žádosti starosty provedli v této věci intervence nár. socialističtí ministři Dr. Eduard Beneš a Dr. Emil Franke.

Po vyslechnutí stížností obce prohlásil pres. S.P.Ú pan Dr. Vozenílek, že obec jest v právu, ale nemůže zrušiti výměr, který podepsal. Obec obdrží náhradu v pozemcích a sice 6 ha. půdy orné.

Louka.

Pod tlakem všech těchto okolností nabídnul pan Hálek obci louku u potoka na dolích ve výměře 5 hektarů.

Spor se vlekl až do měsíce října, kdy byla konečně sjednána dohoda, kniž došlo ve S.P.Ú v Praze. Obec zaplatila p. Hálkovi za louku obnos 40.000 Kč. Obecní zástupitelstvo schválilo smlouvu 12 října 1931.

Obec propachtovala louku veřejnou dražbou na 6 let za roční pacht v obnose 6.008 Kč. Počítáno v míře úrokové rovná se výnos louky úrokům z uloženého kapitálu 100.000 Kč.

Pan Hálek zaplatil za bažantnici 105.000 Kč. Později došla zpráva, že mu tato cena byla snížena na 85.000 Kč.

Bažantnice.

Pan Hálek Jaroslav nechal v bažantnici vymítiti všechny křoviny a mnoho dubů i jiných lesních stromů, stráň po levém břehu potoka „Hluboký" vysázel třešňovým sadem a v údolí podél potoka přeměnil les na půdu ornou.

Tou dobou začal také káceti starou kaštanovou alej, která následkem mrazů v roce 1929 a snad i potrháním kořenů orbou, hodně proschla. Změnil tím hodně ráz krajiny.

Alej se táhla od čáslavské cesty po obou stranách silnice až do bažantnice.

V dalším přináším dva dokumenty jako doklad toho, jaké síly bylo nutno dáti do pohybu, aby obec došla svého práva a spravedlnosti.

ústřední sekretariát
československé strany národně-socialistické
v praze.
ROH HOOWEROVY A FOCHOVY TŘÍDY ČÍSLO 2. VEDLE NÁRODNÍHO MUSEA.
TELEFONY 259-92,
276-12, 279-03, 279-39.

Č. j. .....

Při odpovědi odvolejte se na toto číslo a podpisujte svůj dopis plnou a čitelnou adresou. O každé věci pište samostatný list.

O p i s.

V Praze dne 17.ledna 1931.

Ústře ní sekretariát

československé strany národně-socialistické

v P r a z e.

K Vaším dopisům čís. 256 a 904 ze dne 5.,resp.9. ledna t.r., dovoluji si s Vámi sděliti, že p.ministr Dr.Beneš jednal s presidentem Státního pozemkového úřadu p.DremVoženílkem, ve věci přídělu lesa obci Tupadly u Čáslavě.

Výsledek dovolím si Vám sděliti ve 3 - 4 týdnech.

Z Kabinetu ministerstva
zahraničních věcí:

J.Sedmík, konsul, v.r.

Ministr pošt a telegrafů

V Praze 16.dubna 1931.

B r a t ř e s t a r o s t o ,

na Tvé upozornění z 8.ledna t.r. sledoval jsem záležitost obce T u p a d l y u Čáslavě, která protestovala proti získání t.zv. bažantnice ve výměře ca 20 ha nabyvatelem zbytkového statku Tupadly J. Hálkem.

Dovoluji si Ti podle získaných informací sděliti, že po podrobném šetření a jednání, které prý Státní pozemkový úřad v záležitosti této měl i se zástupci obce Tupadly, rozhodl Státní pozemkový úřad v tom směru, že místo žádané bažantnice, jejíž část obdrží nabyvatel zbytkového statku Hálek a část město Čáslav, dostane místní obce Tupadly ca 5 ha luk ze zbytkového statku Hálkova v Tupadlech. Státní pozemkový úřad doufá, že tímto kompromisem mezi všemi zájemci bude tato záležitost i ke spokojenosti obce Tupadly vyřízena.

Žádaje, abys tuto zprávu vzal laskavě na vědomost, zůstávám

s bratrským pozdravem

Kramář

Pivovar v Tupadlích.

(Z připravované knihy K. Cibulky. „Vývoj naší vesnice.")

V Tupadlech vyráběli také líh a lihové nápoje již v r. 1820. Z majitelů pamatuji se tu Neustadtl, pak Raimann Josef, Krása. V roce 1909 provozoval tuto výrobu Alex Veselý. Lihové nápoje vyráběny až do let poprevratových. Výroba lihu zanikla za Reimanna asi v roce 1890.

Pivovar v Tupadlech pracuje od roku 1735. Býval tu nejprve pivovar primitivně zařízený na výrobu ruční. R. 1856 sládkoval tu R. Janáček, po něm Šrámek. R. 1860 postaven v pivovaru nový hvozd. Do té doby se sušil slad na staročeském valachu. Tehdy postaveny i nové chladicí štoky a sklep. R. 1875 dostal se do pivovaru za sládka Josef Šourek ze Slatiňan. Má zásluhu, že již upadající pivovar zachránil tím, že vařil znamenité pivo. V roce 1884 přeměněn pohon pivovaru na parostrojní a přistaveny lednice. Pivovar byl zařízen na roční výstav 15.000 hl. Várka byla 60 hl.

R. 1896 vystavil pivovar v Tupadlech 13.260 hl piva, v r. 1912/1913. 14.900 hl, v r. 1913/14. – 14.947 hl. piva.

15/XI. 1898 oslavil Josef Šourek 25letou činnost u Auerspergů a roku 1910. tento dlouholetý sládek zemřel a po něm se stal sládkem syn jeho Josef.

V roce 1930 rozhodnuto vybudovat nový pivovar na dosavádních sklepích. Šlo nejprvé o vodu. Když byla čáslavským studnařem voda nalezena, zahájeny práce. S výrobou bylo započato 1 ledna 1932. Pivovar jest moderně zařízen na elektrický pohon z obecního transformatoru. – – –

Starý transformator o výkonu 30 kVa vyměněn za větší transformator o výkonu 50 kVa, na náklad auerspergských. Transfomártor zůstal majetkem obce. Pivovar má vlastní vývod a má právo odběru do 50 kVa.

Ve starém pivovaru zůstala sladovna.

K pivovaru náleží ještě dům čp. 11 u brány s velkou zahradou ohraničenou podél okresní silnice zdi, na niž jsou zevnitř zahrady viděti zbytky tkalcovských bytů, o nichž jsme již v předu mluvili. V domě čp. 11 bydlí správce pivovaru pan Fendrych Josef.

Vynáší jest v pivovaře zaměstnáno 12 dělníků a pivo se rozváží 2 nákladními auty.

Vyrábí se pivo výčepní 10°S
" ležák 12°S.
" černé 12°S.

Var jest v zimě na 60 hl, v létě na 80 hl. Možná roční výroba 20.000 hl.

Volby.

27 září byly provedeny volby obecního zastupitelstva.
Odevzdáno celkem 399 hlasů.

Z toho obdržely: českosl. strana národ. socialistická 249 hlasů
" republikánská 91 "
" soc. demokratická 50 "

Za stranu národ. soc. zvoleni: Filip K, Profous J, Nováček K, Bárta J, Šob St, Velehradský Z, Novotný Fr, Klement V, Pátek V a Prchal M.

Za stranu republikánskou /agrární/ zvolen: Meduna Al, Batěk a Zahradník J.

Za stranu soc. dem. zvolen: Prino Ant a Lankaš Vác.

Dne 15 listopadu zvolen starostou obce Filip Karel
náměstkem Profous Josef

členy obecní rady: Nováček Karel
Meduna Alois
Prino Antonín

Vánoční dárky.

K vánocům dala obec zhotoviti pro chudé děti 15 párů střevíců celkem za 1335 Kč. Chudým rodinám rozděleno uhlí za 620 Kč. Na peněžních chudým rodičkám rozděleno 600 Kč. a darováno 240 Kč slepému chlapci Jana Kozlíka.

1932.

Po jaru byla provedena úprava silnice u transformační stanice a vydlážděna cesta na kopci pod domem pana Průchy.

Komunikace.

Projekt na provedení kanalisace podél okresní silnice Tupadly Potěhy padl, pro těžké podmínky okresní správy silnic a úprava odložena na dobu pozdější.

Činnost sportovní.

Sportovnímu klubu, založenému koncem roku 1931, byla za mírný poplatek propachtována část louky obecní, kde bylo zřízeno hřiště. Klub se věnuje činnosti zábavné a tělovýchovné, hlavně fottbalu. Své místnosti má v nově postaveném hostinci pana Jaroslava Loudy. Tento moderně postavený hostinec byl dokončen 19/X. 1932. Má sál ve výměře 214 m², který se dobře hodí k pořádání zábav a divadelních představení.

Hospodářství obecní.

Dražba na sady ovocné vynesla obecní pokladně obnos 6.426 K. část tohoto výnosu byla použita na zřízení ohradního plotu proti stavební kolonii, aby se zabránilo škodám, způsobovaným dětmi na stromech.

V říjnu dala přeměřiti obec louku obecní panem ing. Krumlem z Golč. Jeníkova. Účet byl 1000 Kč. Přeměřením byly zjištěny značné přiorky k sousedním polím od louky. Obecní zástupitelstvo rozhodlo, domáhati se vrácení těchto přiorků smírným řešením a v případě, když by ke smírnému vyřízení nedošlo – cestou soudní.

V podzim byl vysázen znovu sad třešňový na nově upravených alejích – staré stromy byly vykáceny; z dřívějšího sadu zůstalo jen asi 5 alejí kaštánek u zahradnictví pana B. Profousa, jenž s obecní zahradou sousedí.

Pan Profous Bedřich užívá část obecní cesty pro své zahradnictví a platí obci roční nájemné v obnose 10 Kč. Také soused Kozlík Josef přihradil se svolením obce část cesty obecní ku svému pozemku a platí obci také pacht, aby nevydržel případným 40letým užíváním nárok na právo vlastnické.

Dne 9 listopadu 1932 zemřel pan Karel Nováček ve stáří 63 roků.

Zemřel Karel Nováček.

Byl členem obecního zástupitelstva od převratu v r. 1918 za stranu národně socialistickou a získal si v této funkci velikých zásluh o rozkvět naší obce. Odvážný, statečný a poctivý zástupce drobného lidu a zájmů obecných, zúčastnil se činně všech akcí, vedených k hospodářskému, kulturnímu a sociálnímu povznesení lidu pracujícího. Stavěl se vždy otevřeně po bok těch, kteří se zodpovědně snažili vyrovnávat zájmy obce se zájmy občanstva a s potřebami chudých a sociálně slabých lidí. Proto měl mnoho přátel, které nikdy nezradil, ani nezklamal a také nezármoutil. Měl slavný pohřeb. U pomníku padlých vojínů ve světové válce, kde průvod pohřební na chvíly se zastavil, rozloučil se se zemřelým druhem a věrným kamarádem pisatel těchto vzpomínek za obec a za stranu, ve které společně pracovali.

R. 1933.

Záležitosti obecní.

Prvním lednem 1933 převzal ode mne vedení obecních záležistí náměstek pan Profous Josef, poněvadž jsem byl na štědrý večer stížen záchvatem mozkové mrtvice a tato těžká choroba vyřadila mě po dobu 6 měsíců z činnosti veřejné.

Dne 13/II. 1933 rozhodl okresní úřad v Čáslavi pod čís. jedn. 23077, že zamítá stížnost pana Antonína Batíka do vedení obecního hospodářství, neboť se přesvědčil, že obec nepodniká ničeho, co by nebylo v souhlase s jejím řádně schváleným rozpočtem, neb se řádným usnesením obecního zástupitelstva.

17/4. 33.

Švehlova lípa.

K poctě 60letých narozenin státníka Antonína Švehly, zasazena byla péči místní organisace republikánské strany a místního sdružení republikánského dorostu v Tupadlech v pondělí velikonoční dne 17 dubna 1933 ve 2 hod. odpoledne „Švehlova lípa".

O osobnosti a životě Antonína Švehly promluvil důvěrník strany republikánské pan Alois Meduna, báseň přednesla žákyně II. tř. reál. gymnasia L. Zachová, načež lípa zasazena tak, že každý z přítomných přihodil lopatu hlíny na kořeny mladé lípy, aby rostla a budoucím pokolením připomínala světlou památku velikého státníka československého.

Později upravil místní republikánský dorost kol lípy parčík a ohradil jej ozdobným plotem a přispěl tak ku zkrášlení naší vesnice.

Louka obecní.

30/7 33. Podle plánku zhotoveného p. Ing. Krumlem v Golč. Jenikově, užívají někteří sousedé část louky obecní. Poněvadž nechtí dobrovolně přiorky obci navrátiti, usneslo se obecní zástupitelstvo domáhati navrácení přiorků cestou soudní.

Nastoupený soudní spor obec vyhrála a sousedé se zavázali platiti obci z přiorku pacht. Spor s obcí prohrali, ježto Státním pozemkovým úřadem vyhlášené přídělové řízení rušilo veškeré služebnosti na zabraném majetku a sousedé neuplatnili svůj nárok na služebnost vydrženou 30letým užíváním ve 30 denní lhůtě, zákonem stanovené. Nyní platí obci z přiorků pacht. Mezníky jsou zasazeny pod zemí na skle. Přesný plánek nachází se v kanceláři pana ing. Krumla v Golč. Jenikově.

Pachty.

8/X. 33. rozhodlo obecní zástupitelstvo, že propachtuje pozemky získané při parcelaci v roce 1924 na budoucí 6leté období opět z volné ruky drobným, sociálně slabým uchazečům a své rozhodnutí odůvodnilo tím, že při stále trvající hospodářské krisi jest celá řada dělnických rodin bez výdělku a nebo mají příjmy tak nepatrné, že trpí trvale nedostatkem životních potřeb, hlavně v dlouhých měsících zimních. Jest v zájmu státu a také v zájmu obce ulehčiti těmto drobným lidem jich svízelnou situaci a podepříti je hospodářsky a utvrditi tak jich důvěru ve stát, spravedlnost a demokracii, aby se nestali nástrojem v rukou proti státních živlů a rozvratníků.

Usnesení toto bylo schváleno okresním úřadem v Čáslavi dne 7/XII. 1933 pod čj. 36.106.

R. 1934.

25/II.34. Obec dala vykáceti část lesa obecního u potoka, kde vysoké stromy smrkové stínily přílišně nízký porost. Mýtina byla pak podsazena mladými břízkami a borovicemi. Za toto dříví stavební utržila obec při dražbě veřejné 4.740 Kč.

9/4.34. Obecní rada prozkoumala návrh na parcelaci pozemku čkat. 405/1, náležející manželům p. Matěji a Anně Havránkovým a doporučila jej ku schválení obecnímu zástupitelstvu. Zástupitelstvem byl schválen dne 3/6 1934.

Stavební kolonie Habeš

První domky postavili tu sousedé Satorie František, Bárta Antonín a Šob Stanislav. Stavebníci se s manželi Havránkovými nedohodli na ceně za místa stavební a proto požádali okresní úřad v Čáslavi o řízení vyvlastňovací ve smyslu zákona o stavebním ruchu. Výsledkem řízení, které se vleklo dlouhý čas a teprv zásahem úřadu obecního bylo skončeno úspěšně pro stavebníky bylo, že platili manželům Havránkovým za 1 sáh čtver. 11 Kč, kdežto manželé Havránkovi požadovali 20 Kč za 1 sáh.

Lidově se teď nazývá tato část obce „Habeš". Nemohu vypátrati, jak tento název vznikl.

20/4.34. Pro obecní úřadovnu koupen psací stroj za 900 Kč.

1/5.34. První máj, svátek státní, oslavovaný však spíše jenom dělnictvem.

1 máj

V Tupadlích na návsi od časného jitra čilý ruch. Dělnická mládež prodává červenobílé karafiáty, starší se šikuji do průvodu táhnoucího od Poleh v čele s hudbou. U pomníku padlých vojínů průvod zastavuje a hudba hraje „Píseň práce" a národní hymny. Pak pochoduje průvod dál do Čáslavě na tábor lidu, kde dělnické socialistické strany manifestují za práva lidu pracujícího a proklamují svou lásku a oddanost ku státu a republice.

Také stoupenci strany soc. demokratické táhnou pod rudými prapory do Čáslavě na své manifestace. Je to každoroční stejný obrázek májových oslav.

19/5 1934. Pouť v Tupadlech – od r. 1926 opět společná všem bez rozdílu náboženského a politického přesvědčení. Dopoledne průvod s hudbou a krojovanými spolky katolickými z kostela v Poléhách k sosě sv. Jana Nepomuckého na návsi v Tupadlech. Po církevních bohoslužbách rozpoutal se čilý ruch kolem krámů a různých atrakcí pro mládež. Odpoledne konala se taneční zábava v hostinci pana Loudy.

Pouť.

5/7 34. Večer vzplanula Husova hranice na břehu rybníka „Rubínka". K shromážděnému lidu z Tupadel, Schořova a Adamova promluvil tu o tragické smrti kostnického mučedlníka pan učitel Oldřich Hošek. Po skončeném proslovu zpívány husitské a národní písně. Tak každoročně oslavuje tupadlský lid památku svého velikého náboženského reformátora a myslitele.

Husovy oslavy.

22/X. 34. Vysázena druhá polovina sadu obecního od okresní silnice ovocem tvrdým. Za sazenice hrušek platila obec 8·50 Kč, za jabloně 7·50 Kč a za švestky 10 Kč okresní hospod. škole v Čáslavi. Zahrada se vysazuje podle plánu zhotoveného panem Václavem Nováčkem, zdejším příslušníkem, zaměstnaným u zemědělské školy v Čáslavi.

Sady.

15/XII. 34. V listopadu byla dokončena stavba silnice na polní cestě vedoucí k Lomenici.

19/XII. 34. Obecní zástupitelstvo schválilo usnesení výboru „Lidové knihovny" že nechá postaviti divadelní jeviště u pana Josefa Jelínka truhláře a vedoucího divadelního ochotníka v Poléhách. To bylo nešťastné rozhodnutí. Jelínek si vzal od spolku „Lidové knihovny" zálohu na stavbu jeviště v obnose 1.400 Kč. Byly to peníze půjčené knihovně panem Karlem Zelinkou. Jelínek peníze zpronevěřil, jeviště nepostavil a peníze ani v budoucnosti nevrátil. Byl za tento čin sice odsouzen ku 14 dennímu vězení, ale jen podmíněně na 2 roky. Dluh „Lidové knihovny" splácela pak panu K. Zelinkovi obec, když později, na zákrok Okresní osvětové komise v Čáslavi, převzala knihovnu do své správy.

Lidová knihovna.

R. 1935.

27/2. 35. V Americe v městě Chicagu zemřel pan Václav Chadraba zdejší rodák a příslušník. Ve své závěti odkázal své rodné obci obnos 2.000 Kč ve prospěch fondu chudých, které byly pro fond uloženy u Okresní hospodářské záložny v Čáslavi.

7/3. 35. Místní osvětová komise uspořádala přednášku na oslavu 85letých narozenin pana presidenta T. G. Masaryka. Přednášel pan učitel Rudolf Forman z Čáslavě. Veliký ctitel presidenta Osvoboditele promluvil o výchovné a buditelské činnosti Masarykově, o jeho úsilí vymaniti národ z jeho malosti a poníženosti, veden jsa snahou otevříti českému lidu světové výhledy a vytvořiti tak typ českého člověka tělesně i duševně harmonického, vzdělaného, statečného a vytrvalého, aby národ jako celek byl naplněn duchem pravé osvícenosti, snášenlivosti, humanity a touhou po stálém vzestupu a dokonalosti.

Narozeniny T. G. Masaryka.

Přednášky se zúčastnily i školní děti, jimž pan učitel řekl také několik slov o mládí, růstu a velikosti našeho pana presidenta.

26/6 39. Okresní osvětový sbor v Čáslavi neschválil smlouvu obce se spolkem „Lidová knihovna", dle níž „Lid. knihovna" měla převzíti funkci knihovny veřejné na dalších 10 let, ježto podle vládního nařízení z 25/8. 1919 může se taková smlouva uzavříti jen jednou na 10 let. Po uplynutí této doby nutno knihovnu zveřejnit.

Zveřejnění Lid. knihovny.

Proto se spolek „L. knihovna" usnesl ve schůzi dne 25/8. 35 konané, že postupuje celý svůj inventář obci.

Obecní zástupitelstvo jmenovalo pak do knihovní rady pány Šobu Stan. a Pátka Václava. K nim přidružen jednatel osvětové komise p. Musílek a 1 člen pro knihovní radu kooptován byl z řad členářstva. Předsedou zvolen p. Šob St.

Dne 5/XI. 35 uzavřela obec novou smlouvu o užívání „Fabrického" rybníka a sice tak, že Tupadly obdrží v budoucích 6 letech jednu třetinu z výnosu celého rybolovu.

Rybolov.

Ve veřejné dražbě spachtovala naše obec celý rybolov za 854 Kč ročně, s tím, že občané potěžští mají právo nákupu ryb při každém lovu za běžné místní ceny.

V měsíci květnu konaly se volby do Národního shromáždění, do senátu a do okresního a zemského zástupitelstva ve dnech 19 a 26 května.

Při volbě do Národního shromáždění bylo odevzdáno celkem 431 hlasů. Z toho obdržely:

Volby.

1.	Republ. strana zemědělského lidu	86 hlasů.
2.	Českosl. strana národ. socialistická	172 "
3	Českosl. sociál. dem. strana dělnická	65 "
4.	Českosl. strana lidová	24 "
5.	Českosl. strana živnost. obchod. středostav.	39 "
6.	Národní sjednocení	12 "
7.	Strana komunistická	9 "

Tentýž poměr hlasů zůstal i při volbách do senátu, zem. a okresního zástupitelstva.

Rádcila smrt.

V roce 1935 rádcila v Šupadlech smrt, jíž padly za oběť:

Pan Josef Skřivánek starý 83 let, zemřel 25./I. 1935, otec ruského legionáře Karla Skřivánka.

Sl. Anna Myšičková pečovatelka penzionátu na Bulovce v Praze, zemřela 25/I. 1935.

Pan Hloušek Josef místní kovářský ve dvoře, zemřel 16/III. 1935.

Pan Šechar Jan pamětník války z r. 1866, bývalý tkadlec zemřel 7/4 35 ve stáří 87 let.

Paní Filipová Marie moje matka zemřela 22/4 1935 ve stáří 83 let.

Pan Ježíbek Jan podstarší pivovaru zemřel 18/6. 1935, velký vlastenec a nacionalista.

Pan Novotný František, sklepník, zemřel 24/7. 1935 národní socialista, vřelý věrný druh.

Paní Janová Anna zemřela 15/XII. 1935, vzorná dělnická žena vychovala 10 dětí, z nichž nejstarší syn Josef bojoval za světové války ve francouzské legii.

15/X. 35. nastěhoval se do Šupadel pan Rudolf Kaiser, který koupil přední část domu obchodního od p. Františka Veselého a provozuje tu obchod zbožím smíšeným a galanterním.

R. 1936.

20/I 36. Sestavený rozpočet obecní pro běžný rok vykazuje:

V potřebě - - - - - - -	81.375 Kč
v úhradě - - - - - -	49.567 "
schodek - - - - - - -	31.808 Kč byl uhrazen

100% přirážkou k dani činžovní, jež ze základu 1.344 Kč vynesla 1.344 Kč a
200% přirážkou k daním ostatním, jež ze základu 15.232 Kč vynesly 30.464 "

Dohromady - - - - 31.808 Kč.

25/II 36. Obec koupila krásný obraz rodiny pana presidenta T. G. Masaryka a byl umístěn na zdi poštovní úřadovny.

11/III 36. Zemřel pan František Kudláček pivovarský dělník, ruský legionář. Pohřbu zúčastnila se četa vojáků pěšího pluku č. 21 z Čáslavě v plné zbroji s plukovní hudbou a česká obec legionářská z Čáslavě. Nad hrobem promluvil br. Václav Čepek za O. obce legionářskou.

Po Kudláčkovi zůstalo 8 nezletilých dětí, které se bude starati dobře Podpůrný fond legionářský v Praze.

31/III. provedena kanalisace návsi od hostince pana Želinky k novému pivovaru. Protest proti této úpravě byl okresním úřadem v Čáslavi zamítnut, jako bezdůvodný.

Dne 4/5 36 zemřel p. Princ Antonín člen obecní rady a obecního zastupitelstva za stranu sociálně demokratickou. Do obecní rady nastoupil za něho pan Václav Lankaš.

15/6 36. Byla provedena regulace potoka u louky obecní a část pozemku na druhém břehu byla prodána panu Antonínu Mallerovi za 150 Kč.

5/XI. 36. Soudní dražbou prodán byl domek čp. 41 náležející rodině po zemřelém Antonínu Rekovi. Domek koupil p. Bohumil Klement, bednářský dělník z pivovaru v Tupadlech.

31/XII. 36. Elektrárenský svaz středolabských okresů povolil obci obnos 1.762 Kč za očekávané placení účtů za elektrickou energii.

Všeobecné poměry hospodářské.

25/XII. 36. V roce 1934 zřízená „Československá obilní společnost" pro monopolní obhospodařování obilím a krmivem se osvědčila. Pevně stanovené stabilní rentabilní ceny za obilí odstranily spekulační zisky burzianů, odstraňuje zemědělskou krisi a staví naše zemědělské podnikání na pevnější hospodářský základ.

Průměrné ceny obilí po zavedení obilního monopolu udržují se asi na této výši: 1q pšenice kolem 160 Kč, 1q žita kolem 130 Kč, ječmena kol 125 Kč a ovsa kolem 110 Kč. -- Cena řepy cukrovky pohybuje se mezi 10 až 11 Kč za 1q.

Obilní monopol upravuje také pachty zemědělské půdy podle cen obilí. Všeobecná krise hospodářská trvá dále. V Tupadlech máme nyní stále ještě 10 až 15 nezaměstnaných živitelů rodin přes to, že se nám podařilo mnoho dělníků umístiti v závodech „Kosmos" v Čáslavi, kde předsedou závodního výboru je náš příslušník pan Šob Stanislav.

Nezaměstnaným rozděluje se, jako léta minulá potravní lístky znějící na 10 Kč na účet státu. Větší rodina může dostati 2 až 3 potravní lístky týdně. Rozděluje je místní sociální komise složená z prostředků dělnických i zaměstnavatelských.

R. 1937.

20/I.37. Zima je velmi tuhá, v polovině ledna silné sněhové závěje zavály svrchem všechny spoje silniční. Obec najmula 20 pracovních sil, aby uvolnila hlavně silně frekventovanou silnici vedoucí ke Čáslavi, kudy jezdí nyní také státní autobus 2krát denně. Jest to autobusová linka Čáslav-Žehuby.

Sněhové přeháňky, střídající se s deštěm a mrazy trvaly až do konce měsíce února.

20/II.37. Obec propachtovala domek čp. 12 zvaný „Mýto" panu Jaroslavu Kaderábkovi za roční nájemné v obnose 1000 Kč. Pan Kaderábek provozuje v domku obchod smíšeným zbožím. Protest správy auerspergského pivovaru a spol. byl okresním úřadem, jako bezdůvodný zamítnut výnosem ze dne 27/4.37. čj. 10.699.

1/5 37. První máj a také první krásný jarní den strávil se na počátek práce. Dva dělnické průvody národních socialistů a sociálních demokratů táhnou pod státními a národními prapory do Čáslavi manifestovat za své požadavky.

Odpoledne uspořádaly místní spolky Lidová knihovna a Sportovní klub Slavia národní slavnost „kácení máje", jež se dobře vydařila i po stránce finanční.

5/6 37. Byla zahájena civilní protileteckou služba (C.P.O.) Vedoucím byl jmenován pan Jaroslav Hálek. První poplach byl vyhlášen 10/6.36. Všechny složky CPO pohotově nastoupily a provedené cvičení ukázalo, že všechny složky jsou dobře vycvičeny a celý složitý aparát funguje téměř bezvadně.

Obec vložila do služby CPO značné sumy peněz a vybavila službu všemi zákonem předepsanými prostředky. Opatřila dvoje nosítka, lékárničky, protiplynové masky atd.

12/6 konala se informativní schůze jednající o založení samostatného hasičského sboru v Tupadlech. K založení sboru došlo při ustavující valné hromadě dne 24/7.37. Založení hasičského sboru.

Starostou sboru zvolen byl pan statkář Hálek Jaroslav, velitelem pan Průcha Václav, jednatelem Filip Karel. Bylo usneseno požádati obec za převzetí záruky za výpůjčku na výzbroj činných členů a motorovou stříkačku.

1/8.37. Obecní zastupitelstvo se usneslo převzíti záruku za výpůjčku hasičského sboru v obnose 30.000 Kč. Výpůjčka má se opatřiti u Okr. hospodářské záložny v Čáslavi.

14 září 1937 došla zdrcující zpráva, že na zámku v Lánech u Kladna zemřel největší náš myslitel a státník první president československého státu T. G. Masaryk.

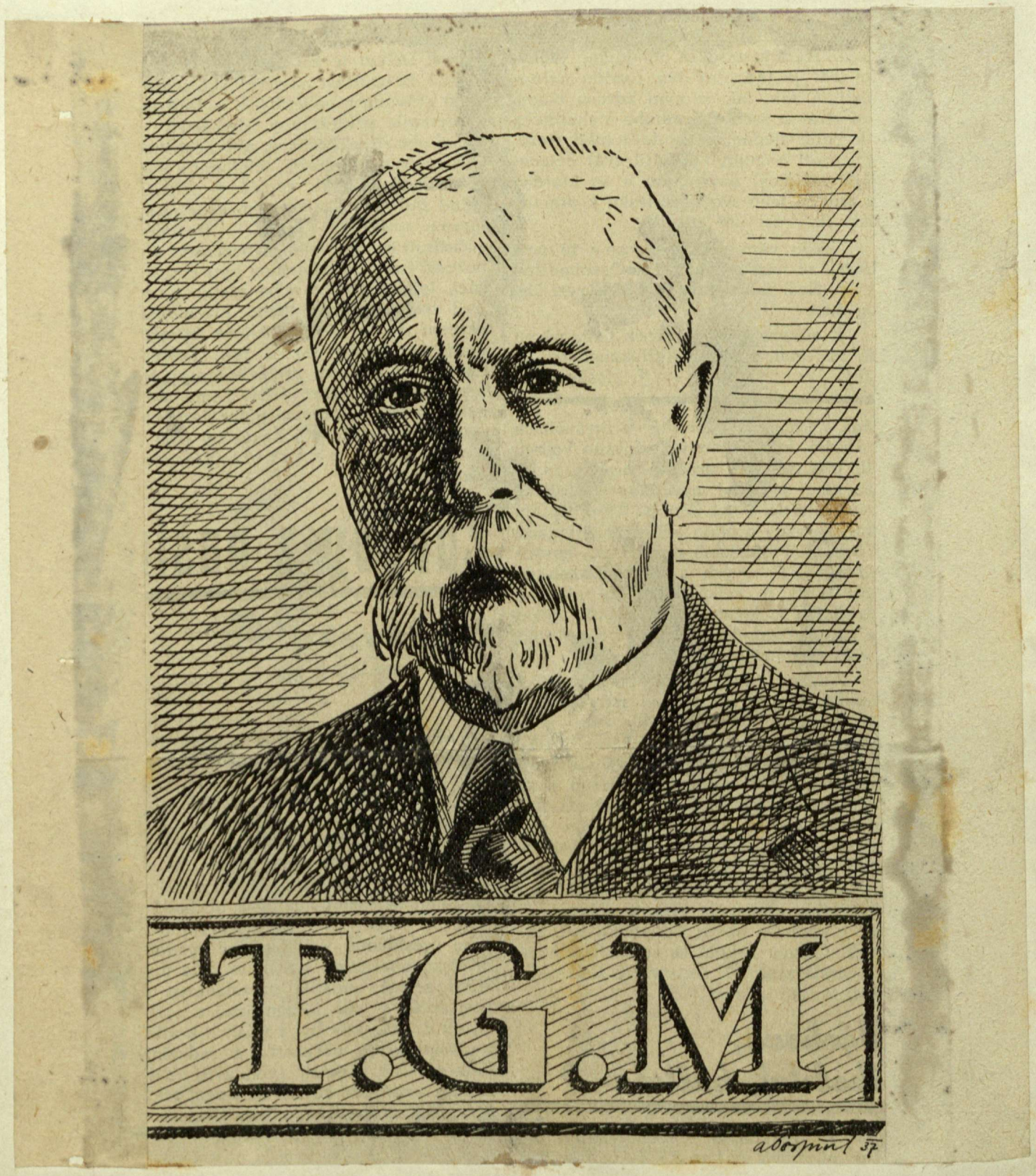

Neznám vyšel před lety do světa — — po letech byl nalezen i od těch, kteří ho nehledali...

Syn národa zapomenutého — uvedl tento svůj národ po přejití vichřic do vlády ve vlastním domě, po otcích zděděném. Zjednal svému národu znovu čestné místo v společnosti států a národů kulturních i v dějinách lidstva. —

Také jemu byly odměřeny hodiny jeho dne, i zšeřilo se a nastala noc... Ale on silou svého ducha zmnohonásobil každý okamžik svého života v pevné víře, že věčnost nenastává teprve po smrti, že věčnost je již teď, v tomto každém okamžiku. V pevném přesvědčení o nezdolné síle pravdy a jejím konečném vítězství prožil věk svůj jako člověk svobodný v nejkrásnějším a nejušlechtilejším smyslu.

Platonskou moudrostí veden zvykal vytrvale a neúnavně naše oči hleděti přímo do světla, oči uvyklé stínům temné jeskyně dlouhé nesvobody. Statečně čelil vší nestatečnosti a byl i hotov nebýt nyní, maje naději, že bude později.

O lásce k vlasti a národu nemluvíval — leda s krásným ostychem lidí vpravdě velikých — láska k vlasti a národu se mu rozuměla sama sebou. Ale chtěl lásku činnou a účinnou. A tak spojoval v krásné synthese tři základní ideje, které od věků hýbou veškerým děním lidstva: ideu náboženskou, národní a sociální. Veškero jeho úsilí směřovalo k tomu, aby se národ dovedl osvobodit niterně, mravně, než přijde vhodná chvíle k osvobození politickému.

Ta chvíle přišla, volala do boje, volala k činům, volala k práci. Našla jej připraveného...

Když se jeho slovo stalo tělem, když po světovém požáru obrozený národ československý znovu povstal ze svého popelu jako bájný fénix, vedl jeho kroky moudře po stezkách pravdy a demokracie.

Hodiny míjejí... na nivách československých stále zaznívá táž bezstarostná píseň:

Ještě nám po domě rodném
hospodář chodí...
za nás a vnuků vnuky
vyhlíží v dálku.

Den se chýlil k západu v pozdním odpoledni, stíny se dloužily. Usedl, aby si odpočinul, aby se díval, jak to vedeme. Ještě tehdy s radostí a úzkostí v srdci se utěšovali obyvatelé ostrova Demokracie, že ten, jenž se zasloužil o stát, ještě s nimi jest.

Odešel... lidstvu myslitel a demokrat, nám buditel, budovatel, osvoboditel, otec. Odešel kapitán, jehož loď se sice zmítá ve vlnobití, ale nepotápí se. Odešel veliký Čech, odešel veliký člověk. Naplnil svůj hellenský ideál krásného života i krásné smrti, poslušen jsa Prozřetelnosti, která vede toho, kdo se jí podvoluje, toho pak, kdo se jí protiví, táhne.

Vždy se bude dívat, jak to vedeme, vždy nám bude laskavě i důtklivě připomínat svůj odkaz: Pravda vítězí. — Když jsme na vrchu, hleďme, abychom tam zůstali! — Více boží milosti než lidské zlosti!! —

Odešel, ale zůstává s námi.

V úterý dne 21 září konal se slavný pohřeb presidenta Masaryka z královského hradu na tichý hřbitov v Lánech, kde ostatky jeho byly uloženy vedle jeho milované manželky.

Na Hradčanském náměstí rozloučil se s presidentem Osvoboditelem jeho nástupce v úřadě presidentském Dr. Eduard Beneš.

Tupadlští občané sešli se v horejším sále mateřské školky smuteční výzdobou, kde starosta obce přednesl nejprve projev okresního osvětového sboru v Čáslavi a pak jsme poslouchali rozhlasem vysílanou řeč pres. Dr. Beneše a průběh celého pohřbu. Po skončených slavnostních obřadech zapěli shromáždění občané národní hymny. Tesklivě rozešli jsme se pak do svých domovů.

15/X. 37. Letos bylo mnoho ovoce, hlavně hrušek, úroda jablek byla o něco menší a jablka následkem suchého léta hodně z červivěla.

2/XII. 37. Místní osvětová komise uspořádala přednášku o životě a působení – T. G. Masaryka. Přednáška byla doprovázena světelnými obrazy. Přístroj promítací vypůjčen z Prahy.

Na severu Čech pracuje německá iridenta, která pracuje záměrně proti celistvosti našeho státu, je proto třeba býti na stráži a udržovat disciplynu a dobrého ducha o našem národě. To vše o Tupadlech teď děláme, těžká doba národ zkušuje.

Z opisy této pamětní knihy byly schváleny ve schůzi obecního zastupitelstva obce Tupadel, konané dne 18. června 1939. za přítomnosti 13. radních členů.

K veřejnému nahlédnutí byla vyložena od 24/5.39 do 5/VI. 1939. Námitky podány nebyly.

Říha Josef člen zást.

Pipek František člen zást.

Šeplavý Antonín člen zást.

Říha Josef člen zást.

Prchous Josef náměstek starosty

Bárta Emil člen zástup.

Jan Zapp
člen obecní rady.

1938.

15/III. 38. Za normálních poměrů ponětí jara ubíhá při trvalém vzrušení obyvatelstva. Rozhlas i noviny přinášejí denně znepokojující zprávy ze sudetského území, kde strana Henleinova strhla na sebe vedoucí sudetoněmeckého národa a vede doma i za hranicemi odbojné tažení proti celistvosti našeho státu.

15/4 38. V březnu byl krásný jarní čas, avšak počátkem dubna zhoršily silné mrazy a na svátky velikonoční padal sníh. Květ na stromech zmrzl a při trvale nepříznivém počasí zhynulo také mnoho včel.

Pan Hálek Jaroslav uspořádal přednášku o sovětském rusku, ku které jako řečníka pozval p. ing. Bakaláře, navráceného se právě z Ruska, kde pracoval několik roků jako vedoucí hospodářského družstva. Mluvil o sovětském hospodářství velmi nepříznivě.

21 květen přinesl již na úsvitě nové velké vzrušení obecenstva. Došly zprávy, že byla vyhlášena částečná mobilisace naší armády a že čáslavský 21 pluk za noci byl auty dopraven na severní hranice republiky, kde nepřítel soustředil značné síly vojenské s úmyslem, obsadit sudetské území. Nikdo nevěděl však nic určitého. Ranní noviny neměly žádné zprávy o pohybu vojsk, ale večerníky přicházející do obce brzy odpoledne, souhlasně potvrzovaly, že se na hranicích republiky soustředila německá armáda a že úmyslem německé říše podle zahraničních zpráv jest obsaditi vojensky severní území našeho státu.

Přesně v 11 hodině zastavilo se před obecním úřadem vojenské auto. Vojín s plnou polní zbroj předal obecnímu starostovi povolávací lístky, jimiž povolán do zbraně první poručík záložníků. Mimo toho povolány do zbraně téměř všichni záložníci různých útvarů technických, mající o případě mobilisace a války zvláštní vojenské určení.

Vojenské auto před obecním úřadem dovršilo vzrušení mezi lidem, který se kupil do hloučků na návsi a živě diskutoval. Nálada lidu nebyla však nijak sklíčená, národ měl nezlomnou důvěru ve zdatnost své armády a do zbraně povolaní vojáci činili hned přípravy k nástupu do služby vojenské a nedlouho nejkratší cestou buď auty nebo po železnici spěchali ku svým částem.

Také pošta dostalo mnoho povolávacích lístků a poštovní úřad byl v trvalé permanenci.

Druhý den 22 května zůstala situace nezměněna. Do služby vojenské byly svolávány další záložníci. Po státní silnici směrem k Německému Brodu projelo veliké množství obrněných aut a tanků s cílem zabezpečiti jižní státní hranici.

Vojáci těchto částí obrněných, budili všude důvěru a obdiv svým velikým nadšením, statečným vzhledem, mužným vojáckým vystupováním a odhodlaností bíti se do posledního dechu za celistvost a nezávislost našeho státu.

Byli jsme klidní – věřili jsme své vládě, svému presidentu a své armádě a s důvěrou jsme sledovali vývoj událostí příštích dnů.

Filip Karel, kronikář.

Za okresní úřad v Čáslavi:
21. června 1939
Dolina Hošek

8. IV. 1951
Napsán titulní list a opatřeno pouzdro.
Rob. Vospěch
okres. kruž. inspektor.

Bylo mi uloženo zachytit v jamětní knize obce Tujadly období, počínající ztrátou naší národní svobody a státní samostatnosti v roce 1938–39, přes temná léta nesvobody k vítězné národní a demokratické revoluce 1945. Zachytit rušná léta znovuvybudování ve svobodném státě až do dob, kdy po vítězném únoru pracujících jsme nastoupili v Československu cestu budování socialismu.

Události těchto let se výrazně projevily i v životě naší obce. Než počnu pokračovati tam, kde přestal předešlý kronikář, p. Karel Filip, zaznamenávám několik dat o sobě:

Jmenuji se Václav Vlček. Narodil jsem se v roce 1915 ve zdejší obci Tujadly. Po vyjití měšťanské školy v Čáslavi a učení, odešel jsem v roce 1933 do Prahy, kde jsem s kratšími přestávkami pracoval do dubna 1945.

V Praze jsem prožil léta hospodářské krise, jejíž tíha a utrpení dělníků mě přivedla do řad revoluční dělnické strany, Komunistické strany Československa, jejímž členem jsem od roku 1935.

Můj návrat do rodné obce v dubnu 1945 byl ve znamení závěru II. světové války. Na všech stranách Evropy se hroutily milionové německé armády a v okni posledních bitev povstával lid porobených zemí k novému svobodnému životu. A tak ve dnech, kdy zuřila nepředstavitelná bitva o Berlín, kdy byla dobyta Vídeň a Bratislava, kdy spojenecké armády si razily cestu do srdce Německa, i u nás v Tujadlech, sešlo se několik politicky a pokrokově myslících lidí, aby připravili v našich podmínkách přechod do nového, svobodného života. V důsledku mého zapojení se do těchto příprav, stal jsem se aktivním funkcionářem v obci nejen v revoluci, ale i po ní.

Pamětní kniha byla obci odebrána v roce 1940, v srpnu 1945 byla přivezena z českého zemského archivu v Praze. V roce 1948 mě pověřil MNV, abych do ní pověřil zápisy. Přistupuji k této práci v roce 1950.

Optimismus, důvěra a sebevědomí českých lidí z jara a léta 1938 zračily se v pevné a nesmlouvavé vůli hrávit samostatný stát před hitlerovskou agresí. Otázky hrannosti staly se denním zájmem každého pracujícího člověka. V létě 1938 byly v aktivní vojenské službě odvodní ročníky 1936 a 1937, vedle nich byl povolán do zbraně ročník 1935 a na cvičení ročníky 1932 – 1934.

I v naší obci byl znatelný odchod mladých lidí k vojenské povinnosti, kterých v té době bylo ve zbrani více než 30, kterýžto počet se ještě zvýšil ve dnech zářijové mobilisace.

Zrada naší věci ke které došlo v Mnichově, zábor pohraničního území a způsob, jakým se to vše stalo se hluboce dotklo každého poctivého českého člověka. Ztratili jsme víru v jakoukoliv spravedlnost na světě. Nejbolestněji působila zrada těch, jimž jsme 20 let věřili, zrada našich spojenců, Anglie a Francie, jejichž státníci, Chamberlain a Daladier byli účastni na hanebném mnichovském aktu.

Těžké, přetěžké byly myšlenky českého člověka v těchto pohnutých dobách. Různé říkanky a popěvky, které se mezi lidem šířily se vyrovnávaly s tím, co se stalo a jak asi lid cítí. V jedné z nich, která začínala slovy:

„Zas se utrh ze řetězu
vůdce velké říše,

se v dalších slokách říká:

chcete-li oslavit
vítězství míru,
přijďte všem lichům
polílit díru,"

což platilo naším tak zvaným spojencům, kteří nás na vydory garanciím a smlouvám hodili Hitlerovi na pospas.

Začátkem října bylo obsazeno pohraniční území a v listopadu a prosinci proběhla demobilisace československých vojsk.

Po demisi Dr. E. Beneše na funkci presidenta republiky, byl za naprostého nezájmu a lhostejnosti národa zvolen presidentem okleštěné a zmrzačené republiky Dr. Emil Hácha, president nejvyššího správního soudu, v širokých vrstvách národa naprosto neznámá osoba.

Před nastupující německou armádou do pohraničí pechlo do vnitřní statisíce českých lidí, z nichž 6 rodin se nastěhovalo do naší obce, kde byly ubytovány v místnostech zámku.

Všichni mobilisovaní vojáci z naší obce se vrátili do svých domovů, až na Aloise Němce, který jede v přestřelce na maďarských hranicích.

Státosprávní změny ku kterým došlo, nalezly svůj ohlas i v politickém životě. Rozpuštění Komunistické strany Československa se v Tupadlech příliš neprojevilo, neboť zde nestála organisace této

strany. Po zrušení ostatních stran a utvoření 2 stran v republice, strany národní jednoty a strany práce se převážná část lidí v naší obci zařadila do strany práce.

Do strany práce zapojila se hlavně celá organisace československé strany národně socialistické, do těch dob nejsilnější politická strana v Tupadlích.

R. 1939.

Zima toho roku byla sice tuhá, urazivá, avšak krátká. Únor byl jasný a slunný. Koncem měsíce byli propuštěni z vojny příslušníci ročníku 1936 po 29 měsících služby.

Po 10. březnu se počalo proslýchati mezi lidmi, že německé vojsko se stahuje ku hranicím republiky. Slovensko se odtrhlo a osamostatnilo se.

15. březen 1939 – škaredý den. Teplomeř na nule, vítr, plískanice, chumelenice.

Od prvních hodin ranních pochodují po všech silnicích německá vojska a zabírají torso, které zbylo z našeho státu. Kalich hořkosti byl vypit až do dna.

Lidé chodí, jako by měli v srdci hrob. Na nárožích a tabulích se objevily výhružné žluté plakáty, podepsané generálem Blaskowitzem, vrchním velitelem okupačních vojsk.

Němečtí vojáci se vrhají na obchody a restaurace, kde kupují

vyhrané lahůdky, kvalitní vlněné látky a jiné zboží. Vzhledem k poměru německé marky k čsl. koruně 1:10, jsou pro ně věci u nás směšně levné. O naší lidé (snad mají v paměti ještě první světovou válku) nakupují, hlavně prádlo, boty, obleky. Jsou to především vestry situovanější, neboť v řadách dělnických je peněz málo, výdělky stačí na holé živobytí.

Jaro 1939 je uvedeno státnickými projevy různých těch Háchů, Syrových a Beranů o velikém štěstí českého národa, který byl převzat do ochrany mocné Velkoněmecké říše a jejího vůdce, Adolfa Hitlera. Ohlupují noviny, politikové i rozhlas.

Lid k tomu všemu má odpor.

R. 1939 – 1945.

6 roků okupace naší vlasti, i když naše území bylo celá léta ušetřeno válečného požáru a naši muži se nezúčastnili války ve zhraní na straně Německa byly léty nezměrného utrpení našeho lidu, utrpení, které se znásobovalo s pokračujícími léty války.

Odběrní lístky, které byly zavedeny již v roce 1939 na

mouku, tuky, maso, mléko, textil a obuv byly zavedeny i na většinu ostatního spotřebního zboží. Tabáčky byly zavedeny v červnu 1941. Zatím, co po začátku byly příděly dosti snesitelné, s postupující válkou se snižovaly. V roce 1944 se přidělovalo na osobu pouhých 40 dkg masa na měsíc, 1/16 l odstředěného mléka na den, 15 cigaret na ~~měsíc~~ týden.

V prvém roce okupace odešli na práci do Německa pouze ti, kteří se dobrovolně hlásili, v dalších letech byli pracující násilím vytahováni ze svého zaměstnání a komandováni do nenáviděné říše. Úřad práce byl místem nejvíce nenáviděným a pozvánka k úřadu práce vyvolávala největší obavy u každého, kdo ji obdržel.

Za práci ve vydálených končinách říše byli komandováni otcové rodin, mládež, chlapci i děvčata.

Vrcholu toto zařazování dosáhlo v roce 1943-1944, po prohrané bitvě u Stalingradu, kdy započala tak zvaná totální válka, totální podřízení hospodářství válce, totální nasazování pracovních sil. Pracovní doba v továrnách byla prodloužena na 60 hodin týdně. Mnohem nebezpečnější pro existenci národa byl útok na jeho duševní život. Již v roce 1939 byly zavedeny 2 jazyčné veškeré nápisy, firmy a pod. Z knihoven byla odstraněna pokrokové a národní literatura. Do úřadů byli dáni němečtí zmocněnci,

podobně do závodů průmyslových i velkých objektů zemědělských.

Ve školách se přestalo učiti dějinám českého národa, vyučovalo se dějinám velkoněmecké říše a němčina se stala povinným jazykem i pro tu nejmenší mládež.

I když v naší obci jsme byli uchráněni od přímých poprav a až na jeden případ i od zatýkání českých lidí, přece jen časté zatýkání českých lidí, které započalo v okresním městě i jinde na okrese již 16. března 1939, což se čas od času znovu opakovalo, při čemž byli zatýkáni občané politicky uvědomělí, vlastenci, inteligence, učitelé a jiní významní činitelé, více a více prohlubovalo propast mezi češstvím a němectvím. Bylo-li po okupaci několik jedinců, kteří se stavěli k nové situaci chvostejně, národní, sociální, duševní a fysický útisk zapříčinil, že během doby, až na nějaké zrádcovské kreatury, německé fašisty nenáviděl celý národ.

A tak často večer, náš lid zasedl u rozhlasového přijímače a přestože na to byl trestí smrti, vyladil si Moskvu či Londýn, kde naslouchal povzbuzujícím českým zprávám o situaci a průběhu války, z úst českých odbojových pracovníků za hranicemi, Dr. E. Beneše, Jana Masaryka, Anežky Hodinové, Klementa Gottwalda, Zdenka Nejedlého a jiných.

S postupujícími léty války byly snižovány příděly potravin i ostatního zboží na minimální množství k obživě člověka a rodiny nedostačující. Toto mělo za následek vznik tak zvaného černého trhu – prodej věcí pod rukou za vyšší ceny. Tyto ceny stoupaly s risikem, jaký tento způsob obchodování přinášel. V závěru války dosáhly ceny zboží pod rukou až 15 násobek cen úředních.

Šmelinaření (prodej pod rukou za vyšší ceny) se v obci provozovalo v nejatrné míře, neboť co zbylo poštitelům po splnění povinné dodávky, pokud nebylo použito k výživě vlastní rodiny bylo přenecháno příbuzným ve městech, případně vyměněno za jiné potřeby od řemeslníků a podobně.

Nucené nasazování dělníků na pracoviště do Německa bylo těžkým příkořím vůči postiženým i jejich rodinám. Bělem okupace bylo z naší obce na příkaz úřadu práce odkomandováno více než 40 lidí, především mladých. Nasazeni byli po celé oblasti německé říše, v Berlíně, Drážďanech, Lipsku, Hanoveru, na Mostecku, v Bavorech i Rakousích. Všude vesměs byli vystaveni těžkým pracovním podmínkám, nebezpečí leteckých náletů a svízelné zásobovací situaci. V důsledku toho všichni postižení lnuli ke své domovině, byli v neustálém písemném styku se svými rodinami

a snažili se i přes ztížené podmínky co nejčastěji přijíti domů, někdy legálně, ale často i na černo, to jest bez povolení a proti vůli německých orgánů. Přitom se většina z nich snažila tyto úniky z německých robotáren co nejdéle prodloužiti, riskujíce stíhání četnictvem. Zde se sluší zaznamenati mimo jiné zdejší občany – Josefa Milačka, Josefa Bártu a Oldřicha Justa, kteří se skrývali dlouhé měsíce a unikali pátrání četnictva a německých úřadů. Rodiny osob postižených pracovním nasazením v říši se snažili svým blízkým svízelné poměry ulehčiti zasíláním balíčků s potravinami, nejčastěji chlebem, pečivem a luky. V důsledku velikého počtu těchto zásilek se neobyčejně rozrostla frekvence místní pošty. Často veliké množství balíků „do reichu" muselo být převáženo na nádraží koňským potahem.

V posledních týdnech války se většině z nasazených podařilo dostati se domů a osvobození vlasti prožívali v našem středu. Někteří však se vraceli až za několik dnů po osvobození naší země – všemi možnými způsoby i pěšky.

Hospodářské poměry v obci v letech okupace a války.

Okupantské zásahy do hospodářského života se výrazně projevily i v naší obci, zvláště s postupujícími lety válečného vypětí. Lihelna zastavila svůj provoz v roce 1940 a dělníci nastoupili na jiné

pracoviště. Stavební ruch ustal úplně. Pivovar si udržel zhruba svou kapacitu, avšak vařil slabé pivo podřadnější kvality. Největší zemědělský objekt – velkostatek Jaroslava Hálka byl vlastníku – přestože tento byl znám svým nakčním ograním postojem, odebrán v roce 1940 a uvalena na něj vnucená správa. V roce 1944 velkostatek převzal německý baron Wilhelm von Saenger, který se přistěhoval odněkud z Francie. Jak představitelé vnucené správy – správcové Svoboda a Dušek, tak později baron Saenger důsledně prováděli a plnili okupantské příkazy a byli zpevnými uvsiteli sociálního i národního útlaku drobného pracujícího lidu v obci. Tímto chováním, jakož i bezcharakterním a mravně závadným způsobem života si vysloužili odpor a nenávist všech slušných lidí v obci. Zemědělská výroba a dodávky byly řízeny dle válečných potřeb okupantů a kontingenty byly násilím vymáhány. Často byla drobnému zemědělci odebrána na dodávku kráva potřebná k tahu a tím ohroženo jeho hospodaření a existence, v dělnických rodinách byly násilně k dodávce určovány husy, drůbež a vejce, které dělníci pěstovali pro svoji výživu. Tato opatření vyvolávala všeobecnou nenávist a odpor lidu.

Během celé okupace se nevyskytly žádné závažnější živelné pohromy, ani klimatické poruchy, takže úroda byla každoročně uspokojivá, spíše dobrá.

Politický a veřejný život v obci během nacistické okupace

Po rozpuštění politických stran v roce 1938 nastal úplný zánik organisačně politické činnosti v obci. Nově vyniklé – nařízené útvary, strana Národní jednoty a strana práce se v lidu dostatečně neujaly, neboť byl všeobecný odpor k politice, v důsledku mnichovské zrady, při čemž v čele obou stran, hlavně strany Národní jednoty, stáli politikové zprofanovaní účastí na mnichovské kapitulaci, stoupenci spolupráce s Němci, při čemž široké masy pracujících měly k této spolupráci živelný odpor. Národní souručenství, které počal organisovati neoblíbený president Emil Hácha, stalo se pouhým papírovým soupisem členstva a s jakoukoliv práci byl konec, když lid poznal skutečné cíle tohoto vlastizrádného hnutí. Jiné protinárodní a proněmecké organisace se v obci vůbec neujaly – v místě nebyl ani jeden organisovaný vlajkař, ani člen svazu pro spolupráci s Němci, či ligy proti bolševismu. Nepodařilo se ani rozvinout činnost kuratoria pro výchovu mládeže, neboť jak mládež tak rodiče poznali, že se vlastně jedná o převýchovu mladých v německém duchu, podle okupantských potřeb. Aktivní činnost vyvíjely po celou okupaci sportovní klub Star a sbor dobrovolných hasičů, avšak činnost obou byla úzce vymezena jejich specifickým posláním – u sportovního klubu to byl fotbal, u hasičstva výcvik v protipožární ochraně.

Obecní zastupitelstvo se scházelo po celou okupaci a v mezích platných zákonných směrnic spravovalo obec a udržovalo obecní majetek jako sady, budovy, pozemky, elektrický podnik a pod. V roce 1941 byl zásahem okresního úřadu zbaven funkce starosty pan Karel Filip, neboť jmenovaný byl jako československý legionář účastníkem našeho odboje v prvé světové válce a československý odboj měl vyslovenĕ protihabsburský a protiněmecký charakter, takže toto byl akt německé persekuce.

Karel Filip stál 19 let v čele obce jako její starosta a získal si značné zásluhy za její hospodářský rozvoj. Důsledným postojem proti auerspergské a později agrární reakci representované především velkostatkářem Hálkem, značně přispěl k prohloubení demokratického a pokrokového charakteru našich Pujadel. Starostou za něho byl zvolen dosavadní náměstek Stanislav Šob, rovněž dlouholetý, zkušený samosprávný pracovník. Do obecního zastupitelstva se nechal za pomoci okresního úřadu jmenovat tehdejší vnucený správce velkostatku Svoboda, který v této funkci prosazoval zájmy velkostatku a osobní, tudíž zájmy prospěšné germánským okupantům.

V květnu 1942 dalším zásahem okresního úřadu byli Karel Filip a rovněž legionář Karel Just zbaveni funkcí členů obecního zastupitelstva i komisí. V říjnu 1944 byl tajnou státní policií zatčen Antonín Musílek, obecní tajemník. Antonín Musílek byl

obětavým budovatelem zdejšího hasičského sboru, v posledních letech jeho velitelem. Toto zatčení bylo z politických pohnutek, neboť Musílek byl zúčastněn na protiněmecké ilegální činnosti. Vězněn byl v Terezíně a vrátil se s podlomeným zdravím až v květnu 1945.

Mudr Štěpán Filip – zasloužilý a čestný občan Tupadelský.

Mudr Štěpán Filip přišel do obce Tupadly v r. 1890. Nepůsobil zde desítky let jen jako oblíbený obvodní lékař, ale též jako uvědomělý český vlastenec, kulturní a osvětový pracovník v duchu vlasteneckém a protiklerikálním. Mudr Filip byl velkým propagátorem památky Mistra Jana Husi a z jeho popudu se již v dobách rakouské monarchie počal v obci slavit kult kostnického mučedníka – v předvečer výročí jeho upálení, 6. července byla zapalována tryzna na břehu Rubínka a činěny proslovy o jeho životě, boji za čistu církve a za pravdu, o jeho mučednické smrti z rukou církevní reakce. Obecní zastupitelstvo se usnulo u příležitosti padesátileté činnosti vlasteneckého lékaře v Tupadlech udělit mu čestné občanství. Mudr Filip si ve svém vysokém věku udržel duševní svěžest a zájem o politické i veřejné dění ve světě. Byl důsledným odpůrcem fašistického německí, denně sledoval průběh válečných událostí a těšil se, předvídaje navrácení svobody a samostatnosti československé vlasti: Za sklonku zimy r. 1944 utrpěl Mudr Filip úraz, který se mu stal

osudným, neboť utrpěnému zranění podlehl 16. března 1944 v čáslavské nemocnici, stár 80 let.

Mudr. Štěpán Filip, zasloužilý lékař a uvědomělý český pracovník ve výchově lidu se tak nedočkal osvobození vlasti, na které se tolik těšil a které se již krajem blížilo.

R. 1945

Poslední měsíce války.

Zentěšené, zhoubné průvodní zjevy války dostoupily svého vrcholu. K dostání již nebylo takřka žádné zboží, jedině na lístky vepatené, na minimum ztlačené množství potravin špatné válečné kvality. Do obce přijochodoval asi 60 hlavý útvar italských vojáků, který se ubytoval na zámku. Mimo to k nám bylo přikázáno asi 10 rodin německých uprchlíků z východních oblastí, t. j. Němců, kteří prchali před postupující osvobozeneckou Rudou armádou. Přes tísnivou bytovou situaci v obci, museli býti tito tak zvaní „národní hosté" v obci ubytování, vedle toho jim muselo obecní zastupitelstvo opatřiti od domácího obyvatelstva různé potřeby, jako přikrývky, hrnce a podobné věci. Jak ubytování, tak opatření a zapůjčení věcí se dělo za odpor postižených, kteří měli na tyto

pochybné „národní hosty" svůj názor, neboť je sem nikdo nezvál. Letecké poplachy se staly takřka každodenním zjevem. Vedle jednotlivých stíhaček, které vesměs létaly nad železničními tratěmi a rušily dopravu prostřelováním lokomotiv, jsme mohli sledovati i mohutné bombardovací útvary. Největší takový útvar přeletěl o květné neděli. Později po jeho přeletu byly až zde slyšeti detonace z bombardované Prahy. Baron von Saenger zmizel z obce, rodina zde zůstala. Začínaly se vracet totálně nasazení dělníci z Německa. Zahraniční rozhlas se poslouchal ve všech rodinách několikrát denně.

Příprava na osvobození – organisování revolučního národního výboru.

4. dubna 1945 jmenoval president republiky v osvobozených Košicích vládu Národní fronty, složenou z představitelů politických směrů, které se zasloužily v boji za osvobození republiky. Program nové vlády a prohlášení učiněná v projevech jejího předsedy Zdenka Fierlingera a náměstka Klementa Gottwalda na slovnostní schůzi slovenské národní rady v Košicích 5. dubna 1945 dávaly směrnice dalšího postupu při osvobozování naší země, ukazovaly i naše další úkoly.

V duchu vládního programu, jehož hlavní body byly několikrát vyslechnuty v rozhlasových vysíláních bylo přistoupeno i v naší obci, asi v polovině dubna 1945 k ustavení Národního výboru. Jednání se zúčastnili za československou stranu socialistickou bratři.

Karel Filip a Václav Klouček, za Komunistickou stranu československa Václav Vlček. Zásadně bylo nejprve dohodnuto ustaviti národní výbor za zástupců politických stran, jež jsou zúčastněni v národní frontě, při čemž mravně politická bezúhonnost z okupace je samozřejmá.

Jmenovitá sestava Národního výboru: Karel Filip, Václav Laukaš, Jaroslav Pochal, Alois Meduna, Karel Bárta, František Pijek, Jaroslav Nováček, Jiří Průcha, Josef Opočenský, Václav Klouček, Václav Vlček.

Pracovní program Národního výboru:

Převzetí politické a veřejné správy v obci,

zajištění pořádku klidu,

zajištění chodu hospodářského života,

zajištění těmců a zrádců a jejich majetku, řízení očisty veřejného života,

další úkoly dle direktiv Okresního národního výboru.

Z bezpečnostních důvodů bylo rozhodnuto neinformovat zatím všechny občany o jejich návrhu do funkce v Národním výboru.

Pro nejbližší dny a jako prvé úkoly bylo uloženo:

Br. Karel Filip – prozkoumat stanovisko a možnost použití četnického útvaru v obci.

Br. Jiří Průcha – organisace zbrojeného oddílu.

Br. Klouček – sledování situace a odhodlání z přípravy jeho zabezpečení.
V. Vlk – navázání spojení s okresním národním výborem.

Všichni zúčastnění věděli být úkoly zadané plnili, případná vykonali zpětnými zprávami z přípravy.

5. KVĚTEN 1945.

V 11 hodin dopolední došly do obce první zprávy o povstání lidu v Praze a o událostech v Čáslavi, kde se ujal vlády revoluční národní i okresní národní výbor. Toho bylo urgentně i pro zdejší začátek výbor, který se shromáždil na radnici dosavadní, kterým se shromáždil na radnici dosavadní, kterým se shromáždil na radnici dosavadní, kterým

Po návratu bylo provedeno přerušení telefonického vedení do zámku, kde dosud byla německá baronka a odebrány její rodině zbraně, vesměs lovecké pušky. Bratru Kloučkovi bylo uloženo prováděti nepřetržitý dozor nad velkostatkem a zámkem, dbáti, aby nedošlo k drancování. Bratr Rucha svolal strážní oddíl z něhož sestavil tři družstva. Strážní četě byly sděleny její úkoly, po té, bylo jedno družstvo pověřeno službou. Byly sledovány též zprávy českého rozhlasového vysílače z Prahy.

Ve večerních hodinách se znovu sešel národní výbor. Byla projednána kompetence národního výboru dle směrnic košického vládního programu a zhodnocena situace v obci. Zprávy zatím nebyly radostné. V okolních obcích byl zjištěn klid, žádné prapory ani činnost. Kladným zjevem byl zájezd zdejší skupiny na Horky, kde bylo získáno určité množství zbraní, které byly odebrány maďarským útvarům na trati. Zbraně byly použity pro službu, konající strážní družstvo, ostatní uskladněny na četnické stanici. Depresivně působila zpráva o ozbrojeném německém zásahu ve večerních hodinách na Horkách, při němž bylo zastřeleno 5 mladých mužů z okolních obcí.

6. květen 1945.

Národní výbor se sešel dopoledne v kanceláři pivovaru. Učinil další opatření ohledně zajištění velkostatku, pověřil spojky pro stálý

styk s okolními obcemi a koordinací další činnosti s nimi a usnesl se svolati po neděli veřejnou schůzi lidu, učiniti k němu provolání o současných našich občanských povinnostech, nutnosti kázně a zároveň se chtěl národní výbor na této schůzi představiti a nechati schváliti či doplniti občanstvem. Na vyžádání ONV bylo tomuto dovezeno jmenovité složení národního výboru. ONV má námitky vůči hr. Průchovi, který má jako učitel jiné poslání, netrvá na tom, aby p. Klimeš byl členem národního výboru. Při tom resignoval pro stáří na funkci i hr. Václavu Lankaš, zástupce soc. dem. strany. Byl tudíž z národního výboru odvolán p. Klimeš, vůči němuž byl odpovzřad občanstva, za hr. Lankaše nastoupil Karel Hovránek a za Jiřího Průchu Antonín Čejek. Strážní službu nastoupili kratší kosiči v uniformách. V odpoledních hodinách projela obcí ozbrojená hlídka Němců, která odebrala velitelí četnické stanice automat a vyhrožovala brutálními represaliemi proti obci, jestli se stane nějaké opatření vůči Němcům.

7. květen 1945

Členové národního výboru zkoumali situaci v okolních obcích a v Čáslavi. V. Vlček navázal spojení se zástupci OV KSČ v ONV a MNV Čáslav – soudruhy Sedvinou a Trytou. K předsedovi

MNV se dostavil reakční zbytkový statkář Jaroslav Hálek a vylatňoval nárok na vrácení velkostatku.

8. květen 1945

Národní výbor se sešel k další schůzi. Byl projednán požadavek J. Hálka a zamítnut s důsledku jeho reakčního politického zaměření a odporu zaměstnanců velkostatku. Usneseno mimo to navázati příštího ~~dne~~ intensivnější styk s ONV ve věci velkostatku a vyžádati si jeho podporu proti arogantním nárokům J. Hálka.

Po celé dny i noci byly sledovány zprávy pražského vysílače. Ve večerních hodinách dojel německý útvar, který se utábořil na okraji obce k Proboricům.

9. květen 1945

V ranních hodinách byla zachycena rozhlasová zpráva o proniknutí tanků hrdinné Rudé armády do bojující Prahy, kde provádí likvidaci německého odporu. Delegace vyslaná na ONV se vrátila, neboť i po státní silnici od Golčova Jeníkova projely útvary Rudé armády směrem ku Praze a v Čáslavi probíhal boj proti zrchojícím Němcům. Bylo dohodnuto koordinovat práci v obci v tomto

směru. Po jedenácté hodině byl skupinou z obce (byl v ní mimo jiné i K. J. Barta mladší) ukořistěn první nákladní automobil a uskladněn na dvoře pivovaru. Automobil byl ukořistěn v oblasti bažantnice, kudy přehaly německé útvary od Čáslovi. Během poledních hodin byly ukořistěna další vozidla, kterými byl zaplněn dvůr pivovaru.

Před druhou hodinou dorazila do obce první skupina rudoarmějců od Potěh, která se později vrátila zpět.

Došla zpráva o zranění br. Františka Bolehovského, který se zúčastnil dopoledních bojů v Čáslovi.

Odpoledne řada občanů odešla na Horky a do Drobovic, kudy projížděly motorisované útvary Rudé armády a zdravila je. Ženy obdarovávaly rudoarmějce kvetoucím šeříkem. Rudoarmějci osmahlí, zaprášení se však málo zdržovali – spěchali vpřed, na západ, za Germánem, osvobodit Prahu.

Čáslav o 15 hodině. Za všech domech propory, za zdmi muži připravení ke střelbě, po ulicích spousta skla, omítky i zkácené stromy. Stálé přestřelky – od Jeníkova projížděly v intervalech útvary Rudé armády, po silnicích od Pardubic, Chrudimi a z oblasti Železných hor, hordy Němců. Za Ostrém rohu ležel zraněný Němec a zastřelený kůň. Dvůr kasárem byl přeplněn zajatými Němci. Ze všech stran se ozývala střelba. Rudoarmějské útvary likvidovaly za postupu německý odpor a

pronikaly ustavičně vpřed na Prahu.

Tajadly ve večerních hodinách.

V chaosu pochající němci a v panice ~~na~~ ujížděly polní na západ. Desítky přeplněných náklaďních automobilů si to namířily od státní silnice polními cestami k rybníku Dubí a odtud dále přes pole směrem k božatnici. Většina z nich uvízla v poli před rybníkem Dubí, některé se přitily i do rybníka, další uvízly v polích mezi Dubím a božantnicí. Takto byly zanechány pochojícími němci, kteří byli zatýkáni a odváděni do Čáslavě. Některá auta byla zapálena. Podobná situace byla i následujícího dne. V dopoledních hodinách projížděl od Drobovic kol křížku k Žákům mohutný útvar němců s bílými páskami na čepici. Počali jsme zbírati zbraně, kterých bylo spousty v příkopech i na polích a shromažďovali jsme je na čelnické stanici.

V odpoledních a večerních hodinách projížděli obcí po několik hodin vojáci Rudé armády s vozy a na koních, směrem k Žákům.

Jednotky, které dorazily mezi 21–22 hodinou v obci zůstaly a ubytovaly se – vždy po 10 až 20 mužech v jednotlivých domech. Všude se jim dostalo bratrského přivítání a pohoštění, nejčastěji to bylo vejce a mléko, neboť bratští sovětští vojáci jiného nežádali. Po občerstvení se ihned ukládali ke spánku.

Byla na nich zřejmá únava, neboť po občerstvení se ihned ukládali ke spánku a ihned spali, jedině stráž bdělo. Časně ráno po ošetření koní a snídani pokračovali dále na západ.

Ve večerních hodinách 10. května při dopadu vystřelené osvětlovací rakety byla zapálena a shořelo stodolo Kostinského p. Jaroslava Koudy.

Prvé dny po osvobození vlasti:

Probíhaly za radostné a vzrušené nálady všeho lidu. Zázámku byla ubytována posádka Rudé armády. Mužové mladších ročníků naukovali do nové československé armády. Ve souhlasu okresního vojenského velitelství v Čáslavi byl 15 členný oddíl pouchců v Tupadlech, kde se ubytoval v domě čp. 117. Bylo provedeno soustředění zbraní, munice a ostatního vojenského materiálu z celého katastru a postoupeno do okresu. Z popudu MNV byla provedena sběrka potravin pro Prahu. Její výsledek:

476 kg	pšeničné mouky,	13 kg	margarinu,
54 kg	žitné mouky,	175 kg	chleba,
26 kg	ječné mouky,	123 kg	cukru,
500 kg	brambor,	624 kusů	vajec,
13 kg	sádla,	70 kg	hráchu,
		14 kg	krupice a poživatin

a jiné menší množství různých poživatin bylo odevzdáno. ONV ve

prospěch obyvatel Prahy.

Rovněž bylo odevzdáno několik desítek koní, které byli za zanického útěku Němců pochytány na území katastru obce.

V polovině května se dostavila do obce delegace ONV, složená z předsedy JUDR Jaroslava Kvačka, místopředsedy Fr. Babka a zemědělského referenta Ledviny, která porokovala s místními funkcionáři o poměrech v obci, hlavně o situaci velkostatku, schválila naše záměry a přislíbila potřebnou pomoc.

V dalším došlo i ke konsolidaci a doplnění národního výboru, do něhož dodatečně nastoupili bratři: Jan Kouda, Jan Zajíc, Josef Augustin a Josef Skovánek.

V polovině května byl přivezen z Terezína politický vězeň Antonín Musílek. Nacházel se ve velmi špatném stavu, neboť prodělal tyf. Z Prahy došla zpráva, že v revolučních bojích padl zdejší rodák bratr František Profous.

V druhé polovině května se poměry více a více konsolidovaly. Národní výbor zajišťoval především hospodářské úkoly. Chod jarních prací byl v důsledku revolučních událostí zpožděn, rovněž se začínal projevovati postupný odchod rodin zemědělských dělníků, které se hlásili a nastupovali osídlovat pohraniční území. Za této situace MNV zorganisoval velikou brigádu na jednoucení cukrovky, jíž se jeného dne zúčastnilo více než 100 občanů. Ovšak

i v dalších dnech se brigádnicky pracovalo a tím byla úroda zajištěna. Obětavý postoj většiny obyvatel byl důkazem vlastenec-kého uvědomění našeho občanstva.

Konečně sestavení národního výboru v porevolučních měsících.

předseda:	Karel Filip, kněží,
členové rady:	Alois Medunna, zemědě,
	Václav Klouček, dělník,
	Václav Vlček, dělník,
	Jan Zajíc, dělník,
členové plena:	Karel Bárta, dělník,
	Josef Opočenský, dělník,
	Antonín Čepek, dělník,
	Jan Kouda, zemědělec,
	Josef Augustin, dělník,
	František Pipek, obchodník,
	Josef Kavaník, dělník,
	Jaroslav Pechal, typograf,
	Jaroslav Nováček, zemědělec,
	Karel Havránek, dělník,

Rozvoj politického života v obci 1945.

V revolnci a těsně po ní se nejvýrazněji jevila činnost zás-

tyrů strany komunistické (Václav Vlček a Antonín Čejek) a československých socialistů (Karel Filip, Václav Klouček). Komunistická strana československa také jako první provedla nábor členstva a ustavila koncem května svou místní organisaci, do níž vstoupilo na 30 občanů, mezi nimi též 6 členů národního výboru. Prvým předsedou místní organisace KSČ se stal soudruh Antonín Čejek, strojník, toho času zaměstnaný jako traktorista v velkostatku.

V letních měsících se ustavily organisace československých socialistů, vedených hlavně Karlem Filipem a Václavem Kloučkem, sociálních demokratů, v čele s Václavem Lankašem, s Karlem Justem a lidovců (Alois Meduna, Jan Ronda, Vladimír Klimeš.)

Mezi těmito organisacemi byla poměrně dobrá národně frontovská spolupráce, s výjimkou sládka Klimeše, vůči němuž byla v občanstvu averse, kterou otevřeně ventilovala organisace KSČ.

V té době také byl zveřejněn dekret presidenta republiky o konfiskaci půdy němců, zrádců a kolaborantů. Místní činitelé byli nápadem, že zásady dekretů se ztahují i na J. Hálka, majitele velkostatku a zahájili boj za jeho konfiskaci. Tento boj teval několik příštích let a široce ovlivnil celé další politické dění v obci.

Osídlování pohraničí.

Ze zdejší obce se odstěhovalo jednak 6 rodin uprchlíků z r. 1938 a vedle nich dalších 20 rodin tupadelských starousedlíků. Jednalo se vesměs o početné dělnické rodiny, čímž počet obyvatel, který činil v r. 1940 720 klov, v r. 1944–45 takřka 800, klesl pod 600 obyvatel. Naši občané se odstěhovali ponejvíce na okresy: Děčín, Česká Lípa, Ústí n/L, jednotlivci i do okolí Lanškrouna i jinam. Naši osídlenci se rekrutovali vesměs s obětavých a pracovitých rodin zemědělských, dělníků i řemeslníků a můžeme tvrditi, že jejich rozhodnutí bylo přínosem velikému historickému úkolu naší epochy – osídlení pohraničního území vlasti českým lidem.

R. 1946.

Výraznýva rysem roku 1946 byl živý, neutuchající zájem lidu o veřejný a politický život. Bylo to dáno jednak blížícími se připravovanými volbami do národního shromáždění a u nás v Tupadlech trvajícími pokusy p. Hálka získat zpět svůj dvůr, na němž byla uvalena národní správa.

Dík jednotnému postupu organisací politických stran v obci a

zvláště národního výboru byly všechny pokusy p. Hálka odráženy.

1. května byli jsme svědky velkolepých oslav svátku práce, jakého nebylo nikdy pomětníka. Průvod Komunistické strany Československa se soustředil na naší návsi jednak z Hostovlic, přes Bratčice a Potěhy, mimo to od Zbýšovské oblasti a po té vyrazil k Drahovicům. Desítky státních i stranických praporů, 2 hudby, 11 alegorických vozů, desítky standart s hesly, obrazy presidenta republiky, generalissima Stalina a předsedy strany soudruha Gottwalda, 1700 účastníků průvodů mezi nimi značný počet dětí v národních krojích vytvořili malebný a radostný živý obraz, který se za krásného slunečného počasí vydal na radostný pochod do okresního města.

První volby v osvobozené republice probíhaly za intensivní osobní agitace všech stran a početného množství volebních plakátů. Z volebních projevů byl nejvýraznější veřejný projev Komunistické strany, jehož se zúčastnilo 106 posluchačů a promluvil na něm člen Ústředního výboru strany z Prahy, poslanec Václav David.

Výsledky voleb v obci Tyjadel v květnu 1946:

Komunistická strana Československa	190 hlasů
Československá strana lidová	68 -"-
Československá strana socialistická	66 -"-
Československá sociální demokracie	42 -"-

Výsledky voleb měly vliv i na složení národního výboru, který

byl reorganisován dle výsledku voleb, takže Komunistické straně se dostalo 8 míst v NV, straně lidové 3, československým socialistům 3 a sociálním demokratům 1 zástupce. Předsedou Národního výboru byl zvolen zástupce KSČ Václav Vlček.

Nové národní shromáždění vyšlé z voleb zvolilo jednomyslně presidentem republiky, dosavadního presidenta, Dr. E. Beneše. Předsedou vlády se stal předseda Komunistické strany československa, Klement Gottwald, který v programovém prohlášení naznačil nástup k plánovanému hospodářství (dvouletka), dokončení národní a demokratické revoluce, při čemž u nás byl souhlasně přijat námět revise pozemkové reformy. Nová ústava měla zakotvit všechny vymoženosti, která naše národní a demokratická revoluce přinesla.

Vřijnu byly z obce odsunuty německé rodiny, které zde v počtu asi 40 hlav pracovaly jednak u velkostatku, jednak u větších zemědělců.

Klimatické poměry v roce 1946 byly příznivé, úroda dobrá, značně se urodilo třešní a hrombor.

R. 1947.

Rok 1947 zůstane na dlouho v naší paměti, hlavně v paměti našich rolníků, jako rok neúrody a sucha, jakého není v obci pamětníka, ani mezi nejstaršími žijícími občany.

Přes značné množství sněhu, kterými byly pokryty pozemky v lednu a únoru, nepronikl do půdy dostatek vláhy, neboť náhlé oteplení na sklonku zimy zapříčinilo, že sníh rychle roztál a po zmrzlé půdě stekl do příkopů a potoků.

Počínaje březnem, přes celé jaro a léto, až do druhé poloviny října, až na nepatrnou a několikaminutovou přeháňku 1. máje, nespadla nad naším územím kajka deště. Země byla tvrdá jak mlat, s hlubokými, několikacentimetrovými trhlinami. Práce, hlavně na cukrovce byla utrpením lidí i dobytka. Za jaře seté plodiny s námahou vzešly a dávaly nepatrný výnos. Později setá cukrovka v velkostatku ještě 20. června nevyrazila ze země pro neprostupný krumýř, který se na povrchu utvořil. Teprve po rozježdění pozemku ježovitým válcem částečně vyrazila, při čemž její výnos byl asi 40 % proti zde obvyklé úrodě. Daleko pod úrovní byl výnos obilovin, hlavně jařin. Obilí bylo řídké a nízké. Nejkatastrofálněji se sucho projevilo u krmiv, neboť po jarním posečení vojtěšek již pro sucho další seč nevyrostla, totéž se stalo i u trávy. Jetele vyhynuly vůbec. Vyschly studny i potoky. Zemědělci dováželi vodu k napájení

dobytka z rybníka na návsi, ze sousedního Adamova dojížděli pro vodu k pomenu, jež vyvěral v lomu v obecním lese. Velmi nízké byly výnosy hrambor i cukrovky.

Zemědělci stáli před zimou s nepatrnými zásobami krmiva pro dobytek, neboť nebyla ani sláma. To mělo za následek, že v podzimu se započal masově dodávat dobytek na jatky, čímž stav dobytka klesl hluboko pod normální stav.

Katastrofální sucho a jeho důsledky nás vrhly hospodářsky daleko zpět, výživa národa byla ohrožena.

I za této situace se naši zemědělci poměrně čestně vyrovnali se svými dodávkovými povinnostmi. Na okresní konferenci předsedů národních výborů 24. října v Čáslavi bylo sděleno, že Tupadly jsou zatím jedinou obcí na celém okrese čáslavském, která splnila na 100% předepsané dodávky chlebového obilí. Po veliké kampani, která potom probíhala a jíž se zúčastnili i úředníci ministerstva výživy a zemědělství stoprocentního splnění dosáhly jen 4 obce na okrese, přestože předpisy dodávek byly asi o jednu třetinu proti minulému normálnímu roku nižší. Dodávka ječmene se nám však splnit nepodařila.

Teprve v pozdním podzimu, dík deštům, které sice pozdě, ale přece jenom přišly, mohli naši rolníci provésti osev ozimů a vytvořiti předpoklady pro zajištění zemědělské výroby pro příští rok.

R. 1948.

Zástup do roku 1948 a již jeho první týdny byly ve znamením intensivní stranické činnosti politických organisací. Bylo to předznamení blížících se voleb do národního shromáždění, které se měly konat v jarních měsích. Mimo to u nás působila parcelační horečka, která rozhodovala o parcelaci jednotlivých objektů.

Jednání o zdejším velkostatku konalo se počátkem února, za účasti 5 členné delegace z obce. Bylo rozhodnuto parcelovati celý objekt beze zbytku. Tím byla odčiněna křivda na drobném zemědělském lidu spáchaná v roce 1924, tím byl dán předpoklad k ukončení vleklého sporu s reakčním velkostatkářem Hálkem, který se vlekl od slavných dnů naší národní revoluce v květnu 1945.

Za narůstajícího politického napětí — některé strany, hlavně sociální demokraté a lidovci již počaly svou předvolební kampaň — došlo k pokusu o zvrat politického vývoje v naší lidově demokratické republice. Dík prozíravému řízení předsedy vlády Klementa Gottwalda byl reakční pokus odražen a lidově demokratický režim ještě více upevněn. V naší obci se to projevilo ještě větším upevněním posic komunistické strany, do níž vstoupilo několik desítek dalších členů.

Další události probíhaly ve znamení ulužení jednoty pracujících, jíž byl dán výraz jednotnou manifestací 1. máje 1948 a volbami do národního shromáždění koncem května.

Kandidátka obrozené národní fronty soustředila v naší obci plných 98% odevzdaných hlasů, jedině 4 lístků bylo odevzdáno prázdných.

Parcelace dvora měla být provedena po sklizni úrody ve žních a na podzim. V průběhu přídělového řízení docházelo k těžkým rozporům mezi jednotlivými příděli, ale hlavně mezi uchozeči z osady Adamov, kteří se snažili získati co nejvíce pozemků. U nás byl proti jejich přehnaným požadavkům odpor, neboť šly na úkor oprávněných požadavků zdejších uchozečů a vedle toho parcelované pozemky se nesměs nachází na nepříhodném místě, takže by adamovští k nim zajížděli přes celou obec.

Během vlekého několika měsíčního jednání docházelo k častým ostrým slovním kontraversím mezi námi a adamovskými, do nichž zasahovala řada zástupců ministerstva zemědělství i funkcionářů okresu.

V červnu 1948 dostoupila vrcholu kritická situace dvora, odkud odešly pracovní síly maďarské národnosti. Za této situace místní složky s občanstvem z vlastního popudu přistoupily k rozdělení dvora, to jest pozemků i s úrodou a inventáře. Tento čin způsobil rozruch v okrese, byl však proveden nanejvýš svědomitě a disciplinovaně a protokolárně podložen, takže později se dostavivší orgány nenalezly důvod k jakýmkoliv zákrokům.

V roce 1948 – jako by příroda chtěla vynahradit svou nepřízeň v roce minulém – se naši rolníci dočkali velmi dobré úrody všech plodin. V celém okrese se rozvinulo vlastenecké úsilí o nejrychlejší a nejvyšší splnění dodávek obilovin. Hrdostí zde zaznamenáváme, že to bylo naše obec Tupadly, která jako první na čáslavském okrese dosáhla splnění dodávek obilovin na 100% koncem měsíce září, avšak nejen to, v dodávkách bylo pokračováno, takže k 28. říjnu bylo dosaženo 116% a při okresní manifestaci národní fronty na čáslavském náměstí bylo naše obec vyhlášena jako třetí nejlepší v okrese. Ve výkupu jsme však pokračovali i po tomto termínu a ku konci roku jsme se umístili jako první s dodávkou splněnou na 122%. Úroda některých druhů pšenic (Maja) dosáhla na některých parcelách až 40 centů z ha, žita až 29 centů z ha.

Místní národní výbor sám obhospodařoval 6 ha máku a 5 ha cukrovky převzaté z parcelovaného velkostatku. Obě plodiny byly obdělávány vesměs brigádnicky, zdarma a naši občané odpracovali ve prospěch své obce tisíce dobrovolných hodin. U máku jsme docílili z ha výnos 16 q, u cukrovky 296 q z 1 ha.

Můžeme směle říci, že v naší obci jsme v roce 1948 poctivě pracovali a svou prácí přispívali k hospodářskému vzpečování a rozkvětu naší milované vlasti.

R. 1949.

Rok 1949 byl rokem dalšího upevňování našeho lidově demokratického státu. Byl to rok konání slavného IX. sjezdu Komunistické strany Československa, který nám věčil další cestu – budování socialismu v naší vlasti.

V únoru resignoval na funkci předseda MNV V. Vlček. Novým předsedou byl jednomyslně zvolen Jan Zajíc, obětavý veřejný pracovník, člen Zárodního výboru od revolučních dnů 1945.

K slavnému IX. sjezdu KSČ učinila místní organisace strany v Pujadlech budovatelský závazek – provésti rekonstrukci a znovuodhalení památníku obětí válek a jeho vhodnější umístění na návsi. Památník byl dík obětavé práci příslušníků strany i některých dalších občanů velmi vkusně znovuzřízen, rovněž prostranství kol něho. Na památník byly vsazeny nové desky se jmény padlých ve válce 1914–1918, mimo to deska se jmény bratrů zahynulých v důsledku války 1938–1945.

Jsou to: Alois Němec, který padl na podzim r. 1938 jako vojín čsl. armády na maďarských hranicích, Karel Donát, který zahynul při pracovním nasazení v Německu a František Profous, padlý při revolučních bojích v Praze r. 1945 a J. Jonsa, umučený v Terezíně.

Slavnostní odhalení památníku se stalo v neděli 5. července za účasti celé obce i okolí, v zastoupení OV KSČ a ONV z Čáslavi se zúčastnili předseda ONV Jan Zajíc a Dr. ing. Bohuslav Skřivánek, profesa vyšší rolnické školy v Čáslavi. Výstižný a procítěný proslov učinil Dr. ing. Bohuslav Skřivánek.

Podzim 1949 probíhal ve znamení Dnů československo-sovětského přátelství. Bratská sovětská země slavila 32 výročí Velké říjnové revoluce, vedle toho se dožíval 70 let veliký státník, vojevůdce a věrný náš přítel a věřitel – Josef Visarionovič Stalin.

K výročí revoluce se konal v sále u Loudů mohutný kulturní večer za účasti 180 občanů a mládeže. Kulturní pořad předvedl vysvětlý soubor čáslavské posádky, bouřlivě aplaudovaný účastníky. Manifestace vyzněla jako spontánní hold, úcta a láska k bratské sovětské zemi a jejímu lidu.

Na počest generalissima Stalina bylo zavěšeno na zámeckou věž jedenáctá hvězda o průměru 3 a půl metru, vydobená 48 červenými žárovkami. Červená hvězda, která do daleka svítila v prosincových nocích byla dalším důkazem lásky, kterou u nás v Tuzadlech chováme k našemu drahému příteli a osvoboditeli, milovanému soudruhu Stalinovi. Rovněž v předvečer jeho narozenin se konala hodnotná kulturní akademie, na které měl proslov s. Karel Šrát z Čáslavě.

Rok 1949 přinášel i pevé pokusy o nové pokrokovější formy v naší zemědělské výrobě. Tato cesta u nás, jak nám řekl president s. Gottwald, vede přes jednotná zemědělská družstva.

Pokusy o ustavení JZD v naší obci v jarních měsících se nezdařily. To však nás nemohlo odradit od této pokrokové cesty. Za účinného úsilí soudruhů Karla Myšičky, Josefa Augustina a Josefa Hájka došlo k výborové schůzi KSČ 26. XII. 1949, do níž bylo pozváno 11 drobných zemědělců, z toho 2 nepartijní a bylo s nimi provedeno přesvědčovací rozhovor o výhodách nových forem v zemědělské výrobě. Dík této rozpravě se podařilo přesvědčit 9 přítomných, kteří se zárazně přihlásili za členy. Tím byl dán první základ k ustavení JZD v naší obci a tím i její další socialistické přestavbě.

R. 1950

Zřízení matričního úřadu v Tupadlech.

Počátkem roku 1950 došlo u nás ku změně ve vedení matrik, které místo na farách se napříště povedou u některých zmocněných Zárodních výborů. V souvislosti s tím budou se konati u těchto Zárodních výborů též civilní sňatky, které budou povinné. MNV v Tupadlech, který byl ONV v Čáslavi pověřen vedením matriční agendy, věnoval zřízení i vybavení obřadné síně (všemožnou péči) byly umístěny v pravém křídle zámku a
Naše matriční kancelář a obřadní síň

při kontrole zástupce ONV bylo konstatováno, že je jedno z nejlepších na okrese.

V lednu 1950 konal se u nás první sňatek. Snoubenci byli oddáni předsedou MNV Janem Zajícem za matriční spolupráce matrikáře Fr. Hrádka. Hudební doprovod na harmoniu provedl potěžský vachaník J. Růžička.

Svatební akt byl se strany MNV velmi pečlivě připraven a proveden, velmi kladně komentován přítomnými občany, hlavně ženami, které se v hojném počtu jako diváci dostavily.

Po skončení obřadu byly odevzdány novomanželům dary MNV, který předal předseda Jan Zajíc, a ONV, který předal dostavivší se předseda ONV rovněž Jan Zajíc.

Rok 1950 byl rokem rozvoje a upevňování našeho jednotného zemědělského družstva. Na veřejné schůzi v lednu byl schválen připravný výbor, v jehož čele stál Josef Hájek. V jarních měsících byl prováděn nábor nových členů, kteří přistupovali hlavně z řad dělnických. Ito bylo značným přínosem a hlavně to byly dělnické ženy, které po vstupu do JZD se ihned zapojily do všech potřebných prací, čímž značně přispěly k rychlému jejich průběhu. Rozvoji JZD napomáhalo značná podpora místní organisace JSSČ a náhodního výboru.

V srpnu přijato JZD provozní řád II. typu a rozhodlo se provésti hospodářsko technické úpravy půdy, to jest zcelení pozemků svých členů do velikých hranů a rozorání mezí.

V průběhu provádění hospodářsko technických úprav se přihlásila řada dalších drobných a středních pomědělců do JZD a rovněž jejich pozemky byly pojaty do velkých honů. Vzhledem k tomu, že i MNV dal JZD k disposici obecní pozemky, počalo družstvo obhospodařovati dvě třetiny pozemků v obci, soukromý sektor pouze třetinu, takže značně začal převažovati socialistický sektor.

V okresní soutěži mezi JZD čáslavska se naše JZD dík pracovní obětavosti členů, dobré organisaci a rychlému průběhu podzimních prací, propracovalo na prvé místo, v krajské soutěži JZD pardubického kraje, se umístilo JZD Pozadly na 6 místě.

Tyto úspěchy byly morální posilou práce našich družstevníků, kteří se rozhodli přijmouti provozní řád III. typu, přikročiti k adaptaci budov bývalého velkostatku a společně ustájiti dobytek.

S prováděním adaptací se naši družstevníci rovněž zapojili do soutěže a dík tomu adaptace prvé budovy byla provedena nejdříve na okrese, takže vedle prvého místa v okresní soutěži jsme získali i druhé místo v soutěži JZD pardubického kraje, za JZD Trpík z okresu Lanškrouna.

Výsledky rozvoje a upevňování našeho JZD v roce 1950 byly velmi radostné. Z prvých 9 členů (Josef Hájek, Josef Zárůrka, Bedřich Profous, Alois Medina, Václav Chloupek, Václav Hovel, Josef Balta, Jaroslav Zrváček, Antonín Hovelka) se během roku rozrostlo na 184 členů a prvé dobré výsledky společných prací a úspěchy v okresní i krajské sou-

těží, jsou posilou a příslibem do dalších úspěchů v roce příštím.

Závěrem k letům 1945–1950

Koncem roku 1950 se končí moje pověření – funkce kronikáře obce Tryadly.

Vzhledem k tomu, že jsem celé toto období z titulu svých funkcí v obci i okrese aktivně spolupracoval při veškerém politickém dění i vývoji ve své rodné obci, chtěl bych na závěr říci.

Lidově demokratický režim, který nastupil v Československu cestu jako vymožnost naší vítězné národní a demokratické revoluce v květnu 1945 odstranil sociální křivdy po staletí páchané na našem lidu. Odstranil vykořisťování člověka člověkem a vytvořil předpoklady pro vybudování pokrokovějšího a vyššího společenského útvaru – socialistického Československa.

Tyto výrazné skutečnosti jsou nám, pomětníkům monarchie, buržoasní republiky a německé okupace natolik markantní, že jsou nerozdiskutovatelné. Všechny kladné znaky nového společenského řádu, mají odraz i v našich Tryadelech.

I z naší obce zmizela chudoba, nezaměstnanost a hlad. Zmizeli vetištění a otekaní deputátníci, bosé a podvýživené děti, zmizeli žebráci. Zmizely dluhy ze selských chalup a exekuce.

Všichni naši lidé mají práci a tím zajištěnou slušnou existenci, mají podmínky k vyšší kulturní úrovni, než kdykoliv dříve.

Je radostné konstatovati, že náš lid se dle svých podmínek a hlavně svou prací účinně podílel na budování a upevňování našeho státu, že ve své většině kladně přijímal jeho pokrokové socialistické tendence. V těchto letech vyrostla v obci řada osvědčených politických a veřejných pracovníků, odchovaných již lidově demokratickým zřízením, z nichž někteří dospěli i k vyššímu formátu a zastávají funkce okresní. Jmenuji pro dobrou paměť zvláště Jana Hojíce, nynějšího předseda Národního výboru, Karla Mijšíčku, funkcionáře strany a ONV, Josefa Augustina, funkcionáře strany a MNV, nyní ředitele Státní traktorové stanice pro okres Čáslav, Josefa Hájka, funkcionáře strany a předního budovatele JZD v jeho prvních letech.

Avšak i v kádru starších veřejných pracovníků nebylo naše budovatelské úsilí, pochopení a účinně se podíleli, zvláště bývalý dlouholetý starosta obce Karel Filip, který přes pokročilý věk neztratil svůj zájem o veřejný a politický život a hospodářskému upevňování a zvelebování obce. V zemědělské politice a zajišťování plánované výroby je nesporná zásluha zkušeného činovníka Jaroslava Kováčka. Vedle nich však to byla řada dalších funkcionářů strany, MNV, JZD a složek Národní fronty, kteří mají značné zásluhy na našich úspěších, kterých jsme v Tryadlech za těchto let dosáhli. Při tom nelze ani nevzniti obětovosti a pochopení a podpory převážné části občanstva, které při všem kladném a dobrém díle se účinně podílelo.

Za mimořádně dobrý přínos ku zvelebení obce její hospodářské povílení a socialistickou výstavbu možno považovati především:

Rozšíření a úprava sportovního hřiště (1948)

Získání bažantnice, 7ha sadů a zámku do majetku obce (1948)

Rekonstrukce a úprava památníku obětí válek (1949)

Zřízení veřejného rozhlasu (1949)

Snaha a pomoc při budování objektů Strojní stanice v Tupadlech (1949 – 1950).

Zřízení matičního obvodu Tupadly (1949 – 1950)

Založení a budování JZD v obci (1949 – 1950).

Přes tyto budovatelské úspěchy jest však potřeba další snahy a práce pro zvelebování našeho domova. Jest si přáti, aby funkcionářské kádry a všechno občanstvo k tomuto prospěšnému úsilí přistupovalo s neztenčenou obětavostí a při vědomí, že jedině tak vybudujeme naše Tupadly jako krásný a radostný domov pro nás i generace příští.

Prosinec, 1951.

Václav Vlček

Rada místního národního výboru okres Čáslav * Tupadly *

[signature]

Kronikář Vlček Václav zachytil pamětihodné události obce od r. 1938 až do konce r. 1950, kdy byl ustanoven tajemníkem Okres. národního výboru v Čáslavi. Jím ztratil kontakt s vývojem místních událostí a proto funkci kronikářskou složil. M.N.V pověřil pak mě vedením zápisů do knihy pamětní.

Úkol mi svěřený jsem přijal a budu se snažit všechny pamětihodné události v tom rychlém tempu dalšího budování socialistické společnosti podchytit pro budoucí naše pokolení.

Filip Karel.

Rok 1951.

Počasí.

Koncem r. 1950 uhodily silné mrazy, trvaly však jen několik dnů a pak nastala obleva a plískanice. Celý leden 1951 byl chladný a deštivý. V polovině února vysvitlo sluníčko, oteplilo se a zemědělci začali s jarními pracemi v polích. Březen nastalo však zase zhoršení, jež potrvalo do konce měsíce. V březnu z počátku mrzlo, pak mrazy polevily a nastalo zase chladné a deštivé počasí.

Teprve na svátky velikonoční 25 a 26 března obloha se trochu vyjasnila, sluníčko chvílemi vyskočilo z šedých mraků a přes to, že od západu vanul ostrý chladný vítr, příroda začala se probouzeti k novému životu.

Jarní brigády.

Předseda M.N.V Zajíc Jan vyzval občanstvo na dobrovolné práce brigádnické ve prospěch obce. Občanstvo uposlechlo a tak jsme o pondělí velikonoční při veselé náladě vysazovali kanadské topoly po levém břehu potoka „Hluboký" o tupadlské bažantnici, která bude dle plánu úřadů státních přeměněna v les. Tato práce byla skončena v neděli 8 dubna, kdy i JZD. (Jednotné zemědělské družstvo) zúčastnilo se práce pomocných. Všem den vál ostrý severní vítr se sněhovou přeháňkou.

V dubnu byla z popudu Okres. okresního výboru národní fronty (O.V.-N.F.) svolána schůze M.V.-N.F., kdež byla projednána otázka oslavy prvního máje, jakož i otázka mírového pochodu našeho lidu. Byly jmenovány dvojice k návštěvě všech rodin, aby poučovaly občany o mezinárodním významu oslav 1 máje a o důležitosti boje všech mírumilovných národů za světový mír.

10/IV. 51. V Čáslavi konaly se odvody branců. Z Tupadel byli odvedeni 4 chlapci a sice: Koudelka Karel syn Karla, Koudelka Karel syn Josefa, Kloučík Jindřich a Závurka Josef. Vrátili se do Tupadel pod státními prapory v doprovodu čety vojínů Čáslavské posádky. Na návsi u pomníku padlých z první a druhé světové války přivítal je předseda MNV Zajíc Jan, načeš k nim promluvil osvětový důstojník čáslavského pluku o čestné službě českého vojína při obhajobě našeho lidově demokratického režimu a všech vymožeností, jež přinesla druhá revoluce pracující třídě měst a venkova.

Odvody.

15/IV. 51. Akční výbor N. F. uspořádal večer v hostinci p. Jaroslava Loudy mírový projev. Sešlo se hodně občanů z řad dělnických a mládeže. Projev proslovil p. řídicí učitel Popelka z Poteh. Kulturní vlažku obstarala mládež. Projev měl ráz slavnostní a byl zakončen státní hymnou a písní práce.

Politika.

22/IV. 51. Mírový pochod, dnes uspořádaný, byla pěkná manifestace za účasti asi 350 osob. Průvod pochodoval pod státními a revolučními vlajkami přes Potěhy a Drobovice a vrátil se zpět do obce před MNV, kde byl pozdraven předsedou Janem Zajícem, který promluvil k lidu o významu pochodu míru.

1./V. 51. Byl první máj - svátek práce. Od časných hodin ranních jevil se na návsi čilý ruch. Na domech vlály národní a státní prapory a hasiči vstýčili u pomníku padlých státní vlajku. O 8 hodině shromažďoval se lid u brány, kde očekával na průvody z obcí hořejších. Ty vpochodovaly do obce v 9 hodin. Hudba zahrála u pomníku padlých státní hymnu, načeš se průvod, čítající přes 800 manifestantů, vydal na pochod do Čáslavě. V čele průvodu mládež s národními a revolučními vlajkami, za mládeži občané a na konec alegorické vozy.

1 máj.

Alegorický vůz našeho JZD představoval jeho vývoj v plánu první pětiletky: V roce 1949 založení družstva, v roce 1950 rozorání mezí, v roce 1951 společné ustájení domácího zvířectva, v roce 1952 „Naše ruce dají pracujícím chleba více" a konečně v roce 1953 „Společnou práci k blahobytu národa."

Oslava 1 máje vyvrcholila na Čáslavském náměstí v záplavě lidu slavnostním projevem za světový mír.

16/V. 51. Je chladno a již přes týden nepřetržitě prší. Zemědělci sice deště toužebně očekávali, neboť v zimě napadlo celkem málo sněhu a jarní větry ovšem půdu hodně vysušily, ale už by mělo se trochu počasí ustálit, již i vzhledem ku květeně stromů.

17/V. 51. Ve vyzdobeném sále p. Jaroslava Loudy konala se veřejná schůze lidu na
Politika. oslavu 30 letého trvání komunistické strany. Slavnostní projev přednesl p. Bárta, člen O.V.V v Čáslavi. Schůze byla četně navštívena, měla rázmanifestační a byla zakončena „Písní práce."

21/V 51. Na pokyn O.V.V v Čáslavi, odbývala se schůze všech vedoucích činitelů složek národní fronty. Byla ustanovena komise, jež bude říditi lidové hlasování o uzavření paktu mezi pěti velmocemi proti ozbrojení západního Německa ve smyslu směrnic, vydaných čsl. výborem obránců míru. Byly také jmenovány dvojice, jež navštíví všechny rodiny v obci při provádění mírového plebiscitu.

10/VI. 51. V sobotu 9/VI. 51. přijela do Prahy delegace Sovětských kolchozníků čítající 43 členů, vedena náměstkem ministerstva zemědělství S.S.R
Delegace z S.S.S.R. Ivanem Charošilovem. Přijeli nás učit smělému dílu přetvoření země a člověka a na místě nám ukázat, jak budovat nový krásný a šťastný život na našich pěstenicích. Naše JZD bylo vyrozuměno, že delegace navštíví také naši obec. Připravuje se slavné uvítání.

Včera 9/VII. 51. postihla obec silná větrná smršť, s průtrží mračen
Větrná smršť. a krupobitím, jehož není u nás pamětníka. Bylo vyvráceno spousta ovocných stromů v sadech i alejích a způsobeny těžké škody také v lese obecním u továrenského rybníku. Hodně byly také zpustošeny polní kultury a střechy domů obytných i hospodářských.

17/VI. 51. Ministerstvo zemědělství spolu s Jednotným svazem českých zemědělců předvedlo u nás v sále „Zelinka" krásný barevný film „Štědré léto" a „Za mír a bohatou úrodu." Film měl pěkný úspěch v sále přeplněném občany.

20/VI 51. Kolchozníci v Šupadlech.

Sovětská zemědělská delegace přijela do Šupadel 19/VI. v úterý před 12 hod. dopoledne, projela slavnostní bránou u Havránkovy zahrady a vystupila z aut u pomníku padlých, kde je očekávaly zástupci MNV, jakož i vedoucí JZD, svaz mládeže a velké množství občanstva místního i přespolního.

Členky JZD uvítaly hosty po staročesku podáním chleba a soli, za muže pozdravil hosty předseda JZD Hajek Josef. Pak člen delegace Vasilenko představil děkana agronomické fakulty Marii Kuprijanovnu Bělošapkovou, která pronesla nadšenou řeč o přátelství ruské vesnice v kolchozní hospodářství, přála rozkvět našim JZD a na konec provolala slávu presidentu ČSR Kl. Gottvaldovi a vůdci Sovětského svazu generalissimu Stalinovi. Pionýrky podarovaly členy delegace kytičemi rudých růží.

Pak se odebrala delegace v doprovodu všeho občanstva do hostince p. Loudy, kde posvačily. Čáslavské pionýrky zapěly jim při tom několik českých a ruských národních písní.

Odpoledne následovala prohlídka živočišné a polní výroby, při které pohovořily kolchoznice s našimi družstevníky o prosperitě kolchozního hospodaření a podaly mnoho zlepšovacích návrhů.

Při večerní přátelské besedě vyličili vedoucí delegace Vasilenko a Bělošapková vznik a růst sovětských kolchozů na nichž je práce z 90 procent mechanisována, lid byl zbaven dřiny a spěje rychlým tempem ku šťastné budoucnosti.

15/VII. 51. Polní práce.

Celá obec pije ve stálém varu při okopu, jednocení a projíždění řípy. Na 5 členek JZD rozdělených na tři skupiny vyrojí se každé ráno jako pilné včelky, sejdou se před zámkem do skupin a pod vedením svých vedoucích Milačkové Emilie, Závurkové Anastasie a Musilové Marie spějí za těžkou prací při obdělávání řípy, letos hodně travou zarostlém.

20/VII 51. Zbourání komínu.

Letos v červenci podmínovali dělníci továrenský komín a skácelí ho. Byla to velmi namáhavá a těžká práce. Z cihel se postaví asi 4 domky. Jím padla poslední památka na bývalý cukrovar.

5/VIII.51. Koncem července zazlatily se naše rodné lány dozrávajícím obilím. 28 července počala první žeň. Na sklízeň ječmena vyjel ponejprv v Tupadlech ruský kombajn „Stalinec 4". I zde šla práce dosti těžce, neboť na zcelených pozemcích, které dříve náležely samostatným zemědělcům, ječmen nestejnoměrně vyrostl a dozrál, místy až k zemi ulehl a nemohl býti chapadly kombajnu podchycen. Současný výmlat obilí kombajnem také neuspokojil, neboť obilí padalo do spodního prostoru se smetím a plevy se mísily se slamou.

Žně.

Proto bylo při seči pšenice použito našich samovazačů, s traktorovým pohonem. IZD začalo s kosením pšenice dne 2 srpna. Kosily tři samovazy, za nimiž ženy, starší muži a děti snášely snopy do mandelů. Práce byla na večer přerušena bouří a silným lijavcem. Druhý den se zase snesla nad naším krajem silná bouře s prudkým deštěm, čímž práce se sklízni obilí hodně vázne. Obilí se sváží ke kolně v kaštanech, kde se provádí výmlat na dvou strojích na směny. I dnes 5/VIII.51 je pošmurný den a prší.

28/VIII.51. V polou měsíce nastalo pěkné počasí, se sklízní obilí se rychle pokračuje, tak že dnes se žně již chýlí ke konci. IZD domlátí poslední zbytky obilí a směsky v sobotu a budou slavné „obžinky". Úroda obilí byla celkem dobrá, i když bylo dosti ztrát tím, že obilí následkem prudkých dešťů polehlo a také traktoristi konali svou práci dosti nedbale.

Zámecká věž.

28 srpna byla dokončena rekonstrukce věže zámecké a tesaři sejmuli část lešení. Trvalo tedy plných 6 let našeho úsilí, než se nám podařilo přiměti příslušné činitele k započetí opravných prací na zámku. Do báně věže bylo UNV vloženy písemné připomínky pro potomky.

20/IX.51. Bylo tradiční posvícení – už ne tak veselé a slavné, jak bývalo za našich mladých let. Jsou dnes jiné zvyky a jiné mravy, i hudba na sále je dnes jiná a nerozpění krev k bujnému veselí, trvajícímu do druhého dne. Národní tance beseda, čtverylka, svornostenka dávno pominuly – s cizí hudbou byly k nám zavlečeny i cizí tance – málokdy teď zahlaholí sálem česká národní písnička.

Posvícení.

Tou dobou prováděla technická kancelář 6 NV v Čáslavi válcování okresní silnice v Poléhách. Předseda našeho národ. výboru dal při této příležitosti navésti štěrk ze zásob u zámku na silnici vedoucí k Adamovu, při čemž občané brigadnicky vypomohli. Okresní válec pak silnici zválcoval.

4/XI. 51. Svaz českosl. sovětského přátelství uspořádal dnes pietní vzpomínku na oslavu ruské říjnové revoluce ve vyzdobeném sále u Zelinků.

Politika. Vzpomínka byla zahájena zapěním naší a ruské hymny. O významu ruské revoluce promluvil nejdříve předseda MNV Zajíc Jan a po něm pi učitelka Pacholíková z Potěh. Starší mládež a pionýrky přednesly pak několik našich a také ruských písní a sklídily pochvalu přítomných občanů. Vzpomínka zakončena „Písní práce."

18/XI 51. Okresní osvětový sbor uspořádal u nás v zadním sále MNV v zámku výstavu sovětské knihy. Na výstavě byli zastoupeni všichni význační sovětští spisovatelé: Maxim Gorkij, Vl. Majakovskij, Nik. Ostrovskij, Alex. Fadějev, Ilja Erenburg, Nik. Tichonov, Konst. Simonov, Michael Šolokov, Alx. Kornejčuk aj. Výstava trvala celý týden a budila svými díly značný zájem a vykonala dobře svoje poslání.

Na podnět J.S.Č.Ž přijeli do Tupadel zástupci téměř všech JZD z Pardubického kraje. Byla jim předvedena instruktáš o správném dojení krav podle sovětského vzoru. Pak si prohlédli celé hospodářství našeho JZD, jakož i zařízení naší Státní traktorové stanice. Na besedě u Zelinku promluvila pak zástupkyně krajského národ. výboru v Pardubicích o významu JZD při socialisaci našeho venkova.

8/XII. 51. Přijelo do Tupadel „Vesnické divadlo" z Prahy na 2 dny a sehrálo dne 5/XII. dramatický žert Aloise Jiráska „Kolébka". Děj je z doby mladého krále Václava IV, krále lidového, který znal svůj lid a chodil mezi něj a

Kultura. dovedl potrestat každou nepravost a nepoctivost. (Viz Jiráskovo dílo „Mezi proudy.") Veselý příběh střetnutí bujarého mládí s nevraživým staropurkrabím na Jivně je tu Jiráskovi příležitostí, ukázat národu na dobu krále Václava a na lidi doby tehdejší. Divadlo mělo po oba dva dny veliký úspěch a přispělo jistě úsilí o dobrou výchovu našeho venkovského lidu.

12/XII. 52. Do rána uhodil mrazík, čímž vzniklo mnoho náledí na cestách i silnicích. Došlo k mnoha srážkám při autodopravě. V Drobovicích v zatáčce u hřbitova převrátil se autobus, přeplněný školní mládeží, do příkopu. Šťastnou náhodou padl bokem na strom u příkopu, čímž bylo zabráněno velkému neštěstí.

31/XII 1951. Celkem byl rok 1951 velmi pilný v činnosti vychovatelské, budovatelské i v práci na zvelebení obce. Byl u nás také zřízen zemědělský útulek pro malé děti v zemědělství pracujících matek a sice v pivovarském domě u brány. Náklad finanční na udržování útulku nese MNV v Tupadlech dle svého rozpočtu. V měsíci srpnu byl útulek změněn na školku mateřskou, kde opatruje a vychovává děti zkušená a školená učitelka Ernesta Bergerová. Školku navštěvuje 24 dětí ve stáří od 3 do 6 let.

Výstavba J.T.S.

Státní traktorová stanice byla u nás vybudována hlavně přičiněním politického pracovníka Václava Vlčka a ředitele traktorové stanice Josefa Augustina. Se stavbou bylo započato v březnu 1950. Nejprve byla postavena hala a garáže pro traktory. V hale po levé straně jsou dílny na opravu velkých zemědělských strojů a traktorů, po pravé straně je garáž a oklaďště. - V roce 1951 byly postaveny budovy administrativní a jedna obývací budova jednopatrová o 4 bytech, jakož i tankovací stanice.

V září byla dokončena stavba 4 kolen na hospodářské stroje, budova sociální a kovárna. Kanalisace bude provedena v r. 1952. Bude svedena do kanalisace obecní pod náveský rybník. Původní plán byl svésti všechny odpadové vody do náveského rybníka. Teprve na ostrý zákrok místního národního výboru a jeho předsedy Jana Zajíce, byla kanalisace napojena na kanalisaci obecní pod náveský rybník.

Vývoj J.Z.D.

JZD hospodaří na 212 ha půdy orné a na 17 ha luk a pastvin. V roce 1951 mělo 121 členů. Když však vláda koncem roku rozhodla, že všichni členové JZD musí býti samozásobiteli v rámci JZD, což bylo pro JZD neúnosné, vystoupilo 81 dělnických členů z družstva, tak že stav členstva jeví se teď počtem 52 členů.

V roce 1951 provedlo JZD adaptaci dvou stájí pro hovězí dobytek a postavilo drůbežárnu s výběhem pro kontrolovaný chov slepic na obecní zahradě za zámkem u „Bačova".

Na valné hromadě resignoval posavádní předseda Hajek Josef z funkce předsednické a novým předsedou byl zvolen Václav Hlaváček.

JZD v Tupadlech má všechny předpoklady pro zdárný rozvoj, neboť všechny pozemky jeho leží většinou v dobrých půdách bonitních, všichni vedoucí činitelé prošly politickým i odborným školením, jsou dobrými pracovníky a oddanými stoupenci nynějšího režimu a dnešní vládní soustavy.

Rok 1952.

Počasí. 24./I. 1952. – Počasí bylo o vánocích a po Novém roce stále vlhké a pochmurné. Teplota vzduchu pohybovala se stále kolem 0. Teprve 18 ledna ochladil slabý mrazík a 20 ledna přihnala se od západu silná sněhová vánice a trvala po 2 dny. Pak nastalo uklidnění. Vlhký sníh nebyl svát do příkopů a zůstal na polích, čímž jest vláha polí pro jarní měsíce zajištěna.

Kultura. 27/I. 52. – Ochotnický kroužek Svazu mládeže sehrál v sále u „Želinků" divadelní představení „Lakomec". Je to francouzská veselohra od Moliéra, hraná často i v Národním divadle v Praze. Odhaluje zlaté stránky kapitalistických řádů a jedinců, myslících jen na své zájmy osobní. Z herců se líbily František Menoušek, pí Abrhamová a mladý Pipek František.

8/II 52. – Čáslavská vojenská posádka převzala patronát nad Státní strojní stanicí v Tupadlech a dne 7./II. 52 uspořádala v sále u Želinků seznamovací zábavní večírek s hudbou a tancem. Vojáci zapěli několik českých a pak slovenských zbojnických písní a prohlásili, že navazují s námi přátelský kulturní styk a přihlašují se také za pomocníky při naléhavých pracech polních na obdělávání pozemků a při sklizni úrody.

20/II. 52. – V pátek dne 17/II. 52 snesla se zase nad naším krajem silná sněhová vánice a ještě v pondělí sypal se stále sníh z temně šedých mraků a napadlo ho na půl metru vysoko.

26/II 52. – Při slabých mrazech ležel sníh na polích po několik dnů, pak nastala náhlá obleva – pole ztemněla – ukazují se příznaky blížícího se jara.

V neděli 24/II. zavítala k nám důstojnická škola čáslavské vojenské posádky. Vojáci předvedli ukázku tělovýchovných cvičení prostných a na bradlech a zapěli několik dobových písní. Zábava zakončena tanečním vinkem při vlastní hudbě vojenské posádky v Čáslavi.

3/III. 52. – Ukázal se první krásný jarní den. Slunko vyskočilo z ranní mlhy a svítilo po celý den. Sníh roztál a velké lány polí zazelenaly se novou úrodou. Při 12° tepla probouzí se příroda k novému životu.

9/III. 52. Krásné počasí však dlouho netrvalo. Již 5/III. se značně ochladilo a 6/III. ukázal teploměr 10° pod nulou. Chvílemi padá lehce sníh.

Kultura. Rada žen uspořádala dnes veřejnou schůzi občanstva k Mezinárodnímu dnu žen. Předsedkyně pí Musilová přečetla referát o úsilí pokrokových žen celého světa zabezpečit mír a přivodit šťastnou budoucnost našim dětem.

12/III. 52. Včera přijelo k nám putovní kino Kraj. národ. výboru v Pardubicích šířící osvětu pod heslem „Za mír a socialistickou vesnici." Odpoledne sehrálo „Klubíčko" – pásmo dětské radosti při účasti asi 140 dětí. Večer předvedlo žurnály o pěstění rostlen v S.S.S.R dle mičurinské methody, a ~~večer~~ pak „Ve světlech menaže" vzrušující dějství ruských umělců cirkusových. Den na to předveden film „Hosté nejmilejší" při účasti 170 lidí.

20/III. Ten týden byly odvody branců. Z Tupadel byli odvedeni: Pipek František, Pipek Josef, Kozlík Oldřich, Meduna Alois, Miláček Jaroslav, Klement Bohumil, Komberec Jaroslav, Linhart Antonín a Satorie Josef. Vrátili se z Čáslavě pozdě odpoledne v doprovodu místních dívek, které jim s věnci a kyticemi vyšly naproti k Drobovicům. U pomníku padlých vzdali čest všem bojovníkům za svobodu národa a hudba zahrála státní hymny.

Odvody.

26/III Konala se veřejná schůze M.N.V spojena s hovory s občanstvem. Předseda M.N.V Zajíc Jan přednesl plán výstavby obce v duchu socialistického budovatelského úsilí. Pak všechny složky národní fronty stanovily své závazky ku splnění této výstavby a přislíbily účinnou podporu JZD při plnění těžkých úkolů při výživě národa.

Výstavba obce.

26/III 52. Březnové počasí je stále chladné, mlhavé a deštivé. Včera se obloha vyjasnila a teplota klesla zase na 10° pod nulou. Fouká studený vítr se sněhovou přeháňkou.

Byla ustavena Osvětová beseda. Jejím správcem byl zvolen Karel Myšička, toho času bezpečnostní referent O.N.V. v Čáslavi a tajemníci byla jmenována učitelka mateřské školky v Tupadlech.

8/IV. 52. Od 6/IV. bortí se vláda Morany. Dnes po slabém nočním dešti probudil se krásný jarní den. Sluníčko se od rána na nás vesele usmívá a prozářená pole i luka hýří jasnou zelení.

16/IV. 52. Byly krásné svátky velikonoční. Slunce září jako ve žní a na slunečním oporu ukazuje teploměr 20° tepla podle Celsia. Včera po dusném dni snesla se nad Tupadly první bouřka a prudký déšť. Pak se zase vyjasnilo. Stromy pučí a třešňové sady jsou přímo obaleny závojem bílých květů. Dělají se přípravy na oslavu 1 máje. Akci vede M.A.V. N.F. společně s politickou stranou K.S.Č.

Proměna počasí.

24/IV. Zas krásný jarní den – čistá modrá obloha bez mráčku klene se nad naším domovem. Samostatní zemědělci i lid dělný, držící v pachtu pozemky obecní, vyjeli již časně z rána, aby dokončili jarní osev svých pozemků.

Jarní práce v polích.

J.Z.D. rozvinulo své práce do širokých rozměrů. Na podzim zaselo 42 ha pšenice zimní, 10 ha žita a 8 ha řepky. Teď po jaru bylo již zaseto 28 ha ječmene 3 ha ovsa, 2½ ha hrachu, 1 ha zeleniny kuchyňské a 2 ha ranných brambor. Zbývá zasít ještě 46 ha cukrovky. Do dnešního dne sklidilo 45 q špenátu, jednak pro místní spotřebu a také na dodávku do měst. Výroba živočišná je na dobré úrovni a průměrná dojivost krav je nyní 4 l mléka denně.

Úprava rybníka.

Náš velmi agilní předseda M.N.V. Zajíc Jan vykonal přípravy na úpravu náveského rybníka. Dal vypustit vodu, při čemž bylo vyloveno přes 4 q ryb. Sám pak s tajemníkem Havlem proházel struhu od kanálu přes celý rybník místy až 1½ m hlubokou, aby voda rychle vytekla a rybník se brzy vysušil. Bahno se vyveze a provede se výstavba hráze, která je ve stavu desolátním.

28/IV. 52. Příroda z jara.

Stromy hýří bělostí. Zahrada obecní i ostatní třešňovky jsou ponořeny v závějích květů a svítí bělostí. Bohužel již třetí den do květů prší a je chladno.

Konají se přípravy na oslavu 1 máje. Od domu k domu chodí agitační dvojice a hovoří s občany o významu oslav 1 máje.

Také dnešní noviny i kulturní žurnály jsou plny nadšených pozdravu 1 máji. Vzlášť pěkně jsou vypraveny dnešní Literární noviny. Mladá dívka v bílých kvítkových šatech, stepilá a krásná jak kytička májová — nadšeně zvédá nad hlavu věnec jarních květů a zdraví 1 máj:

Krok a krok za krokem,
v průvodu májovém,
šli jste rok za rokem
za lidským domovem.

Dělníci! jako vy
chcem hrdě donésti
ten prapor májový
do tance — do štěstí.

A dále hlásá: První máj budiž nezměrným projevem lásky, bratrství a víry v člověka. Je krásná láska bojovníků, usilujících o šťastný a radostný zítřek. Pro naši živou dobu je socialismus nejvyšším výrazem lidské lásky, která nás svou silou a opravdovostí vede do nového života ve spravedlivém společenském řádu. Vždyť socialismus je lidskost a uspořádání světových hospodářských poměrů bez válek. Je to mluva srdce a rozumu. Socialismus nás vede k družnosti, k dobrým skutkům a k pravému lidství.

V radostný den 1 máje podejme si úpřímně ruce ve slib, že naše rodné lány, naši krásnou vlast a naši republiku vybudujeme ve šťastný domov a upevníme v srdcích našeho lidu hluboký cit vlastenecký. . .

Zaznamenávám tento krásný pozdrav 1 máje pro příští naše pokolení, jako směrnici pro ozdravění poměrů ve společnosti lidské a tak přirozeně i u nás v našem domově.

1 máj 1952.

Rozbřesko se krásné jitro 1 máje. Nad Železnými horami vyhouplo se slunko do kovomodré čisté oblohy, pozlatilo střechy domů a rozjásalo se ve vrcholkách květy obalených stromů v alejích i na sadech. Z dálky zaznívala k nám ryčná hudba. To v okolních obcích volal budíček k nástupu do májových oslav.

Naši hasiči vztýčili statní a revoluční vlajky u pomníku padlých a na domech zavlály prapory v národních barvách. Občané shromažďovali se u brány, starší mládež ve svazáckých úborech a dětí v národních krojích. Prvně nastoupila také četa ženských hasičů v hasičském kroji.

Byly vypraveny 2 alegorické vozy.

Chasa pivovarská nastoupila pod heslem:

J.Z.D. - náš základ
vyrobí nám ječmen na slad -
my z něj desitičku pivo,
aby se nám dobře žilo.

Alegarický vůz J.Z.D. vyjel pod heslem: „J.Z.D. Tupadly zdraví 1 máj 1952." - Uplatňujem poznatky sovětských kolchozníků - Socialistickou vesnici v boj za světový mír." - 6 1/2 9 hodině dospěly k nám průvody z obcí okolních - hudba zahrála před pomníkem padlých národní hymny a pak průvod čítající asi 300 hlav nastoupil pochod na slavnostní oslavu 1 máje do Čáslavě.

4/V. 52. Počasí. Po několikadenním pěkném počasí zatáhla se obloha sědym mrakem - zabouřilo a pak se spustil výdatný déšť. Úroda v polích zdá se býti slibná, stromy odkvétají.

9/V. 52. Výročí svobody. V předvečer, dne 8 května uspořádána slavnostní schůze Míst. národ. výboru. Schůzi zahájil předseda M.N.V. Zajíc Jan, načeš občanstvo zapělo - národní hymny. Pionýři - nejmladší větev národa - přednesli soubor, zvaný „Vítězný pochod" a pak zapěli několik národních a dělnických písní. Pak předseda M.N.V. přednesl slavnostní projev o vítězné revoluci v r. 1945, kdy spojenecké armády vstoupily na půdu republiky - národ se vzchopil a se třásl rázem jho gestapáckých násilníků. Do Prahy vstoupila vítězná sovětská armáda. Dny tyto zůstanou na věčné časy zapsány v dějinách národa, jako vítězné zbratření slovanských národů. Pak následoval ruský film „Práci čest." 9/V. vztýčeny státní a rudé vlajky u pomníku padlých a také na domech zavlály státní a národní prapory. Místní rozhlas hrál po celé dopoledne národní písně.

11/V. 52. ~~Stavba hasič. zbrojnice.~~ Úprava rybníku. Neděle. - Na výzvu předsedy M.N.V. Jana Zajíce nastoupili občané do brigádnické práce na stavbě hráze u náveského rybníku. Přes 50 pracovníků hemžilo se na stavbě a do poledne byla polovina hráze upravena.

Tato úprava děje se v rámci akce 5 M na kteroužto akci je pamatováno ve státním rozpočtu obnosem 5 miliard korun.

19/5/52
Pouť.

Včera jsme slavili národní pouť. Vanul ostrý chladný vítr. Nepřijel ani jeden perníkář a také žádný zábavní podnik. Celkem smutná pouť. Sportovní klub „Sokol" sehrál odpoledne fotbalový zápas s Čáslavskou Kosmoskou, v němž zvítězil. Večer byla taneční zábava s hostinou u „Landů".

Pošmurné a chladné počasí trvá. Teplota klesla na dnešek pod nulu, čímž bude jistě způsobeno mnoho škod na polní úrodě a na stromech ovocných.

26/V 52.
Divadlo.

Svaz mládeže sehrál včera večer Štolbovu divadelní veselohru „Na letním bytě," v níž hlavní úlohu převzala Karla Abrhamová v roli paní Kapičkové. Její dvě vdavekchtivé dcery sehrály Eva Šilpová a Jarka Vránová, manžela „začkoru" Karel Kondelka. Sběrače motýlů Fr. Menoušek a jeho manželku Helena Večeřová. Obecenstvo, které naplnilo Zelinkův sál, připravili příjemnou zábavu.

8/VI. 52.
Kulturní večer.

Mládež z Ledečského okresu, vedená p. učitelem Jiřím Augustinem, rodákem z Poteh, uspořádala v sále u „Zelinků" „Večer národních písní a tanců". Pořad měl 3 části. Část první byly národní písně a tance, v části druhé zpěvy a recitace, věnované pracovníkům místního J.Z.D. - V části třetí opět krásné národní tance a zpěvy. Hosté měli velký a zasloužený úspěch - některé výstupy byly bouřlivě aklamovány a hosté je musili opakovat. Velmi vkusnou úpravu jeviště v barvách národních, provedl Pipkův Šanda, bystrý, jemný a kulturně velmi vyspělý chlapec. (Nyní v r. 1953 poddůstojník čsl. armády)

9/VI.
Větrná smršť.

Toho dne přihnala se od západu silná větrná smršť s průtrží mračen a krupobitím. Není u nás paměti ka takového řádění přírodních živlů. Bylo vyvráceno mnoho stromů ovocných a v lese přeneším vyvráceny celé pásy smrků. Také na polní úrodě a domech byly způsobeny značné škody.

22/VI 52.
Sezona třešní.

Stromy v zahradě obecní i aleji, kde se stále ještě říká „v kaštanech", přímo hýří v tmavo červených i černých barvách zralých třešní. Pěstve stromů splývají pod tíhou ovoce až k zemi. Třešně se prodávají po 20 Kčs za 1 kg a jsou tedy poměrně dost drahé.

Práce při okopu a jednocení řepy se pomalu končí. Obilí je v kvetení. Počasí se poněkud zlepšilo.

22/VI.52. Dnes odpoledne sehraje u nás putovní kino Čsl. rozhlasu dětské představení „Klubíčko" a večer pro dospělé „Rodina Benthinů".

13/VII.52. Polní úroda. Po celou dobu od 22/VI.52 bylo krásné a slunné počasí. Slunce pražilo a teplota vzduchu stoupla některý den až na 32° Celsia. Veliké lány zlatí se dozrávajícím obilím, které podle zdání odborníků při tom náhlém přechodu z velkého chladna do velkých tepel – utrpí na jakosti.

Naše JZD provádí výmlat řepky přímo na poli. Sklidilo a odvedlo do skladu 50 q ranných brambor a připravuje se chvatně na žně. Tento týden začnou se koslt žita a také ječmeny valem dozrávají. Byla provedena propagace žní: „U Tupadel klasy zrají, chceme býti první v kraji. Dále plakát. Bronzově opálený muž uprostřed dvou radostných dívek s kyticí obilí v rukou hlásí: „Do mírových žní za další rozvoj JZD a za další společný osev."

15/VIII.52. Žně. Žně probíhaly dobře. Příroda nám přála, bylo stále krásné počasí, tak že bylo možno svážet obilí s pole přímo k mlátičce, provésti výmlat a vymlácené obilí ihned odvážet do Hospodářského skladiště v Čáslavi na dodávku. Samostatní zemědělci sváželi obilí do stodol a vymlátili ho později, neboť dva mlátící stroje na výmlat veškerého obilí přímo s pole – nestačily. Zemědělskému družstvu vypomáhal při sklizni a při výmlatu personál O.N.V. v Čáslavi, který převzal nad naším JZD patronát.

20/VIII. Hektarové výnosy. Průměrné hektarové výnosy v našem katastru: Žito 16 q, ječmen 29 q, pšenice 26 q. – JZD splnilo své dodávkové povinnosti v obilí na 110 %. – Do 20/VIII.52 bylo z naší obce státu dodáno: 96.383 l. mléka, 58.400 kusů vajec, 166 q hovězího masa, 98 q masa vepřového, 902 q pšenice, 120 q žita a 550 q ječmena.

Návesky rybník. Tou dobou byla skončena práce s úpravou hráze a prohloubením náveského rybníka. Pracovalo se zdarma brigádnický ve volných chvílích po večerách a v nedělích. Průměrně se zúčastnilo práce 80 občanů a ti odpracovali 3.400 hodin. Bylo odvezeno 17.000 q bahna. Státní traktorové stanici bylo za odvoz bahna zaplaceno 23.000 Kčs.

Hlavní zásluhu na tomto díle má nynější předseda M.N.V. Zajíc Jan, který

dovede každou akci nejen dobře zorganisovat, ale také osobně se sám každé brigádnické práce obětavě účastní a je vzorem pracovníka v zájmech veřejných. –

14/IX 52 Úroda brambor.

Krásné počasí trvalo poměrně, teprv koncem srpna přišla bouře a od té doby stále prší a je chladno. Déšť přišel pozdě na brambory. Hlízy jsou malé, keře ohnilé a místy znovu vykvetly. Praktičtí zemědělci prorokují slabou úrodu brambor.

Film.

První československý barevný film předvedl v sále u „Želinků" představení „Jan Roháč z Dubé." Vystupují tu členové opery Národního divadla v Praze Korbelář, L. Boháč, Hodačová a L. Čermák.

28/IX.52. Posvícení.

Nepříznivé počasí trvá. Jen minulou neděli o našem posvícení byl krásný podzimní den. Než pláva posvícenská upadá. Už si nikdo u muziky veselé nezavýská, ani nezazpívá. Krásné národní tance besedu, národní čtveryčku a polonaisu zašly úplně – už ani valčík není v módě. Sedí jsou v módě cizí tance fox trot, tango, bugy-bugy, při nichž se mládež sice nenamáhá, ale také se jí krev nerozproudí k radostnému veselí. Doba přinesla jiný způsob života – je jiný svět.

25/X.52. Projev presidenta.

Dne 23/X.52 sešlo se plénum v nově upravené klubovně KSV v zápětí k poslechu slavnostního projevu presidenta republiky Klementa Gotwalda, který se společně s ministry Širokým a Zápotockým zúčastnil XIX. sjezdu Komunistické strany v Moskvě. Presidentovi hlasně zdůraznil, že tam v Moskvě ve starodávných síních Kremlu se česká delegace znovu přesvědčila, jaká správná byla cesta, kterou lid náš v květnu 1945 nastoupil, když spojil své osudy s osudem S.S.S.R, tohoto nezdolného obránce míru, pokroku a demokracie. Pak přešel k osvětlení nového Stalinova díla „Ekonomické problémy socialismu v Rusku," v němž Stalin dává odpověď na mnohé otázky, související s přechodem SSSR ke komunismu. Skončil provoláním slávy Sovětskému svazu.

10/XI. Polní práce.

Je stále studené a deštivé počasí. Řípa se ležce sklízí hlavně u JZD, kde je trvalý nedostatek pracovních sil a práce nebyla dobře organisována.

Osmého listopadu v noci ze soboty na neděli se obloha vyjasnila, teplota klesla hodně pod nulu a při silném větru mrzlo. Samostatní zemědělci vyjeli sklidit poslední zbytky řepy.

16/XI. 52. Přednáška o Rusku.

Svaz Čsl. Sovětského přátelství pozval na přednášku ředitele Hospodářské školy v Čáslavi ing. Škrivánka. Ten vzpomněl doby před 10 léty. Zúčastnil se zájezdu na Dukelské bojiště a osobně se přesvědčil jakých nezměrných obětí bylo třeba, aby zlomen byl odpor band Hitlerových. Sám všude kladli sovětští vojáci své životy v bojích za naši svobodu. A to je znak našeho přátelství se Sovětským svazem. Nad Bratislavou je monument, kde je pohřbeno 7000 sovětských vojáků. Slováci tomu říkají „Slovenský Slavín".

Pak přešel řečník na vylíčení vývoje ruských poměrů od dob carské reakce přes říjnovou revoluci za vlády Sovětů až po naše dny. Vylíčil vývojovou cestu sovětského hospodářství, jak se pětiletými plány a výrobou hospodářských strojů povznášelo, tak že již koncem roku po dokončení kolektivisace půdy se hektarové výnosy zdvojnásobily. Pokrok je tu na nezadržitelném postupu. Letos v červenci byl dobudován kanál Don-Volha. Je 100 km dlouhý a je na něm 13 přehrad, jichž hidroelektrárny budou zavlažovat celé kraje a původní území dosud pustá. Lesní pásy budou regulovat počasí. Rusko je nám vzorem na naší cestě k uskutečnění socialismu – tak zakončil řečník svou zajímavou přednášku o Sovětském svazu.

30/XI. Sklizeň řepy.

Zlé nepříznivé počasí trvalo až do konce měsíce. JZD sklidilo řepu s polí velmi ležce a to ještě za pomoci samostatných zemědělců a vojska. Na Vovém dvoře, kde hospodařil velký zemědělec František Šenka povn, který byl pro nesplnění některých příliš vysoce předepsaných dodávek odsouzen ku ztrátě svobody na jeden rok a trest musil ihned nastoupiti — byly práce řepné dokončeny za pomoci našich a Sehořovských zemědělců a také vojska. Statek je konfiskován a není dosud rozhodnuto, kdo ho dále povede.

3/XII. 52.

V noci na 1 prosinec napadal první sníh a mrzne. V polích nelze více pracovat, k velké škodě zemědělské výroby. Jen málo zemědělců stačilo své pozemky po sklizni řepy a brambor zorat a obsít pšenicí.

Školka, mateřská prodělala v r. 1952 značnou krisi. Vinou nevlídné učitelky návštěva dětí ve školce poklesla a byla obava, že bude nutno školku zrušit. Výměna učitelek situaci zlepšila. Nynější učitelka Věra Kudrnová svou přirozenou vlídností získala si důvěru rodičů i dětí a tak dnes navštěvuje školku průměrně 18 dětí.

Mateřská školka.

Pro činnost kulturní byla při MNV zřízena kulturní jizba, vybavená krásným nábytkem v ceně 47.000 Kčs. Je to dar OVV v Čáslavi z akce Pardubický kraj.

Kulturní jizba.

"

25/XII. 52.
J.Z.D. Šupady.

Vývoj našeho J.Z.D. od jeho založení do konce r. 1952.

Iniciatorem založení JZD byl výbor místní organisace K.S.Č. za podpory okresního funkcionáře strany Václava Vlčka. Těsně vzhěšť aktivně spolupracovali soudruzi Zajíc Jan, Hlaječek Josef, Myšička Karel a Augustin Josef. - Do družstva vstoupila při jeho založení menší část místních malorolníků o průměrné výměře 5 ha pozemků. Středními zemědělci nebylo pro vstup do JZD počítáno - většina středních zemědělců chovala se k JZD záporně a kovozemědělci nepřicházeli v úvahu, neboť přídělem půdy z pozemkové reformy stali se také výkonnými zemědělci a pro vstup do JZD nebylo mezi nimi žádné nálady.

Výbor K.S.Č. viděl v r. 1949. v založení J.Z.D. svůj hlavní úkol, otázkou touto se stále zabýval, členstvo strany však nejevilo žádný zájem a jen zvolna trvalým přesvědčováním se pro věc získávali - Ostatní složky veřejného života chovaly se naprosto pasivně.

MNV zemědělské družstvo podle svých možností stále podporoval a mezi prvními 9 členy, kteří vstoupili do JZD dne 26 prosince 1949 bylo 6 členů Místního národního výboru.

Zakládajícími členy byli: Hlaječek Josef, Závurka Josef, Klaueček Václav, Medunа Alois, Nováček Jaroslav, Bárta Josef, Profous Bedřich, Miláček Václav, ~~Hlaječek Antonín~~ a Havel Václav.

Pak byla svolána veřejná schůze s velkou propagací a byli vzlášť pozváni všichni výkonní zemědělci. Projevila se však organisovaná sabotáž

této schůze, tak že se jí zúčastnilo mimo 9 členů JZD jen několik funkcionářů strany nezemědělců. Referentem byl Ing. Bohuslav Skřivánek profesor Vyšší polnické školy v Čáslavi, tehdejší zemědělský referent OVV v Čáslavi.

Členové vstoupili do družstva s těmito majetky: Hlaváček Josef 4·10 ha, Klouček Václav 5·93 ha, Závůrka Josef 4·75 ha, Medunka Alois 5·61 ha, Nováček Jaroslav 4·96 ha, Bárta Josef 3·93 ha, Prokop Bedřich 5·34 ha, Milaček Václav 3 ha, Havelka Antonín 2·50 ha. Do provozu dostali celý zbytkový statek.

Předsedou družstva byl zvolen Hlaváček Josef, místopředsedou Závůrka Josef, pokladníkem Klouček Václav. Členy výboru: Bárta Josef, Prokop Bedř. Milaček Václav a Augustin Josef.

Byl vyhlášen provozní řád I. typu a pracovalo se ve skupinách bez pracovního plánu. Agrotechnická úprava byla provedena v září 1950 a zavedeno hospodaření na 8 honech a 2 honech vyrovnávacích. V této době přešlo družstvo na III. typ provozního řádu. Při hospodářsko technické úpravě vstoupilo do družstva dalších 8 výkonných zemědělců a sice: Havel Bedřich, Karlík Ludvík, Musil Josef, Stainer Jan, Karlík Josef, Závůrka Václav, Milaček Václav, a Procházka Jindřich.

Celková plocha obdělávané půdy byla 209 ha. Při hospodářsko technické úpravě byla provedena směna pozemků se samostatnými zemědělci z nichž někteří se zřekli svých pozemků získaných při revisi pozemkové reformy ve prospěch družstva. Také zemědělci z Adamova nesouhlasili se směnou a svých pozemků, získaných při revisi pozemkové reformy u V. Dvorské silnice, se taktéž ve prospěch družstva zřekli. Bylo to 16 ha půdy orné.

V prvním roce hospodaření nebyly záhumenky. Ty byly vyměřeny družstevníkům až v roce 1951 a sice po 95 arech pro každou družstevní rodinu.

29/XI. 1950 přestoupilo družstvo na III. typ hospodaření a rozhodlo se na provádění adaptací pro společné ustájení skotu. Tuto adaptaci provedlo v bývalém zbytkovém statku ve dvou etapách. V první etapě provedena adaptace o krávíně č. 1. na 60 kusů dojnic. Druhá část byla provedena v r. 1951 od ledna do konce března. Tato adaptace byla provedena značným nákladem, neboť

přídělci budov z revise pozemkové reformy demontovali různá zařízení kravína a zbourali i část stropu. Náklad stavební byl přes čtvrt miliónu korun. Družstevníkům pomáhalo dělnictvo zdejší obce, jež si dalo brigádnické závazky. Svod dobytka byl proveden 9 ledna 1951. Základem družstva byli drobní zemědělci.

V paměti začátku po svodu dobytka prověřil se nedostatek krmiva a slámy. V březnu byli družstevníci nuceni krmit listí v bažantnici na podstýlání dobytka. Přes tyto počáteční potíže se družstvo dost dobře rozjíždělo a byla dobrá pracovní morálka. Po jmích v r. 1951 bylo družstvo odměněno putovní standardou Jedn. svazu českých zemědělců, jako nejlepší v soutěži družstev. V podzimních pracech se umístilo jako první v soutěži okresní a jako druhé v rámci kraje a bylo odměněno dojicím přístrojem.
Družstevníci očekávají ulehčení od slibované mechanisace a očekávají vyšší výnosy na scelených lánech a tím zvýšení své životní úrovně.

Přestavba našeho zemědělství z individuelní malovýroby na socialistickou velkovýrobu byla dána celkovou generální linií strany při budování socialistického Československa. Tato linie byla prosazována přes odpor vesnických kulaků, z nichž šlo i mnoho středních a drobných zemědělců. Bylo-li zdejší JZD založeno mezi prvními na okrese a docílilo již v prvých dvou letech značných úspěchů, je to znakem dobře konané práce místních politických funkcionářů, kteří svou činnost zaměřili hlavně ve prospěch a upevnění JZD.

Dosažené úspěchy jsou prvním krokem při socialistické výstavbě naší vesnice. Je třeba mnoho další práce na získání individuelně hospodařících zemědělců pro družstevní myšlenku a družstevníky vychovávat v duchu socialistické morálky a dobrého poměru k práci družstevní. Jedině tato obětavá činnost může naše zemědělské družstevníky přiblížiti k velkým perspektivám šťastnějšího a radostnějšího života v nové socialistické vesnici.

Tento záznam o vývoji našeho JZD byl pořízen z podnětu O.V.V. v Čáslavi komisí, složenou z členů předsednictva JZD a politických funkcionářů „Místního akčního výboru národní fronty.

Polní úroda výnosy.

V roce 1951 docílilo družstvo následující výnosy:

Pšenice:	~~„Thrudimka"~~ „Pyšelka" setá křížově průměrně na 1 ha	31 q.
"	„Pyšelka" setá obyčejně " "	30 q
"	„Thrudimka" " " "	23·25 q
Žito		15·15 q
Ječmen		27·65 q
Oves		25 q
Hrách		6·50 q
Luštěniny krmné		2·20 q
Řepka		9 q
Brambory rané		75 q
" ostatní		138 q
Cukrovka		264 q.

V roce 1951 bylo celkem ustájeno:

Skotu	165 kusů	z toho krav	71 kusů
vepřů	156 "	z toho prasnic	31 "
ovcí	9 "	z toho beranic	7 "
koní	13 "	z toho klisen	3 "
slepic	400 "	z toho nosnic	210 "

Školka mateřská

Školka mateřská prodělala v r. 1952 značnou krisi. Vinou nevlídné učitelky návštěva dětí poklesla a zdálo se, že bude nutno školku zrušit. Teprve výměna učitelek situaci školky zlepšila. Vyměnou učitelka Věra Kudernová získala si důvěru rodičů i dětí a tak nyní navštěvuje školku průměrně 18 dětí.

Kulturní jizba

Pro činnost kulturní byla zřízena při M.N.V. v zámku kulturní jizba vybavená pěkným nábytkem v ceně 47.000 Kčs. Je to dar G.N.V. Čáslav z akce „Pardubický snop."

Ze stran politických je v Tupadlech činná pouze strana komunistická. Strany národně socialistická, sociálně demokratická se po únorových událostech v roce 1948 rozešly a dělničtí členové těchto stran přestoupili do strany komunistické, která čítá dnes 44 členů. Předsedou je Myšička Karel, jeho zástupcem Procházka Jindřich. Hlavní činnost strany je teď gaměřena na vyřešení různých těžkostí a problémů v JZD.

Politické strany.

Byl také ustaven společný výbor pro místní organisaci K.S.Č a závodní organisace S.T.S. a pivovaru. Předsedou tohoto výboru zvolen Vlček Václav, toho času zemědělský referent O.N.V v Čáslavi. Členy výboru jsou: Bělohorec Karel ml, Picek Josef, Opočenský Josef a Havelka Antonín.

Na toky vodní, které jsou hlavním zdrojem pro výrobu pohonných sil v našem národním hospodářství – je naše obec chudá. Prolékají náš katastr dva menší potoky a sice potok Hluboký, tekoucí od Schořova středem naší bažantnice a pak Čáslavka údolím od Bratčic. Pivovar je zásoben vodou z lesního rybníka „Množila", napájeného lesními prameny a pak přívaly vod z jarního tání sněhu. Ve stráni v údolí potoka Hluboký u Nov. Dvora je roubená studánka „Vilimka". Má silné prameny a nikdy nevysíchá. Vzpomínám ze svého mládí. Bylo tak suché léto, že i hluboké prameny studniční vyprahly. Ten rok jezdili do Vilimky pro vodu na napájení dobytka zemědělci z celého okolí – z Tupadel, ze Schořova, z Adamova, ze Stramponchu i z Polěh a ve Vilimce bylo vody stále dost.

Vodní toky.

Na potoku Čáslavce klapal po dlouhá léta „Dubí mlýn". V mých mladých létech byl v držení Josefa Havránka, rodáka na zdejším selském statku čp. 59, dlouholetého starosty zdejší obce. Pak přešel mlýn prodejem do vlastnictví rodiny Františka Říhy, jehož vnuk po dnes je v držení této usedlosti. V posledních létech byl mlýn zařízen také na pohon elektrický. – Ale už nám tu vesele neklape.

Moderní technika a soustřeďování výroby do velkých podniků přivodily také jeho pád. Vnuk Říhy Františka Ferdinand předal před krátkou dobou usedlost svému jedinému synu Miloslavu. Ten, nucen

jsa různými okolnostmi, podal přihlášku na členství v J.Z.D. Nebyl však předsednictvem JZD za člena přijat a živí se s rodinou ve vlastní zemědělské usedlosti. Nebyl přijat, že do družstva nevstoupil také jeho otec Ferdinand.

Dubí mlýn, tento romántický koutek naší milé domoviny, zůstane u nás památným také tím, že tudy v rušných dnech kolem 9. máje r. 1945 ve smrtelné úzkosti před rudoarmejci prchala německá armáda ve snaze uniknout přes Ledeč k Benešovu do zajetí Američanů. Na neschůdné cestě a v polní oranici uvázlo jim mnoho plně naložených aut potravin, konserv, likérů, tuků, šatstva i prádla, i mnoho jiných drahocenných věcí, uloupených na Východě, hlavně na Slovensku. Věci tyto staly se kořistí lidu celého kraje — stát z toho všeho nezískal nic. Povozy a hlavně koně byly prohlášeny za válečný kontrabant sovětské armády a byly postupně odvezeny do S.S.S.R. - - - - -

Osvětový inspektor 6.V.V. v Čáslavi Pospíšil mi dal slib, že nám starodávný český „Dubí mlýn" vykreslí do této naší knihy pamětní.

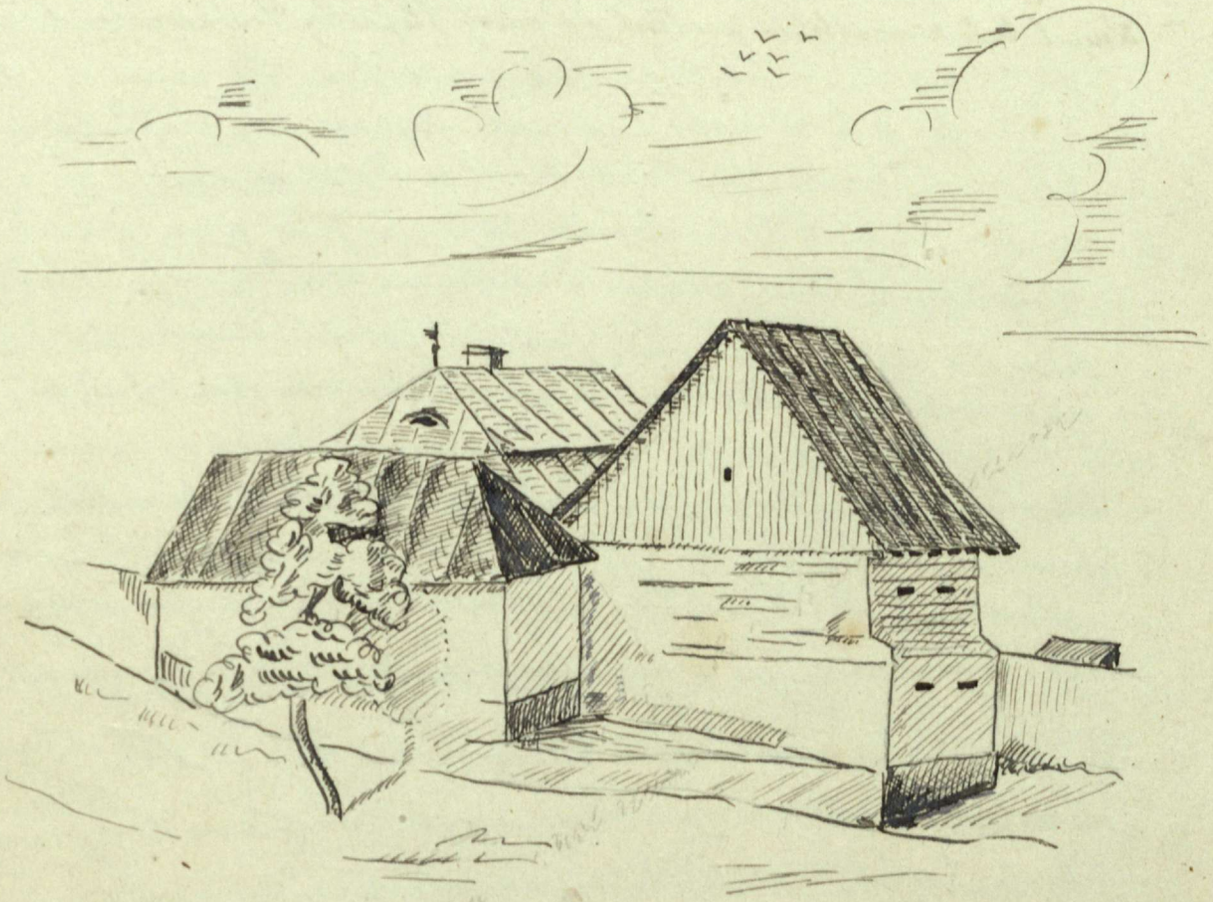

Dle skiery z r. 1935
nakreslil Rob. Pospíšil.

Tupadly * Rada místního národního výboru okres Čáslav

Rok 1953.

20/I. 53.

Vánoce a
1. rok 1953.

Svátky vánoční slavili jsme koncem minulého roku za příznivého počasí, kdy živitelka země klidně odpočívala pod bílým sněhovým přikrovem. Slabé mrazy trvaly přes celé vánoce i Nový rok a do dnešního dne t.j. do 20 ledna tato pěkná povětrnostní pohoda trvá.

úmrtí.

Této zimu opustili nás na vždy dva místní občané – Josef Určil, který zemřel 5/XII. 1952 a pak Josef Bárta, který ho následoval dne 31/I. 1953. Bárta byl dlouhá léta členem obecního zastupitelstva za první republiky za stranu nár. socialistickou a byl z gruntu člověk dobrý a svědomitý. Po únorových událostech v r. 1948 vstoupil do strany komunistické. – Řádí těžce chřipková epidemie, jejíž zhoubným následkům podlehl také František Hanousek, bývalý hednářský mistr našeho pivovaru.-

Statek Nový Dvůr.

Na Novém Dvoře usadil se po převratu v roce 1945 občan František Šenkapoun. Koupil tuto zemědělskou usedlost od vdovy Štěpánky Doubkové. Žil dlouhá léta v Hor. Rakousích, kde vlastnil také usedlost zemědělskou. Za nacistické okupace Rakouska odepřel přiznat se k německé národnosti. Byl nacisty pronásledován a na konec mu byl zkonfiskován jeho statek. Vrátil se v r. 1942 do vlasti a žil s rodinou na pronajatém statku v Druhanicích u Chotusic. Je to velmi pořádná a pracovitá rodina, pět jejích členů stačilo na obdělání Nov. Dvorského 30 hektarového statku. Žili skromně a snažili se svědomitě plniti své povinnosti ke státu, hlásně pokud se týkalo povinných dodávek produktů zemědělských. Avšak v roce 1952 vyložil si zemědělský odbor O.V.V. v Čáslavi nesprávně směrnice vlády o postupu k socialisaci vesnice a předpisoval větším zemědělcům a také Šenkapounovým tak vysoké dodávky, že jich splnění nebylo možné. V důsledku toho byl odsouzen k peněžité pokutě 5.000 Kčs a ku ztrátě na svobodě na 1 rok. Statek byl mu zkonfiskován a jeho správou pověřen pan Frant. Hrádek. Tu funkci nepřijal a na statku pracovala rodina Šenkapoun pod dozorem V. Havla.

8/II. 1953.

Okresní národní výbor příkázal pak M.V.V. v Šupadlech, rozdělit pozemky Novodvorského statku místním samostatným zemědělcům dle jejich výkonných možností. Rada M.V.V. pozdělila pozemky samostatným zemědělcům ve své schůzi odbývané dne 4/II. 1953. Tento příděl zdál se zemědělcům nejnovým a prohlásili, že by nebyli sto splniti předpisované dodávky jak z živočišné, tak i rostlinné výroby a proto vstoupili do Jednotného zemědělského družstva.

Vstup dalších zemědělců do J.Z.D.

Jsou to následující zemědělci:

Říha Václav, Říha Miloslav, Urdský Emil, Urdský Josef, Urdský Jaroslav, Prucha Václav, Louda Jan, Zahradníček Václav, Kančura Jaroslav a Zajíc Václav. Jejich přínos v pozemcích pro J.Z.D. byl 121 ha orné půdy. Tím byla celková výměra pozemků u J.Z.D. zvýšena na 344 ha. Družstvo chová tuto dobu 82 krav, z toho je 55 kusů výkonných. 30 kusů dojnic dojí a krmí se 3x denně – 25 dojnic se krmí a dojí 2x denně. – Dodávkový předpis mléka na rok 1953 jest 122.000 litrů.

8/II 53. Svaz čsl. sovět přátelství.

Toho dne konala se valná hromada Svazu Čsl. sovětského přátelství. Politický referát o významu tohoto přátelství přednesl člen svazu Karel Mysička. Pak zvolen nový výbor v čele s předsedou Mil. Kolejem. Bylo usneseno, zapojit se do práce budovatelské a požádat kurs ruského jazyka.

10/II 53. Počasí.

Nestálé, proměnlivé počasí trvalo do 8 února. Při západním větru silně sněžilo. Byl to následek silných povětrnostních poruch, na západě, kde podle rozhlasových zpráv přišla se voda přes břehy maře, protrhla ochranné hráze a zaplavila jednu šestinu celé země. 8/II se obloha vyjasnila a do rána uhodil silný mráz. V Anglii silně mrzne.

19/II 53. Rolník Komberec vstup do J.Z.D.

Ve schůzi V.V. dne 18/II. 1953 oznámil předseda J.Z.D., že začleněná družstva se přihlásil a byl přijat poslední větší zemědělec p. Josef Komberec. Vstoupil do družstva, neboť jako samostatný nebyl sto splniti předpisované povinné dodávky a vyměřované pokuty staly se pro statek nesnesitelnými. Vstupem Josefa Komberce do J.Z.D. jest socialisace naší obce téměř dovršena, neboť mimo družstvo stojí už jen několik drobných zemědělců, kteří pro stáří a nemoc jsou těžší fysické práce neschopni. Jsou to: Zachová Barb., Píška Fran., Prchal Metoděj, Prchalová Marie, Lanka Václav a Sklenář Václav.

Svazarm.

Ve čtvrtek 12/II. 53 byl u nás založen spolek Svazarm pro spolupráci s armádou na obranu vlasti. Předsedou zvolen Dupeš Václav a jeho zástupcem Bělohorec Karel ml., pokladníkem Vlčková Helena. Celkem vstoupilo do Svazarmu 45 členů.

26/II 53 Začátek polních prací.

Nastalo klidnější počasí. Včera svítilo slunce po celý den. Pole u Černého remízu se družstevníky. Rozvážejí kompost a hnůj hned po poli rozhazují. Za mimi dva traktoristé provádí jarní orbu.

5leté výročí února 1948.

Večer dne 25 února odbývala se v hostinci u Želinků slavnostní schůze V.V. na oslavu 5letého výročí únorového převratu v roce 1948. Slavnostní schůze této zúčastnila se také poddůstojnická škola čáslavské vojenské posádky. Doprovázeni vlastní hudbou zapěli několik písní ruských i našich písní národních, načež recitační odbor přednesl báseň „Jas a žár února" a pak dvě Wolkerovy krásné básně Moře a Pozdrav rodné zemi". O významu únorového převratu promluvil zástupce V.V. v Čáslavi Šakar.

Na konec přednesl předseda U.N.V. Zajíc Jan budovatelský plán naší obce, jakož i závazky jednotlivých složek Národní fronty na rok 1953. Je to plán zemědělské výroby u J.Z.D., závazky hasičstva, Sokola, mládeže a Stát. traktorové stanice, vše pod kontrolou rady U.N.V. Obec hodlá v akci 5 U vybudovat novou hasičskou zbrojnici.

8/III. 1953. Úmrtí Stalina.

Dne 5/III 53. došla zpráva, že v Moskvě zemřel vůdce ruského revolučního lidu Josef Stalin. Hned po zprávě sešli se zástupci všech složek V.F. v Tupadlech v klubovně U.N.V., kdež byl projednán odpolední pořad smuteční vzpomínky na zemřelého vůdce a učitele pracujícího lidu celého světa...

Ve smutečně vyzdobeném sále u Želinků sešlo se o 2 hodině odpoledne pokrokové občanstvo, aby vyslechlo smuteční projev vlády naší republiky o životě, působení a díle Stalinově, jenž dnes po celoživotním boji za osvobození ruského lidu z útlaku šlechty a carského despotismu, odpočívá v rakvi věčným spánkem na rudém sametu uprostřed palem a květů ve sloupové síni „Domu svazu" v Moskvě. Božena Hanzlová přednesla pak Nezvalovu báseň „Nad rakví Stalina". Byly odeslány smuteční telegramy vládě a výboru obránců míru. Smuteční tryzna byla zakončena písní Internacionála.

11/III 53. Kultura.

Toho dne uspořádal u nás státní film dvě kinová představení a sice: Nezapomenutelný rok 1919 a Velká dobrodružství cestovatele Dr. Holuba z jeho cest po Africe.

13/III. Počasí.

Březnové počasí zase tak, jak loni, je nestálé. Severozápadní větry přinášejí stálé sněhové přeháňky při nočních mrazech 6 až 12 stupňů pod nulou. Jarní práce v polích, jež se koncem února slibně rozvíjely, teď váznou.

15/III. Zemřel president Kl. Gottwald.

Včera 14 března došla z Prahy smutná zpráva, že zemřel třetí president republiky předseda K.S.Č. Klement Gottwald. Akční výbor národní fronty uspořádal v sále u Želinku smuteční tryznu. Jeviště zahaleno černým florem a po levé jeho straně v předu vystavena byla busta presidenta s černým smutečním pozadím. U.N.V., organisace K.S.Č. a Jedn. zemědělské družstvo položily před bustu krásné věnce. Po stranách čestná straž Svazu mládeže a hasičstva. Smuteční projev zahájen byl národní hymnou, načež náš občan Václav Vlček přednesl smuteční projev. Vzpomenul nejprve mládí presidenta, kdy jako 12letý chlapec vstoupil do učení ve Vídni. Tam poznává tíhu kapitalistického řádu z vlastní zkušenosti, poznává úděl bezprávného utiskovaného proletáře a to utváří jeho mladé vědomí. Vstupuje do sociálně demokratické mládeže a do Dělnické tělocvičné jednoty. V těch létech se usilovně vzdělává čtením politické beletrie a studijem literatury vědecké. První světovou válku prožil na frontách ruských i italských. Zážitky války na něho hluboce působily, neboť poznal, co je to sloužit nuceně cizím zájmům nenáviděné a prokleté říše, zotročující lid všech národů Rakouska.

Za první republiky po rozpadu sociálně demokratické strany byl postaven v čelo strany komunistické a vedl ji úspěšně až do pádu první republiky. Po vpádu německé armády do ČSR vypracoval plán československého odboje a odejel pak do Moskvy, kde organisoval a řídil odboj na půdě přátelského Sovětského svazu. Po pádu Německa byl hlavním osnovatelem a tvůrcem programu Košické vlády. Tímto programem přešla politická moc ve státě do rukou pracujícího lidu, jenž řídil své osudy prostřednictvím U.N. Výboru. Vláda lidu byla na konec utvrzena únorovými událostmi v roce 1948. 14 května 1948 byla slavnostně přijata nová ústava republiky a dne 14 června zvolen Kl. Gottwald presidentem třetí republiky. A pak přišla léta usilovné práce na zvelebení našeho průmyslu a zemědělství. První pětiletka, dílo to pres. Kl. Gottwalda ukázala cestu k založení šťastné budoucnosti národa ve svobodném státě.

Před týdnem odejel do Moskvy vyprovodit na poslední cestě Moskvou generalisima Stalina. Tenkráte nikdo netušil, že jeho rozhlasový projev, bude jeho posledním projevem, v němž zanechává svému lidu svůj odkaz: „Ještě pevněji sevřít šiky komunistické strany, semknout se kolem ústředního výboru strany, bdět nad její jednotou a upevňovat její spojení se širokými vrstvami pracujícího lidu. Václav Vlček končil svůj projev slovy: „Věčně bude u nás žít nesmrtelné dílo a odkaz presidenta Kl. Gottwalda. Seřadíme své šiky a s pevnou rozhodností půjdeme cestou, kterou nás vedl náš nezapomenutelný vůdce Kl. Gottwald. Pietní vzpomínka byla zakončena „Internacionalou".

Pohřeb pres. Kl. Gottwalda.

15 března rozhořel se nad naším domovem krásný jarní den. U pomníku padlých a na soukromých domech vlají smuteční prapory a státní vlajky stažené na půl žerdí. Občané sešli se o 13 hodině v sále u Zelinků, aby vyslechli rozhlasem vysílaný průběh poslední cesty pres. Kl. Gottwalda z Pražského hradu ulicemi pražskými k věčnému odpočinku v Památníku odboje na hoře Vítkově. V přeplněném sále vane duch smrti a je tu hrobový klid. Po stranách vystavené busty pana presidenta mění se čestné stráže hasičstva, Svazu mládeže, J.Z.D. a členů předsednictva K.S.Č. Přesně o 1 hodině zaznívá nad celou Čsl. republikou táhlý hlas sirén, dělnictvo zastavuje práci a vzdává čest svému největšímu druhu a bojovníku za nový a šťastnější život ve svobodné republice. Pak zazněla československá a ruská státní hymna – ve Španělském sále pražského hradu začíná smuteční akt. Projev smuteční pronesl místo předseda vlády slovák Viliam Široký. Vzpomenul všech velikých událostí jež se odehrávaly v této síni během dlouhých staletí a prohlásil, že příchod komunistického presidenta dne 14/VI. 1948 na Pražský hrad, byl symbolem vítězství českého pracujícího lidu na jeho cestě k socialismu. Svůj projev zakončil slibem, že lid pracující bude věrně plniti odkaz zemřelého presidenta a bude stát vždy na stráži míru v úsilovné práci za blaho a štěstí našeho národa. Na Václavském náměstí rozloučili se zemřelým presidentem předseda vlády Antonín Zápotocký a sovětský maršál Bulganin. A pak následovala dlouhá cesta Prahou přes Letenskou pláň na horu Vítkov, kde za zvuku Smetanových motivů varhan uloženy v Národ. památníku tělesné pozůstatky třetího presidenta k věčnému odpočinku.

V sobotu dne 21 března o 12 hodině sešlo se ve Vladislavském sále pražského hradu Národní shromáždění k volbě nového presidenta. Presidentem byl zvolen jednomyslným usnesením všech přítomných poslanců Antonín Zápotocký, nejbližší spolupracovník zemřelého presidenta Kl. Gottwalda. Na počest nově zvoleného presidenta byly vztýčeny na veřejných budovách a u pomníku padlých státní vlajky.

Ant Zápotocký zvolen presidentem ČSR.

28 března odbývala se v sále u Zelinku veřejná schůze lidu, na níž Karel Drahokoupil předseda JZD v Drobovicích přečetl připomínky C.N.V. o Čáslavi k celostátnímu sjezdu JZD v Praze, kde byl přijat nový řád a stanovy pro JZD. – Tyto stanovy jsou závazné pro všechna JZD v naší republice a jsou zákonem, jimž se musí všechna družstva říditi, aby byla pozdvižena životní úroveň našeho lidu. Pak se rozhovořil K. Drahokoupil o vývoji a pokroku družstva v Drobovicích, o dobré pracovní morálce a organisaci práce v jejich družstvě, což vše vedlo ku značným úspěchům.

30/III 53.

Schůze lidu.

Opraváři Státní traktorové stanice v Tupadlech měli dnes slavnostní desitiminutovku. Přijímali putovní standartu K.N.V. v Pardubicích, věnovanou k soutěži o opravách strojů. Opravili nejvíc porouchaných strojů ze všech S.T.S. v Pardubickém kraji a svůj závazek splnili do 25 února 1953. Také traktoristé plní dobře svoje závazky. Z 1.400 ha půdy, která zůstala od loňska pro nepříznivé počasí nezorána, zorali přes 1000 ha a tímto výkonem se dostali také do čela pardubických Stát. traktorových stanic.

Pardubická standarta přidělena S.T.S. Tupadly.

Počasí.

Trvá krásné a slunné jarní počasí. Práce polní se úspěšně končí, ale plodiny volají po dešti.

19/IV 53.

V pátek 17 dubna konala se v sále u Zelinků slavnostní besídka kulturní složky vojenské posádky v Čáslavi s novobranci a se členy Svazarmu. Vedoucí kulturního odboru pohovořil o poslání armády a její povinnosti hájit vlast proti vnějším i vnitřním nepřátelům našeho národa. Vojáci doprovázeni vlastní hudbou zapěli pak několik národních písní slováckých. Večírek zakončen tanečním vínkem.

Kultura.

2/V. 1953.

Byl první máj.. a zase tak jako loni krásné májové ráno rozjásalo se nad naší drahou domovinou. Sluníčko vyskočilo přes vrchy Železných hor do jasně modré oblohy, své paprsky rozlilo po celé šíři naší návse a vystříbřilo

První máj.

lehce zčeřenou hladinu náveského rybníku. Ptactvo v zahradách vesele šveholí a štíhlý kos ve svém černém fráčku vznesl se na nejvyšší větévku staré hrušky v Zelinkově zahradě, aby nám vyzpíval svůj ranní budíček. A teď nám i s věže zámku hlaholí veselá písnička. To předseda M.N.V. Zajíc Jan zdraví první máj a zve občany k hojné účasti na průvodu, jenž vyjde po 8 hodině k oslavě svátku práce v Čáslavi. A jako každý rok, tak i letos vlají na domech a u pomníku na návsi národní a revoluční prapory. Lid shromáždil se tady u pomníku, hudba zahrála státní hymny a pak hnul se průvod pochodem do střediska májových oslav v Čáslavi. V čele průvodu mládež nesoucí státní vlajky, pak „Pionýři", sestry Čsl. červeného kříže, občané a na konec alegorické vozy JZD a S.T.S. představující růst pracovních výkonů během pětiletky.

9/V 53. Vzpomínka. Dne 7 května odbývala se o 8 hodině večer v sále u Zelinků veřejná schůze lidu, na níž člen O.N.V. v Čáslavi Opočenský Josef přednesl vzpomínku na slavný 9 květen r. 1945, kdy sovětská armáda posledním úderem zlomila odpor fašistů, vnikla do Prahy potřela zbytky okupantů a byla slavně uvítána národem československým, který po 6 letém utrpení zase si volně a svobodně vydechl.

10/V. 53. Počasí. Splnila se předpověď astrologické stanice v Praze, že lze očekávat zhoršené počasí. Včera odpoledne kol 5 hodiny začal padat při ostrém severozápadním větru sníh a padal hustě a nepřetržitě celou noc -- Nyní o 10 hodině ráno padá dál. Větve stromů klesají pod tíhou mokrého sněhu až k zemi a je nebezpečí, že se polámou. Občané sníh se stromů setřásají.

12/V. 53. Zemřel zemědělec Vrdský E. Zemřel drobný zemědělec Vrdský Emanuel. Byl to občan klidné a mírné povahy a lnul vroucí láskou k rodné půdě a ku své domovině. Hospodářské poměry, tak, jak se poslední dobou vyvinuly, přinutily ho ke vstupu do Jednotného zemědělského družstva. Při svém individualistickém založení dost těžce se vžíval do nových hospodářských poměrů. Ten den skládal se svým kamarádem Václavem Průchou seno. Náhle při práci klesl, byv stížen záchvatem mozkové mrtvice a více se k životu neprobudil.

16/V. 53. Chladné počasí se sněhovými přeháňkami trvalo až do 15 května. Dnes 16 května prodralo se zase slunce z mračných obláčku a je pěkný jarní den.

17/V. 53. Pouť v Tupadlech. Spojené spolky uspořádaly slavnost „kácení máje". Vysoký kolem ověnčený smrk postaven byl u váhy. Shromáždilo se tu mnoho lidu místních i z okolí. Váňova kapela hrála veselé písničky. Pak přijel v kočáře tlampač se dvěma pomocníky. Přednesli trochu žertovných rýmovaček na místní děvčata a

a J.Z.D. J. Místní národní výbor dostal svůj díl pro nesplněný závazek opatřit veřejné osvětlení obce. Pak přijeli cikáni, utábořili se u váhy a prováděli své rejdy cikánské. Na konec byla máje slavnostně skácena a odvezena do zámku. Večer byl uspořádán taneční víneček v hostinci u Želinku. Tato slavnost kácení máje se u nás v kraji ještě tradičně udržuje.

2/VI. 1953. Finanční reforma.

Dne 1 června byla vyhlášena finanční reforma a zrušen lístkový systém v zásobování obyvatelstva. Vláda odůvodnila finanční reformu tím, že jest nutno zavésti jednotný trh — trh bez lístků — a to nebylo možno bez provedení finanční reformy. Reforma vyzdraví naši měnu, znemožní spekulaci a umožní volný trh. Výrovnání bylo provedeno tak, že drobné vklady do 5.000 Kčs byly ukládány a vyměňovány v poměru 1:5, to jest každá stokoruna staré měny byla vyměněna za 20 Kčs měny nové. Poškozeni byli ti občané, kteří chovali své úspory doma. Úspory doma chované bylo vyměnily v poměru 1:50 to jest, za každou stokorunu byly jim vyplaceny 2 Kčs v měně nové. V případech bylo tak postiženo i mnoho rodin dělnických, hlavně ti, kteří chovali své úspory doma na stavbu rodinných domků.

15/VI. 53. Kultura.

Poddůstojnická škola československé vojenské pošádky pořádala dne 13 června besídku pod názvem: Seznamovací večírek armády s občanstvem. Vojáci zazpívali několik českých a slovenských písní. O poslání armády promluvil poručík Abrham. Pak následovala recitace povídky spisovatele Jana Drdy z dob partizánských bojů za německé okupace. Ku konci volná zábava a tance při hudbě vojenské.

28/VII 53. Doba žní.

Práce žňové začaly v Případech 15 července. Traktory posekaly velké lány obilí, ale při nepříznivém počasí jsou se sklizní značně pozdě. Téměř denně prší a je stále bouřné a deštivé počasí. Obilí se svází k mlátičce, postavené u kolny v kaštanech, kde bude proveden výmlat veškeré úrody. Tou dobou začalo se také se sklizní raných peckovin a hrušek. Hospodářské družstvo v Čáslavi platí za 1 q hrušek 70 Kčs.

25/VIII 1953. Oběžinky.

22 srpna oslavilo JZD své dožínky. Byl uspořádán průvod s alegorickým vozem. Vedle průvodu představenstvo JZD zdravilo se s obecenstvem. Před bránou na návsi průvod se zastavil a Ulrek Želinku přednesl trochu žertovných patér na různé jevy v JZD. Na slavnostní oběd byly poraženy 3 berani a 1 vepř. Veselice dovršila taneční zábavou v hostinci u „Londů".

Letos byla veliká úroda ovoce – hlavně švestek. Stromy přímo hýří
12/X 53. záplavou modré barvy švestek a větve se lámou tíhou ovoce. Švestky jdou však
těžko na odbyt. Jiná léta přijížděly celé zástupy lidu od Havličkova Brodu a
od Jihlavy na nákup švestek. Letos přijelo jen několik jednotlivců.
Hospodářské družstvo platilo na počátku sezony 1 Kčs za jeden kilogram.
Ovoce. Později ceny snižovalo postupně na 80 a konečně na 30 hal. za 1 kg. Byl i značný
nedostatek bedynek na ovoce a tím se sklizeň valně zpozdila – zatím švestky
přezrály a spadly na zem. Tak přišlo na zmar jen u J.Z.D. v Tupadlech na 100 q
švestek. Slabé noční mrazíky katastrofu dovršily. Je to velká národohospo-
dářská škoda. Chyba je i v tom, že je u nás v kraji velký nedostatek sušáren
na ovoce.

Brambory jsou již sklizeny a klidí se řípa.

Osvětový sbor čáslavské vojenské posádky zavítal k nám zase dne
26/X. 53. 21 října na besedu s novobranci. Osvětový referent posádky pohovořil opět
Osvěta. o poslání armády v boji za světový mír a při budování nového hospodářské-
ho a socialistického řádu v naší republice. Na to pak žáci Hospodářské
školy v Čáslavi zazpívali několik písní z Moravského Slovácka a předvedli
na konec slovácké tance, jež se velmi líbily.

Uzavření Mateřské školky. Koncem října byla uzavřena Mateřská školka pro velmi slabou
návštěvu dětí.

Vesnické divadlo z Prahy sehrálo u nás 2 divadelní představení.
6/XII. 53. Ve čtvrtek večer pro děti „Z moudření ševce Famfrnocha" a pro dospělé
gregora Tajovského „Statky zmatky".
Osvěta. V pátek odpoledne pro děti Pohádky Boženy Němcové a večer pro dospělé
G. Fedorova „Návrat domu."
Vesnické divadlo má u nás již z doby dřívější dobrý zvuk. Přeplněný sál u Želinků
byl svědectvím obliby Vesnického divadla naším občanstvem. Za své skvělé
umělecké výkony byli herci odměněny hlučným potleskem – a znovu a zno-
vu vyvolávány na scenu.

Celoroční výsledky hospodářské u J.Z.D. v Šupadlech.

Zpráva agronoma a účetního J.Z.D. Jaroslava Nováčka.

Celoroční výrobní plan vypracován koncem března a hodnota pracovní jednotky byla vypočtěna na 80 Kčs staré měny. Stanovená výše pracovní jednotky byla za souhlasu všech družstevníků dosažena tím, že do plánu byly vsunuty tržby za výrobky docílené nad plán pro volný trh, pro které nebyl předpoklad dosažení.

Ačkoliv Státní traktorová stanice neprovedla přípravu půdy pro jarní oset dost kvalitně, byly tyto práce zásluhou dobré pracovní morálky družstevníků v čas o agrotechnických lhůtách zdolány, ovšem s vyššími náklady vzhledem k opravám špatné a neodborné práce státní traktorové stanice. V zimě napadlo málo sněhu, jaro bylo suché a v polovině května napadala silná vrstva sněhu, která způsobila na polních plodinách mnoho škod a potřebné vláhy nevydala. Teprve se žních spustil se z oblak výdatný déšť, který píceniny a okopaniny osvěžil, ale ztížil hodně sklizeň obilí. Ve snaze rychle sklidit obilí, byly některé druhy obilovin sklizeny vlhké a tím utrpěla značně jakost zrna a krmné slámy. A poněvadž ode žní až do konce roku trvalo zase nepřetržité sucho, byly podzimní sklizňové práce lehce zvládnuty, avšak oset vzimu vyžádal si pro svoji obtížnost značné finanční náklady. Některé druhy pšenice sklidily až druhým rokem po jaru. Výnosy jednotlivých druhů plodin byly následující:

Hektarový výnos pšenice 24 q
" " ječmene 24 q
" " žita - 28 q
" " brambor 100 q
" " cukrovky 240 q
" " pohé píce 60 q
" " řepky 9·60 q.

Po uzavření účtů koncem roku vyšla hodnota pracovní jednotky na 12 Kčs nové měny a družstevníci dobírali po 4 Kčs na každou odpracovanou jednotku, což nebylo plánem ani předpokládáno.

Hodnota pracovní jednotky stanoví se celoročním plánem. Od předpokládané hrubé tržby v plodinovém i živočišném hospodářství odpočítají se investice a všechny náklady. Pak se vypočítá množství pracovních jednotek. Čistý výnos dělí se množstvím pracovních

ních jednotek a výsledníce jest hodnota pracovní jednotky. Veškeré práce jsou normovány. Norma jest množství práce, které musí družstevník v určitém pracovním úseku vykonat za 1 den při 8hodinové době pracovní. Práce jest podle obtížnosti rozdělena do 7 tříd a odměňována dle pracovních jednotek.

Za splnění normy v I. třídě je půl pracovní jednotky,
" " " v II. " " 3/4 " "
" " " v III. " " 1 " "
" " " v IV " " 1 1/4 " "
" " " v V " " 1 1/2 " "
" " " v VI " " 1 3/4 " "
" " " v VII " " 2 " "

Za každou odpracovanou jednotku je podle celoročního plánu odměna 16 Kčs. Družstevníkům se však vyplácí jen 50procentní záloha. Koncem roku, po provedené bilanci celoročního hospodaření, provede se výpočet konečného důchodu. V roce 1953 po provedené uzávěrce účtů musila být hodnota pracovní jednotky snížena na 12 Kčs a družstevníci dobírali za každou odpracovanou jednotku jen 4 Kčs.

Mimo peněžitých odměn obdrží družstevník za každou odpracovanou jednotku: 1 kg. pšenice, 1 kg žita, 1/2 kg. ječmene a 2 kg brambor. Každý má přidělenou záhumenku ve výměře půl hektaru, na které si hospodaří soukromě. . . .

Náveská brána.

Byla by ozdobou obce, kdyby nebyla tak opuštěná. Po dlouhá léta nebyla opravována a povozníci vozící dlouhé klády z hor na pilu do Čáslavě, ale je zpustošili, až konečně vyvrátili i ochranné kamenný. Řadu let usilujem o její opravu stále marně. Jednou není úprava v plánu, po druhé nejsou peníze. A když konečně je tu vše plán i peníze — nejsou k sehnání řezivy na pokrytí střížky. Podle posudku konservátora státního památkového úřadu pro okres Čáslav jest nyní stav brány následující:

Brána v Šupadlech se nám jeví jako vzácná památka z doby vyspělého baroka, jejíž vznik je dán přesně letopočtem umístěným na čelní straně brány na desce 1-7-3-4. — Půlkruhově zaklenutá brána opatřená v horní partii plochým klenákem a spočívající na dvou jen fasádově vyznačených pilastříkách, které představují vlastní průjezdní partii, je nesena po obou stranách mohutnými z cihel vyzděnými sloupy, které jsou na přední straně vyzdobeny dvojitými pilastry spočívajícími na jednoduchých patkách a zakončenými složitě profilovanými klavicemi, je nahoře zakončena segmentovým obloukem mohutně bohatě článkované římsy.

Plocha mezi průjezdní bránou a touto římsou je jednoduše omítnuta a uprostřed této plochy je umístěn kovový znak hrabat Pöttingů a shora zmíněný letopočet 1734. I tato horní partie je vyzděna z cihel. Zadní strana brány koresponduje architektonicky se stranou přední, ale v provedení mnohem jednodušším, jak nasvědčují oba postranní pilony, které nemají pilastrové výzdoby. Tato strana je také, poněvadž je obrácena k návětrné straně, v mnohem horším stavu, než strana přední. Horní segment je vyzdoben po obou stranách pilonky, na nichž jsou umístěny z pískovce vytesané hladké koule na nízkých podstavcích. Uprostřed pak tuto výzdobu doplňuje kamenná, též pískovcová šištice rovněž na nízkém podstavci.

Horní plocha svrchního segmentu je dnes pokryta cihlovým zdivem, které této vzácné památce rozhodně není na prospěch. Při budoucí úpravě bude nutno dbáti a doporučuje se, aby toto cihlové zdivo bylo nahrazeno kurkami. Důvod je ten, že památky tohoto druhu jsou takto kryty. Četné analogie najdeme na mnohých portálech průjezdních bran do různých stavení v městě Čáslavi a obzvláště po obou stranách výklenkových bran stojících oboustranně u portálu fil. kostela Sv. Alžběty a nebo na obou stranách Podměstského mlýna v Čáslavi.

Obě postranní zdi vybudované v nedávné době z cihel je nutno přizpůsobit dominantě vlastní brány. To je možné omítnutím obou těchto zdí. Doporučuje se opatřiti obě postranní branky ve fasádě plochými chambranami se reliefně vyznačenými patkami dole a klenákem uprostřed zaklenutí. (Vzor z hlavní brány.) Vrchní strany obou zdí, dnes bez zakrytí, doporučuje se pokrýti také kurkami, což bude dobře korespondovati s hlavní branou a čímž se docílí jednotného účinku pohledového a dokonalého ucelení památky.

(Vyňato z posudku archeologa prof. Dr. Frant. Škrdle v Čáslavi.)

Pohled na bránu zakreslí nám do pamětní knihy osvětový a knihovní inspektor v Čáslavi Boh. Pospíšil.

Zrestaurována byla až v r. 1957. Zápis je na str. 198.

Rada místního národního výboru okres Čáslav * Tupadly *

Žáňo

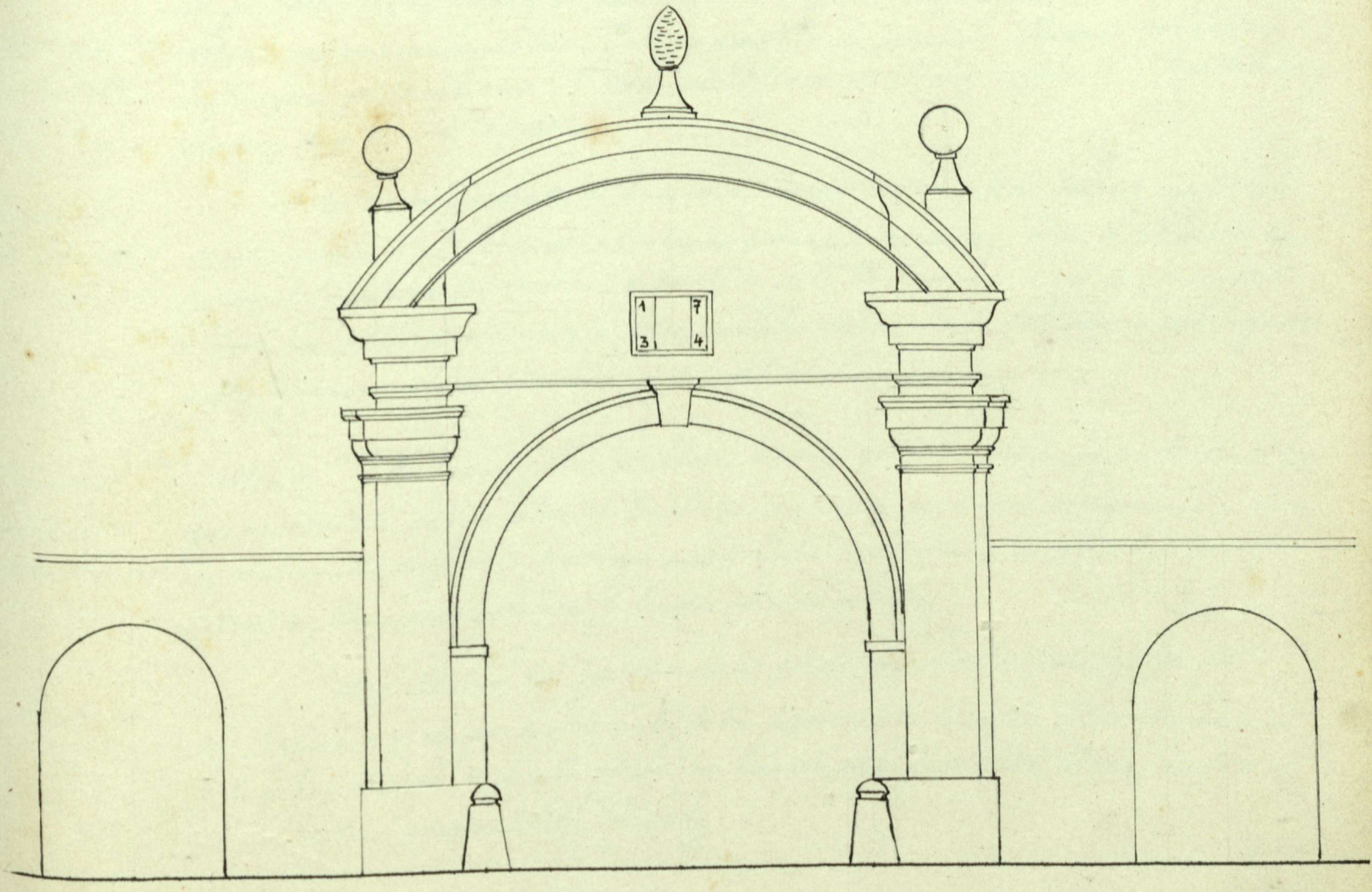

Měřítko 1 : 50.

Návesní brána v Trepadlech je kreslena dle plánu zhotoveného v měřítku 1:25 stavitelem Charvátem, stoveb. referentem ONV v Čáslavi na jaře 1954. Plánek je v kopii uložen v archivu města Čáslavě a u KNV v Pardubicích (kult. odbor – státní památková péče).

V Čáslavi 2. listopadu 1954.

Bohuslav Pospíšil
okresní knihovnický inspektor.

Rok 1954.

Vánoce byly blátivé a pošmurné. K novému roku se trochu vyjasnilo, ale již zase 6 ledna snesla se nad naším krajem silná sněhová vánice při ostrém sev. západním větru. Pak se oteplilo a nastalo střídavé počasí se sněhovými přeháňkami. V noci na 24 ledna se obloha vyjasnila a byl krásný slunný den při 10° mrazu.

Vstup do V. roku 1954.

Vzpomínka na Lenina.

21 ledna uspořádala Osvětová beseda vzpomínkový večírek na 30 leté výročí úmrtí Vl. Il. Lenina v hostinci p. Jaroslava Loudy. Člen O.B. Šilp Z. přednesl tiše lenou přednášku o životě a díle Vl. Lenina, v níž vzpomínáno hlavně na velké osvobozenecké boje ruského dělnictva i pokrokové inteligence proti tyranské vládě carského a šlechtického režimu.

Vojenská přednáška pro novobrance.

22/I.54. V kulturní jizbě Osvětové besedy na ÚNV odbývala se přednáška pro novobrance našeho obvodu. Zástupce armády promluvil o organisaci obrany státu proti vnějším i vnitřním nepřátelům republiky. Do akce byl zapojen Svazarm, který vede mládež k lásce a obraně státu.

Kino.

25/I. Státní čsl. putovní kino předvedlo dnes odpoledne pro děti dej. „Rybáři a večer pro dospělé český film spisovatele Horáčka „Plavecký mariáš." Je to pěkný obrázek ze života plavců na Sázavě, odkud Horáček čerpá materiál pro své pěkné spisovatelské obrázky.

Omezená dodávka elektr. proudu.

Elektrárenské podniky v důsledku silné spotřeby elektrické energie, zastavily dodávku proudu v době večerní od 7 do 8½ hodiny. Opatřením této má býti jen přechodné.

Počasí a příděly paliva.

Včera po celý den silně sněžilo, v noci se obloha vyjasnila a silně se ochladilo. Ráno ukázal teploměr 18° mrazu. 27 ledna silný mráz se udržuje a dnes klesl teploměr na 24° pod nulu. Při tom je velký nedostatek paliva jíhlí i dříví. Příděl dříví pro rodinu je na celý rok 1 q dříví a 11 q hnědého uhlí a to je ovšem příděl slabý, když i piliny jsou na příděl a těžko se získávají.

Zábavy. 6 února byl ples Myslivecké jednoty v hostinci u Londů. Návštěva občanů byla slušná. Tance většinou jen moderní. Naše česká beseda a národní čtverylka dávno zanikly, dnes naše mládež pomalu už ani válčík, nebo třasák nedovede pěkne zatancovat.

Počasí. Mráz nepovoluje – mrzne až stromy praskají a v rodinách se projevuje silný nedostatek topiva. Loni jsme si vypomáhali sběrem smrkových šišek – letos nejsou.

Kino 9/II. 1954. Včera 8/II. 54 hostovalo u nás Pardubické putovní kino a předvedlo odpoledne pro děti „Ve světle menaže" a večer pro dospělé „Věrný džubars" a „Kde supy nelítají." Návštěva byla slušná a film se velice líbil.
Mráz trochu povolil – obloha je zatažena šedými mraky, z nichž se sype pomalu sníh.

12/II 54 Veřejná schůze lidu. Velmi četně navštívená veřejná schůze MNV v Tupadlech odbývala se v hostinci p. Jaroslava Londy s programem: Všenárodní diskuse k návrhu zákona o národních výborech. Zástupce O.N.V. v Čáslavi přečetl projev vlády, v němž jsou vyzvednuty přednosti nynějšího státního a obecního zřízení proti poměrům v době první republiky, kdy všude na okresech byli rozhodujícími činiteli okresní hejtmani, kteří měli i právo opasičníky zavírat a zástupitelská usnesení rušit. – Podle návrhu nového zákona o Národních výborech bude hlavní povinností členů M.N.V. sloužit lidu a výchově a službě lidu věnovat tu největší péči a v rámci státních zákonů plniti všechny příkazy vlády a nadřízených národních výborů. Občané budou práci národních výboru kontrolovat s právem, neschopné a nebo liknavé členy N.V. odvolat. Systém referentský bude zrušen a bude zavedena kolektivní zodpovědnost celého národního výboru. Aby předsednictvo M.N.V. mělo úplný přehled práce v obci, budou se i všechny komise skládat ze členů M.N.V.

Pak předseda MNV Zajíc Jan vyzval přítomné k diskusy a sám přednesl několik vyňatku z knihy pamětní, jak za první republiky se obecní zástupitelstvo staralo o pracující lid a jaké boje bylo jim podstupovat s tehdejší hospodářskou i politickou reakcí. Také nynější MNV má za sebou kus dobré práce při výstavbě obce a jejího zkrášlení. Byl upraven pomník padlých v první i druhé světové válce, vybrán a upraven návesský rybník, postavena hasičská kolna, provedena ve velkém výsadba bažantnice a s velikou

Diskuse na schůzi.

horlivosti pracujem k tomu, aby povolaní činitelé dali do pořádku památnou bránu a přestavěli okresní silnici vedle brány přes rok hořejší stodoly, čímž bude získán lepší výhled v zatáčkách . . . Pak přihlásil se o slovo Karlík Leopold a vytýkal Míst. národnímu výboru velmi rozhořčeně, že o pracující lid a jeho potřeby se nestará. M.N.V dal sice zhotoviti regulační plán na stavbu domků rodinných, ale nepostaral se, aby zájemníci stali se knihovními vlastníky stavebních parcel a mohli si domky postavit. Mnozí stavebníci mají sice už i stavební materiál na parcelách svezený, ale stavěti nemohou, poněvadž M.N.V neprovedl převod stavebních parcel na uchazeče. K těmto výtkám připomněl člen O.N.V a tehdejší předseda M.N.V Vlček Václav: V tehdejší době, kdy byl veden velký zápas o rozparcelování statku Jaroslava Hrálka, byl v obci opravdu velký zájem o místa stavební. Bylo jasno, že stavět možno jen v rámci obce z důvodů komunikačních a také proto, aby obec tvořila jednotný celek a nebyla rozkázena. Byl proto povolán inženýr z Prahy a ten po prozkoumání místních poměrů doporučil založení stavební kolonie na pozemku při Batíkově, p. Vrdského Josefa a Jana Londy. Vypracoval regulační plán, který ~~si~~ byl místním i okresním národním výborem schválen. Pak bylo nutno sjednati dohodu s Batíkovou, Vrdským a Londou o výměně pozemků a byla jim nabídnuta výměna na „Jirsáku". Podařilo se však sjednati dohodu jen s národním správcem majetku při Batíkově Hrádkem Františkem — Londa a Vrdský na dohodu nepřistoupili. Tím celá akce padla a v té době nebyly ani podmínky pro stavbu rodinných domků. Nutno připomenouti, že podle zastavovacího plánu obnášela výměra stavebních míst 20 až 22 arů. Teprve teď v poslední době vyšlo vládní usnesení o stavbě rodinných domků. Je však stojíme před vážnou otázkou výživy národa. Zemědělská výroba nám vázne a nevyrábíme stále ještě tolik, kolik na výživu národa potřebujem. Bylo by nehospodárné přidělovat 20arová stavební místa, když je orné půdy nedostatek. Proto vláda rozhodla, že stavební místa nesmí přesahovat výměru deseti arů. To ovšem dělá zlou krev, poněvadž na venkově touží každý občan po větší rodinné zahrádce. Je však nutno usnesením vlády bezpodmínečně se říditi. - - -

A dále Vlček pokračoval: Vaši zástupci o mnohém M.N.V, jakož i dřívější zástupci o obecním zastupitelstvu za první republiky starali se o pracující lid dobře. Když se díváme na vývoj naší obce od r. 1918, musíme přiznat, že se u

u nás pracovalo po vždy obětavě pro blaho pracujícího lidu. Za první republiky byli zástupci lidu o obecním pástupitelstvu aktivnější než je tomu dnes a také popřevratové nadšení lidu pro veřejné zájmy ochabuje. Dnes je hlavním naším úkolem zaměřit se na výrobu zemědělskou, je u nás hodně půdy, jež nemá plnou záruku obdělání. MNV má povinnost takovou půdu zajistit. Situace je taková, že není dosud zajištěno hospodářství na konfiskovaném statku p. Šenkapoura na V. Dvoře. Šenkapoun prolukoval tolik, že by byl sám uživil veškeré obyvatelstvo Čupadel. A teď je nebezpečí, že tento statek nebude obdělán. Při řešení této otázky by si měli uvědomiti své povinnosti ~~soudruzi~~ nejen členové MNV, ale také představenstvo J.Z.D a politická organisace K.S.Č. A zemědělské družstvo by mělo také více vycházet vstříc brigádnickým pomocníkům a vypomáhat jim přídělem zemědělských produktů, aby se jim radostněji pracovalo. - -

Předseda MNV Zajíc Jan projevil pak souhlas s projevem Václava Vlčka, ale pokud se týče zaperpečení hospodářství na V. Dvoře není obec vůbec možnost, zavésti tam dobře prosperující hospodářství. Této kalamitu zavinil č.MV v Čáslavi neváženým konfiskátem statku, je na něm, aby se o dobře vedené a prosperující hospodaření na V. Dvoře postaral.

Předseda J.Z.D Hajek Josef připomíná, že ve věci přídělu stavebních míst stala se chyba, neboť byla možnost, alespoň na pozemku pí Batíkové stavební místa knihovně na uchazeče převésti, aby si mohli podnikové domky postavit, hex ohledu na to, že nebylo možno uspokojiti uchazeče všechny. V dalším zabýval se onitřními otázkami družstva a dokazoval, že JZD prosperuje dobře přes to, že mnoho zakládajících členů z družstva vystoupilo. - Vový Dvůr družstvo za žádných okolností do své správy nepřevezme. Lesní správou dvora převzalo pod podmínkou, že mu nebudou předpisovány žádné povinné dodávky, ale pak mu dodávky předepsány byly. Také oprovržení rodiny Šenkapoun nových z V. Dvora bylo příliš stroché a neuvážené. Tato rodina svědomitých pracovníků měla býti přijata do družstva, Šenkapoun měl zůstat na statku a tím by byla prosperita statku zachráněna.

K tomu předseda MNV Zajíc Jan konstatoval, že stálým pečením se otázka V. Dvora nevyřeší — je třeba činu a ten je dnes o prázích č.MV v Čáslavi. - - -

Ku konci vyzval předseda Zajíc občany k diskusi o návrhu zákona o Národních výborech. Nikdo se však na několikerou jeho výzvu o slovo nepřihlásil a proto schůzi skončil. - (Poznámka kronikáře: Zaznamenávám ovšem hodně ve zkratce, průběh celé této schůze, poněvadž byla obrazem doby a nynějšího života naší vesnice.)

Čsl. státní film sehrál v hostinci u Loudů odpoledne pro děti „Když hračky oživnou" a večer pro dospělé „Štika v rybníce". Je to veselý příběh dobráckého mistra zedníka s třiceti děvčaty na stavbě. Pak následoval druhý film „Hrdina Černého moře".

22/II. 54.

Kino.

Studené počasí při 15 až 20 stupních mrazů trvalo do 25 února. Pak se náhle oteplilo. Dnes 27 února je teplý slunný den.

27/II 54.

Po menší deštové přeháňce pěkné sluneční počasí trvá.

6/III. 54.

13 března uspořádal MNV v sále u Loudů pietní vzpomínku na třetího presidenta čsl. republiky Kl. Gottwalda, který zemřel před rokem dne 14 března 1953. O životě a díle zemřelého presidenta Gottwalda promluvil předseda MNV Zajíc Jan. Účast občanstva na této pietní vzpomínce byla slabá.

14/III 54.

Vzpomínka na zemřelého presidenta Kl. Gottwalda.

Okresní národní výbor v Čáslavi ustanovil naši obec okrskovým volebním střediskem pro volby do místních národních výborů, jež jsou určeny na den 16 května. Jsou to první volby v osvobozené vlasti a proto jim dán slavnostní ráz. U nás zahájen nástup do voleb slavnostní besedou. O pestrý program večera postaral se zábavný kroužek čáslavské vojenské posádky u kapela p. Váni z Drobovic. O významu voleb promluvil okrskový volební důvěrník p. učitel Vebr ze Schořova. Následovala volná zábava a tanec.

18/III. 54.

Nástup do voleb.

Včera odbývala se u nás v kulturní jizbě MNV druhá etapa besed s povolanci – dříve novobranci Tupadlského střediska. Besedu řídil člen rady MNV Filip Karel. Zástupce armády major Kec zdůraznil, že naše armáda je lidově demokratická a jejím posláním jest hájit vlast a revoluci vydobité svobody. Proto jest poslání naší armády vysoce lidské a čestné. Armáda musí ovšem stát na výši doby. Proto se povolanci již před nástupem do činné služby vojenské vychovávají školením a cvičením ve Svazarmu, aby nastupovali do činné služby vojenské politický i vojenský náležitě připravení. Pak byl na ukázku promítán úzký film ze života vojenského, kulturního a z různých dostihů.

25/III. 54.

Besedy s povolanci.

Po dlouhé době jarních větrů a sucha slabě prší. Bylo by však třeba výdatných silných dešťů, neboť půda orná je hluboko proschlá a místy nelze provésti jarní osev.

Počasí.

Okresní ústav národního zdraví provádí tento týden rentgenologické snímkování občanů. My z Tupadel jsme předvoláni na zítra.

Zdravotnictví.

26/III. 54.

Volby.

Při voličské schůzi všech složek národní fronty oznámil předseda MV Zajíc Jan, že obec je rozdělena na IX. obvodů a každý obvod bude volit jednoho zástupce do MNV. Máme celkem 360 voličů, připadne tudíž na každého voleného člena MNV asi 40 hlasů. Volební kampaň bude řídit místní volební komise a mimo toho bude působit ještě v každém obvodu obvodní volební komise. O kandidátech pro jednotlivé obvody jednala také členská schůze K.S.Č. a kandidáty navrhla. Předseda místní volební komise ohlásil termíny během volebního období a sdělil, že na konec bude svolána schůze všeho občanstva, v níž bude o kandidátech definitivně rozhodnuto.

3/4.1954

Nové ceny zboží.

K 1 dubnu byly vyhlášeny nové ceny spotřebního zboží. Šestiletní zboží a obuv jsou v cenách sníženy o 20 až 45 procent, ceny potravin od 8 do 10 procent.

Do 1 dubna byla cena	1 kg chleba	2·80 Kčs	– po 1 dubnu	2·60 Kčs
"	1 kg cukru	12 – "	" "	11 – "
" Mouka	1 kg hladké	4·50 "	" "	3·90 "
	1 kg hrubé	5·40 "	" "	4·90 "
	1 kg másla I. tř.	44 – "	" "	42 — "
	1 kg másla II. tř.	42 – "	" "	37·20 "
	1 kg smetanu	24 "	" "	24 – "
Káva	1 kg pražené	300 "	" "	240 – "
	1 kg sádla	40 "	" "	40 – "
	1 kg čaje	200 "	" "	180 – "

Ceny masa sníženy nebyly a prodává se:

1 kg hovězího 20 až 24 Kčs
1 kg vepřového 28 až 34 "
1 kg telecího 30 " 36 "

10/IV. 54

Volby.

Včera konala se veřejná schůze voličů v hostinci u Loudů za četné účasti občanů. Schůzi řídil předseda místní volební komise Jos. Augustin. Do schůze dostavili se též zástupci Krajského a Okresního národního výboru. Svaz mládeže zazpíval několik národních a svazáckých písní – to byla kulturní vložka. Pak promluvil zástupce Kraj. národního výboru. Vypočetl některé úspěchy pětiletého plánu. Objem průmyslové výroby činí 102 procenta, výroba v lehkém průmyslu byla zvýšena o 46 procent.

Podle údajů Společnosti národů stojíme ve světě v těžbě uhlí na 6 místě a v těžbě oceli na 5 místě. Náš průmysl neslouží dnes jen hrstce kapitalistů, ale slouží celému národu a dosažené úspěchy jsou výsledkem společné práce techniků, inženýrů a dělnictva. Na venkově družstevní hnutí přispělo hodně k socialisaci vesnice. V Pardubickém kraji je ve 40 obcích jednotné zemědělské družstvo třetího a čtvrtého typu. Náš vzestup probíhá bez zahraničních výpůjček. Máme všude existenční jistotu a práce je zaručena ústavním zákonem. V mezinárodní situaci nastalo značné zlepšení – nebezpečí války není sice úplně zažehnáno, ale věc míru je na postupu, ukázaly to výsledky Berlínské konference.

Pak byly vyhlášeny kandidáti všech 9 volebních obvodů a sice.

1 obvod - Havel Václav za Svaz přátel SSSR.
2 " - Černý Ignác za R.S.Č.
3 " - Vrátský Josef ml. za J.Z.D.
4 " Obrhelová Karla za Jednotu spotřebních družstev
5. " Filip Karel za Svaz bojovníků za svobodu
6 " Ryšan Karel za Sbor požární bezpečnosti
7 " Závurková Ernest. za Čsl. červený kříž
8 " Musilová Marie za Výbor žen
9 " Zajíc Jan za K.S.Č.

Kandidátem do O.V.V. Čáslavi byl vyhlášen Špaček Josef z Tupadel –
" do K.V.V. Pardubicích byla vyhlášena Vostrá Marie z Čáslavě.

Pak vyzval předseda voliče, aby zaujmuli stanovisko k navrženým kandidátům. Jménem voličů prohlásil Filip Karel toto: S kandidaturou Josefa Špačka do O.V.V. souhlasíme, neboť máme značné požadavky na O.V.V. při výstavbě obce. Je to v prvé řadě adaptace zámku, kde byla sice větší oprava věže provedena, ale při opravě celého zámku bylo upuštěno pro nedostatek peněz. Je tu dále otázka přeložení okresní silnice vedle brány, aby mohla býti provedena rekonstrukce celé brány, nacházející se ve stavu úplně desolátním. Obecní silnice za republiky značnými náklady postavené – nebyly během okupace a do dnes opravovány, jsou také v hroznem stavu a tu je také třeba starati se o nápravu, neboť silnice při moderním traktorovém provozu se hodně rozvracejí. -- Jménem všech navržených kandidátů slibuje, že v případě zvolení budou všichni poctivě plniti své povinnosti k lidu i ke státu.

15./IV. 1954.

Velikonoce.

Svátky velikonoční ve dnech 10 a 11 dubna byly smutné. Po oba 2 dny pršelo a při studeném severozápadním větru docházelo k častým sněhovým přeháňkám. I dnes 15 ho prší a není žádná naděje na zlepšení.

25/IV. 54.

Volby.

23 dubna představila se nám na veřejné schůzi kandidátka do Krajského národního výboru pí Vostrá Marie. Je z dělnické rodiny vyučená švadlena. Rodiče ji vychovali v duchu národním a socialistickém. Po převratě poznala, že se rodí nový svět a proto nastoupila do boje za lepší společenský řád. Dále sdělila že krajský akční plán je zaměřen na hospodářské a kulturní povznesení našeho lidu. V Pardubickém kraji bylo od převratu vybudováno mnoho průmyslových podniků, hlavně Semtín a Chvaletice. Je tu 12 průmyslových a 12 stavebních kombinátu. Ale hlavní naší zásadou je péče o člověka. Máme dnes 13 ústavů národního zdraví a 12 dětských domovů. V případě svého zvolení bude vždy pracovat a obětavě sloužit našemu lidu.

Na vyzvání přikročil se pak o slovo pisatel této kroniky a řekl: Již za první republiky směřovalo veškeré úsilí socialistických zástupců lidu v obecním zastupitelstvu pro hospodářský, kulturní a sociální rozvoj naší obce. Při parcelaci dvora v r. 1925 získala obec přes 18 ha pozemků většině ovocné zahrady a 3 ha stavebních míst, na kterých bylo do 5 let postaveno asi 22 rodinných dělnických i hospodářských domů. Po převratu v r. 1945 byl tento majetek obecní rozšířen o 2 další ovocné sady a bažantnicí, kde je také na návrší od okresní silnice k V. dvoru pěkný tříšňový sad. To byl tak pevný finanční základ obce, že zabezpečoval všestranný rozvoj obce i udržování všech památek na věčné časy.

Pak došlo však k zestátnění veškerého obecního majetku. Pozemky a louku převzalo od obce JZD. při jeho založení a později mu byly přiděleny 2 ovocné sady, Bažantnice a les obecní, toto staré kmenové jmění obce převzala správa státních lesů. Jím padla naše finanční základna na výstavbu a pěkný estetický vzhled obce a na udržování památek. V budoucnosti bude výstavba obce záviset jen na plánech Okresního a Krajského národního výboru. - A tady bude hodně záležet na našich poslancích v Krajském i Okresním národním výboru. Budem jakovým živým svědomím těchto našich zástupců, aby se na naši obec nahoře nezapomínalo. - - - - V tom směru slíbila kandidátka d. VV obci všestrannou pomoc.

Opočenský Josef hovořil pak o své posavadní práci na OVV v Čáslavi, kde zastával funkci referenta plánovaného hospodářství.

Systém referenský bude nyní zrušen, doufá, že se tím zlepší poměry v práci O.V.V. – V okrese bude zdokonalena zdravotní péče – v Poteřách bude zřízeno zdravotní středisko. Škola v Poteřách bude změněna na osmiletou. V okrese je nyní 30. Osvětových besed. – – Schůze měla slavnostní ráz, v přestávkách hrála Vánova kapela a o dobrou náladu staral se zábavný kroužek vojenské posádky v Čáslavi.

1 máj 1954.

Zas přišel 1 máj od nepaměti svátek jara, květů a krásy – dnes svátek práce a vzpomínek na slavné kdysi průvody a tábory, na nichž proklamoval lid svůj nárok na slušný život a právo na hospodářskou a politickou svobodu. Příroda nám letos nepřála. Včera po celý den pršelo, v noci byl silný liják a páno bylo chmurné a pošmurné. Prapory zavlály jen u pomníku padlých, na novém pivovaru a na třech soukromých budovách v čele návse u Šipku, u Filipů a na hostinci Lud. Želinky. Byl stanoven i jiný pořad oslavy. Hlavním seřaďištěm byly Drobovice, odkud vyšel průvod s hudbou. Náš pracující lid shromáždil se u brány v počtu asi 100 osob. Odtud odvezlo je pivovarské auto na hlavní seřaďiště do Drobovic. Nadšení a kouzlo 1 máje vadne a utápí se v denních starostech.

Volba předsedy M.N.V.

Volba byla provedena ve veřejné schůzi M.N.V konané dne 24 května 1954 v hostinci u Louda. Schůzi zahájil předseda M.N.V Zajíc Jan a podal nejdříve zprávu o průběhu volby členů M.N.V, která se odbývala v neděli dne 16 května a měla slavnostní ráz. Na všech veřejných budovách vlály státní vlajky a také náměstí, kde se v kulturní místnosti volby odbývaly byl na chodbách i ve volební místnosti nákladně vyzdoben. Volilo se postupně dle obvodů a volič ze všech obvodů přivádělí k volbě Svazáci, zpívající veselé prochodové písničky. Ve velké síni před schody hrála hudba čáslavské vojenské posádky náramní písně. Účast voličů byla stoprocentní. Výsledek byl vyhlášen večer o 8 hodině. Všichni navržení kandidáti prošli obdrželi v průměru 95% hlasů. - - - -

Pak přikročeno k volbě předsedy, náměstka a tajemníka M.N.V. a řízení schůze převzal nejstarší člen nově zvoleného N.V. Filip Karel. Připomněl, aby si všichni členové uvědomili važnost tohoto okamžiku, kdy máme na další 3 roky volit svého representanta a mluvčího. Stojíme před velkými úkoly ve výstavbě a

a zkrášlení obce a chceme všemi silami pracovat ku zvýšení hmotné a kulturní úrovně našeho lidu. Vejnaléhavější otázkou je bytová tíseň. Potřebujeme předsedu mladého energického, který by pevnou rukou řídil osudy naší obce a dovedl se i před státními úřady za zájmy obce i občanů statečně postavit. Takového předsedu jsme měli – byl svědomitý, pracovitý a spravedlivý, nikdy neuhnul a byl na místě všude, kde bylo toho třeba.. Pak člen MNV Černý Ignác podal návrh, aby novým předsedou zvolen byl zase Zajíc Jan.

Provedenou volbou zvolen byl pak předsedou MNV Zajíc Jan, vedoucí truhlářské dílny v Malíně.. Zdráhal se funkci přijmouti, neboť předsednictví MNV je = práce únavná a vyčerpávající a dočkal se i mnohého zklamání. Po druhých a naléhavých domlouvách svých spolupracovníků funkci přijal v naději, že se poměry ve straně, v JZD a ve všech složkách národní fronty zlepší.

Náměstkem předsedy byl pak zvolen jednomyslně Filip Karel a tajemníkem MNV Havel Václav – Předsedou finanční komise Ryšan Karel, – finanční komise Černý Ignác, kulturní Filip K, zdravotní Závorková Anastasie a bytové Musilová Marie. Tak ustaven nový MNV.

13/VI. 1954. Úprava silnice.

V měsíci červnu upravovala vojenská správa silnici vedoucí k Adamovu. Této příležitosti využil Ryšan Karel nově zvolený člen VV. a podal v radě návrh, aby se upravila silnice podél Stružnických domků, nacházející se ve velmi špatném stavu. nákladem obce. Stalo se. Bylo navezeno 20 m³ štěrku a písek. Občané upravili si každý úsek před svým domkem a státní správa silnici pak uválcovala.

28/VI. 54. Veřejné osvětlení obce.

Za okupace odebrali nám němci měděný drát z elektrického vedení na veřejné osvětlení obce. Po dlouhém úsilí podařilo se nám letos veřejné osvětlení obce provou instalovat nákladem 6.000 Kčs.

3/VII 54. Sady ovocné.

Třešňovka obecní byla letos pronajata sadaři Šolmovi ze Schorova. Nyní se však, sady nepronajímají dražbou veřejnou, nýbrž sadař skládá obci peníze za první do družstva dodané ovoce až do poloviny odhadnutého množství. Druhá polovina náleží sadaři, který nese veškeré náklady spojené se sklizní ovoce. Letos byl odhad 36 metrických centů třešní. Obdržela tudíž obec peníze za 18 q třešní, nejdříve zčesaných. Tyto peníze odvede státu, neboť dnes je jen správkyní státního majetku.

Žně se letos zpozdily pro nepříznivé jarní počasí. U JZD začala první seč
20/VIII 1954. ječmena 21 července. Počasí se ustálilo a tak při pěkných slunečních dnech se
Žně. úroda rychlým tempem sráží ku dvěma mlátičkám, kde se pracuje na dvě směny.
Asi 20 ha obilí bude sklizeno kombajnem. Kombajnem vymlácené obilí se musí
před uskladněním přečistit, čímž se náklady finanční značně zvýší. Ječmen dost
sype, ale je řídký a tak výnosy hektarové nebudou tak velké, jak se očekávalo.

22/VIII.54 20/VIII.54 konala se veřejná schůze stavebníků za účasti zástupců okresního
Stavba rod. i Krajského národního výboru. Šlo spor o výměru stavebních míst. Místopředseda
domků. Z.N.V prohlásil, že je snaha stavebníkům o žádostech vyhovět, ale po přijatých směrnicích
X. sjezdu komunistické strany nelze přidělovat na stavební místa větší výměru jak
10 arů pro nedostatek orné půdy. Přednesl zprostředkovací návrh udělat ze 2 stavebních
míst 3 místa stavební. Tento návrh byl však Karlíka Leopolda a Vebra Jaroslava i všech
ostatních stavebníků bouřlivě zamítnut a tito prohlásili, že se padeji stavebních míst
překnou, nebude-li jim přidělena výměra podle regulačního plánu. K dohodě nedošlo.

O této věci jednalo se také dne 23/VII.1954 ve veřejné schůzi N.V.V konané u Želinků. Tato schůze byla velmi bouřlivá, jak o tom svědčí protokol o schůzích plenu N.V.V ze dne 23/VII 1954.

Je snad osudovou chybou, že pro vládnoucí kruhy je usnesení X. sjezdu K.S.Č nedotknutelné a je závazné jak pro vládu a parlament, tak i pro všechny národní výbory. U nás je tolik půdy, že by se mohly lehce přidělovat stavebníkům 20 arová stavební místa. Jeď na příklad naše zemědělské družstvo vrátilo všechny pozemky těm majitelům, jimž pozemky po svém založení do svých honů zabralo, kteří však do družstva nevstoupili a také na výpomocné práce do dvora nechodí. A z posteších žádný pozemky zpět nechce přijmouti pro těžké dodávkové povinnosti a také proto, že nikdo z nich nemá hospodářský zařízení. Jsou to tak zvaní kovozemědělci pracující v průmyslu. Zůstalo letos i dost půdy neobdělané, ležící ladem.

Práce žňové a výmlat obilí skončily. Letos bylo pozdě upuštěno od
30./VIII 54. dožínkového průvodu s hudbou a oslavy dožínek na návsi. Večer byly pro družstevníky
Žně. vystrojeny u Loudů "veprové hody a taneční zábava. -- Staré zvyky a tradice
mizí pomalu z našeho národního života.

18/IX.55. Představenstvo JZD vrátilo pozemky majitelům, kteří nevypomáhají na pracích
Družstvo vrací brigádnických a také těm zemědělcům, kteří z družstva vystoupili.
pozemky.

Pozemky vrácené byly nám náhradně odměřeny na „Jirsáku na parcele č. kat. 391.

J. Z. D. vrací pozemky.

Z družstva vystoupili následující zemědělci: Pazderka Karel, Vrdsky Josef st. Zahradník Václav a Zajíc Václav. Prohlásili, že z družstva vystoupili pro různé nesrounalosti, v družstvu se vyskytující. Tak vedoucí činitelé mají denní odměnou 2 jednotky a jejich ženy v živočišné výrobě 1 1/2 jednotky a to má vliv i na příděl naturalií, kdežto oni jako síly pracující u potahů měli jen 1 1/4 jednotky a výdělek jejich manželek v práci denní byl jen malý. Z těch důvodů vystoupila z družstva i Anežka Procházková.

12/X. 54 Ustavení rady žen.

Dnes byla ustavena rada žen. Předsedkyni byla zvolena Musilová Marie a do výboru následující ženy: Kavánková Frant, Bártová Marie, Jansová Marta, Hajková Božena, Dupačová Božena, Závurková Annastasie, Piskačová Marie a Augustinová Marie. Člen rady ČNV v Čáslavi promluvila pak o poslání ženy v národě. Vedle práce fysické nutno zapojit ženy také do práce osvětové a kulturní. Rada žen má široké pole působnosti ve spolupráci s MNV. Má pořádat přednášky osvětové a zdravotní a zaujímat stanovisko ke všemu našemu veřejnému dění. Práci žen v Tupadlech přeje plný zdar.

15/X 54. Beseda.

V sále u Loudů konala se beseda s povolanci. O poslání armády v době míru i pro případ války promluvil důstojník Čáslavské vojenské posádky. Účinkovala celá kapela vojenská a vyplnila při besedě přestávky národními písněmi. Beseda zakončena tanečním vínkem.

Příprava k volbě poslance do Národ. shromáždění.

18.IX.54 konala se první voličská schůze všech složek N. F. – Zástupce ČN v Čáslavi přednesl referát o významu voleb v nynější době velikého úsilí za světový mír. Naším kandidátem je podplukovník Táborský velitel Čáslavského pluku. Pochází z rodiny dělnické, má dobrý postoj k plnění úkolů a je nesmlouvavě přímé povahy s dobrým poměrem k lidu. Schůze zakončena státní hymnou.

Sklizeň řípy.

24/X.54. Pracuje se pilně na sklizni řepy. Dnes je sice neděle, ale řepná pole jen se hemží pracujícím lidem. Na polích JZD mnoho brigádníků v čele s předsedou MNV. Zajícem nakládají řípu do nákladních aut a řípa se odváží přímo do cukrovaru.

7/XI. 1954.

Dnes bude skončen odvoz řepy do cukrovaru u našeho JZD. Zbývá už jen podzimní orba.

Podzimní práce a setby jsou skončeny. V polovině týdne se silně ochladilo
21/XI. 1954. a v pátek chodil silný mrazík - teplota klesla na 8 až 9 stupňů Celsia pod nulu.

Počasí.

Otázka stavebních míst je definitivně vyřešena. Budou obnášet 11 arů.
Stavby. Jimi vzniklo na poli pí Baťkové 14 stavebních míst kdežto podle regulačního plánu
mělo jich tu býti devět. První stavební práce podnikají občané Poskač František a
Miláček Alois. Bárta Karel vyměnil svůj pozemek nacházející se za zahradou Jarosl.
Loudy za Loudův pozemek při okresní silnici Tupadly Poteěhy. Začal se stavbou rodin-
ného domku hned z jara a je připravena na vazbu.

28/XI. 1954. Den voleb poslanců do Národního shromáždění.
Rozhlas vyhrává od rána veselé písně a pořadatelé vyhlašují rozhlasem národní-
Volba poslance do N.S. py obvodních skupin. Volba se odbývá v zámku v kulturní jizbě, kde je velmi
prázdno a živo. Za kandidátem celé národní fronty je podplukovník Táborský, velitel
Čs. pluku a nemaje žádného protikandidáta, bude určitě zvolen.

21/XII. 1954 20 prosince odbývala se v hostinci Jaroslava Vaníčury veřejná schůze lidu
Veřejná schůze lidu. za účasti 50 občanů. Referoval tajemník K.S.Č. z Pardubic a mluvil o duchu
Moskevské deklarace proti ratifikaci Pařížské dohody za nové vyzbrojení Západ-
ního Německa a jeho remilitarisaci pod vedením bývalých Hitlerových generálů. Chceme o míru
a klidu budovat svoji krásnou vlast - vždy však připraveni bojovat za svoji svobodu
a nezávislost. V přijaté resoluci odeslané vládě se zdůrazňuje, že jsme připraveni,
v případě ratifikace pařížských dohod všemi silami podpořit vládu při zajišťování
naší bezpečnosti a učiníti vše, aby útočníkům přešla chuť míchat se do našich
poměrů a překážet nám v budování našeho domova.

25/XII 54. Počasí před svátky bylo velmi sychravé a deštivé při stálých
Svátky vánoční. studených větrech. V dnes vane ostrý severozápadní vítr - a do rána napadala
slabá vrstva sněhu. Poslouchám pražským rozhlasem vysílané vánoční koledy
a vzpomínáme našich dob svého mládí a pak mužného života plného pušných
bojů za právo, spravedlnost a socialistický řád v nové lepší společnosti.
Socialistického řádu jsme se dočkali - nastal veliký úkol vychovat no-
vého, lepšího a ušlechtilejšího člověka, i na tom se jedě usilovně pracuje.

Hospodářské výsledky našeho JZD koncem r. 1954.

Vyňato ze zprávy účetního JaroslavaOváčka.

Výnosy plodin.

Zaseto:
pšenice 57 ha plánovaný výnos na 1 ha byl 27 q - bylo dosíleno výnosu 19·30 q
žito - 16 " " " " " 24 q - " " " 23·50 q.
oves - 12 " " " " " 23 q - " " " 25·75 q
ječmen 47 " " " " " 27 q - " " " 23·06 q
řepka 14 " " " " " 13 q - " " " 7·45 q
řepa 50 " " " " " 290 q - " " " 284 - q
brambory 15 " " " " " 150 q - " " " 165 - q
píce sucha 37 " " " " " 65 q - " " " 50 - q
píce zel. 10 " " " " " 300 q - " " " 300 - q

Povinné dodávky byly u všech druhů obilovin splněny na 100 %

Živočišná výroba.

Mléka vyrobeno 145.000 l. Z toho dáno na povinnou dodávku 112.030 l.
Zbytek byl prodán volně - část byla upotřebena na výkrm vepřů.
Chov slepic vynesl 36.507 kusů vajec - povinně dodáno státu 28.700 kusů
zbytek prodán volně.

Hovězí maso - předepsaná povinná dodávka 208·20 q byla splněna.
Vepřové maso " " " 121 q byla splněna a na víc
bylo ještě volně prodáno vepřového masa 41·80 q.

Stav hovězího dobytka je 188 kusů, vepřového 256 kusů, ovcí 10 kusů, slepic 680
z toho 362 nosnice.

Plánovaná tržba dle plánu měla býti 1,024.500 Kčs
skutečná tržba činila - - - 999.300 Kčs

Plánovaná výše pracovní jednotky byla stanovena na 16 Kčs
a byla pouze pro od r. 1951 stoprocentně dosažena.

Odměna v naturáliích činila na jednu odpracovanou jednotku:
1·32 kg chlebového obilí, 0·81 kg krmného obilí a 1·75 kg brambor.

Tyto výsledky jsou uspokojivé. JZD počínalo se značnými finančními potížemi, během doby však uplatilo značně vysoké úvěry investiční i na zakládací náklady. Tyto poměry způsobily uklidnění v řadách družstevníků, posiluji pracovní morálku a zvyšuji odvahu k dalšímu podnikání.

Potíže jsou v tom, že družstvo nevlastní motorisované dopravní prostředky, jež pro svůj provoz nutně potřebuje.

Rada místního národního výboru okres Čáslav Tupadly

Rok 1955.

Zápisy pamětní za rok 1955 byly schváleny ve schůzi letopisecké komise 19/III. 56.

9/I. 1955
Zimní doba, povánoční.

Svátky vánoční i novoroční proběhly při větrném a proměnlivém počasí klidně a bez příhod. Po několika slabých mrazících po Novém roce nastalo zase vlhké a sychravé počasí.

8 ledna sehrálo u nás již dobře známé Vesnické divadlo z Prahy pěknou veselohru od Jaroslava Vrchlického „Noc na Karlštejně." Je to historický obrázek veselého života na hradě Karlově z dob jeho panování. Odpoledne sehrálo Vesnické divadlo také pěknou veselohru pro mládež. „Posvícení v Hudlicích."

30/I 55.
Zemědělská přednáška.

Osvětová beseda pořádala dne 25/I 56 poučnou přednášku „Chemie ve službách zemědělství". Prof. Pazderský z Čáslavě upoutal přítomné posluchače svými zajímavými výklady o význam chemie v zemědělském podnikání a zhostil se svého úkolu dobře. Přednáška byla však jen slabě zemědělci obsazena. Vaši zemědělci neprojevují v poslední době zájem o pořádané přednášky a vymlouvají se na přílišnou únavu po celodenní lopotě.

Veřejná schůze M.N.V.

Na veřejné schůzi plena MNV v Tupadlech, konané 28/I 55 podaly všechny složky Národní fronty zprávu o své činnosti za minulý rok. Také předseda JZD Hajek Josef zhodnotil výrobu zemědělského podnikání našeho družstva, a prohlásil, že družstvo bylo nuceno v důsledku nedostatku pracovních sil vrátiti pozemky těm majitelům, kteří za-mítli výzvu vstoupiti do družstva a pracovati v průmyslu. Jsou to: Hlavelka Antonín, Medunka Alois, Kučerová Marie a Přehal Metoděj. Výměra všech jejich pozemků je celkem 17 ha. Je nebezpečí, že tyto pozemky nebudou obdělány, neboť vlastníci nechtějí na svých polích hospodařit, že nejsou hospodářsky vybaveni a také Státní statky jich obdělání nepřevzaly.

Nezajištěné pozemky.

Potom je to všem jen jediné východisko, aby MNV předal obdělání pozemků JZD na základě majitelů.

Zpráva předsedy MNV Jana Zajíce o vývoji naší vesnice a zprávy ostatních členů MNV i všech složek V.F. obsaženy jsou v zápise o schůzích MNV ze dne 28/IX.55, který bude také uchován v obecním archivu pro příští pokolení.

8/III 55. Obrana vlasti.

Vojenská správa čáslavské posádky svolala novoobrance na besedu, která se odbývala dne 5/III.55 v sále p. Jaroslava Vančury. Spolupůsobkovala vojenská kapela posádky. Nadporučík Abrham promluvil k povolancům o napjaté mezinárodní situaci, zaviněné snahou kapitalistického světa vyzbrojit znovu Západní Německo jako nástupiště příští jim připravované války. Západní Německo je největším nebezpečím pro světový mír, pro nás tím největším nebezpečím, že jsme v jeho sousedství. Proto musíme stát v prvních řadách na stráži světového míru a bojovat proti remilitarisaci Německa.

Je stále mlhavé a deštivé počasí. Teplota stoupla na 8° nad nulu. Obec tpí se přímo v bahně a v blátě na nejživějším místě u brány a kolem pánku. Náčelník krajské vojenské správy z Pardubic připomněl proto povolancům jejich povinnosti v životě občanském a zdůraznil, že by jako oni i ostatní mládež měli pečovat o dobrý vzhled našich obcí. K 10 výročí našeho osvobození dejme si závazek pěkné úpravy našich obcí, aby se nám tu vesele a radostně žilo.

26/III 55. Počasí - společenský život.

Koncem ledna bylo teplé skoro jarní počasí, v únoru se však mírně ochladilo a mráz se stále stupňoval tak že koncem měsíce klesl teploměr až na 17 stupňů pod nulu.

Život společenský je tou dobou dost družný a pestrý. Zajíždí k nám často putovní kino a také do Poděb a do Čáslavě chodí tupadlští hodně do divadla a nebo do kina. Bez tupadlských návštěvníků by se potěžské kino ani neudrželo. A byly u nás letos během masopustu 4 plesy s hojnou návštěvou. Ples hasičský, komunistický, lovecký a na konec v hostinci Jarosl. Vančury maškarní karneval mládeže.

27. I 56. Boj za udržení míru.

Dnes 27 února sešli se na MNV zástupci všech složek národní fronty, aby pojednali o nebezpečí nové světové války, která při možném použití atomových zbraní byla by koncem veškeré civilisace a snad i koncem lidstva vůbec. Byly ustanoveny dvojice, které na úseku svého obvodu navštívily všechny rodiny

a vysvětlily jim výzvu „Světové rady míru" z kongresu pořádaném dne 19/I. 1955 ve Vídni, aby byly ve všech státech zničeny zásoby atomových zbraní a zastavena jich další výroba. Vláda, která by rozpoutala atomovou válku, ztratí důvěru celého světa i vlastního národa. – Občané Šupadlští toto prohlášení „Světové rady míru" všichni podepsali.

6/III 55. Přednáška kulturní.

Přednášel prof. Meloun z Čáslavě o původu člověka podle nauky dialektického materialismu a vysvětloval vývoj živočichů i člověka už z doby dávných pravěku. Vykládal, že dle cizích myslitelů na příklad Darvina i dle našeho učence Hrdličky a také Matějky, i člověk svým původem pochází z hmoty, to jest z buňky. Z počátku, byl to tvor velmi primitivní, ale během tisíciletí svým vývojem, svou prací a svým životem dospěl až ku dnešní svojí civilisaci.

6/III. 56. Mezinárodní den pěn.

Oslava mezinárodního dne pěn a svátku matek v sále u „Želinků".

Na jevišti, pěkně vyzdobeném s vlajkovým pozadím na podstavci obraz matky s dítětem v náruči.

Slavnostní projev přednesl předseda M.V.V. Zajíc Jan. Vyzvedl význam Mezinárodního dne pěn v boji za světový mír proti všem rozvracitelům nové světové války. Poukázal na boj stamilionů občanů východního světa za svobodu a pokojnou výstavbu vlastního národního života. Odsoudil snahu Ameriky vyzbrojit znovu Západní Německo a udělat z něj nástupiště západních mocností za hospodářské porobení Evropejských národů. My Čechové, sousedící celou svojí hranicí západní s Německem, byli bychom v případě nového válečného konfliktu první na páně pro Hitlerovskou armádu a ze dob okupace víme, co by to pro nás znamenalo. A proto stavíme se do prvních řad bojovníků za světový mír.

Pionýři přednesli pak několik básní Boženy Němcové a Jana Verudy na oslavu svátku matek. Předsedkyně pak zavřela tuto krásnou oslavu matek prohlášením, že hlavně ženy si uvědomují, že mír je pro nás statkem nejdražším – bez míru není podmíněného života. Už před 45 léty na konferenci v Kodani, usnesly se ženy, že budou každoročně pořádat mezinárodní den pěn a na něm proklamovat boj za mír a poonoprávnost žen v celém národním životě. Pak přednesla závazky našich žen k 10 výročí našeho osvobození. Ženy obdělají brigadnicky u JZD 9 ha pěpy – dodají nad plán 3400 vajec, 1200 l mléka a 2610 kg vepřového masa. Slavnost skončena výzvou do společného boje za mír a bezpečnost naší drahé domoviny. – – Bylo přítomno 250 občanů v čtně dětí.

15/III. 55. Život kulturní.

Pojízdné kino z Pardubic, dostavivší se k nám opět po delší době, sehrálo dne 7/III 55 o 2 hod. odpol. pro děti „Pohádky ze světa" a večer pro dospěle „Komedianti" při návštěvě asi 125 občanů.

Při Osvětové besedě ustavený divadelní kroužek sehrál dne 13/III. 55 v sále u Zelinku divadelní hru „Palackého třída 27. Je to veselohra z dob našich velkých divadelních umělců Mošny a Šamberka, kteří v ní hráli na sceně Národního divadla v Praze. Obecenstvu, které prostorný sál u Zelinku do posledního místa zaplnilo, se hra velice líbila.

18/III. 55. Počasí.

Jaro je přededveřmi, ale dostavuji se stále ještě silné noční mrazíky a fouká studený severní, nebo sev. západní vítr. Dnes po 2 hodině odpoledne se přihnala prudká sněhová vánice.

Zaskino putovní. Odpoledne pro děti „Malý Muk a večer dospělým „Zkouška vyspělosti" a „Volání osudu."

23/III 55.

Nestálé počasí při 5 až 10 stupních nočních mrazů a studených větrech trvá. S polí a silnic však přec jen sníh pomalu mizí.

Rada žen pořádá každou neděli v sále u Zelinků taneční zábavu pod názvem „Čaj". Je to obyčejná taneční zábava při Vánově hudbě. Čistý výtěžek je určen dobročinným účelům.

27./III 55.

24 března se obloha náhle vyjasnila a zavládlo krásné jarní počasí při teplotě až 18 stupňů Celsia. Krásné počasí potrvalo do dnešního dne, kdy se obloha brzy po polední silně zatemnila, spustil se silný déšť a nad naším krajem přehnala se první jarní bouřka a nastalo velké ochlazení.

31/III 55. Schůze lidu.

V úterý konala se veřejná schůze lidu svolaná okresním sekretariátem komunistické strany v Čáslavi. Projednávaly se hlavně zemědělské otázky a život v J.Z.D. Jednalo se také o vydělených pozemkách, jež J.Z.D. vlastníkům knihovním vrátilo a na kterých vlastníci pro stáří, nebo nemoc a nebo z jiných oprávněných důvodů – pracovat nemohou. K dohodě se nedospělo a otázka tato, ačkoliv se o ní jedná již od 1./X. 1954 zůstává na dále nevyřízena.

18/IV 55.

Počasí se ani v dubnu nezlepšilo. Polní práce jsou nejméně o 4 neděle zpožděny. Na dnešek v noci byl silný mráz a teď je sněhová přeháňka.

19/IV. 55. Zemědělská přednáška.

Přednáška o boji proti nákažlivým chorobám hospodářského zvířectva konala se včera večer v hostinci u Želinků za účasti 20 občanů zemědělců a členů JZD. Přednášel prof. Kozák z Vyšší hospodářské školy v Chrudimi. Pojednal o všech chorobách u našeho domácího zvířectva se vyskytujících i o opatřeních na zamezení všech těchto chorob. Nabádal k udržování čistoty ve chlévech a správnému výkrmu dobytka. Doporučoval koupání zvířat, přísení výběhu a tím možnost pohybu na slunci a čerstvém vzduchu. — To vše u nás zatím není.

24/IV. 56. Práce v polích:

Nastalo lepší počasí. Dnes je teplý slunný den. Traktoristé ve službách JZD i samostatní zemědělci vyjeli do polí. Pracuje se dnem i nocí, aby zpožděné práce o polích byly co nejdříve zdolány.

1 máj 1955.

Během celého týdne konaly se velké přípravy na oslavu 1 máje. Ženy z padesátek rozmašťovaly po podinách pěkně vybarvené pozvánky do májového průvodu. Hned časným jitrem pozdravil se krásný slunný májový den. Tajemník Havel vyzýval pozdravem veselé národní, sportovní a dělnické písně — hasiči vztyčili u pomníku padlých státní vlajky a pan Pěn tu položila velký věnec z květů bílých a červených. Průvod od Potěh v čele s Váňovou kapelou dospěl do Tupadel v 8 hodin. Byl velmi slabý. Hudba zahrála státní hymny, načež průvod sesílený tupadelskými nastoupil další cestu na hlavní seřadiště do Bašlaře. Tentokráte nebyly žádné alegorické vozy — nadšení pro oslavu 1 máje vadne, jako by nebylo už zač bojovat. — Odpoledne pnesla se nad naším krajem bouře a slabý déšť.

9/5. 1955

8 května v předvečer 10 výročí osvobození národa ze jha fašistické reakce konala se u nás v pěkně vyzdobené místnosti u Želinků slavnostní veřejná schůze M.N.V. za přítomnosti 50 občanů. Schůzi řídil předseda M.N.V. Zajíc Jan a slavnostní projev přednesl předseda Z.S.Č. Augustin Josef. Vzpomenul vývoje poměru v našem státě po Mnichově a za dob okupace, všech obětí, jež přinesl lid v boji za svobodu, vítězného nástupu sovětských vojsk do Berlína a odtud velkolepého útěku sovětských tankistů do matičky Prahy a pak dalšího vývoje politických a hospodářských poměrů v republice v rámci Košického programu naší vlády. Také předseda M.N.V. Zajíc Jan přednesl pár poznámek o vývoji naší vesnice od r. 1945 a o tom, co vše bylo u nás během 10 letého trvání republiky vykonáno. Podrobný průběh schůze je obsažen v protokole o schůzi M.N.V. ze dne 8/V. 1955.

10/5.55. Divadlo.

V den 10 výročí našeho osvobození sehráli naši ochotníci pozoruhodnou veselohru Gregora Šajovského „Ženský zákon". Vždyť u Želinků sešlo se přes 200 milovníků divadla většinou tupadelských, kteří prožili příjemný večer. Ochotníci, Karla Abrhamová, Anna Kavánková, Josefa Volencová, Bohumila Jansová, Karel Pecka a Mirek Želinka drželi se na jevišti velmi dobře a hra se velmi líbila. Hru řídil Jos. Augustin.

12/V. 1955.

Již 31/III.55 jsme poznamenali, že JZD vrátilo pozemky vlastníkům, kteří nevstoupili do družstva a vydělilo je. Jsou to občané: Hedvna Alois, Havelka Antonín Eva Ronovská roz. Bártová a Marie Žaloudková roz. Kučerová. Místnímu národ. výboru ani 6.VV v Čáslavi nepodařilo se vlastníky přimětí ku vstupu do družstva a tak na konec rozhodl 6.VV v Čáslavi, že pozemky obdělá pivovar Tupadlský, který má výkrmnu vepřů na Štramporku. Posílí tímto krmnou základnu pro vepře.

U JZD pořídili na pout 4 vepře a budou maso prodávat svým členům a některým silám pomocným. Při trvalém nedostatku masa všeho druhu, je to pro družstevníky značná výhoda.

28/5.55. Veřejná schůze.

Veřejná schůze lidu konala se v pátek 27 května za účasti 30 občanů v hostinci v Želinku. Hovořil komunistický tajemník Pleskot z Pardubic o vnitřní i mezinárodní situaci. Podepsání pařížských dohod západními mocnostmi na výzbroj Západního Německa, vyvolalo velkou odezvu u národů východních a byla proto svolána konference mírumilovných národů do Varšavy, kde došlo k dohodě o úzké politické a vojenské spolupráci všech osmi východních států na zabezpečení míru — případně na společnou obranu kteréhokoliv státu, pod vrchním velením sovětského maršála Koněva. Nedávná dohoda všech velmocí o neutralisaci Rakouska je důkazem, že vývoj událostí za světový mír, je na dobrém postupu.

5/VI 55. Práce v polích.

Konečně jsme se dočkali příznivějšího počasí. 3 června se obloha vyjasnila a slunce svítilo při teplém západním větru po celý den. Dnes 5 června pěkné počasí trvá. Začíná senoseč. Práce na lánech pěpných okopávka a jednocení pomalu končí.

12/VI.56.

Krásné počasí trvá. Jarní práce na pěpných lánech skončily jak u JZD, tak i u samostatných zemědělců a začala senoseč. U JZD sklidili vojtěžku již ze 20 ha, kterou svážejí rychlým tempem do stodol.

Stavba silnice. kol brány.

Došlo k dohodě mezi NVV, družstvem a 6.VV v Čáslavi o přeložení silnice. Nová silnice povede se středem parku. Od stodoly se vybourají asi čtyři metry a od protějšího kravína asi 1 metr, aby o této zatáčce se získal větší rozhled. Nová silnice jest již vytýčena a v brzké době bude přikročeno ku stavbě.

Ovoce.

Třešně v sadě obecním začínají červenat. Sad koupil velkosadař Cyrus z Čáslavě v nabídkovém řízení za 8.000 Kčs. Koupil také třešňové sady od JZD v Kašny a na Žacké silnici, (kde říkáme stále ještě v Kaštanech) za 13.000 Kčs.

19/VII 55.

Krásné letní počasí trvá. Zemědělci sváží poslední kupky lučeny a sena do stodol, obilí metá sličně do klasů a pěkné lupeny pokrývají řádky. Jarní zpoždění se v polích dohání.

Práce polní.

V červenci nastalo zhoršení počasí - nastalo chladno a deštivé přeháňky.

17/VII. 55.

Kolem 12 července horká vlna vzduchem přinášela každodenní bouřky se silnými lijáky. Obilí polehlo a třešně hnijí na stromech. U JZD prodávali v čera první panne brambory. Dnes volají rozhlasem mládež na stavění pěpkových mandel.

1/VIII.

Nepříznivé počasí trvá. Je chladno a stálé deštivé přeháňky. Řepka je u JZD již sklizena. Sušili ji ve starém pivovaře v sušárnách na slad, je již odvezena do Hospodářského skladiště v Čáslavi. Začíná se s kosením pšta.

Mezinárodní situace.

Silnou ozvenou mělo u nás mírové jednání předsedů vlád americké, Ruské, Anglické a Francouzské o Ženevě. Dost uspokojivý výsledek porad a jednání uklidnil mysle našeho lidu, jenž touží po míru a pokojném životě. To je pochopitelné uvážíme-li, že třetí světová válka by se přehnala přes naše území a mohla by být také koncem našeho národního života při možném použití atomových a vodíkových zbraní.

19/VIII. 55.

Žně.

Nepříznivé počasí trvalo do 16 srpna. Pokosené obilí začínalo již vzrůstat obilí většinou polehlo a tak kombajny měly ztíženou práci a bylo možno jimi sklízet jen na výše položených polohách. Teď, když se trochu vyčasilo je v polích a u mlátiček živo. Jsou v provozu dvě mlátičky, první kterou obsluhuje Karel Štěpec - ta pracuje pouze pro JZD. Druhou s elektrickým pohonem jede Františka Volenec. Na té mlátí svou polní úrodu soukromníci a členové JZD svojí sklizeň ze záhumének.

21/VIII 55.

Film.

Státní putovní kino - v hostinci u Vančuru předvedlo filmovou veselohru „Slovo dělá ženu" za slušné účasti místního obyvatelstva.

Stavba silnice.

U osbouraného rohu stodoly byl postaven nový štít, pracovali tu místní občané zedník Kozlík Josef a pomocník Lankaš Čeněk. Okresní správa silnic sváží kámen a štěrk na stavbu. Až bude silnice postavena, bude tu zřízena nová autobusová linka do Zbyšova. Dvě linky už tu jsou. Jedna přes Bratčice do Žehuň a druhá přes Bratčice a Přibyslavice do Zbyšova.

Počasí.

Sedlk večeru přihnala se silná bouře a prudký déšť. V té bouři vezl si družstevník fůru pšenice ze své záhumenky. Těžce sklízí se letos úroda. Zdálo se, že to bude jen přeháňka - potom se však zatáhla obloha těžkými mraky a nichž řítí se k zemi proudy vody. Zas bude v polích několik dní po práci.

Čas se trochu vyčasilo. U JZD vážejí poslední obilné mandele, směsky a oves. Ze sklizni byly letos nesmírné potíže a bylo často nutno svážet a mlátit za vlhkého počasí. V Šepadlech se sušilo v hale u St. traktorové stanice, 6 krcení hospodářské družstvo suší vlhké obilí na letišti u Chotusic. -- Výmí se obilné lány deštěm i nocí kvapně podmítají, na pozemky určené k osevu pěpky se vozí hnůj a připravuje se urychleně setba, neboť pěpka měla býti již dávno zaseta.

10/IX.55. Dokončení prací polních.

Letní ovoce pinglové jest již očesáno, brzy začne sezona švestková - těch je na stromech dost, avšak jablek a hrušek urodilo se letos jen málo.

16/IX.55. Zábava.

Rackové" estradní soubor pražských umělců předvedl u nás veselé večerní pásmo „S námi se usmívejte," v hostinci u Želinků."

Satira a smích o prose a ve verších
ve slově i svižných notách
ve veselých anekdotách.

Chvilka hudby na kytary,
pobaví se mladý - starý,
na duchu se osvěží
vesel domu poběží.

Tento program čeká vás
na shledanou - přijďte včas.

Pásmo bylo opravdu veselé a plné časových vtipů a anekdot hladně a čistými hlasy přednesených. Zpívali také árie z Prodané nevěsty, z Dalibora a sklízeli bouře pochvaly. Připravili tupadlským příjemný večer.

18/IX.55. Posvícení. Pošmurné a chladné počasí nedodalo veselé nálady. Jen před zámkem, kde krouží několik kolotočů a umístěno několik střelnic je živo a hemží se tu trochu dětí velkých i menších v průvodu rodičů. Odpoledne je fottballový zápas na hřišti u potoka a večer taneční zábava v hostinci p. Tančury. Zítra v pondělí je taneční zábava u Želinků.

U JZD domlátili včera poslední zbytky ječmene a u Dubého mlýna leží ještě trochu kupek ovsa na poli.

21/IX.55. Veřejná schůze lidu konala se v hostinci u Želinků za přítomnosti asi 45 občanů. Zástupce ČSV v Čáslavi Padouk uvedl úvodem, že jsme zahájili druhou pětiletku za účelem zvýšení rostlinné i živočišné výroby, jako další etapu v socialisaci naší vesnice. Čím více budem vyrábět, tím spokojenější bude naše občanstvo, což má nejen velký význam ve vnitřní politice našeho státu, ale i v celém mezinárodním životě. Zvýšení zemědělské

Veřejná schůze
Do druhé pětiletky.

výroby docílíme jedině hospodařením na velkých celcích za pomoci mechanisace a techniky. Proto je nutno zakládat a podporovat jednotná zemědělská družstva a jich rozvoji věnovat náležitou péči a podpory. – (Podrobná zpráva o průběhu schůze je obsažena v protokolu o schůzích MNV.)

28/8.55. Práce podzimní.

Počasí bylo poslední dobou příznivé, sklizeň brambor a řepy utěšeně pokračuje. U JZD mají brambory již uskladněny a řípa se sklízí z posledního bánu. Potíže jsou s odvozem řepy do cukrovaru pro nedostatek dopravních prostředků, ale i ty budou zdolány a pak nastanou poslední podzimní práce s osevem pšenice na sklizených řepných bánech.

Dnes je památný den osvobození národa ze jha fašistické tyranyje. Je však prohlášen za den pracovní. Památný den 28 října byl přeložen na 29 říjen, to je na sobotu, aby nebyl rušen chod práce v továrnách.

19/XI 55.

Už i všechna cukrovka je odvezena do továrny. Řípa se vydařila a dala na 400 q hektarového výnosu. U našeho JZD předaly asi 4.000 q řípy nad stanovený plán.

Přednáška zdravotní.

Úřad národního zdraví obeslal u nás zdravotní přednášku o nebezpečí chřipkové epidemie a mnohdy těžkých následcích přechození této choroby. Přednáška byla v Želinku za účasti 35 občanů. Přednášel lékař z časlavské nemocnice.

Přednáška o SSSR.

20 listopadu odbývala se přednáška v hostinci u Želinku o vnitřních poměrech v SSSR. Přednášel tajemník KSČ z Časlavě, který se zúčastnil letošního zájezdu do SSSR. Hovořil o pohodlném cestování v rychlících, o krásce Moskvy, jejích katedrálech a nádherném „Metru“ (podzemní dráha) Universita v Moskvě je tak vybavena, že představuje menší evropejské město. Hlavní ulicemi třídy jsou 60 – 70 m široké a je na nich tak živý provoz, že auta jezdí až v šestistupech. – Pak vykládal o sovětských kolchozech v oblastech Moskevské a Kubaňské. Kubaň je neobyčejně úrodné území, neboť je tu zemně černá jako uhel často do hloubky 5 – 7 m. metrů. Kolchozy jsou technicky dobře vybaveny a potahy koňské slouží pouze družstevníkům při obdělávání záhumenek. Byli všem návštěvou ve vzorných kolchozech – v odlehlých kolchozech tak skvělé poměry nejsou.

27/XI 55 Stavební ruch.

Po dvoudenním mrazu vane prudký severozápadní vítr a nese sněhové přeháňky. Práce na úpravě silnice kolbrány vážně a nehude letos skončena. Také stavba rodinných domků J.S.S. v zahradě obecní se zpozdila jak pro špatné počasí tak pro nedostatek stavebního materiálu.

Také nálada lidu je chmurná - bylo vyhlášeno snížení mezd, ač ceny životních potřeb sníženy nebyly a cena mléka byla o 30 haléřů na 1 l. zvýšena. 1 l. mléka stojí 2·20 Kčs.

6/XII. 55. Dětská slavnost.

Rada žen uspořádala 5 prosince dětskou slavnost v hostinci u Vančury. Místo Mikuláše děda mráz přejel přes náves v ověnčeném kočáře. Pak došlo k radostné mu pro děti rozdělování podárků. Večer byl zakončen tanečním vínkem pro dospělé.

Připomínky letopis. komise.

13 listopadu skončila fottballová sezona a naše mužstvo stalo se přeborníkem našeho okresu a tím si zajistilo postup do krajské soutěže. Je to pěkný úspěch po několikaleté činnosti.

V srpnu se vyskytla u nás králičí nemoc u polních i domácích králíků, ~~zvaná~~, zvaná „miscomatoza", která způsobila mnoho škod. Nyní již nemoc zanikla.

Rada místního národního výboru okres Čáslav * Tupadly *

Zajíc

Rok 1956.

Svátky vánoční prodělky zase při velmi nepříznivém počasí. Při studeném severozápadním větru střídaly se stále deštivé a sněhové přeháňky a jen chvílemi prodraly se sluneční paprsky se dýmí mraky a usmálo se na nás sluníčko. - Konec roku oslavili naši divadelní ochotníci sylvestrovským večírkem v sále u „Zelinků". Bylo to trocha kupletů a tanec při hudbě p. Vání. Veselá nálada trvala až do rána. A Nový rok stal se u nás nástupem do zemědělské pětiletky. Podle směrnic vládou daných, má býti během druhé pětiletky celý náš venkov združstevněn. Tato otázka projednávala u nás dne 11 ledna ve veřejné schůzi u Zelinků. Hovořila s. Šolcrová prof. Vysoké zemědělské školy v Čáslavi. Poukázala na výhody družstevního hospodaření, kde na velkých scelených lánech nechá se při dnešní technice účelněji hospodařit a získávají se větší výnosy. Jako vzor postavila hospodaření v sovětských kolchozech a sovchozech.

12/I. 1956. Nástup do V. roku.

Dokazovala, že hlavně v živočišné výrobě hospodaření u nás hodně vázne.

Debata o věcech hospodářských.

V živé debatě, která se pak rozvinula dokazovali naší zemědělci, že u nás jsou pro živočišnou výrobu poměry velmi stísněné. V plánovaném polním osevu zbývá velmi málo plochy na pícniny a poněvadž ani jadrné krmivo není – je u nás trvalý nedostatek krmiva. Nemáme u nás pastviny a mnohde ani dost místa na výběhy – dobytek má nedostatek vzduchu a slunce a proto krní a nedává takový užitek, jaký dávají chovy na pastvinách. Schůze byla jen slabě navštívena, naší členové JZD nejeví téměř žádný zájem o veřejný a hospodářský život v obci.

16. I. 56. Zábavy.

V sobotu 14. 1. byl hasičský ples při slušné návštěvě místních občanů. Hudba kapelníka Čudy ze Žlebu udržovala dobrou náladu a zábavu národními písněmi a starými Kmochovými válčíky vzhledem ku starším občanům. Jinak probíhá letošní zima při slabých mrazech, větrných, dětivých a sněhových přeháňkách dost všedně.

29. 1. 56. Odměny v JZD.

Včera, 28 ledna vyplácelo představenstvo JZD družstevníkům doplatky na jednotky za minulý rok ve slavnostní schůzi v hostinci u Vančurů. Byla radostná nálada, neboť hodnota pracovní jednotky, jež byla plánována 16 Kčs byla úsilovnou práci zvědmuta na 20 Kčs. Tohoto radostného výsledku bylo docíleno také volným prodejem výrobků, zbylých ve skladech po splnění předepsaných státních dodávek a to jak v rostlinné tak i živočišné výrobě. Největšího úspěchu dosáhli ošetrovatelé krav a sice: Musil Josef dobíral 10.926 Kčs, a Vrdský Jaroslav dobíral 9.425 Kčs. – Dva členové rodiny pracující v JZD dobírali: rodina Josefa Hajka 15.400 Kčs, Karlíka Ludvíka 18.620 Kčs a Havla Bedřicha 18.600 Kčs – koňaři dobírali všichni po 9.000 Kčs. Poměrně nízce byly odměněny ženy, pracující ve výrobě rostlinné. Skupinářka Bělohorcová dobírala 3041 Kčs, Sochorová 2.130 Kčs, Novotná 2.500 Kčs a Vlčková 3.180 Kčs. Celkově jsou to pro členy JZD výsledky dost dobré.

4/II. 56. Počasí.

Od 28 ledna mrzne a teploměr ukazoval 12 až 15° pod nulou a mráz se stupňuje. Náš pivovar začal s ledováním na náveském rybníku a odvoz ledu obstarává S.T.S. svými traktory. Dnes 4 února silně sněží při ostrém severozápadním větru. Večer je ples Honební společnosti v hostinci u Vančuru.

15/2. 56 Kultura.

Kulturní odbor rady ČNV v Čáslavi vede ve smyslu směrnic vlády silný nápor na získání velkých obcí členářských při všech místních knihovnách.

Měsíc březen byl určen za měsíc knihy pod heslem „Milujeme knihu - pramen vědění a krásy." Propagován je hlavně náš Stanislav Neumann a pak ruský revolucionář Maxim Gorkij. Z těchto dvou Marxe Leninových spisovatelů má se při
Kultura. propagaci knih vycházeti. Budou uspořádány čtenářské besídky s dětmi i s dospělými. Co se u nás již od loňského roku provádí hlavně se školní mládeží. Věk četby Marxe Leninské literatury se ujímá jak u nás tak i jinde jen slabě. Starým spisovatelům Jiráskovi, Němcové, Baarovi, Vrbovi, Mrštíkovi, K. Světlé a t. d. dává se mezi čtenáři přednost a je vyhledáván zvláště Jirásek.

Silné mrazy trvají. Teploměr ukazuje 28° pod nulou na Dolích u potoka
Počasí. 32°. Napadala slabá vrstva sněhu.

14 února uspořádal Svaz československého přátelství přednášku o poměrech v Sovětském Rusku. Mluvil p. Kadeřábek z Horek, který byl minulý rok v Rusku na návštěvě. Slabý ječmík mluvil o podstatě jen to, o čem k nám mluvil loni 20 listopadu tajemník ZNV z Čáslavě.

Spotřební družstvo „Jednota" promítalo v sále u Vančuru film „Zázraky
16/II. 56. u mlýna." Pěkný český film byl jen slabě navštíven.
Film. 25 února byl v sále u Vančuru maškarní ples s názvem „Karneval." Sál byl téměř přeplněn návštěvníky v občanském oděvu i různými maskami.
Zábavy. Bylo vidět pštrosy, žabáky, šašky, různé květy střídající se během při veselé náladě. Nám se zábava líbila, než nebylo tentokrát žádných vzrušujících scen z opilosti.

Suchá zima trvá. Teploměr ukazuje stále kolem 25° celsia pod nulou.
ale za dne počíná již prozařovat sluníčko a půda, jehož je v polích asi na 35 cm
výšky pomalu taje.
Dostavila se náhlá obleva při teplé severní větru, naším územím probíhající.
3/III. 56. Sníh zmizel v poli ve třech dnech. Na řekách a potocích jsou velké zástavy ledu.
Počasí. Louka a křoviště jsou zatopeny. Výjezdové technické části zástavy ledu na řekách rozrušují.

Veřejná schůze plen. MNV. 3/III. 1956 – Odbývala se včera v hostinci u Zelinků. Předsedové různých odborů skládali účty ze své činnosti. Podrobný výpis o průběhu schůze je vypsán v protokole o schůzích MNV. Protokol bude uložen v archivu MNV., aby průběh všech schůzí, jednajících o hospodářských věcech naší obce, byl pro příští pokolení zachován.

Rada žen vzpomenula dnes Mezinárodního dne žen slavnosti, pořádanou ve vyzdobeném sále u Zelinků. Slavnost zahájil předseda MNV Zajíc Jan a předsedkyně rady žen M. Musilová krátkým projevem. Na pěkně upraveném jevišti přednášely pak děti básničky o své lásce k matičkám a starší dorost zahrál žertovnou jednoaktovku ze života v zemědělském družstvu.

4/3 1956. Mezinárodní den žen.

Zástupce CNV v Čáslavi Dr. Boukalová projevila radost z krásného průběhu slavnosti a poukázala na veliký význam Světové rady žen v mezinárodním boji za světový mír a za šťastný život všeho lidstva. Prohlásila, že už i na Dalném východě svítá a také národy Indie, Asie a Afriky a bojují za svoje osvobození. Míru-milovná politika všech národů Východu jest nám zárukou, že síly míru zvítězí na konec nad temnými silami západních zbrojařů a světovládných osnovatelů války. Slavnost měla radostný průběh za účasti asi 200 občanů a dětí.

Osvětová beseda uspořádala dne 21 března přednášku na thema: „Co nám přinesl XX sjezd komunistické strany v SSSR". Přednášel ředitel domu osvěty z Čáslavě Brhlík a řekl, že XX sjezd má veliký význam pro celý pokrokový svět. Byl prodchnut duchem Lenina a byla odsouzena politika osobního kultu, které propadl i Stalin. Sjezd ukázal, že národy různých politických systému mohou žít v míru vedle sebe. V celém světě i v zemích kapitalistických vyvstávají dnes síly, které mohou zabránit nové válce. To se projevuje hlavně ve Francii. Ovšem pokud je na Západě u moci imperialismus, je tu stále nebezpečí války a proto dělnická třída celého světa musí stále bdít a stát v pohotovosti. Bylo mluveno o tom jaké jsou cesty přechodu od kapitalismu k socialismu. Na to nemůže býti vzor. Každý národ vyřeší tuto otázku podle svých poměrů. Nezbytnost však je, uchopit ve státní moci buď cestou parlamentní, nebo cestou revoluce. My se probojovali k socialismu svou vlastní českou cestou bez násilí a krveprolití – cestou lidové demokracie. Podařilo se to proto, že se živlům revolučním podařilo podchytiti na venkově malorolníky a všechny živly, které bojovaly proti fašismu. Naše republika má velké možnosti v soutěžení. Budem zajišťovat rozmach zemědělské výroby – druhá pětiletka má přeměnit výrobu zemědělskou na venkově ve výrobu socialistickou.

22/II. 56. Veřejná schůze.

2/4. 1956. Svátky velikonoční.

Svátky velikonoční. Je pondělí pomlázka. Počasí chladné pošmurné. Po návsi běhá trochu malých kluků a číhají na děvčátka, aby jim za veselého křiku pomlázkou našvihali. I tu stará tradice veselé nálady pomlázkové mizí. Co tu bývalo za našich mladých let šumu a hluku – sekání krejcary do malovaných vajec, nebo pomerančů, hraní s krejcary na čáru, zpěvy dětí od domu k domu a různé hry, jak je líčí Jirásek ve své kronice „U nás" z Hronova, nebo Baar ve svém krásném románě „Paní komisarka" z Chodska – to vše je nenávratně pryč.

Teď je v modě hokej a kopaná – i lidové veselice a tance jsou jiné moderní – to jest zanesené k nám z cizích krajů a zemí – dnes už mládež ani neví co je to beseda, svornostenka nebo národní čtverylka. Jen tak někdy při národní slavnosti ukáže se na dvou kolech jak kdysi bývalo a jak se dovedl národ bavit a radovat.

18/4 56. Dulnové nepříznivé počasí trvá. Dnes od časného rána hustě sněžilo a k polednímu začalo pršet. Tím se práce v polích hodně zdržela.

Počasí. 22/4.56. Konečně rozhořel se nad naším krajem krásný jarní den. Obloha se již včera před večerem náhle vyjasnila, hvězdy v nočním nebi jen se třepetaly, sluníčko se časně z rána vesele přehouplo přes Železné hory do naší čáslavské kotliny, aby budilo vše v přírodě k novému životu.

30/4 56. Divadlo. V rámci oslav májových sehráli naši divadelní ochotníci v neděli dne 29 dubna veselohru od A. Fredra „Dámy a husaři. Je to rozkošná veselá komedie v 3 dějstvích z konce 19 století. Důstojníci husarského pluku podlehli v domě svého velitele majora, toho času na dovolené, v zamilovaných pletkách úplně ženským nástrahám a chytrosti. Vedoucí mužskou úlohu (majora na dovolené) sehrál dobře Mirek Zelinka. Vyznamenaly se naše ženy Abrhamová Karla, Myšičková Zdeňa, Štajnerová Emilie (Drahuše) a Kavánková Anna. Vžily se tak do svých úloh a hrály tak přirozeně a humorně, že po každém vystoupení sklízely hodně zaslouženého potlesku.

1/5. 56. 1 Máj. Dnes je svátek pracujících, svátek radosti a krásy – 1 máj. Příroda se však zachovala letos k 1 máji macešsky. Krásné počasí, trvající od 22 dubna se zase zachmuřilo, na dnešek pršelo po celou noc a teď po ránu stále ještě drobně poprchává. Hasiči vztýčili jako každoročně u pomníku padlých státní a revoluční vlajky, které vlají i na čelných náveských budovách. Od průvodu shudbou bylo zase letos upuštěno a manifestanty v počtu asi 60 osob odvezli na hlavní seřadiště do Čáslavě 3 nákladní auta. Po návsi projížděl alegorický vůz S T S znázorňující pokrok jak v počtu traktorů, tak i v množství zorané a obdělané půdy.

6/5. 1956. Sklízeň špenátu. Deštivé přeháňky trvaly do 5 května – teplota klesla místy pod 0. Teprve včera 5 května se trochu vyčasilo a dnes se na nás zase od rána směje sluníčko. U našeho JZD zabívají se také zahradnictvím v zámecké zahradě. Dnes trhají špenát, nasetý u Dubíko mlýna – je určen na dodávku.

Včera 25 května odbývala se veřejná schůze plena MNV v hostinci u Zelinků.

26/5. 56. Schůze. Předsedové různých komisí - finanční, zemědělské a kulturní podali zprávy o své činnosti a předseda MNV Zajíc přednesl přehled hospodářství MNV. Průběh schůze je zanesen v protokole o schůzích MNV ze dne 25 května 1956.

Nástup do práce na řepných lánech. Na polích nastala práce s ošetřováním řípy cukrovky. Pracovních sil je dost a ženy zabraly dílce na všech lánech řepou osetých.

V rámci oslav „Mezinárodního dne dětí" vyhlásila rada žen v Tupadlech „Dětský karneval" na neděli dne 3 června. Byl to radostný den naší mládeže. Ustrojeny za různé květy, brouky a motýly seřadily se u zámku před MNV a za doprovodu kapely p. Váni pochodovaly kol náveského rybníku na konec obce, kde pak nastoupily ku zpětnému pochodu přes náves na louku, kde při hudbě prováděly různé hry, národní tance, závody a jiné atrakce. Uprostřed hřiště byla vztýčena vysoká máje, ověnčena nahoře čokoládovými balíčky. To byly závody pro kluky. Který vyšplhal se až nahoru, utrhl si balíček čokolády a pak se pustil radostně dolu. V rohu hřiště závody střelecké. Hry a závody řídil předseda OB Josef Augustin, národní tance pí Kubešová, žena vrch. strážmistra. Počasí bylo krásné a hřiště jen hýřilo barvami krásných květů. Za MNV v Čáslavi byla přítomna Dr. Boukalová, která vyslovila všem pochvalné uznání. Přítomno bylo přes 400 místních občanů. Poležští občané se velmi slabě našich podniků a divadel účastní, ačkoliv při svých zábavách hodně spoléhají na návštěvníky z Tupadel a nikdy se nezklamou ve svém očekávání.

10/6. 56 Počasí. Od čtvrtka prší. Dnes v neděli 6 června je chladno, po nebi honí se šedé mraky, přinášející časté deštové přeháňky. Deště prospěly valně polní úrodě řípě a bramborám. Při jarních mrazech pomrzlo mnoho stromů, hlavně ořechů. Mrazy jarní měly vliv i na vývoj květeny. Bude letos málo ovoce.

22/7 56. Úprava návse. Rada žen je nejaktivnějším orgánem národní fronty. Po zdařilém dětském karnevalu upoutal je vzhled obce, a postřehly dobře, kde mohou svou prací vzhled obce pozvednouti. Upravily záhony u pomníku padlých, zryly a obsely travou, kola uprostřed osázely maceškami a po krajích nasázely růže různých barev. Teď prostranství kol pomníku jen hýří souladnými barvami různých květin.

Úprava zámku. Na MNV doručen byl rozpočet Stavebních podniků v Čáslavi na úpravu zámku. Výměna oken 67.000 Kčs, střecha, žlaby, komíny 41.000, celkem 108.000 Kčs

Odhad nákladů na příští práce: Vnější omýtka zámku 200.000 Kčs

Elektrické vedení vodovod 310.000 "

O úpravě brány se Stavební podniky nezmiňují. Milý čtenáři. Všimni si popisu naší brány v této knize, sepsaný koncem roku 1953, abys pochopil, že je to památka dost vzácná a proč o její záchranu já tolik usiluju.

Naše brána. Již v roce 1947 obrátil jsem se na Ministerstvo školství a osvěty se žádostí o její úpravu. Byl tam sekčním šéfem můj osobní přítel čáslavský rodák Dr. Pošva spisovatel a básník, opěvující romántické koutky a památky Železných hor. Odepsal mi, že Státní památkový úřad nepředložil dosud subvenční návrh patrně proto, že si je vědom, že dosavádními návrhy je výše úvěru ministerstva osvěty dvojnásobně překročena. Na konec dopisu uvedl, abych mu věc připomenul na jaře r. 1948. V únoru 1948 došlo ke státnímu převratu a Dr. Pošva byl svého úřadu v ministerstvu zbaven. A od té doby stále marně po úpravě brány voláme. A při tom musíme zápasit i s mnoha místními občany, nemajícími smysl pro estetický vzhled obce a vzácné památky a navrhuji krompáč a zbourání...

26/7.56. Vývoj v polích. Práce řepné v polích skončily a dělají se přípravy na žně. Obilí dobře odkvetlo a zrno nalilo, je naděje dobré úrody. Ale ovoce bude letos málo. Obecní třešňovka nebyla ani propachtována a také tvrdého ovoce bude málo.

12/8.56. Práce žňové. Při nepříznivém počasí a za stálých deštových přeháněk probíhají letos žně. U JZD mají sklizený ječmen – klidil se kombajnem, má dobře nalité zrno a hodně sypal. Pšenice je všechna posečena a postavena do mandel. Úplně sklizena je asi z 10 ha...

Další výhledy. Naší obec navštívili 2 inžinýři z ministerstva zemědělství, doprovázeni dvěma zástupci KNV v Pardubicích. Tajemníku naší obce Havlovi sdělili, že naše obec je jednou ze čtyř obcí, vyhlédnutých ministerstvem zemědělství na výstavbu obce vzorné. Ubytovali se v domě p. Jana Loudy, dělali prohlídku našeho katastrálního území a průzkum orné půdy. Prohlásili, že jsou tu u nás všechny podmínky pro vybudování vzorné zemědělské obce.

2/IX.56. Dnes je neděle – krásný podzimní den. Žně jsou skončeny. U JZD domlátili poslední zbytky obilí v uplynulém týdnu. Mlátilo na 2 mlátičkách. U stodoly před zámkem na tak zvaném automatu u nás letos ponejprv. Automat si sám snopy podává, obilí vymlátí, slámu pořeže a rourou vytlačí na půdu stodoly. Průměrný výnos pšenice je 30 q po 1 ha. Řípa je letos slabá – chrást předčasně sežloutl i na tak úrodném pozemku jako je Černý remis. Stále proměnlivé chladné počasí růst řípy poškodilo. Jablek a hrušek je málo, švestek a jiné ringloviny také málo. Je to následek nepříznivého počasí po jaru.

Je krásný podzimní den. Po studených a deštivých měsících nastoupil

30/9 56. krásný podzim. Zemědělci sklidili brambory, jichž se letos neobyčejně mnoho urodilo a

Podzimní práce v polích. dělají přípravy na oklízeň pěpy a podzimní oset pšenice. Také ovoce je již se stromů sečásno. Bylo letos málo hrušek a skoro žádné peckoviny, jen úroda jablek byla dost hojná.

Posvícení slavili jsme letos 16 září ještě za chladného a deštivého počasí. Kolotoče a houpačky mají nyní své stanoviště před zámkem – tam bylo trochu dětí a mládeže, ale náves zela prázdnotou a měla smutný vzhled. Taneční zábava byla po oba dva dny v dolejší hospodě, neboť v sále u Zelinků provádí se veliká přestavba jeviště. ČSV v Čáslavi poskytl na tuto úpravu zatím obnosem 30.000 Kčs.

30.9.56. Večer byli u odvodu naši mladí chlapci. Byli tři a všichni byli odvedeni.

Otrokovy. Vrátili se z Čáslavě doprovázeni hudbou a četným obecenstvem. U pomníku položili věnec a večer měli taneční zábavu v dolejší hospodě.

Stavby rodinných domků. V nové stavební kolonii byla dokončena stavba 2 rodinných domků Milačka Alvise a Piskače Františka – jsou to pěkné vilky, opatřené vším moderním zařízením. Výnější předseda MNV Zajíc Jan dělá přípravy a svází také materiál na stavbu rodinného domku v téže kolonii.

Na obecní zahradě při silnici, vedoucí ke Schořově byla také dokončena výstavba 4 rodinných dvojdomků. Dvojdomky jsou rozděleny vkusným dřátěným plotem, tak že má každý obyvatel samostatné bydlení. Domky náleží STS v Tupadlech a jsou obydleny dělníky STS.

Krásná slunečná pohoda trvala až do 25 října. Bylo radostno v

4.11.1956. polích při oklízení pěpy – práce šla rychle vpřed a pěpa se sklidila bez bri-

Polní práce. gádnické výpomoci. 26 října nastaly podzimní chladné přeháňky. 1 listopadu se obloha vyjasnila a do rána klesla teplota pod bod mrazu, 3 listopadu ukazoval teploměr 6 až 8° pod nulou.

15 listopadu hlásil předseda JZD rozhlasem že oklízeň pěpy je skončena a žádal občany, aby vypomohli ještě při oklízení kukuřice. Mrazy až 12 stupňové trvají a je třeba ještě zasít pšenici na lánech po oklízení pěpy.

31/XII.56. Těsně před vánočními svátky napadla slabá vrstva sněhu, jež se při

Svátky vánoční. 5stupňovém mrazu udržela čímž se odvěká krásná poesie svátků vánočních hodně povznesla. Také státní rozhlas přičinil se o pozvednutí nálady křesťanského světa vysíláním starých vánočních písní a koled – ani štědrovečerní píseň „Narodil se Kristus pán" nescházela. Věž i tu staré zvyky upadají. Vechází sice snad v žádné rodině tradiční stromek vánoční s dárky, ale o koledě nebíhají již malí koledníčkové od domu k domu a veselé vánoční koledy nehalasí po

celé vsi – jen na rybníku prostřed návse proháněji se kluci na bruslích a hraji hokej. Slabé mrazy trvají a ostrý studený vítr žene nás do vytopených světnic.

Vývoj našeho zemědělského družstva.

Toho času hospodaří na výměře 259 ha zemědělské půdy, z toho je 238 ha půdy orné. Celkový počet členů koncem r. 1956 je 66, z toho činných 54, ostatní jsou důchodci, vypomáhající v družstvu na pracích špičkových ve žní a na podzim. Združeno je celkem 31 zemědělských závodů. V roce 1956 bylo vyplaceno na mzdě za 30.356 pracovních jednotek, plán byl však na 29.000 jednotek. Byl tedy plán o 1365 pracovních jednotek překročen, což jest úkaz nezdravý.

Rostlinná výroba v r. 1956. Zaseto pšenice 46 ha – výnos 1 hektaru 26·10 q, žita 10·70 ha – výnos po ha 28·50 q, ječmena 40·36 ha výnos 26·15 q, ovsa 11 ha – výnos 33 q, cukrovky 45 ha – výnos 247·60 q, řepky 7 ha – výnos 11·97 q, brambor 15 ha, výnos 179 q, seno 15 ha – výnos po ha 70 q. Mimo toho bylo pěstováno na menších výměrách: krmná řepa, kukuřice, mák, kmín. V zámecké zahradě je zelinářství a zeleninu pěstuje IZD i na parcelách u rybníka „Topička".

Dodávky byly splněny v živočišné i rostlinné výrobě na 100%. Plnění dodávek na státní nákup (to jest volný prodej) nebylo podle celoročního výrobního plánu dodrženo v těchto druzích: řepka ozimná o 29 q, cukrovka o 1690 q, maso vepřové o 27 q, mléko o 11.000 l.

Ustájených krav je 98 kusů – dojivost roční na 1 krávu 1618 l.

Stav prasnic je 31 kus, slepic 480, koní 21. IZD vlastní 2 nákladní auta a 1 traktor.

Dosažená hodnota pracovní jednotky byla v r. 1956 – 16 Kčs, hodnota pracovní jednotky v naturaliích 4 Kčs.

Pracovní morálka je u družstevníků dobrá. Při velmi nepříznivém počasí byly všechny práce sklizňové dobře zvládnuty. V družstvu jsou mnohé rozbroje, vyplývající z nepochopení družného kolektivního života, než vedoucí činitelé doufají, že výchovou i tu dojde k nápravě.

Obilí se uskladňuje ve špícharě v 1 a 2 patře. Skladník Závurka Václav si sám zařídil mechanické šrotování produktů i mechanickou dopravu obilí do pater, tak že stačí na skladnické práce sám.

Pivovar v Tupadlech.

Záznam z archivu opatřil Horák Josef, mistr výroby.

Pivovar byl postaven v letech 1930 – 1931. Strojní zařízení varny dodala fa Novák a Jahn v Praze. Práci stavební provedl ing. Kruml z gole. Jeníkova. Na správě pivovaru podílelo se tehdy několik význačných činitelů někdejšího panství Auerspergského. Sládkem byl Šourek Josef, který převzal sládkovství po svém otci. Oba Šourkové mají značné záslužby o zdárný rozvoj pivovaru. Výstav piva pohyboval se tehdy až do první světové války kolem 7.000 hl ročně. Během druhé světové války se výstav snížil, ale po převzetí pivovaru národní správou v r. 1948 se počal výstav opět zvyšovat. Sládkem byl tehdy Klimeš. Později byl pivovar znárodněn – sládkem byl ustanoven Černý Ignác, rusky legionář, který pracoval v pivovarnictví dlouhá léta v Číně a účetním stal se Škarka Jan. V roce 1956 byl ustanoven mistrem výroby a vaření piva Horák Josef. V závodě je zaměstnáno celkem 20 dělníků obojího pohlaví. V tom jsou 2 bednáři a 2 učedníci sladovnictví. Ostatní pracují ve výrobě. Mzdy dělnické jsou sladěny s plněním plánu a růstem produktivity práce v závodě. V závodě jsou složky „Rok" a „K 56."
V roce 1956 počal převyšovat výstav 10° piva světlého. Vaří se i 7° tmí. Značně se zvýšil výstav láhví, který dosáhl koncem r. 1956 – 60% výstavu. Celkový výstav piva je 17.000 hl ročně. Várka je na 140 hl teplé mladiny. Pivovar má dostatek vody ze tří vrtů. Pro manipulaci sklepního hospodářství používá se vody studniční. Varna má 2 kotlové složení. Strojní zařízení nebylo od počátku valné. Teprve v poslední době začíná se namáhavá ruční práce odstraňovat zaváděním moderního strojního zařízení. Práce strojnické obstarává dlouholetý zaměstnanec pivovaru Kopřinek Jan.

Rok 1957.

Je klidné počasí s mírnými mrazy, při nichž teploměr klesl

20/I. 1957. Divadlo. nejníže na 7 až 8 stupňů Celsia. Naši ochotníci a ostatní milci divadla dokončili před vánočními svátky stavbu nového jeviště, jež je velmi moderně vybaveno. Bude ozařováno 23 různobarevnými světly podle průběhu jevištních obrazů a sál bude ozařován 4 světly také dle dle potřeby obrazů jevištních. Bude to na okrese mimo města Čáslavě nejlépe vybavený divadelní stánek. Na výstavbu padlo mnoho brigadnických hodin práce pod vedením nynějšího správce Osvětové besedy Josefa Augustína. – V sobotu 12 ledna odbýval se tu první ples, jehož pořadatelem byl Hasičský sbor, jehož nynějším starostou jest Josef Kozlík a velitelem Alois Miláček. Ples se vydařil – 80 párů tančících hostí bavilo se až do 5 hodin do rána.

3/II. 1957. Přednáška. Nastalo nestálé a deštivé počasí a značně se oteplilo, teplota stoupla až na 14° Celsia. Ve veřejném životě neděje se teď nic významného. 28 ledna uspořádal Dům osvěty v Čáslavi u nás zemědělskou přednášku na thema: „Agrotechnika hlavních zemědělských plodin". Přednášel inž. Polesný, profesor Vyšší hospodářské školy v Čáslavi. Zajímavá přednáška nenalezla dost pochopení u našeho zemědělského lidu – bylo přítomno jen 10 posluchačů.

Divadlo. Vesnické divadlo z Prahy, sehrálo u nás na novém jevišti v sále u Zelinku dne 4 února divadelní dramatickou hru od Gerharda Hauptmana „Bobří kožich. Je to hra výchovná a má ukázat, jak starý prušácký režim byl duševně omezený svět, a jak bylo možno rafinovanou chytrostí ho klamat. Sál byl návštěvníky z města i okolí přeplněn – ale hra neměla úspěch a bylo oboustranné sklamání jak u publika, tak i u herců. Děj se nelíbyl i okresní kulturní inspektor byl sklamán.

10/II 1957. Maškarní ples. Sportovní klub pořádal včera dne 2/II.57. maškarní ples v pěkně vyzdobeném sále Jaroslava Vančury. Sál byl vyzdoben v duchu sportovním, hlavně komickými obrazy ze sportovního života. Havelkova kapela hrála pěkně taneční hudbu dřezovou i pěkné národní směsi a velice se líbila. Ples se vydařil i po stránce finanční. Zúčastnilo se mnoho slušných masek a veselá zábava plynula až do ranních hodin bez výtržnosti.

Proměnlivé většinou deštivé počasí trvalo do 18 února. Na to druhý den se obloha náhle vyjasnila a po 2 dny se usmívalo na nás slunce z jasnomodré oblohy – ale již v noci na 21 únor se obloha zastřela šedými mraky a do rána napadala zase silná vrstva sněhu. Ten během dne roztál a tak máme zase plno bláta a kaluží.

24/II. 1957. Počasí.

Sportovní klub zakončil masopustní dobu maškarním průvodem po vsi. Chodili od 10 hodin ráno od domu k domu, pestra směsice maškar s běhounem (laufrem) v čele, proháněli děvčata i kluky a bylo po celý den na návsi živo a veselo. Večer byl tanec v hostinci u Vančury při hudbě kapelníka Váni.

Maškarní průvod.

Výbor žen uspořádal 10 března oslavu „Mezinárodního dne žen" v hostinci u „Zelinků". Slavnost zahájila předsedkyně Marie Musilová, na češ předseda M.N.V. Zajíc Jan přednesl slavnostní projev o významu „Mezinárodního dne žen. Pak byly nejstarší ženy z Tupadel a sice Hanousková Marie, Růžičková Marie, Tomíšková Kateřina a Novotná Marie poctěny květinovými dary. Také Miláčková Anežka členka IZD obdržela květinový dar za vzorné plnění svých povinností v družstvu. V přestávkách účinkoval hudební kroužek místní letecké posádky, který tak předvedl humoresku z vojenského života v pásmu pohraničním. Děti přednesly řadu básniček, vztahujících se k oslavě dne matek. Pěvecký kroužek odboru žen zazpíval několik pěkných písní a zaměstnankyně našeho konsumu hezké kvarteto. Průběh slavnosti zhodnotila na konec naše zástupkyně v Krajském národním výboru p. Vostrá a připomněla, že na konferenci žen v Čáslavi přítomné zástupkyně Maďarska a Itálie zdůrazňovaly, jak je nutné při výchově dětí, hledět si nejen výchovy školské, ale hlavně snažit se vniknout do duše mládeže, poznat její sklony a vést ji k mravnosti a lásce k vlasti, aby to nedopadlo u nás jako v Maďarsku, kde při fašistickém puči došlo k těžkým bojům bratrovražedným. Této pěkné slavnosti zúčastnilo se na 400 občanů a dětí.

12/III. 57. Slavnost žen.

14/III. 57. Příprava na jarní práce v polích.

V březnu se hezky vyčasilo. Při jasných měsíčních nocí, klesá sice teploměr pod bod mrazu, za dne však svítí slunko po celý den a teplota stoupá až na 15° Celsia. Zemědělci dělají přípravy na jarní práce v polích, kde vše hýří novým životem. IZD zřídilo za dvorem u kašny výběh pro hovězí dobytek. Byl u nejvyšší čas na toto opatření.

1/4. 57. Divadlo.

Osvětová beseda z Drobovic sehrála v sále u Zelinku divadelní veselohru „Pan radní si neví rady". Hra, plná komických scen, se všeobecně líbila 160 návštěvníkům.

Stojíme před volbami do MNV, které se konají v neděli dne 19 května.

20/IV. 1957.
Volby přednášky.

Z toho důvodu uspořádá Osvětová beseda tedy v měsíci dubnu několik akcí k oživení volebního a politického ruchu. Včera dne 19/IV.57. konala se přednáška v hostinci u Želinků na thema: Mezinárodní situace a postoj Spojených států Severoamerických. Přednášel zástupce okresního sekretariátu ČSČ z Čáslavě s Kapička. Vyložil národnostní složení obyvatel USA a pak promluvil o národním hospodářství severní i jižní Ameriky ovládaném asi 400 velkokapitalistickými podniky. Vyložil rozdíl mezi Amerikou a naší demokracií a přešel k výbojnému nástupu Ameriky na ovládnutí trhu a všech surovin na Středním a Dalném Východě a na obkličování Sovětského svazu atomovými základnami, kterých má kol Sovětského svazu na 400. - Sovětský svaz je v tomto mezinárodním dění jediným velkým ochráncem všech lidových demokracií, proti agresi všech západních mocností. V době voleb musíme si připomenout, že na celé západní hranici sousedíme s nově vyzbrojeným Západním Německem, ovládaným dnes už znovu hitlerovskými generály, toužícími po revanši za prohranou druhou světovou válku - a tu pak poznáme, jak mnoho záleží v dnešní pozvážněné době na jednotě našeho lidu. Přednáška byla velmi slabě navštívena, jen 18 občany. Zájem o státní a veřejné záležitosti u nás upadá a to je všeobecný úkaz nynější doby.

22/4.57.
Úvaha předvolební.

Velikonoční svátky probíhají vesele při pěkném jarním počasí. Rada pěv pořádala včera na Boží hod taneční zábavu v hostinci p Vančuru při slušné návštěvě asi 200 lidí starších i mládežnických. Věřící křesťané měli slavnostní velikonoční bohoslužby v přeplněném chrámu v Potěhách.

Jinak žijem teď v pušném ovzduší voleb do místních, okresních a krajských národních výborů. Volby budou v neděli 19 května. Dnešní volby mají dvojí ráz a průběh, než měly volby za první republiky, případně i po převratu v roce 1945. Tenkráte zápasily politické strany o vládu a o moc o obcích, okresech i ve státě. Každá strana postavila do všech těch sborů svoje kandidáty a bojovala úporně o hlasy voličů a tím i o vliv na vedení státu, neb samospráv v obcích a okresích. Obec byla samostatným samosprávným tělesem, vládnoucím půzným movitým i nemovitým majetkem, jehož výnosem kryla zase

výdaje na úpravu cest, silnic, udržování obecních budov, platy obecních funkcionářů, zřízenců a t.d.

Dnes jest veškerý majetek obecní - lesy, pole, luka sestátněn a zástupci obce t.j. M.N.V je toliko správcem tohoto, dnes státního majetku. Při volbách sejdou se zástupci různých složek národní fronty a ti navrhnou kandidáty do 12 obvodů ze složek národní fronty, tak že je postavena jen jedna kandidátka. Volič může při volbě kandidáta škrtnout a kdyby kandidát neobdržel nadpoloviční většinu hlasů svého obvodu - nebyl by zvolen a byla by vyhlášena nová volba. Ale to je velmi řídký případ, že se tak stane. U nás o Tupadlích se ještě nestalo. Přípravám voleb věnuje se velká péče, aby volba dopadla jednotně a manifestačně.

Putovní kino.

15 dubna promítalo putovní vojenské kino film „Pevnost Bremská" Film ze života sovětského lidu v dobách druhé světové války měl značný úspěch. A hned na to 17 dubna odbývala se v sále u Zelinků vojenská estrada zdejší leteckou posádkou. Hrála dechová hudba a pestrý program večera obstarali divadelní ochotníci Domu osvěty z Čáslavě. Přítomno bylo na 200 občanů.

Soutěž tvořivosti.

V sobotu 20 dubna uspořádala potěžská škola v sále u Zelinků dětskou akadamii. Ráz této slavnosti: „Soutěž tvořivosti mládeže." Byly to recitace a přednášky z děl mladých básníků Volkera, Šrámka a jiných, opěvujících život nově se rodícího socialistického světa. Také tato slavnost měla při přeplněném sále veliký úspěch.

26/4 57. Přednáška.

25 dubna konala se v hostinci zdravotní přednáška o vzniku průběhu a léčení tuberkulosy. Přednášela odborná lékařka Dr. Peňázova z Čáslavě. Byla to letos první přednáška, slušně obecenstvem navštívená. Bylo přítomno 65 osob - hlavně žen.

30/IV. 57. Divadlo.

A 28/IV. 57. sehráli u nás čáslavští ochotníci veselohru „Flaschmann vychovatel." Spisovatel tu ve veselém podání bičuje starý byrokratický režim školní, představovaný zaostalým ředitelem. Pokrokový člen učitelského sboru přináší pak nové moderní methody školské výchovy. Ředitel dopouští se denunciace proti pokrokovému učiteli u Zem. školní rady. Přijede vyšetřovat zemský inspektor čestný a svědomitý - rozpozná nesvědomitost ředitele intrikána, z úřadu ho sesadí a ředitelem jmenuje napadaného pokrokového učitele. Hra měla mnoho humorných i poučných momentu a velmi se líbila návštěvníkům, jichž se sešlo na 250.

Byl včera 1 máj. Hudební kroužek místní letecké posádky vyhrá-
2/5 57. val po vsi od časných hodin ranních budička a hasiči vztýčili u pomníku padlých
Májová revoluční a státní vlajku. Domy na návsi byly vyzdobeny v oknech praporky
oslava. v národních barvách a na průčelích domu vlály státní a národní vlajky.
Bylo chladné a chmurné počasí – přes to sešlo se u pomníku na 200 občanů
a mládeže ve svazáckých krojích. Zemědělské družstvo vypravilo na slavnost
alegorický vůz, představující jarní práce na řepném poli. Po 8 hodině padla mlha
k zemi, sluníčko vyskočilo z mraku a na návsi rozjásal se krásný jarní
den. A pak nasedli manifestanti do nákladních vozů a autobusů, které je od-
vezli na hlavní seřadiště k čáslavské nemocnici.

6/5. 57. V sobotu 4 května pořádala vojenská posádka chotusická u
Zábava. nás v sále u Zelinků večírek hudby, zpěvů a tanců. Večírku se zúčastnilo 250
mladých tupadlských občanů, kteří uznale aplaudovali pěkným výkonům
zábavného kroužku posádky vojenské. Večírek zakončem tanečním vínkem.
7/5. 57. Je teď chladné a pošmurné počasí – 6 května padal hustě sníh a dnes proměn-
livé počasí se sněhovými přeháňkami trvá.

Na oslavu 12 výročí vítězného zakončení druhé světové války
10/5. 57. zapálili vojáci zdejší letecké posádky v podvečer 9. května veliký ohňostroj
Oslava vítěz- na břehu náveského rybníka. Po břehu rozestavení vojáci vypalovali do výše
ství ve 2 světo- rakety, které padajíce, tříštily se v krásné různobarevné hvězdice k radosti
vé válce. hustě obsazeného nábřeží dětmi i dospělými. Po ohňostroji byla taneční zábava
u Zelinků.

9 května byly vztýčeny prapory u pomníku padlých i na
četných budovách naší návse. K poctě padlých v obou světových válkách položen
byl u pomníku krásný věnec z červených růží. Parčík u pomníku upravily
velmi vkusně ženy z výboru žen a prostranství před pomníkem opatřily
4 pěknými lavičkami.

Divadelní ochotníci ze Žlebů sehráli u nás včera veselou operetku
12/5 57. „Sládci". Opereta, plna dobrých vtipů a staročeských zpěvů se velmi líbila asi
Divadlo. 150 návštěvníkům, kteří odměňovali herce bouři potlesku po každém výstupu
a za každou zazpívanou písničku.

15 května byla u nás veřejná schůze voličů. Představili se kandidati do Krajského a O.N.V. proš. Skřivánek z Čáslavě a Musilová Marie z Tupadel. Skřivánek

16/5. Voličská schůze. promluvil o mezinárodní politické hospodářské a vojenské situaci a o nebezpečí, vyplývajícím z vyzbrojení Západního Německa atomovými zbraněmi, jakož i o současných cílech míru, jež se dnes rovádají i v případních zemích kapitalistických, aby uhájily mír. Jak prokazoval, jak naplnění akčních plánů poškozuje národohospodářsky náš stát. Bude-li zvolen za člena Krajského národního výboru, bude poctivě hájit zájmy lidu, jak to činil až do dnešní doby.

Pak se představila paní Marie Musilová, jako kandidát pro volbu do O.N.V. v Čáslavi. Je Slovenka – povědělа svůj životopis a přednesla delší řeč o socialistických snahách v duchu národní fronty. Předseda M.N.V Zajíc Jan pověděl nám pak o svých zážitkách ze zájezdu do S.S.S.R. Schůze byla četně navštívena místními voliči.

Volba do Místního národního výboru a současně do K.N.V a do O.N.V byla provedena dne 19/5. 1957 ve slavnostně vyzdobeném sále Osvětové jizby v zámku.

Volby. Zvoleni byli všichni kandidáti, navržení národní frontou a sice: Za první obvod Zajíc Jan, za druhý obvod Závorková Anastasie, za třetí Klouček Václav, za čtvrtý Havel Václav, za pátý Bělohlavcová Anna, za šestý Filip Karel, za sedmý Karlík Ludvík, za osmý Jansová Marta, za devátý Dupač Václav, za desátý Koly Miroslav, za 11 obvod Musilová Marie a za 12 obvod Pokorný Zdeněk.

Za K.N.V zvolen Skřivánek, ředitel Hospodářské školy v Čáslavi a do O.N.V v Čáslavi zvolena naše občanka Marie Musilová.

25/5 1957. Pouť. Dnes je u nás pouť – fouká studený severák a je podmračeno. Na návsi smutno – jen před zámkem u kolotoče, houpačky a střelnice batolí se trochu dětí a u střelnice starší mládež závodí ve střelbě.

Volba předsedy M.N.V a rady M.N.V. Dne 28 června byl zvolen předsedou M.N.V Klouček Václav, když posavádní předseda Zajíc Jan funkci tuto přijmouti odmítl, jednak z důvodů zdravotních a pak, že je příliš zaneprázdněn při stavbě svého rodinného domku.

Do rady byli zvoleni: náměstkem Zajíc Jan, tajemníkem Havel Václav, členy: Dupač Václav, Závorková Anastasie a Filip Karel.

10/6 57. Divadlo. Kino. 11letá škola z Golčova Jeníkova sehrála u nás 8 června divadelní kus „Aničkа". Je to pohádka z trudného života sirotka Aničky. Hra se velmi líbila. Bylo přítomno přes 200 osob – dětí i dospělých.

Druhý den putovní kino: S Hangelkou a Žikmundem dvěma díly světla. Večer pro dospělé: „Benzin a ples", napínavý film z francouzského života.

V čera sehráli naší ochotníci divadelní hru od K. Raise „Kalibův zločin." Je to obraz z podhoří. Mladá dívka Karla provdá se za staršího sedláka Kalibu, protože očekává nemanželské dítě, s lehkomyslným mladíkem, sloužícím na vojně. Jak mile se však dítě narodí, přestává předstírat ke Kalibovi náklonnost a spolu se svojí matkou vyvolává rodinné sváry a chtějí ze statku odejít. Kaliba, jenž lne velkou láskou ke Karle i dítěti snaží se je na statku udržet. Marně se namáhá a proto ve hněvu nad její tvrdostí chopí ji za hrdlo. Karla žaluje a Kaliba je odsouzen do žaláře. Když se vrátí, nalezne u Karly vojáka milence. V rozčílení uchopí sekeru a Karlu zabije a sám umírá – raněn jsa mrtvicí. Všichni ochotníci se dobře vžily ve své role a naplněný sál u Zelinků je po každém dějství odměňoval zaslouženým potleskem.

16/VI. 57. Divadlo.

Již přes týden panují velká vedra – a teploměr stoupl na 32° Celsia. Po několika denních deštích před tím, prospělo nynější teplo hodně polní úrodě, hlavně řípě, která se teď po vyjednocení okopává.

30/VI. 57. Počasí.

Jsou stále slunné krásné dni a vedro se stupňuje. Teploměr ukazuje 36° Celsia. I večery jsou dusné a lidé sedí dlouho do noci v sadech a před domy. Dnes na večer přihnala se silná bouře a dešť. Třešně v obecním sadu rychle dozrály a tento týden bude sklízeň třešní skončena.

8/7. 57.

V čera byla dokončena restaurace naší brány. Trvalo to plných 15 let, než se nám podařilo úpravu prosadit. Pisatel této kroniky maje řadu osobních i politických přátel na místech rozhodujících, obrátil se již před 10 léty na čáslavského rodáka Dr. Karla Pošvu, který byl sekčním šéfem v ministerstvu školství a kultury. Bylo to v září 1947. Odepsal, že pro rok 1947 jsou finanční prostředky na údržbu památek vyčerpány, ale abych mu příští rok připomenul. Tehdy však došlo k převratu státnímu a Dr. Pošva byl z ministerstva vyřazen. A pak trvalo dalších 10 let, než se nám podařilo restauraci brány uskutečnit. Úprava byla provedena pod kontrolou odborníků památkového úřadu v Praze, je bezvadně provedena a dělá pěkný dojem. Teď nás čeká nový boj o úpravu zámku, předzámčí a silnice kol brány.

19/7 57. Brána.

Začínají žně, v čera byl pokosen první lán žita v kaštanech a stojí v mandelích. Ječmen se bude klidit i mlátit kombajny. Je letos slaby – hlavně ve slámě.

29/VII. 57. Žně.

Teď máme podmračené počasí, ale neprší a tak práce žňové dost slibně pokračují. U IZD jsou teď v řadách členů dvě navzájem se potírající nevraživé složky. Trpí tím pracovní morálka. I organisace práce má mnohé vady a těžko se zvládne při rozháraných poměrech v družstevním kolektivu. Rada MNV se tím zabývala a uložila svému předsedovi, aby rozumným zásahem poměry v IZD napravil.

4/8 57.

V září odbývaly se u nás v zámku ve všech místnostech MNV i svatební síni odvody branců celého čáslavského okresu. Měly slavnostní ráz. Vojenská správa dala svým nákladem upravit vchod do zámku, pilíře, halu i schodiště. Hala byla proměněna ve vojenské zátiší, kde veselé markytánky prodávaly brancům různé zákusky a limonády. Také odvodní místnosti, to jest kanceláře a svatební síň byly přepychově ve vojenském duchu vyzdobeny. Před zámkem vztýčeny vlajky spřátelených národů.

20/9 57. Odvody.

V letošním roce staly se také některé změny ve vlastnictví domků. Tak domek po lékaři Dr. Filipovi koupil dělník pivovaru Karlík Leopold, který si ho moderně vybavil a upravil z něj krásnou vilku s předzahrádkou oplocenou kovovým plotem na cementové podezdívce. Vebr Jaroslav zaměstnanec Státní traktorové stanice, koupil domek od St. Bohatého z Drobovic na konci obce v zatáčce k Drobovicům. Také Vebr Jaroslav zrestauroval domek v pěknou vilku. Jaroslav Stainer koupil domek od příbuzných Karla Myšičky v lipské kolonii a také z něj vybudoval pěknou vilku.

Změny v majitelích domků.

Nestálé a většinou deštivé počasí se uklidnilo a nastoupil krásný podzimní čas. Na řepných lánech JZD jen se to pracovníky hemžilo a pěkná úroda cukrovky byla ve 14 dnech sklizena. – Politicky rozvinula vládnoucí strana KSČ velký nápor na dokončení socialisace našeho venkova. Akce, vedená ONV v Čáslavi byla úspěšná a dnes jsou jen 2 obce na našem okrese, kde není zemědělské družstvo. Našemu MNV byl dán úkol, získat ku zpětnému návratu do družstva 4 samostatné zemědělce, kteří před 2 léty z družstva vystoupili. Nepodařilo se však tyto zemědělce přesvědčit o výhodnosti kolektivního hospodaření. Mají nedůvěru v družstvo – ne proto, že by snad výhodnost hospodaření na velkých lánech neuznávali, ale spíše proto, že za svého členství v družstvu cítili se býti odstrkávanými a u některých příjmy plynoucí jim z družstva, nestačily na krytí všech potřeb životních. (Viz také zápis ze schůze plena MNV, konané dne 9/8 1957, jednající o poměrech v JZD.)

3/11. 57. Sklizeň řípy. Poměry v JZD.

Žlebští divadelní ochotníci sehráli u nás na nově vybudovaném jevišti divadelní hru od Ilji Prachaře „Domov je u nás." Je to drama z poslední doby. Hra se asi 200 návštěvníku velmi líbila. Žlebský dramatický odbor je na výši doby a má starou dobrou tradici.

9/XI 57. Divadlo.

Třináctého listopadu brzy ráno zachvěla se bolestně srdce československého lidu, když po několika smutečních písních a znělkách ohlásil státní rozhlas, že dnes o 5 hodině zemřel druhý dělnický president ČSR Antonín Zápotocký.

20/XI. 57. Úmrtí presidenta Zápotockého.

Byla to překvapující zpráva - vždyť ještě den před lékařské kolegeium universitních profesorů vydalo zprávu, že zdravotní stav presidenta se na tolik zlepšil, že do budoucnosti se bude podávat zpráva o postupu nemoce jen jednou týdně. Osobní beseda dohodly se na uspořádání smuteční tryzny v Kulturním domě v nově vybudovaném sále u Želinků. Celé jeviště bylo zastřeno černou pouchou a u zadní stěny vystavena bronzová busta zemřelého presidenta. Po stranách mírtové keře a v předu byly položeny 3 nádherné věnce se stuhami v národních barvách. Po celý den kupily se kloučky občanů na místě smutku, aby vzdali hold a vzpomínku na zemřelého presidenta a podepsali kondolační listinu pod záhlavím: „Slibujeme, že se ještě úžeji semknem kolem ÚV - KSČ a ještě důsledněji budem bojovat za dovršení socialismu".

Všem pohřbu 18 listopadu rozloučil se celý národ se zemřelým presidentem. Občané tupadlští shromáždili se znovu u smuteční tryzny v Domě kultury, aby oslechli průběh pohřbu a smuteční projevy našich i zahraničních státníků. Za naše státníky promluvil první tajemník KSČ Antonín Novotný za SSSR Vorošilov. Naposled zazněla na věčnou památku dělnického vůdce Píseň práce. Setmělo se již, když se zástupy lidu rozcházeli do svých domovů.

20/XI 57. Volba nového presidenta.

A hned druhého dne hlásil nám státní rozhlas průběh volby nového presidenta. K volbě presidenta sešlo se národní shromáždění ve starobylém vladislavském sále pražského hradu. Schůzi řídil předseda Vilian Široký. Promluvil o významu této volby a navrhl, aby přítomní zástupci československého lidu zvolili novým presidentem ČSR pouhého tajemníka KSČ Antonína Novotného. Byl zvolen jednomyslně. Jeho životopis a jeho práce ve prospěch pracujícího lidu jsou vylíčeny široce na stránkách všech časopisů, které ukládám, jako součást těchto záznamů. —

24/XI. 57. Divadlo.

Dnes 24 listopadu sehrál u nás dramatický odbor z Dolních Bučic divadelní zpěvohru v České polka". Rozkošná operetka o 4 dějstvích byla bučickými ochotníky velmi dobře sehrána a jak hudba, tak i zpěvy sklízely bouřě potlesku. Přítomno bylo 200 návštěvníků.

11/XII. 57. Počasí.

V pátek 25 listopadu klesla náhle teplota vzduchu na 12 stupňů celsia pod bod mrazu. Napadla slabá poprašba sněhu. To trvalo po 2 dny — — Pak se rozprostřela nad našim krajem silná tlaková níže a od té doby vane studený vítr severozápadních směrů a je deštivé a trvale proměnlivé počasí.

Na týden před svátky vánočními se obloha vyjasnila a uhodily slabé mrazy. Rybník na návsi zamrzl a na něm prohání se houfy kluků s hokejkama podrážejí se, padají a zas vesele vyskakují, hrajíce oblíbený hokej. Včera na Boží hod bylo pošmurno, ale jinak v rodinách vládla všude radostná vánoční nálada.

26/XII 57. Vánoce.

Od rána zvučí radio a vysílá krásné chodské a valašské koledy, oslavující Kristovo narození. Vlastně celý předvánoční život i vánoční svátky probíhají v duchu starých křesťanských tradic. Okna zářila světly vánočních stromků a hřejivé teplo, radost a láska rozhostily se v rodinách při rozdávání vánočních dárků. Tato tradice oslav Kristova narození bude asi nepomíjející. Bylo jen upuštěno od vysílání slavných bohoslužeb z pražských chrámů, které nás dříve krásnou hudbou a zpěvy oslňovaly. Dnes na koledu svítí od rána sluníčko, je krásný jasný den, tak skoro jako májový. Koledničkové však od domu k domu se svými koledami nechodějí, v tom starou tradici opouštíme. Pražský rozhlas vysílá vánoční pozdravy a výzvy ku všem národům světa a vybízí všechny lidi dobré vůle k boji za světový mír. Kéž by výzva tato nevyzněla na prázdno. - - -

Konečné výsledky hospodářské u našeho IZD.

zpráva účetního Jaroslava Nováčka.

IZD.

Celkem výnos z živočišné i rostlinné výroby byl - - 1,268.696 Kčs.
Na pracovní jednotky bylo vyplaceno - - 532.437 "
Nedělitelnému fondu bylo přiděleno 8% hrubých příjmů.
Do sociálního fondu složeny - - 3% " "
Kulturnímu fondu složeny 1% " "
Na splátky investičních zápůjček složeny 2% z čistých příjmů.
Pracovní jednotka byla plánovaná 16 Kčs a bylo dosaženo 17 Kčs.
Na každý jeden hektar půdy bylo plánováno 130 jednotek.
Výnosy obilovin a pícnin byly normální.
U cukrovky byl dosažen hektarový výnos 341 q, normálně činil dřívější léta 290 q.

V roce 1957 bylo započato se stavbou porodnice pro vepřový dobytek a sice po pravé straně čáslavské cesty, s vodovodem a kanalisaci ústící do stoky na louce. Dle posudků znalců stačil by tento vodovod pro celou obec. IZD staví na úvěr Státní investiční banky. Porodnice bude uvedena do provozu v roce 1958.

Z kronikářských záznamů venkovského písmáka p. Ant. Müllera z Poříčí. Prameny: Sedláček, dějiny Bělského, okresní a muzejní archivy.

Zaniklá osada Žitenice.

Osada Žitenice stála v těch místech, kde je teď Tupadlská bažantnice a Nový dvůr. Silnice, vedoucí z Tupadel do Žák táhla se středem této osady. Tvrz žitenická stála na konci bažantnice u V. Dvora. V bažantnici jsou do dnes zbytky starých usedlostí po levé straně silnice nad potokem. Mezi prvními majiteli osady i tvrze připomíná se Michael Kudela ze Žitenic, důvěrný přítel Jana Žižky z Trocnova a hejtman táborský. Až do roku 1549 byly Žitenice v držení Váta Kudeli ze Žitenic. Ten měl 4 syny, z nichž nejstarší byl Vátal, kterým také tento rod vymřel. –
V roce 1607 držel Žitenice Vilém Konecchlumský z Konecchlumu. Ten se r. 1619 zúčastnil vzpoury proti Habsburkovi Ferdinandu II. a byl komisarem při výpravě lidu pálečného z kraje Čáslavska a Chrudimska. Jako komisař stavů odbojných zpečetil a podepsal konfederaci. Pro tyto činy byl 19 června 1621 odsouzen ku ztrátě hrdla a statků a dne 21 června 1621. byl s ostatními náčelníky odboje stat na Staroměstském rynku v Praze. Jeho jmění bylo konfiskováno. Ves Žitenice pak zašla, dvůr přešel v r. 1623 v držení hrabat Třeků.

Marie Magdalena Třeková z Lobkovic koupila r. 1627 dvůr Tupadly. Statku však neudržela, neboť po Valdštýnském spiknutí byl statek císařem znovu konfiskován a r. 1635 darován císařem generálnímu maršálku Arnoštovi de Suys za věrné služby vojenské. Ten postavil na místě zašlé tvrze tupadlské zámek a zemřel r. 1646. Syn jeho Arnošt Ferdinand de Suys prodal pak panství tupadlské r. 1676 Marii Barboře z Pětinků roz. ze Šternberka. Rodina hrabat Pětinků byla velice rozvětvená a bohatá. Měla statky na Čáslavsku, Habrsku a v Dolních Rakousích. Sebestian Pětynk měl 2 syny Jana a Františka. Po jeho smrti zdědil panství druhý jeho syn František, dědičný purkrabí v Lincu a v hrabství Tyrolském a nejvyšší mincmistr království českého. Jeho rodina začala v Tupadlích hospodařit s velikými a nákladnými stavbami. Zámek, který ještě za vlády hraběte de Suys vyhořel obnovila přístavbou 2 patra a stavbou nového jižního křídla též dvoupatrového. Vystavěli nádherné sály, míčovnu, divadlo a ve věži kapli zasvěcenou sv. Mikoláši. Okolo zámku nádherný park a na jižní straně velike skleníky s cizokrajnými rostlinami. Vypáželi ovocný sad a založili zahradu.

Močál, ochraňující kdysi starou tvrz vysušili a provedli klenutý kanál.
Z bažiny ve středu návse udělali rybník, v němž pěstovali želvy. Do návse v ohradní
„Lípy" 3 metrové zdi postavili pěknou uměleckou bránu se svým znakem a letopočtem.
Rovná cesta ode dvora ke Schořovu byla vysázena lípami – po dnes se tu říká v „Lípách".
Též náves byla vysázena lípami. V roce 1735 postavili pivovar na ruční výrobu a
„Střelnice". provedli vodovod. Tam, kde je dnes pole Václava Průchy postavili cihelnu. Po dnes se tam
říká v „hliniku". Počali stavět kostel a faru – stavbu nedokončili a ze stavby byl
zřízen hostinec. Na ochranu majetku měli 10 střelců v čele s desátníkem. Těm vysta-
věli domky na bývalých hradních příkopech, kde se po dnes říká na „Střelnici!" – –
Poznámka pisatele. A máme další názvy míst dle skutečností, jež dávno zmizely,
ale názvy budou trvat jistě na věky. Tak v „kaštanech". Byla tu za vlády knížat
Kaštany. Auersperků krásná kaštanová alej s postranní pískovkou. Majitel dvora Hálek
Jaroslav zúmyslně kořeny stromů orbou zpřetrhal a silné mrazy v r. 1929
zhoubu dovršily. Pak tam vysázel třešně, ale v mysli lidu bude tam vždy
v „kaštanech".

Po levé straně silnice, vedoucí k Drobovicům, byl uprostřed panských
polí veliký remíz a v prostřed remízu věkovitá ohromná černá borovice.
U Černého remízu. Říkalo se tam u „Černého remízu". Po parcelaci pole v r. 1925 drobní přídělci
remís vykáceli a krásnou černou borovici podtáli a spálili. Remis zmizel,
ale název u „Černého remízu" potáhne se jistě z pokolení na pokolení a bude věčný
To pro paměť věkům budoucím.

Rada místního národního výboru okres Čáslav Tupadly

Klouček V.

1958.

Do Nového roku šlo se u nás vesele – s muzikou a tancem.

Vstup do V. roku.

Osvětová beseda připravila Silvestrovský večírek v hostinci u Želinků pod heslem: „Léčíme smíchem." Členové divadelního odboru zazpívali několik sborových písní a přednesli trochu kupletů při hudbě oblíbené u nás kapely „Sázavan" z českomoravského podhoří. Bylo rušno a veselo. Po obvyklém půlnočním objímání a pozdravech do V. roku zakončen večírek tanečním věnkem.

Počasí je trvale nepříznivé. Chladný severozápadní vítr přináší vlhké sněhové vánice a deštivé přeháňky. Při této nepohodě máš pivovar ledaje na rybnících „Matýsku" a u Dubého mlýna. Sekání a odvážení ledu obstarávají členové JZD z Šupadel a z Poříčí za účelem zvýšení hodnoty pracovních jednotek.

Divadlo. a další práce kulturní.

Dramatický odbor OB ve Žlebech sehrál u nás dne 11 ledna komedii od Bronislava Vučice – „Dr." Hra se všeobecně líbila, neboť Žlebští ochotníci stojí svými výkony na jevišti na výši doby a mají dlouholetou tradici. Přišlo se na hru podívat 180 místních občanů.

Odbor rady žen v Šupadlech byl za svoji osvětovou činnost odměněn kulturním odborem OV v Čáslavi, soškou matky s dítětem na klíně – symbolem lásky a míru. Sošku předal ženám vrchní soudce v Čáslavi Dr. Vacura, načež okresní školní inspektor Přibáň přednesl novodobé názory na výchovu naší mládeže.

21 ledna 1958.

Deštivé počasí se vláčelo do 19 ledna, pak trochu přituhlo a napadala slabá vrstva sněhu. –

Dům osvěty v Čáslavi ohlásil na den 20 ledna přednášku na thema „Co víme o Syrii." Přednášel okresní soudce Vacura. Poutavě vylíčil hospodářské, sociální a politické poměry v zemi, jež byla až do minulého roku anglickou kolonií. Nyní se probouzí a vede boj za svoji samostatnost a nezávislost. ČSR navázala se Syrií hospodářské styky vyváží tam naše průmyslové výrobky a dováží ze Syrie zase postlinné plodiny a jižní ovoce.

5/II. 58.

V pondělí 2 února odbývala se výroční valná hromada Osvětové besedy. Správce OB podal zprávu o vzniku divadelního kroužku

a o postupných pracech při stavbě státního kina v kulturním domě u Želinků. Pak byl navržen a schválen nový výbor, v jehož čele postaven byl zase obětavý Augustin.

Hned druhý den odbývala svou výroční schůzi rada žen. O práci žen v minulém roce promluvila předsedkyně s. Musilová. Vyzvedla úpravu návsi u pomníku padlých a brigádnické práce v JZD. Náš odbor žen byl vyznamenán čestným uznáním ONV v Čáslavi a byla mu slavnostně předána putovní sloška, jakožto nejaktivnějšímu odboru žen čáslavského okresu.

Počasí. Počasí je stále nepříznivé, koncem ledna sice trochu mrzlo, ale únor je deštivý a samá plískanice, což je zdroj různých chorob - hlavně žádí teď u nás velmi zlá a nákažlivá chřipka.

13 února se náhle vyjasnilo - fouká teplý jižní vítr a sluníčko pěkně hřeje a mile se na nás usmívá. Teplota stoupla na 15° celsia.

23 února se zase citelně ochladilo a večer se přihnala při silném severozápadním větru prudká vánice sněhová. Dnes v neděli se zase obloha projasnila, svítí slunko a na jeho oporu sníh taje. Po vsi chodí maškarní průvod od domu k domu dle starých zvyků s „kaufrem" v čele, náves je plná i cizího lidu, který přišel podívat na dávnověkou ale už také odumírající slavnost a maškarní rej.

Úmrtí mé ženy. Marie? Písatel této naší kroniky prožívá teď těžký smutek. Zemřela mi věrná manželka - mravná a ušlechtilá žena dělnického původu. Prožívala živě se mnou všechny těžké a svízelné boje, jež jsme po dlouhá léta sváděli s místní bojovnou reakcí a byla mi v těch bojích velkou útěchou a oporou a starostlivou a něžnou ošetřovatelkou, když jsem koncem roku 1932 v těžkém zápase s Hálkem o tupadlskou bažantnici padl, byv stižen výronem krve do mozku. - Odešla čistá duše a zbyly jen smutné vzpomínky na prchlé mládí a rušný společný život.

Vaše kino. Vaše státní kino bylo dne 8 února slavnostně otevřeno a na zahájení byl promítán krásný barevný film dle Jiráskova románu „Proti všem". Na 300 občanů přišlo pohlédnout na tento český krásný historický obraz, jejž mistr Jirásek tak výstižně ve svém díle podchytil.

25 února odbývala se slavnostní schůze plena místního národního výboru, jako schůze veřejná. K přítomným občanům promluvil v zastoupení O.N.V. v Čáslavi správce OB v Tupadlech Josef Augustin o 10 výročí únorových událostí v r. 1948. Vylíčil v duchu zásad komunistické strany proč k těmto převratným událostem došlo a pak přešel ve výčet stoupajícího blahobytu dělnické třídy a na rozmach naší průmyslové i zemědělské výroby.

Vzpomínka na únor 1948.

Po velkých mrazech koncem měsíce února se dne 1 března obloha silně zatemnila a s oblak se snesla hustá sněhová vánice a napadlo na 30 cm sněhu. Ale hned druhý den se značně oleplilo, sníh rychle taje a jsou z toho na silnicích blátivé plýskanice. Je to takové aprilové počasí, neboť již 5 března se obloha úplně projasnila, sluníčko od rána se na nás šklebí z jasněmodré oblohy a je krásný den.

Počasí a jarní choroby.

6 března odbývala se beseda s občany o požární ochraně a hned na to druhý den zdravotní přednáška Dr. Dvořákové o ochranných opatřeních při jarních chorobách. Obě tyto schůze byly velmi četně občany navštíveny.

15 března byl v Kulturním domě Josefovský večírek. O zábavu se shromážděným Pepičkám a Josefům postaral kulturní odbor OB z Leštiny u nás oblíbený „Sázavan".

První jarní den 21 březen nás pozdravil na bílém koni. Napadlo sněhu vysoko na několik centimetrů a při slabém mrazu zůstal ležet. - V noci z 21 na 22 březen se obloha náhle projasnila a do rána teploměr klesl na 15 stupňů mrazu. Je štěstí, že teplé počasí kol 14 března trvalo jen krátký čas, tak že stromy ovocné nevyrašily, jinak by jistě při nynějších mrazech pomrzly, jak se stalo v r. 1929, kdy při silných mrazech, které následovaly po teplém jarním počasí – téměř všechny ovocné stromy byly mrazy zničeny.

24/III. 58.

Osvěta.

Odbor žen nacvičil s dětmi divadelní dětskou hru Boženy Němcové „Jak Jaromír k štěstí přišel". Úprava jeviště i kostými děti byly tak voleny, aby svým vzhledem dobře odpovídaly této krásné pohádce nejlepší naší spisovatelky. Hlavní osobou děje je syn chudého uhlíře Jaromír, který nejsa v lásce u své macechy, odchází do světa hledat nový život. V hloubi lesa setká se se 3 vilami, kterým se zalíbí svou přímostí a srdečností. Každá mu dá malý dárek na památku a slíbí pomoc v případě potřeby. Jaromír na svých potulkách přijde do země, kde jediná dcera královských manželů je stížena velkým neštěstím. Je němá, slepá a má ochromené nohy. Jaromír dá se do služeb krále a slíbí uzdravení nešťastné dívky. Ta odpočívá v zahrádce u rybníčku. Jaromír vzpomene slibu svých vil a ta jedna po druhé pomůže dívce k zraku, řeči o pohybu.

Král, rozradostněn tímto zázrakem, dá svojí jedinou dceru i trůn královský darem šťastnému Jaromíru. Děti sehrály pohádku velmi dobře a sklízely zasloužený potlesk občanstva, které do posledního místečka sál zaplnilo.

Osvěta.

V pondělí příští týden uspořádal zase spolek českosl. sovětského přátelství přednášku o Sovětské Ukrajině. Řídící učitel Horníček z Drobovic nastínil nejdříve historický vývoj národů Ukrajiny, pak promluvil o utrpení národa v době gestapácké okupace a na konec vylíčil netušený rozmach Ukrajiny po druhé světové válce ve směru hospodářském a kulturním. Zajímavou přednášku vyslechlo pozorně a s účastenstvím 50 občanů.

Velikonoce.

Velikonoční svátky 6 a 7 dubna proběhly za pochmurného počasí dost smutně. OB promítala po oba svátky kinová představení. Pomlásková veselice a reje koledníčků po návsi dávno pominuly a snad jen na hřišti na louce dole u potoka je trochu živo při fotbalovém zápase.

Po svátcích v noci ze čtvrtka na pátek napadal ještě sníh a udržel se do soboty 12 dubna. V neděli den na to se oteplilo a zářivé paprsky sluneční se rozlily po návsi a na rozčeřených vlnkách náveského rybníku.

Přednáška. Müler písmák.

V pondělí 14 dubna odbývala se v hostinci Zelinkově přednáška o vzniku a historickém vývoji naší rodné obce. Přednášel velmi zajímavě a pěkně venkovský písmák Müler z Potěh a z různých pramenů historických přednesl mnohé události, které Lidka Hosáková, první kronikářka obce Tupadel nezaznamenala. Mně dal své záznamy k použití pan Müler koncem minulého roku a já je zanesl do kroniky pod názvem „Zaniklá osada Žitenice!

Schůze lidu.

18 dubna odbývala se v hostinci Zelinkově veřejná schůze plena M.N.V. v Tupadlech za veliké účasti tupadlských občanů. Byl to protest proti vyzbrojování Západního Německa atomovými zbraněmi. Referoval ředitel Hospodářské školy v Čáslavi prof. B. Skřivánek. Vylíčil obšírně nynější stav mezinárodní situace a nebezpečí nové světové války plynoucí z vyzbrojení Západního Německa atomovými zbraněmi. Poukázal na touhu všech národů světa po svobodě a míru a končil tím, že věří, že síly míru svým celosvětovým úsilím přec na konec zvítězí. Dr. Skřivánek přednáší každý svůj projev z paměti takřka bez poznámek a svým krásným a věcným přednesem dovede posluchače přímo uchvátit. Podrobnější zprávu o této zdařilé schůzi zapsal jsem do protokolu o schůzi plena M.N.V. ze dne 18/4. 1958.

A ještě jedna přednáška odbývala se u nás dne 26 dubna v hostinci u Zelinků. Referoval Dr. Trchal prokurator okres. soudu v Čáslavi.

Dr. Prchal promluvil o modernisaci občanského zákona v duchu socialistického uspořádání společenských poměrů přispůsobeným kolektivním potřebám pracujícího lidu. Pak podal vysvětlení k revisi zákona o umělém potratu, který za určitých podmínek a okolností zákon povoluje. Zajímavé přednášce obcovalo asi 50 občanů obojího pohlaví.

A dnes je svátek práce - 1 máj.

1 květen 1958.

Již za časného jara rozléhá se v zahradách zpěv ptactva jako na pozdrav probouzející se přírodě k novému, krásnými barvami hýřícímu životu. Z věže zámku rozhlahoulil se místní rozhlas národními a mládežnickými písněmi - zástupce NV volá lid do průvodu a k oslavě prvního máje. Na celných budovách, na zámku a u pomníku padlých vlají jako vždy vlajky a prapory v revolučních a národních barvách. Obloha, až dosud se kabonící - se náhle projasňuje a z mráčku vyskočilo sluníčko a poslalo své zářné paprsky po návsi a na zčeřených plnkách náveského rybníku. Bude krásný den. Mládež i občané shromažďují se u pomníku a u brány, odkud na upravených a květy ověnčených vozech odjedou na hlavní seřadiště do Čáslavě do průvodu k oslavě 1 máje, k holdu práci a úpěnlivému volání ku všem národům světa po míru a pokojnému vyřizování všech sporných a spletitých otázek mezinárodních.

Výbor žen vypravil alegorický vůz, představující boj uvědomělých žen za světový mír - SSS zase alegorický vůz, představující sklízeň ku kuřičce pod heslem: „Dobrá sklizeň kukuřice, masa, mléka, tuků více." Pražský rozhlas vysílá radostné nálady z průvodu Pražského, postupujícího v tomto okamžiku od Muzea dolu Václavským náměstím. Podle hlasatele je to krásný a úchvatný pohled na ty masy radostně manifestujícího lidu. - -

Sklivé vzpomínky na pád gestapácké okupace.

9 květen 1958.

Jsou to letos 3 sváteční dni. Pátek, sobota a neděle. Včínula neděle byla pracovním dnem. V náhradu byla sobota prohlášena dnem svátečním. Sportovní klub Sokol uspořádal staročeskou slavnost „Kácení máje". Nádherná bříza byla vztyčena na volném prostranství před zámkem. Na slavnost sešlo se hodně občanů i ze vsí okolních.

18 května byla u nás pout. Dopoledne při pošmurném počasí bylo na návsi tesklno a smutno - zela prázdnotou. Až odpoledne, když se trochu vyčasilo, oživlo prostranství před zámkem, kde stály kolotoče a hou-

pačky oživlo

rušnějším životem – ne však na dlouho. Na hřišti u potoka byl fotbalový zápas a ten odvedl všechnu mládež na hřiště. Všechny starodávné zvyky, hry i slavnosti upadají v zapomenutí a do mody přišel sport – kopaná a hokej. Říká se dost příléhavě, že dnešní kluk se rodí s hokejkou v ruce. – –

Počasí, úroda v polích. 8/7.1958.

Od začátku července denně to v oblacích bouří, obloha je stále zatažena černými mraky, z nichž se voda proudy dolu k zemi jen leje. V řekách a v potocích voda vystupuje ze břehů a zaplavuje přilehlé louky a pole. Hasičstvo má dnes vyhlášenu pohotovost pro případ ochranných prací při povodních na velkých říčních tocích. Také vojsko je v trvalé pohotovosti pro pomoc občanstvu v ohrožených místech na řekách.
Dnes 10 července bylo od rána těžké dusno, slunce k polednímu vyhouplo se z mraku, žhavými paprsky prohřálo do krvava jihozápadní oblohu, odkud se k večeru přihnala silná bouře s prudkým lijákem. Obilí silně polehlo a na polích a lukách hnije v kupách mnoho nesklizeného sena, jetele a vojtěžky. Také třešně v sadech v celých hroznech hnijí na stromech.
Společenský život usnul úplně, všechno úsilí lidu směřuje teď jen k nastávající sklizni polní úrody.

17/7.58.

Nestálé a bouřné počasí trvá. Teplota vzduchu stoupá až na 35° C. a buď odpoledne, nebo večer přižene se bouřka s lijavcem. Žita se bělají, pšenice a ječmeny nalévají zrno. U IZD mají svázanou a do mandel postavenou řepku. Mlátí se kombajnem přímo na poli v každé době jen za trochu příznivého počasí.

22/VII.58. Fušerství.

Odbývala se veřejná schůze lidu, jednalo se o fušerstvi. Poněvadž odbor pro výstavbu a také jiné odbory nestačí na zdolání všech objednaných prací, bylo dříve vládou povoleno, různé práce provádět svépomoci. Z toho vzniklo fušerství ve velkém a mnozí zaměstnanci zanedbávali své práce v závodech a zabývali se jen fušerstvím. Proto se vláda usnesla, že i z fušerství bude se platit daň ze mzdy a sice 30 procent z vyplacené mzdy a sice 20% podnikatel z 10% dělník fušku provádějící.

Žně. 31/VII.58.

U IZD začala sklízeň obilovin. 25 července začali obsekávat žito. Žito se sváží k mlátičkám a dělají se přípravy na sklízeň ječmena a pšenice. V třešňových sadech skončila sklízeň třešní minulý týden a začínají se česat ranné hrušky muškatelky. Hrušek se urodilo mnoho, ale jsou drobné a špatně prodejné. Letos po prvé nebyly sady pronajaty soukromým sadařům, ale IZD, jemuž v sadech hospodaří Václav Klouček, nynější předseda našeho MNV.

5/VIII. 58. Večerní schůze lidu. Národohospodářské otázky.

Schůzovalo se v hostinci u Zelinků a referoval předseda místní organisace KSČ s. Josef Augustin. Mluvil o rostoucí síle mezinárodního hnutí socialistického, jakož i o událostech vyvíjejících se na Středním Východě, kde se v současné době odehrává ohromný zápas domorodců za svobodu a za vymanění se z otroctví a z pout, jimiž je svírají západní kolonisátoři.

Jak přešel k usnesením XI. sjezdu Komunistické strany v Č. SR a vytýčil úkoly, vyplívající z usnesení sjezdu a týkající se hlavně socialisace našich obcí venkovských. Toho lze docílit splněním 5 zásadních úkolů a sice: 1) Dosáhnout rozhodného vítězství ve výrobních vztazích, potlačit úplně malovýrobu a zavésti na venkově socialistickou družstevní velkovýrobu.

2) Postupně dospět k likvidaci kulactva jako třídy, a potlačit úplně každé soukromé podnikání.

3) Zvýšením společenské produktivity práce a průmyslu a rozhodným vzestupem intensity zemědělské výroby zajistit nepřetržitý růst životní úrovně lidu.

4) Neustále zdokonalovat a prohlubovat socialistickou demokracii, zvyšovat účast pracujících na správě státu a na řízením hospodářství.

5) Prohloubit morálně politickou jednotu lidu v duchu Marx Leninského učení a dovršit kulturní revoluci. - -

U našeho JZD bylo v roce 1957 docíleno následujících výsledků:
Hektarové výnosy: Pšenice 30·80q, žito 18q, ječmen 27q, oves 19q, kukuřice 29q, řepka 13q, cukrovka 381q, brambory 122q, řepa krmná 510q, vyteš ka a jetel v seně 60q, seno z luk 50q.

Živočišná výroba vykázala:
Mléka nadojeno 134.344l, vajec sebráno 46.482 kusů, mastřihané vlny 40kg, celkový přírustek u skotu 21.097kg, u vepřového dobytka 19896kg, drůbeže 757 kusů.

Úkoly do budoucna

Podle pětiletého plánu rozvoje našeho národního hospodářství má býti dosaženo: Hektarové výnosy - u pšenice 31q, žita 27q, ječmena 3
u ovsa 30q, u kukuřice 62q, u řepky 17q, u cukrovky 340q, u brambor 180q
u krmné řepy 480q, sucha píce 80q, seno z luk 50q.

V živočišné výrobě: Nadojit 216450l mléka, smužku vajec zvýšit 88.920 kusů, jatečný skot na 24.300q, prasat 24.000q.

Do roku 1965 má býti životní úroveň lidu zvýšena o 40%.

Sklízeň obilí 30/VIII. 59.

Počasí po celý měsíc srpen bylo pochmurno a deštivo. Úroda obilí se slabá a těžce se sklízí. Povinné dodávky jsou za těchto poměrů těžko splnitelné a bude-li OVV v Čáslavi trvat na svém rozhodnutí a nedodané kontigenty i na státní nákup musí členové JZD doplnit ze svých zahumenek — pak toto opatření ještě hodně zhorší, dosti již rozhárané poměry v našem družstvu.

Ovoce.

25/9. 1959. Sklizeň ovoce v sadě obecním a v sadech JZD skončila. Úroda ovoce byla dobrá, ale stanovené ceny na některé druhy byly tak nízké, že se nevyplácelo ovoce obírat a tak mnoho ovoce, hlavně jinglového shnilo na stromech, nebo si je otrhali rodiny po domácnost.

Posvícení.

Bylo u nás 21 září. Nevlídné počasí nepřilákalo cizích navštěvníků a tak jsem před zámkem u kolotoče a houpaček bylo trochu posvícenského ruchu. Je konec slávy posvícenské, jaká u nás kdysi bývala, když sem jezdil s kolotočem starý Hejduk z Ronova a náves jen hýřila mladým lidem a dětmi. A když v pondělí na „zlatou" přitáhl starý Večkař s celou svojí kapelou a muzikanti vyhrávali od domu k domu a nakonec nasedli na kolotoč a břeskně 2 až 3 kusy zahráli a pak v průvodu pochodovou hudbou vedli všechen ten shromážděný lid do hostince, kde veselá a družná zábava trvala do bílého dne, — tu i staří tatíci si tleskli do dlaní, dali zahrát tu svou staročesku a pak roztancovali své Lídušky, Boženky a Marjánky. Jehdy se dovedl náš lid pozjářit a vesele si také zazpívat.

Odvody.

Tou dobou odbývaly se u nás v zámku ve všech místnostech národního výboru odvody novobranců z celého okresu. Všechny místnosti byly slavnostně vyzdobeny obrazy z vojenského života, na zámku vyvěšeny vlajky všech spřátelených národů a z haly upravena místnost pohostinská bez výčepu alkoholických nápojů. Před zámkem stály jako dekorace 2 válečné tanky a byly vztyčeny dva prapory.

Osvětová beseda odbývala dne 29 svou členskou schůzi na níž schválen byl plán osvětové činnosti na léta 1959 až 1965. Do plánu byly zapojeny všechny složky Národní fronty. Plán si všímá všeho dění našeho národního života ve směru hospodářském, politickém i kulturním a posláním jeho jest trvalá výpomoc při výstavbě socialistické vesnice.

Je doba sklizně brambor a řepy. Při letošním trvale zlém počasí je to práce úmorná a unavující. K uspíšení sklizně vysílá ČNV v Čáslavi pomocníky z tovaren a z obchodů. Také vojsko pomáhá odvážet řepu motorovými povozy do cukrovaru. Řepa krmná sváží se do kompostu v poli, kdež bude přezimovat. Úroda řepy je velmi dobrá, ale brambor je málo, ani v horách se jich mnoho neurodilo.

30/10. 58. Sklizeň podzimní úrody.

Dům osvěty v Čáslavi zajistil nám na den 30 října zdravotní přednášku primaře chirurgického oddělení Okresní nemocnice v Čáslavi Dr. Stránského. Mluvil o zhoubném nádoru – rakovině. Obecenstvo, jež se v hojném počtu přednášky zúčastnilo, vyslechlo s velkým zájmem výklad Dr. Stránského o vzniku a průběhu této hrozné choroby a hlavně ženy odnesly si jistě mnohé dobré poučení, jak se kontrolovat, aby se choroba hned ve svých počátcích mohla utlumit. Dr. Stránsky požívá pověst znamenitého operatora a měl v Tupadlských občanech vděčné posluchače.

Zdravotní přednáška.

Přednášku ohlásil rozhlasem Svaz českosl. sovětského přátelství. Přednášel řídicí učitel Horníček z Drobovic. Rozdělil vývoj ruských revolucí na 3 etapy. První revoluce vypukla v r. 1905 a byla soldateskou cárskou násilně potlačena. Ale jiskra revoluce zářila v Rusku dál a šířila se ve hnutí podzemním a její záře dostala se také k nám a oslnila hlavy pracujícího lidu.
Druhá revoluce vypukla po těžkých porážkách carské armády v r. 1917, byla vítězná a moc ve státě vzala do rukou měšťanská strana Miljukova a strana sociálních revolucionářů pod vedením Kerenského.
Dělnictvo pod vedením Lenina však svrhlo tuto poloburžoasní vládu Kerenského a začalo úspěšně budovat socialistický stát. I tato revoluce měla silnou odezvu v řadách našeho dělnictva a pokrokové inteligence.
Třetí etapa začíná se v Rusku porážkou Hitlerovy armády, v níž sovětský lid vzchopil se k mocným výkonům, zahladil v brzké době následky hrozné ničící války a podniká gigantické stavby, přehrady a elektrárny na ruských říčních veletocích. I náš lid se vzchopil a řídě se příkladem lidu sovětského svrhl poslední zbytky kapitalistické soustravy a nastoupil cestu v budování socialistické společnosti, udržujíc trvale přátelské vztahy s S.S.S.R.

A zas přednáška.

Schůzi řídil správce CB Jos. Augustin – vzpomenul velkých výhod které má náš lid z hospodářských vztahu naší vlasti s S.S.S.R. vyslovil politování, že náš lid nemá pro tyto věci dost pochopení a jen slabě navštěvuje schůze a kina, jednající o životě v Sovětských zemích.

Divadlo.

9 listopadu sehrál u nás v Kulturním domě dramatický odbor Kovolisu z Vrdu španělskou komedii – veselohru z konce XVII století „Sto dukátů za Juana". Na našem moderním jevišti Vrdovště ochotníci, oděni ve starodávných krojích rytířských, předvedli skvěle tento starověký obraz ze Španělského života. Děj je prostoupen hudbou a tanci a končí námětem boje za svobodu. Některé momenty děje, ozářené různobarevnými světly elektrickými, se nádherně vyjímali a pochotníci sklízeli zasloužený potlesk.

Přednáška.

18 listopadu byla v 8 hodině večer zemědělská přednáška na thema: Základy krmné pro hospodářské zvířectvo. Přednášel ing. Karel Hladík z Čáslavě. Z této přednášky byla občany jen slabě navštívena.

Dětské divadlo 8/XII. 58.

Večer sehrála naše mládež pod patronací Světové besedy dětské divadlo – pohádku spisovatelky Šumanové „Zlaté srdéčko". Hra měla velký úspěch a podívat přišlo se přes 200 občanů.

Počasí.

Kolem 14 prosince uhodily větší mrazy. Náveský rybník jen se hemží kluky v rukách s hokejkou. Pivovar začal ledovat na horejších rybnících. Mráz však brzy polevil, zima se drží jen kolem bodu mrazu a prší. Podle hlášení pražského rozhlasu nelze očekávat zlepšení a tak se leduje dál za velmi nepříznivého počasí.

Divadlo.

21 prosince jsme hostili „Vesnické divadlo" z Prahy. Sehráli francouzskou hru od Balzaca „Napoleonův plukovník". Je to 5 obrazů ze života francouzského světa z dob těsně ponapoleonských. Děj předvádí rozmarnost a nemorálnost tehdejších šlechtických kruhů, hlavně světa ženského. Výkony herců došly všeobecného pochvalného uznání a herci byli po každém předvedeném obraze hlučně aklamováni.

Vánoce. 25/XII. 1958.

Boží hod vánoční je smutný. Pochmurné umouněné počasí, fouká studený sev. západní vítr a přináší deštivé přeháňky. Štědrý večer si zachoval staré křesťanské tradice. V rodinných domech zazářil všude vánoční stromeček, rozdávali se dárečky a státní rozhlas vysílal krásné české a valašské koledy. Jdila Kristova narození je tak krásná a poetická – přináší se věrně z pokolení na pokolení a bude jistě věčná.

Zápis byl přečtěn letopisecké komisi a radě MNV ve schůzi dne 17 července a byl jednomyslně schválen.

Klouček V. Dupáč Václav

Rada místního národního výboru * Tupadly *

Klouček V.

Závrůhová et.

Rok 1959.

Nový rok.

Nový rok pozdravila naše Osvětová beseda Silvestrovským večírkem v Kulturním domě u Zelinků. Učinkovala pohorská kapela Sázavan velmi dobře sehraný hudební sbor. Členové dramatického odboru přednesli trochu veselých písní a kupletu. Příchod Nového roku ohlášen byl o půl noci zvučnou fanfarou a pak nastalo všeobecné objímání a blahopřání do Nového roku. Družná zábava 200 návštěvníků trvala až do rána.

Zdravotní přednáška.

Dnes 6. ledna od rána sněží a vane studený jihovýchodní vítr. Sníh je vlhký a těžko se při trvale proměnlivém počasí udrží. Sbor českoslov. kříže uspořádal zdravotní přednášku v sále u „Vančurů". Přednášela Dr. Hynková z Okresní nemocnice v Čáslavi o významu a poslání Čsl. červ. kříže a agitovala pro získání nových dárců krve. Po přednášce odpovídala na mnohé otázky z oboru zdravovědy. Bylo přítomno 45 občanů většinou ženských.

Schůze plena MNV.

16 ledna odbývala se v hostinci u Zelinků veřejná schůze plena MNV v Tupadlech s denním pořadem: „Zpráva o výsledcích hospodářství v J.Z.D. Zástupci družstva podali zprávu o hospodářských a finančních výsledcích v rostlinné výrobě v roce uplynulém. Výsledky nejsou uspokojivé vzhledem k slabé úrodě v důsledku nepříznivého počasí.

Také v živočišné výrobě nebylo dosaženo uspokojivých výsledků zase pro nedostatek zimních krmiv. Váš zástupce v Krajském národním výboru Fr. Skřivánek zhodnotil pak průběh schůzového jednání a z vlastní praktické činnosti přednesl celou řadu zlepšovacích návrhů v našem zemědělském podnikání. Na konec připomněl, že decentralisace státní moci dává do rukou MNV velikou pravomoc a možnost širokého rozmachu při zvelebování vzhledu obce, pro šíření a povznesení kulturního života i povznesení životní úrovně našeho lidu.

Beseda s lidem.

O. Beseda splynula s K.K.JZD.

Února odbývala se v Kulturním domě slavnostní schůze naší čtenářské besedy. Schůzi zahájil správce ČB Josef Augustin, přivítal přítomné občany a zástupce armády, načež předseda MNV Zajíc Jan promluvil o poslání ČB v našem novém národním životě při přetváření našich vesnic v socialistickém duchu do celostátního socialistického života. Na to připomněl těchto pamětní se funkcí kulturního pracovníka MNV promluvil široce o vývoji naší obce od nejstarších dob, kdy na tvrzi Šupadlské a Žitenické vládla středověká šlechta poddaným lidu českému. Pak přešel na pozdější dobu vážné měšťanské demokracie, která našla šupadlské občany na výši doby, měla odbojné a nebojácné starosty, kteří vždy stáli v čele lidu za jeho práva a svobodu. A pak vzpomenul na podíl se socialistické proudy v našem národě, kdy socialistické myšlenky již koncem minulého století asi v r. 1897 v Šupadlech pevně zakotvily. Byli jsme vždy nejpokrokovější a nejsocialističtější obcí častavského okresu a prodělali jsme těžké zápasy s místní hospodářskou i kulturní reakcí za níž stála vždy státní byrokracie svobodě a pokroku nepřející. Nositelem pokroku a osvěty byla u nás již koncem minulého století socialisty založená knihovna, jejíž výchovné poslání platí do dnešní doby. Tato beseda s lidem byla občany velmi četně navštívena a měla krásný slavnostní průběh. V přestávkách hrála vojenská hudba.

15. II. 59. Ples.

Koncem masopustu odbýval se ve všech místnostech Vančurova hostince maškarní ples sportovního fotbalového klubu. Sál byl pěkně vyzdoben obrazy venkovského života a různých karikatur z doby honů, žní i sportu. Hrála vojenská kapela častavské posádky, která převzala patronát nad sportovním klubem a také nad zemědělským družstvem u nás v Šupadlích. Plesu se zúčastnilo přes 350 osob a bylo též mnoho pěkných masek. Dobře sehraná kapela udržovala milou a veselou zábavu až do rána.

Již v čera a také dnes z modrojasné oblohy směje se na nás únorové
29/II.59. sluníčko. Na stráních a v úžlabinách tají poslední zbytky sněhu a při 12°
Počasí. tepla je dnes krásný jarní den, ačkoliv před týdnem řádila u nás větrná a
sněhová smršť.

8/III.59 byla v Kulturním domě slavnost Mezinárodního dne
žen. Měla pěkný průběh. Slavnost zahájil předseda MNV Zajíc Jan projevem
o významu sjednocování žen ve prospěch míru a klidného soužití ob-
čanů na celém světě. Pak bylo 12 tupadlských žen, které vychovaly více jak
Mezinárodní den žen. 5 dětí podělено čestnými odznaky a kyticemi. Jsou to následující ženy:
Uřídilová Marie, Donátová Antonie, Dostychová Marie, Miláčková Emilie, Miláčková
Antonie, Prchalová Alois ie, Žudláčková Františka, Jazderková Marie, Novotná
Marie, Bělohorcová Anna, Myšičková Anna a Vlčková Anna. Následovala
vložka pojenské hudby a pak vystoupila pod vedením učitelky Skoka-
nové mládež v národních a pionýrských krojích, přednášely básně na
oslavu, matek a předvedly trochu pěkně nacvičených lidových tanců a
písniček, které se příštovým velice líbily. Vyznamenaly se hlavně 2
dcery manželů Karla a Josefy Volencových, které zazpívaly dvojhlasně dvě
lidové písně tak krásně a procítěně, že sklidily bouři potlesku a
na konec slavnosti musily na všeobecnou žádost písně opakovat.
Slavnost, jíž se zúčastnilo přes 300 občanů a mládeže řídila předsed-
kyně výboru žen Marie Musilová.

Krásné a slunné jarní počasí trvá. Je až 18° tepla
2/4.59. ve stínu. U JZD zaseli všechno jarní obilí a teď sázejí řepu se mene-
Počasí. načku.

Sluneční krásná pohoda trvala do 18 dubna. Příroda jen
20/4.59. hýří krásnou zelení a stromy v těšňových sadech pozkvetly náhle
tak, že to vypadá, jako by byly rozstřiny plachtami navátého sněhu.
Jarní práce v polích jsou skončeny. V sobotu dne 18 dubna snesl se
při jižním teplém větru tichý déšť. Ale již druhý den v neděli se
citelně ochladilo. Od severu zavál ostrý studený vítr a přinesl do
rána slabý mráz při 2 stupních pod nulou. Zemědělští soudí,
že hrozí nebezpečí zmrznutí jak celé květeně, tak i zasetí řepě
cukrovce. Sněhové studené přeháňky katastrofu patrně dovršily.

A zas přišel 1 máj od nepaměti den květů, den lásky, ale také den velkých táborů politických, na nichž pracující lid slavnostně proklamoval svou touhu po svobodě a po lepším a krásnějším životě. Letos zase, tak jako dříve po řadu let bude náš lid na táborech lidu manifestovat za všesvětový mír a volat po zastavení všech pokusů s nukleárními zbraněmi a po vyřešení všech sporných otázek smírnými cestami... Za časného kalného a pošmurného

1. máj. 1959. jitra zahlaholil zámecký rozhlas budičkem, volajícím lid do májového průvodu a na slavnost. U pěkně upravené zahrádky u pomníku padlých vztýčili hasiči prapory v národní a revoluční barvě a také na budovách návse vlají všude prapory a okna jsou vyzdobena vlajkami a různými obrazy ze současného života. S.T.S. a pivovar vypravily alegorické vozy. Alegorický vůz S.T.S. představuje vývoj socialisace vesnice za poslední 3 roky. V roce 1956 bylo v socialistickém sektoru 43·8% půdy, v r. 1957 .. 69% a v roce 1958 osmdesát tři procenta. Alegorický vůz pivovaru představuje staročeský obraz pivovarnického života a je opatřen po stranách různými hesly novodobého vývoje. O půl deváté nasedli manifestanti do 5 vyzdobených nákladních aut, jež je odvezla na hlavní seřadiště našeho úseku u kasáren Jana Žižky z Trocnova. Po odjezdu aut přijela z Čáslavě asi opozděně vojenská hudba, zahrála u nového pivovaru 2 písně na oslavu svátku práce a pak odjela zpět do Čáslavě za manifestanty.

Sluníčko mile proskakuje z obláčků na vysokém nebi a příroda po několika denních mírných deštích jen hýří bílými barvami květů a

9/5. 59. Práce v polích. pestré zelení. Řepné lány polí hemží se pracujícími ženami, prosekávajícími a jednotícími řepu cukrovku.

Teď se náhle ochladilo a studený severozápadní vítr při-

15/5. 59. nesl dva silné mrazy, jež zničily úplně májovou květenu. Nebudou třešně, ale i květy na švestkovinách, hrušních a jabloních pomrzly.

29 května konala se veřejná schůze plena MNV v Tupadlech.

Veřejná schůze M.N.V. Nejdříve podali zprávy o své činnosti předsedové všech komisí místního národního výboru. Jednalo se mnoho o úkolech daných nám ONV v Čáslavi na úplnou socialisaci naší vesnice, to jest přesvědčit pět posledních samostatně hospodařících zemědělců o výhodách společného hospodaření na zcelených lánech JZD. Tento úkol převzaly závody pivovar a S.T.S., jakož i vedoucí činitelé JZD a soudr. Augustin za politickou organisaci K.S.Č.

Dále bylo usneseno, že naše Lidová knihovna se prohlašuje za samostatnou Lidovou knihovnu při M.N.V. v Tupadlech, i jako metodické centrum pro 2 obce okolní. Stalo se tak na popud kulturního odboru O.N.V. v Čáslavi. Knihovna bude přemístěna z předsíně kanceláře M.N.V. do Osvětové jizby, nacházející se za kanceláři M.N.V.

Lidová knihovna – její poslání –

Poslední květnovou neděli rozjásalo se sportovní hřiště u potoka pestrými barvami pionýrských a národních krojů naší mládeže. To kulturní odbor Čáslavské vojenské posádky uspořádal společně se složkami Národní fronty a se školami našeho obvodu „Mezinárodní den dětí." Slavnost zahájil ředitel potěžské školy s. Grodl, načes následovaly recitace básní školních dětí. K 10 hodině zakroužil nad hřištěm vojenský letoun, jehož posádka nám pak ukázala seskok padákem z letadla. Seskok provedl skvěle kapitán letectva Vozábal přistáním přesně ve středu hřiště. Byl odměněn bouřlivým potleskem přítomných. Sešlo se tu přes 700 školních dětí a také mnoho dospělých občanů. Pak následovaly různé dětské hry, ukázka kopané, různé závody a soutěže. Na závěr zapěli vojáci 2 krásné slovenské písně.

Dětská slavnost.

12 června byla v Kulturním domě přednáška na thema „Jak šetřit zrak. Přednášel oční lékař p. Dr. Peňáz – nabádal hlavně matky, jak opatrovat zrak malých dětí a jaká opatření dělat při zranění, než bude dítě odvezeno do nemocnice. Pak byl předveden film z venkovského života o různém zranění očí při neopatrném zacházení se stroji.

Zdravotní přednáška.

Vesnické divadlo sehrálo u nás dne 21 června sovětské drama „Nedohledné dálky". Je to děj ze života sovětských kolchozníků – počáteční obtíže – spory – nedostatky, což vše zásahem silných a rozhledných jedinců se překoná a v kolchozu dospějí poměry ke krásnému, spokojenému a družnému životu. Účast byla poměrně dost slabá. Proměny jeviště byly u nás ponejprv prováděny stlumením světel, po způsobu biografickém.

24/6 59.

Vesnické divadlo.

Počasí se teď po několika deštivých dnech v polou června valně zlepšilo a jsou teď krásné, slunné dni. U IZD se připravují na sklízeň řepky. Poměry v IZD nejsou příliš utěšené. Je tu mnoho osobních rozporů, což se dost zle odráží i v celém ostatním veřejném životě.

Na den 1 července svolala veřejnou schůzi lidu strana K.S.Č. Předseda strany s. Augustin promluvil tu o nových jednotných cenách

obilí, což velmi podstatně ovlivní příjmy JZD. Také dodávkové povinnosti budou upraveny, aby družstvo mělo dostatečnou krmnou základnu pro hovězí i vepřový dobytek a také pro slepice.

Počasí je dále dost příznivé, počátkem července po několik dnů
6/7 59. klidně, ale dost vydatně sprchlo, tedy je pas hezky slunečno a tak je nadějе na slušnou úrodu.

Počasí. Sklizeň řepky. 11 července krásné počasí trvá - teploměr vystoupil včera přes 40 stupňů Celsia a v chládku bylo 35°. U JZD sklízejí řepku - výnos bude dle předběžného výpočtu 28q po hektaru.

22/7 59. Včera 21 července na přednášce pořádané Čsl. červ. křížem promluvil pan Jr. Jan Holub o otravě krve a příznych úrazech a zlomeninách. Pak také prakticky ukázal, jak si počínat při první pomoci při úrazech. Přednášky se zúčastnilo 55 občanů.

Ani od 15 července nepřetržitě prší. Pokosené a také větrem k zemi přilehlé obilí začíná vzrůstat. 24 července se trochu vyjasnilo, slabý
26/7 59. Sklizeň obilí. vítr stojaté obilí prosušil a u JZD zkusili sklízet pšenici kombajnem. Šlo to dost dobře a tak kombajnem bude se sklízet ječmen. Pšenice kose se samovazy, ženy a děti staví snopy do mandelů.

Dnes je neděle 2 srpna. Nepříznivé počasí trvá - obloha se obyčejně k večeru trochu projasní, ale do rána se znovu zakaboní a během dne dochází k častým deštovým přeháňkám. Na dnešní den byla vyhlášena národní směna všech složek národní fronty. Přišlo po ránu mnoho dobrovolníků a také ženská správa poslala dvě auta s vojíny na sklizňové práce. Ale pro prudký déšť nebylo vůbec možno pracovat.

Tento týden proběhne u nás filmový festival pracujících. Byl zahájen včera v sobotu českým filmem „Útěk ze stínu." Při plně obsazeném sále měla hra dobrý úspěch.

Mateřská školka. V pátek 28 srpna byla v hostinci u Želinků veřejná schůze lidu, na níž bylo schváleno vybudování mateřské školky v dřevěné vojenské budově na pozemku Matěje Havránka. Patronát nad školkou přijal výbor žen.

Beseda. Odboj. Na besedě s občany, konané dne 15 září v sále u Želinků hovořil podplukovník Borský z Čáslavské vojenské posádky na thema: „Od Buxu luku až do Prahy." Vylíčil těžkou situaci národa po vpádu německé armády do Čech - přebíhání vlastenců do svobodných zemí Evropy a pak na založení

proních českých bojových jednotek v Buzuluku v rámci sovětské armády. Pak vylíčil všechny boje, jichž se zúčastnily československé jednotky po boku sovětské armády v těžkých bojích o Cerikev, Kijev a o přechody Karpat, v nichž mělo naše vojsko velké ztráty. Zmínil se také o Slovenském povstání a na konec o vítězném nástupu sovětských armád od Berlína do Čech za osvobození Prahy. Zakončil vzpomínkou na sovětskou raketu, vystřelenou ze sovětských základen a dopadnuvší šťastně na měsíc. Tento úspěch sovětské vědy bude míti jistě značný vliv na mírová jednání sovětského vůdce Chruščeva s presidentem Eisenhoverem, při jeho zájezdu do Ameriky.

Od Buzuluku do Prahy.

20./8.59. Sklízeň úrody.

V polovině srpna nastalo pěkné počasí. Obilí je všechno sklizeno a počátkem září začalo se u našeho JZD se sklízní brambor. Úroda brambor je dobrá. Svážejí se na zahradu Batíkova statku, kde se v ohromném parním kotli vaří a hned uskladňují do připravených jam pro zimní výkrm zvířectva. Krásné a slunné počasí trvá, dělají se přípravy na sklízeň řepy cukrovky.

30./8.59. Veřejná schůze.

25 srpna konala se veřejná schůze plena MNV, kde se projednávala otázka úplné socialisace naší obce. Je tu ještě 6 samostatných zemědělců, kteří se brání vstupu do družstva, neboť rozhárané poměry v JZD nejsou pro vstup do J.Z.D příliš lákavé. Poradce strany plukovník v.v. Polák z Prahy a předseda strany v Tupadlech Augustin Josef dnes s nimi vyjednávají. Zdá se, že se jim podaří některé pro vstup do JZD získat, neboť escistenční poměry jsou dnes pro samostatné zemědělce velmi neutěšené. Vždyt jen zemědělská daň bude od 1 ledna 1960 činit u 12 hektarového zemědělce 16.588 Kčs. A to bude míti rada MNV možnost daň o 100 % zvýšit. Družstvům poskytuje stát velké výhody, ale i přes to naše družstvo neprosperuje dobře a je teď v úpadku pro nekázeň a těžké různé osobní rozpory.

30./9.59. Sbor pro občanské záležitosti.

Podle usnesení vlády republiky byl také u nás ustaven Sbor pro občanské záležitosti při radě MNV, jehož předsedkyni je pí Hana Tůmová. Členy jsou: J. Augustin, Hrádek Fr., Skokanová Julie, Mikešová Hana, Zajícová Zd, Hajková Bož, a Vebrová Jaroslava. Dnes bylo pietní uvítání novorozených dětí o tomto roce a sice následujících: Hana Novotná, Jaromír Horák, Alena Bělohorcová, Karel Koudelka a Milán Šindler. Oslavence uvítala předsedkyně Hana Tůmová projevem, v němž vyzvednula šťastný osud těchto dětí zrozených v době rodicího se krásného, šťastného a spokojeného života. Uládež v pionýrských úborech přednesla 2 básně a předala matkám novorozených dárky – kytice a památníky.

Je krásný podzimní čas. Po několik týdnu nezapršelo a tak brambory se sklidily při výdatné pomoci vojenských brigád lehce. Ten týden budou skončeny i práce při sklizni cukrovky. Cukrovka při dlouhodobém suchu zakrněla a dá jen slabé výnosy. Podzimní orba pro tvrdost půdy vázne a podařilo se jen na některých 20/10.59. lánech zasít zimní pšenici.

Na listopad se připravují velké oslavy československo sovětského přátelství. Hostinec Zelinkův změněný smlouvou na Kulturní dům byl uvnitř úplně přestavěn. Bylo zřízeno nové schodiště dle stavebních předpisů, zřízeno moderní jeviště s několika proměnami s elektrickým moderním různobarevným osvětlováním, z komíny a za nimi postavená kruchta byly zbourány – tím se sál značně rozšířil. Všechny místnosti byly znovu vymalovány a spodem barvou natřeny a tak máme teď Naše kino. pěknou kulturní svatyni. Kino se hraje každou středu a sobotu, v neděli odpoledne dává se film pro školní děti. Na vybudování tohoto kulturního střediska má největší zásluhu předseda ČB Josef Augustin, který vybudování tohoto kulturního střediska věnoval veškerý svůj volný čas. Kino bylo uvedeno znovu do provozu dne 5 listopadu sovětským filmem: „Osvobození Oděsy."
U příležitosti slavnostního týdne ruských filmů, byla ČB uspořádána výstava knih starých ruských klasiků i nových moderních spisovatelů sovětských. Výstava těšila se značnému zájmu našeho lidu.

Suché počasí při krásných slunných podzimních dnech trvalo 5/XII.59. ~~trvalo~~ do druhé poloviny listopadu. Koncem měsíce padla těžká mlha – Počasí. následovalo studené deštivé mžení a dnes dne 5 prosince padá těžký mokrý sníh.

Výbor žen nacvičil s mládeží dětské divadlo: „Dvě Marušky." Mládež sehrála divadlo 13 prosince na jevišti v Kulturním domě. Hráli dobře a měli značný úspěch. Sál byl návštěvníky přímo přeplněn a hra se obecenstvu líbila. Po skončení divadla zatančily dívky ze svazu mládeže pod vedením paní učitelky Skokanové národní dětské tanečky. Na konec podány dětem cukrářské dárečky.

Svátky vánoční proběhli u nás klidně jako každoročně při obvyklé vánoční pohodě. Všude v rodinách ozářený štědrovečerní stromeček, rozdávání dárků a pak poslech hudby a veselých vánočních koled na oslavu Kristova narození. – – – – – –

Zápisy byly schvalovány ve schůzi kulturního odboru rady MNV dne 27 září 1960.

Klanicka V. Zajíc, Burgl L.

Za kult. výbor MNV. Za kult. odbor ČSD.

Místního národního výboru okres Časlav Tupadly

Rok 1960.

Do Nového roku šli jsme zase jako loni s muzikou. Osvětová beseda, - od loňského roku „Klub I.Z.D." - pozvala občany na Silvestrovský večírek v sále Kulturního domu. Účinkovala oblíbená u nás kapela „Sázavan". A bylo veselo a rušno hlavně o půl noci, kdy zazněl sálem signál ohlašující nástup Nového roku

10/I. 1960. 1960. Co přinese nám tento Nový rok? Dojde jistě k velkým změnám v celém našem hospodářském, politickém i kulturním životě. Celý náš národní vývoj je zaměřen k naprosté socialisaci celého našeho národního života a konečnému cíly - to jest ke komunismu. Mezi mnoha okresy, jež jsou od 1 ledna 1960 zrušeny je i náš okres Čáslavský a jsme zařazeny do okresu Kutnohorského. A budou slučována i IZD a tím i obce politické. U nás dělají se přípravy na sloučení našeho zemědělského družstva s družstvem Adamovským. V životě hospodářském prosazuje se všude v závodech zemědělských „Přerovská výzva" to je soutěž, směřující ku zvýšení zemědělské výroby. Hospodářské a finanční sloučení družstev začne od 1 ledna 196

Počasí je trvale nestálé - chladné se sněhovými a deštivými přeháňkami. Dnes uhodil slabý mráz.

28/I 1960. Přednášky. V měsíci lednu odbývaly se v Tupadlech 2 přednášky. Zdravotní přednášku svolal Čsl. červený kříž. Promluvil primář Okresní nemocnice v Čáslavi Dr. Mlčoch v různých ženských nemocech a radil, jak chorobám těmto předejíti. A v pondělí 25 ledna přednášel v Kulturním domě okresní soudce s. Dr. Vacura „O právu rodinném". Přednášky se zúčastnilo 50 občanů, kteří se zájmem sledovali výklad o rodinném a společenském životě v rodící se socialistické společnosti.

8/II. 60. Nestálé proměnlivé počasí se udrželo do konce ledna - teď jde měsíc do úplňku a silně mrzne. -- 29 ledna odbývala se veřejná schůze plena MNV. za účasti 60 občanů. Politický poradce plukovník v. v. Polák z Prahy

Veřejná schůze MNV. přednesl dopis Ústředního výboru K.S.Č., jednající o přípravách a nástupu do třetí pětiletky. Dopis projednává také otázku reorganisace územní správy, vytvoření nových krajů a sloučení okresů a obcí včetně Jednotných zemědělských družstev. Pak byly předneseny závazky ženského výboru a mládeže na zvelebení naší obce.

5 února předvádělo místní kino od 4 hodin odpoledne a po celý večer nepřetržitě barevnou filmovou reportáž o cestě předsedy vlády SSSR Nikity Chruščova do Ameriky pod názvem: „Chruščovova cesta Amerikou".

Byly to krásné obrazy Amerických měst, parků, nábřeží a náměstí, kde všude americký lid v masách nadšeně vítal Chruščova jako posla míru a přátelství mezi národy. Po skončení kina vysílala televise krasobruslařské závody, pořádané také v jednom menším městě v Americe, kde téhož dne umístil se český krasobruslařský pár na 7 místě.

Státní zájezdové divadlo v Praze, zajíždějící na venkov pod názvem

12/II. 60. Divadlo.

„Vesnické divadlo," mělo u nás vždy dobrý úspěch. Avšak před časem sehráním „Bobřího kožichu," jehož autorem je německý socialistický spisovatel Hauptmann, si svoji reputaci u nás hodně poškodilo. Poučná a výchovná tendence této divadelní hry nebyla obecenstvem pochopena. Náš lid se chce smát a vesele pobavit. To pochopili i Čáslavští a proto v Dusíkově divadle předvádějí většinou jen veselé operety. Pokaženou reputaci si Vesnické divadlo napravilo u nás při letošním zájezdu. 11 února sehráli při odpoledním představení pro děti pohádku od Boženy Němcové „Princezna se zlatou hvězdou na čele". Přišli žáci všech okolních škol s učiteli — sál byl diváky přeplněn — hra se velmi líbyla a sál bouřil častým potleskem.

Večer sehráli H.B. Sheridanovu komedii „Soupeři v lásce". Podle kritiky je zápletka i dialog této frašky přímo brilantní a proto měli dobře sehrání herci možnost znovu se vyznamenat a dosáhnout velký úspěch, což se i stalo a herci byli nadšeně aplaudováni. Sál byl obecenstvem zase přeplněn.

Včera bylo veselo a rušno ve „frmole". Přezdívá se tak ode dávna hostinci

15/II.-60. Ples.

u Vančuru — dříve u Loudu. To tam uspořádal sportovní klub maškarní ples. V pěkně vyzdobeném sále různými obrazy a karikaturami ze sportovního života bavilo se družně přes 300 občanů. Zábava byla tentokrát velmi družná a slušná. Bylo tam hodně pěkných masek a hrála pěkně kapela Sázavan.

16/II. 1960. Valná hromada J.Z.D.

15 února odpoledne odbývala se výroční členská schůze našeho zemědělského družstva za přítomnosti 65 družstevníků tupadlských, 5 družstevníků z Adamova a tří zástupců našeho M.N.V. Schůzi zahájil předseda Karlík Ludvík, který vzpomenul nejdříve dvou zemřelých družstevníků Josefa Komberce a Jana Šťainera. Přítomní povstáním uctili památku zemřelých družstevníků. — Pak vyzval funkcionáře J.Z.D., aby podali zprávy o hospodářských výsledcích J.Z.D. za uplynulý rok. Zprávy podali: zootechnik Závurka Josef, skladník a pokladník Závurka Václav, účetní Nováček Jaroslav a agronom Vrdský Jaroslav. Ze zpráv vysvítá, že hospodářské poměry družstva jsou neutěšené vzhledem k trvalému suchu, jež zavinilo slabou sklízeň všech obilovin, krmiv a hlavně velmi slabou sklízeň cukrovky a brambor. Plánovaná jednotka pracovní klesla z 18 Kčs na 8·20 Kč

a byla doplněna na 9 Kčs ze zvláštního fondu za tím účelem pořízeného. Přes to povinné státní dodávky byly splněny až na vejce, mléko a hovězí maso. Pak se rozpředla dlouhotrvající debata o sloučení našeho družstva s družstvem Adamovským. Otázka byla podrobně projednána jak po stránce politické tak i hospodářské a finanční a došlo k dohodě, dle níž družstva splynou ve svém administrativním vedení hned a hospodářsky postupně do konce roku. Do nového vedení byli zvoleni: předsedou Augustin Josef, agronomem Žikmunda Václav, zootechnikem Karlík Ota, skladníkem Závurka Václav, účetním Vováček Jaroslav, mechanizátorem Hajek Josef. Do představenstva byli dále zvoleni: Karlík Ludvík, Bělohorec Anna, Volencová Josefa a Profous Bedřich. Na konec přednesl Vováček Jaroslav plán práce na roky 1960 a 1961. Plán byl jednomyslně schválen.
U družstva je třeba využít vlastních zdrojů hnoje kompostováním a účelným využitím močůvky, která se často rozlévá po dvoře a potokem z Bačova kapluje návesky rybník. Je také třeba věnovat větší péči ovocným alejím a zahradám, jež jsou hodně zanedbány.

8/III. 60. Mezinárodní den žen.

6 března uspořádal Výbor žen oslavu Mezinárodního dne žen v sále Kulturního domu v hostinci u Želinků. Sál byl přímo přeplněn dětmi a místními občany. Slavnost zahájila předsedkyně Anna Žavánková, připomněla význam mezinárodního boje žen za světový mír, poukázala na poslání českých našich žen ve výchově mládeže a přednesla závazky našich žen na oslavu 15 letého výročí osvobození národa od jha německých okupantů. Tajemník Sekot Josef pozdravil přítomné jménem ČSV v Čáslavi a jménem komunistické strany. A pak děti naší mateřské školky a děti devítileté školy v Poteřách řadou písní, říkánek a básniček projevily svou nezměrnou lásku ku svým matkám a vychovatelkám. Dětské výstupy nacvičily s dětmi učitelka mateřské školky s. Kalousková a učitelka poteřské školy s. Skokanová. Všechny dětské projevy se přítomným velice líbily a každá skupinka klidila bouřlivý aplaus. Bylo radostno dívat se na tu naši drobotinu, jak se na jevišti krásně držela.

Počasí.

Po několika teplých dnech počátkem března přinesli ostré severní a severovýchodní větry značné ochlazení a noční mrazy.

Podle vládního nařízení byl také u nás ustaven „Sbor pro občanské záležitosti". Jeho předsedkyní byla zvolena s. Hana Šimová. Sbor uspořádal v matriční síni dne 13 března slavnost „Uvítání novorozených dětí do občanského života." Předsedkyně pronesla krátce o poslání rodičů při výchově dětí v přátelé občany, milující svou vlast i rodnou svoji zem. A pak školní děti zapěly

pod vedením paní učitelky Skokanové trochu písní a přednesli básně na oslavu maminek. Pak byly novorozenci podělený kyticemi a upomínkovými knihami.

V noci ze 16 na 17 března přihnala se prudká sněhová vánice, sníh padal hustě po celé další dva dny. Vánice nadělala mnoho škod v lesích, kde pod tíhou mokrého sněhu celé koruny jehličnatých stromů se přelámaly a padly k zemi. Za příznivého počasí začátkem měsíce dělaly se všude v zemědělských závrdech přípravy na jarní práce v polích. Sněhová vánice jistě na dlouhou dobu práci v polích znemožnila.

Žábavy.

19 března pořádala SSI josefovskou taneční zábavu v hostinci u Vanšurů. Hrála jim časlavská hudba Havelkova. Kapelník Havelka drží se hodně staré hudební školy a nezapomíná na české polky, valečky a mazurky. Než beseda a národní čtverylka zmizely z našich zábav úplně.

4.4.1960.

Divadlo.

Kulturní odbor klubu JZD sehrál v neděli dne 3 dubna divadelní hru „Jakub Oberva". Je to drama ze slezského venkovského života ze stejnojmenného románu Vojtěcha Martenka. Bohatý zpupný sedlák utrápí svou bezohledností vlastní ženu a ještě za života ženy udržuje milostný poměr se služebnou dívkou, jež porodí syna. Slibuje jí manželství. – Po smrti ženy přivede si však na statek jinou cizí dívku, za manželku, které rozvrácený život Obervy nebyl znám. Když si zjistí všechny poměry, chce křivdy manžela napravit, ale zpupný sedlák jí hrubě odbývá. Dojde k rozvratu a vzrušujícím výstupům. Zpupný sedlák vrazí nakonec kuchyňský nůž v prudce své něžné druhé ženy. Mladí ochotníci z klubu mládeže zvládli dobře své úlohy a sklízeli zasloužený potlesk přeplněného hlediště. Hru nacvičil a řídil předseda JZD Josef Augustin s paní Josefou Volencovou zkušenou divadelnicí, která ochotně při všech kulturních podnicích vypomáhá.

Úprava předzámčí.

Státní památkový úřad zaslal MNV plán na úpravu prostranství před zámkem. Stál 25.000 Kčs. K provedení však těžko dojde pro trvalé finanční potíže, vzláště také vzhledem k tomu, že je třeba nejdříve restaurovat sám zámek, což by byl tak velký finanční náklad, že na jeho uskutečnění není za nynější situace žádná naděje.

Počasí 28/4.60.

Od počátku až do poloviny dubna bylo krásné slunné počasí. pak se přihnaly sněhové a deštivé přeháňky a teplota klesala v noci pod bod mrazu. Třešňové pady jsou plno zahaleny závoji bílých květů, ale Vranovy a Žaloudkovy včeličky nemohou se pro chladné počasí po sadech rozlétnout a květy přirodňovat. Konečně dnes 28 dubna prosvítalo se zase k nám sluníčko a trochu se oteplilo.

V celém českém světě konají se přípravy na oslavu 15letého výročí
1 květen. 1960. našeho osvobození. V den 1 máje napsala o tom v Rudém právu krásnou vzpomínku spisovatelka Jarmila Glazarová. „Myslíme nedočkavě na 9 květen – píše – a nedočkavě čekáme na výročí neuvěřitelného štěstí, které už i účastníkům stává se nezapomenutelnou legendou. Ale před 15 lety byl také 1 máj – významný v dějinách svátku práce a pamětihodný neopakovatelným ovzduším a událostmi. Byl svátkem obrovské lidské solidarity, jež vznikala beze slov a bez příprav, když jsme přes 6 let nesměli si 1 máj ani připomenout.

I letos, jako před 15 lety probudil se 1 máj v dešti a mlhavém závoji. Ponuré ráno neodradilo však náš lid od slavnostního nástupu k oslavě 1 máje a svátku práce. Odborem žen krásně upravený parčík upomníku padlých z obou světových válek jen hýří barvami bílých a rudých květů a na pamětním kamenu leží krásný věnec z rudých a bílých růží a na stožárech vlají národní a revoluční prapory. Také nový pivovar a soukromé domy jsou v oknech vyzdobeny a na střechách domu vlají národní prapory. Kol 8 hodiny nasedli účastníci do aut a autobusů a odjeli na hlavní seřadiště k čáslavské nemocnici. Po celé dopoledne slabě mrholilo a odpoledne snesl se mírný déšť. Vzpomínám na slavné vládou Rakouskou zakázané 1 máje, kdy jsem jako 17letý chlapec vstoupil do revoluční mládeže národně socialistické a sní chodil v májových průvodech nejdříve ve Vídni, pak v Praze a po 3 roky v Chicagu. – Pak přišla první světová válka, kterou jsem prožil v ruských frontách a konečně v Rusku, kde jsem byl svědkem velké ruské revoluce na Donu a na konec v Omsku na Sibiři. Po návratu z Ruska usadil jsem se v rodné obci Tupadlech a od té doby účastním se veřejného života v rodné obci. Měli jsme tu slavné 1 máje a během let prožili jsme mnoho bojů s místní hospodářskou a politickou reakci vedenou výbojným bývalým agrárním poslancem Hálkem, nad nímž držel ruku vůdce strany Beran.... Ale prvními průkopníky socialismu byli u nás sociální demokraté, kteří měli své středisko v Čáslavi, odkud v přednáškách rozsévali socialistické myšlénky po Čáslavském venkově. Vedl je kloubučník Albrecht, jenž měl svůj závod v Janíkovské ulici. U nás založili soc. demokratickou organisaci někdy v devadesátých létech minulého století. Prvním důvěrníkem byl Václav Kutílek, krejčí na Dolích. Byl jsem tehdy asi 12letý chlapec a pamatuji, že prvními členy strany byli: Chadraba Jan, kovář, Profous Josef krejčí, Nováček Karel poklasný, Jansa Josef truhlář, Vrdský Václav zemědělec. Místnost měli v hostinci u Loudu. Založili knihovnu – v tom je podporoval osobní přítel Václava Kutílka M. Dr. Miláček, také Dolský rodák, tehdy lékař Okresní nemocenské pojišťovny v Praze. Několik členů měli z Potěh.

Vzpomínka pisatele zašlých dob.

Po první světové válce strana splynula se stranou národně socialistickou a byla zase ustavena v pozdějších létech Princem Antonínem, krejčím v Lípách. Knihovna přešla v majetek veřejný, stala se samostatnou Lidovou knihovnou a plní své výchovné poslání do dnešní doby. Knihovná má tou dobou 1672 svazků knih. Z toho je 124 knih klasických, 204 politických, 24 vědecké, 142 knihy zemědělské, 20 technických, 282 náučných, 745 krásných a 131 kniha dětská. Knihovníkem je pisatel této vzpomínky Filip Karel.

915. 1960. Lankaš V. úmrtí.

5 května zemřel po několikaleté chorobě tupadlský občan Lankaš Václav, malozemědělec v Lípách. Byl odchovancem staré školy sociálně demokratické a zásadám humanitní demokracie zůstal věrným až do své smrti. Řadu let pracoval v naší samosprávě jako člen rady obecního zástupitelstva, kde stál vždy na straně práva, pokroku a demokracie, povždy na straně pracujícího lidu. V pátek bude na své přání zpopelněn v Pardubickém krematoriu.

15 leté výročí osvobození.

15 letého výročí našeho osvobození bylo u nás vzpomenuto dne 8 května na besedě v Kulturním domě. Správce O.B Augustin Josef vzpomenul slavného vstupu tankových armád generál plukovníků Rybalka a Leljušenka po těžkých bojích přes horské průsmiky do Prahy, kdy dne 9 května o 11 hodině stanuly vítězně na Staroměstském a Václavském náměstí, kde byly nadšeně uvítány pražským lidem. Pak vzpomenul úspěšné práce národa během uplynulých 15 let na poli politickém i kulturním a také hospodářském v průmyslu i zemědělství a blahopřál národu k vítěznému nástupu do života socialistického. Při slavnosti byly předány 9 důchodcům dekrety na zvýšené důchody. Pak předvedly dívky z mládeže několik tanců s loktuškami ve svazáckých úborech (červené suknice a bílé halenky.) Přednesly také několik básní na oslavu svobody a zapěly několik hezkých písniček. Tance a zpěvy nacvičila s mládeží učitelka pí Skokanová.

Volby.

17 května o 8 hodině večer odbývala se v Kulturním domě voličská schůze s tímto pořadem: 1) Volby do obcí, okresů, krajů a do Národního shromáždění. 2) Nová státní ústava. Předseda místní organisace K.S.Č. představil 11 kandidátů pro volbu do M.N.V. a přednesl úkoly, jež je za rozšířené právomoci M.N.V. očekávají. Pak redaktor Černilov z Prahy podal vysvětlení k návrhu nové státní ústavy. Stará ústava kryla hodně zájmy soukromých podnikatelů, kdežto ústava nová zaručuje vítězný pochod k úplné socialisaci měst i venkova a konečně nástup ke komunismu. Kandidáti našeho okresu do Národního shromáždění s. Leflerová z Lidic a do K.N.V. v Praze s. Skřivánek se omluvili. Kandidát do O.N.V. v Kutné Hoře Prchal Ja přednesl plán práce O.N.V. v Kutné Hoře v třetí pětiletce pro kulturní a hospodářský rozvoj našeho okresu. Na konec uspořádali vojáci estrádu. Bylo přítomno 126 voličů.

Za příznivého počasí při výdatných deštích jeví se polní úroda dosti slibně. Práce žňové pokračují dobře a budou do příští neděle skončeny.

8/6 1960. Posledn schůze plena MNV.

V čera 7.16. odbývala se poslední schůze plena MNV v hostinci u „Želinku" Bylo vzpomenuto všech prací, jež byly většinou z darma vykonány při úpravě lepšího vzhledu obce, dále při úpravě kina, hřiště u potoka a Mateřské školky. Předseda Kloučeb přečetl pak prohlášení vlády o významu voleb do všech zákonodárných sborů i Národních výborů, jichž posláním jest krok za krokem pracovat k úplné socialisaci celého našeho národního života.

Volby.

Volby byly provedeny 12/6. 1960. ve všech slavnostně vyzdobených místnostech Místního národního výboru. Po celou dobu volby hrála hudba. O 6 hodině večer byly vyhlášeny následující výsledky: Do MNV za Šupadly 1. Zajíc Jan, 2. Kloučeb Václav, 3. Procházka Jindřich, 4. Sekot Josef*, 5. Bělohorcová Anna, 6. Pěkač František, 7. Závurková Anastasie, 8. Kavánková Anna, 9. Havel Václav, 10. Štajner Jaroslav a 11. Zikmunda Václav. Za Adamov: 1. Krajíček Josef, 2. Venclák Josef, 3. Procházka Miroslav, 4. Kličková Marie, 5. Císařova Růžena. --- Do MNV v Kutné Hoře zvolen Prchal Jaroslav, do ÚNV v Praze Skřivánek Bob, a do Národního shromáždění s. Leflerová z Lidic.

Komise.

Dne 25 června konala se ustavující schůze MNV v 8 hod. večer v hostinci u Vančurů. Byli zvoleni: předsedou Kloučeb Václav, místopředsedou Krajíček Josef a dále do rady: Sekot Josef,* Procházka Jindřich, Zajíc Jan, Havel Václav a Venclák Josef. Bylo též zvoleno několik komisí a sice: Plánovací a finanční: Havel Václav, Skarka Jan, Štajner Jaroslav, Kavánková Anna, Volenec Frant, Zoten Josef a Zolaník Miloslav.

Komise zemědělská: Procházka Jindř, Zikmunda Václav, Procházka Miroslav, Kadlec František, Hanzl Karel, Bělohorcová Anna a Veseládek Václav.

Komise školská: Zajíc Jan, Augustin Josef, Filip Karel, Skokanová Julie, Císařová Růžena a Kořínková.

Komise stavební a bytová: Krajíček Josef, Venclák Josef, Pěkač Frant, Závurkové Josef a Václav, a Miláček Jan z Adamova.

Komise zdravotní: Závurková Anastasie, Augustinová Marie, Dušková Marie, Gazderková a Kličková a Horníčková Božena.

Schůzi byl přítomen tajemník O.NV v Kutné Hoře, jenž zdůraznil, že volební výsledky v celé republice potvrdily souhlas národa s politickou a hospodářskou linií vedoucí strany komunistické a dále, že úspěšným splněním třetí pětiletky dovršíme vítězství socialismu v našem státě a otevřeme cestu nástupu komunismu.

*. Sekot Josef - také ve funkci politického tajemníka.

Do rady N.V.V byli zvoleni: předsedou Kloučeck Václav, místopředsedou Krajíček Josef a členy: Procházka Jindřich, Zajíc Jan, Havel Václav, Venclák Josef a Sekot Josef.

Počasí. 25/7.60. Stále nepříznivé a deštivé počasí potrvalo dále po celý měsíc červenec, kdy se ještě silně ochladilo. Obilí špatně dozrává a ječmeny silně polehly a začínají podrůstat. Řepka stojí v mandelích, ale snopy jsou tak promočené, že není možno začít s mlácením. Bude silná úroda ovoce. Hrušky muškatelky jsou na obecní zahradě tak nasazeny, že se kmeny plouží po zemi a několik stromů se pod tíhou ovoce rozlomilo. je to škoda - silné podpěry mohly stromy zachránit.

2/8.60. Dnes je třetí krásný den. Sklízí se řepka - dává 20 q po hektaru. Kosí se žito a hned se staví do mandelů - -

14/8.60. Krásné počasí trvalo do 12 srpna. U JZD se urychleně sklízí ječmen - ten sice hodně polehl, ale přes to má pěkné klasy i zrno. Do dnešního dne je sklizena asi jedna třetina z nasetých lánů ječmena. Obilí staví do mandel děti a starší ženy. Naší vyhodou povoleno, sbírat pro sebe klasy obilí na nepohrabaných polích.

Počasí a sklizeň obilí. V pátek k večeru dne 12 srpna zatáhla se obloha těžkými mraky - zabouřilo a spustil se prudký déšť, trvající bez ustání až do sobotního večera. Tím je sklizeň obilí hodně narušena a bude asi těžko vyhovět nařízení vlády, že sklizeň má býti skončena během 14 nejdéle během 18 dnů. V zemědělství se zvláště letos těžce dodržují stanovené termíny, neboť práce v polích je závislá na počasí a to je letos velmi nepříznivé.

28/8.60. Poslední srpnové dni bylo zase krásné slunné počasí - teplota vzduchu stoupala přes 30° Celsia. Proto brigádničtí pomocníci při sklizni obilí nestavěli snopy do mandelů, nýbrž je jen házeli do pád na hromady a traktoristé místní i vojenští brigádníci sváželi urychleně obilí ku dvěma strojům mlátícím a také k uskladnění do kůlny v kaštanech. Obilí je na některých lánech silně prorostlé travou proto se vysoko nad obilí a proto se snopy stále obracejí, aby travina na prudkém slunci uschly a neucpávaly mlátičky.

V sobotu večer 26 srpna snesl se nad naším krajem zase prudký liják, čímž se sklizeň obilí zase hodně zdrží. Je venku ještě několik lánů pšenice, ovsa a obilních směsek. Jsou krásné podsevy vojtěšek a jetelů, - také řepa cukrovka hodně vzrostla - jen brambor bude u nás málo - Brambory jsou tak silně prorostlé travou, že keře bramborové úplně zakrněly a nať předčasně uschla.

Konsům. Vaše prodejna životních potřeb, zvaná „Jednota", byla v červenci přestavěna, zmodernisována a přeměněna na samoobsluhu. Zboží je podél stěn i v prostřed prodejny volně vyloženo, zákazníci si potřebné zboží ukládají do drátěných košíků a pak u pokladny zaplatí

Tento způsob nákupu zboží je sice pro zákazníky výhodný, než stává se často, hlavně ve městech, že si nepoctiví zákazníci nacpou zboží také do kapes a u pokladny zaplatí jen to, co mají v košíku. V některých obchodech to bývají v běhu měsíce značné finanční ztráty, které musí uhradit personál, hlavně zodpovědný vedoucí.

30/IX. 1960.

Zrušení sladovny.

Letošního roku byla zrušena sladovna ve starém pivovaru a do budoucnosti bude sloužit našemu IZD za sušárnu a skladku obilí. Také Hospodářské družstvo v Čáslavi tu na zimu uskladňuje zeleninu a ovoce.

Valná hromada V.Ž.

29 září konala se výroční schůze výboru žen, již řídila předsedkyně Anna Kavánková. Slovo předala předsedovi MNV Václavu Kloučkovi, jenž přednesl projev Okresního národ. výboru o významu ženského hnutí při budování republiky v celostatním měřítku. Předseda Klouček ocenil také práci našich místních žen, jichž zásluhou je u nás vybudována školka mateřská a jichž přičiněním stoupla také pracovní morálka v našem IZD. Mají také zásluhu o úpravu pěkného vzhledu naší návse a o krásnou úpravu parčíku u pomníku padlých. . . . V provolání ČNV se dále zdůrazňuje, že naše ženy jsou pokrokové a dovedou ocenit vymožeností, jež přinesla lidu nová doba socialistického zřízení. Jsou to dětské poradny, samostatná dětská oddělení v našich nemocnicích, letní rekreační tábory, pokrok ve školském vyučování a možnost získati vzdělání na vysokých školách pro každého občana. . . Při práci budovatelské potřebujem mír a proto zraky všeho lidu jsou obráceny do Ameriky, kde v Novém Yorku v Organisaci společnosti národů zástupci socialistických státu pronášejí ohnivé řeči za celosvětový mír a bojují za svět bez válek, odhalujíce nečistou hru mocností západních. Prosazením mírových návrhů Varšavské dohody, získala by mnoho i naše republika. Vrátilo by se mnoho lidí do práce budovatelské a celý národ hleděl by do budoucnosti s pocitem jistoty a bezpečnosti: Je třeba, aby také naše ženy zapojily se plně do práce budovatelské, seznámily se s úkoly třetí pětiletky, jež má býti splněna ve 4 létech – vytvořit rodičovská sdružení a uzavřít závazky na počest říjnové revoluce v S.S.S.R.

Na to byla přečtěna a schválena resoluce, vyzývající v boj za všesvětový mír.

Knihovník Filip pohovořil pak s ženami o významu knihy při výchově mládeže a zdůraznil, že čtením našich národních klasiků se mládež a lid vůbec nejen pobaví, ale současně se seznamuje s celou historií našeho národa, hlavně čtením našeho slavného historického romanopisce Aloise Jiráska. Přítomné ženy přislíbily podporovat knihovníka při práci za rozkvět naší knihovny.

V novém výboru mají zastoupení také ženy Adamovské. Předsedkyni byla zvolena opět s. Anna Kavánková.

Pak následovala zdravotní přednáška obvodního lékaře Dr Jana Holuba o rákovcích a opatřeních proti epidemickým chorobám. Bylo přítomno 60 žen.

28/X.60. Sklizeň řepy.

Koncem září a téměř po celý měsíc říjen trvala nepříznivé, chladné a deštivá počasí. Práce v polích při sklizni cukrovky hodně vázla, časté deštivé přeháňky práci zdržovaly a pro pracující byla to práce velmi svízelná. Teprve ve čtvrtek dne 27 října se trochu vyčasilo a dnes dne 28 října, ve výroční den osvobození národa ze 300 letého poroby je krásný sluneční a teplý den. Řepná pole jen se hemží lidem pracujícím, jenž se snaží řepnou sklizeň ve stanovené lhůtě dokončit.

10/XI.60. Československé a sovětské přátelství.

Od 7 listopadu probíhá měsíc československého sovětského přátelství. Odbočka svazu čsl. sovětského přátelství ohlásila řadu slavnostních akcí a místní kino bude po celý měsíc předvádět jen filmy sovětské. Filmy byly zahájeny „Bouří nad Baltem". Při této příležitosti promluvil předseda M.NV o Čáslavi s. Jursík o významu a vlivu ruské říjnové revoluce na naše vnitřní poměry, vzpomenul doby okupace a osvobození národa slavnou sovětskou armádou. Kvečeru o 5 hodině proběhla naší obcí štafeta míru. - - -

6/XII.60. Sloučování družstev.

V členské schůzi našeho JZD odbývané dne 5 prosince 1960 v Kostelci u Vančuru bylo jednáno o sloučení našeho družstva s družstvem Štrampovským. Jednání řídil předseda JZD o Tupadlech s. Josef Augustin, který v úvodu vyzvedl vysokou pracovní morálku všech členů našeho JZD kteří s vypětím všech svých sil při nepříznivém počasí zdolali úspěšně celou sklizeň obilní i podzimní sklizeň brambor a řepy a svoji práci a svým přičiněním zajistili stabilitu družstva a jeho zdravý rozvoj v příští době. Sklizeň řepy byla skončena před 14 dny, teď se dovází poslední zbytek řízků, na pole se vozí chlévský hnůj a provádí se hluboká orba. — Pak přešel k otázce sloučení našeho družstva s družstvem Štrampovským a seznámil, že na dopoledním zasedání představenstva bylo sloučení jednomyslně schváleno, i když při průzkumu hospodářských poměrů u JZD ve Štrampouchu byly nalezeny mnohé závady v živočišné i zemědělské výrobě, ale celkový stav družstva není tak zlý, že by sloučením byla stabilita družstva ohrožena. - - -

Zástupci Štrampouchského družstva pak prohlásili, že původně mělo dojíti ke sloučení jejich družstva s družstvem Krchlebským a Močovickým. Již byly navázány styky, ale oni Štrampouchští se tam cítili trvale odstrkovanými a nikoliv povnoprávnými členy a proto navázané styky přerušili a podali přihlášku k sloučení s družstvem Tupadlským.

Členové představenstva našeho družstva Nováček a Závurka Václav, kteří kteří dělali průzkum hospodářských poměrů v družstvu Strampouchském podali pak tuto zprávu: Živočišná výroba je až příliš rozptýlena po hospodářských budovách celého Strampouchu, přes to dobytek je dobře živený, je zdravý a dojivost krav je uspokojivá. V brzké době budou však družstvu přiděleny velké chlévy z bývalého panského dvora, kdež se nechá ustájit téměř všechen družstevní dobytek, tím se poměry zlepší a zjednoduší a uvolní se také mnoho pracovních sil na práci polní. - - Neúrodné půdy je tam asi 40 procent. Sloučení doporučili. A teď zasáhli do debaty tupadlští družstevníci, pracující v družstvu s celou rodinou a nebo alespoň s manželkou a jsou tudíž svoji výživou i i celou svoji životní eksistenci odkázáni jedině na příjem z družstva. Mluvili oba Kombercové Josef i Jaroslav, oba Zahradníkové, Josef Hajek, mladý Prucha a Karlík Ludvík a prohlásili, že jen s vypětím všech svých sil a schopností skončili všechny žňové i podzimní práce při velmi nepříznivém počasí v čas, ve lhůtách agrotechnických a touto velmi dobrou pracovní morálkou bylo družstvo znovu postaveno na pevný hospodářský základ. Už sloučení s družstvem Adamovským je velkou brzdou dobrého hospodářského rozvoje našeho družstva a proto další ještě sloučení s úpadkovými družstvy by bylo pro naše družstvo naprosto neúnosné, klesla by pracovní morálka a došlo by k novému úpadku. Tito družstevníci projevili však souhlas s původním plánem, to jest se sloučením s družstvem Schořovským. Při hlasování vyslovilo se 17 členů pro sloučení s družstvem Strampouchským, 14 hlasovalo proti a 6 bylo nerozhodných. Pak předseda družstva Augustin prohlásil, že návrh na sloučení byl schválen a pro pokročilou dobu schůzi skončil. Jednal pak dlouho s oponenty sloučení a podařilo se mu trochu je uklidnit.

8/XII.60. Schůze pléna ÚNV.

Dne 6 prosince odbývala se o 8 hodině večer veřejná schůze pléna ÚNV. v hostinci Jednoty u Vančuru. Hlavním bodem programu byla otázka socialisace venkova a 5letý plán v zemědělství, jehož splnění má býti uskutečněno v době čtyřleté. K věci promluvil předseda JZD Josef Augustin, jenž prohlásil, že u nás máme všechny předpoklady pro splnění plánu v době čtyřleté. Když počátkem roku převzalo správu našeho družstva nynější představenstvo, byla situace neobyčejně zlá. Krmná základna potěcí byla téměř vyčerpána a nebyla ani plána na doplnění krmiva - podestýlalo se pilinami, a slámu bylo nutno kupovat na Slovensku. Družstvo však všechny potíže zvládlo - družstevníci s vypětím všech sil při nepříznivém počasí skončili všechny žňové i ořezné práce v termínech agrotechnických bez cizí pomoci brigádnické a tak se podařilo postavit družstvo během roku na pevný hospodářský základ. - -

Dále s. Augustin připoměl, že zdárný vývoj v zemědělství dospěl už tak daleko, že socialisace venkova je úplně zabezpečena a proto bylo možno změnit název republiky, která z rozhodnutí vlády nazývá se nyní „Československá socialistická republika". Aby chod a vývoj k socialisaci ~~úplně~~ byl úplně zapespečen, byli pro združené velké obce jmenováni vládní důvěrníci, jichž úkolem je dbáti, aby rychlé tempo k dovršení socialisace venkova nebylo brzděno. Z těch důvodů byla také obecní zahrada předána do správy IZD. Slíbil, že dílce trávy budou přestárlým důchodcům a pomocníkům v IZD ponechány.

13/XII. 60. Doba předvánoční.

Proměnlivé chladné a pochmurné počasí trvalo do 11 prosince, kdy po vyjasnění noční oblohy uhodil první slabý mráz. Dnes poletuje ze zachmuřené oblohy sníh v poledních hodinách jeho slabá popráška. V obyvatelstvu je předvánoční nálada. Čáslavské obchody jsou kupujícím národem přeplněny. Maminky schání vánoční podárky dětem pod stromeček. Jinak plyne život v obci klidně. Kino předvádí každou středu, sobotu a neděli kinová představení a mládež pořádá každou neděli v hostinci u Vančuru taneční zábavy zvané „čaje". Ale čaj se nevaří – to jsou patrně pozůstatky z idelky maloměstského života.

Divadlo.

V neděli 18 prosince předvedlo nám Státní zájezdové divadlo dvě divadelní hry. Odpoledne pro děti pohádku dle Boženy Němcové „Neohrožený Mikeš" a večer pro dospělé drama A. Salynského „Chleb a růže". Je to obraz z bouřlivého roku 1918, odehrávající se v revolučním boji dvou nepřátelských světů uprostřed nádherného kraje Altaje na Sibiři. Petrohradský dělník zamiloval se do hezké Sibiřanky, ale v nastalém divokém bratrovražedném boji, ocitnul se každý v jiném táboře bojovém – milenka v táboře kontrarevolučním. Vášnivý příběh lásky v rozbouřených vlnách revoluce. Boj končí vítězstvím revolucionářů a smířením zamilovaných. Dobře sehraný soubor měl značný úspěch a sklízel hlučnou pochvalu. Bylo přítomno asi 200 milovníků divadla.

27/I. 61. Kabaret.

V noci na 27 prosinec se náhle vyjasnilo a do rána uhodil první větší mráz. Z modrojasného nebe vesele usmívá se sluníčko i ptáčkové kosi a sýkorky vesele poskakují nám kol baráku a vesele tikají a člověk má dojem, že tak oslavují slunovrat. Na Boží hod hostoval v Kulturním domě soubor divadla z Kolína. Přinesli trochu veselé nálady a při svých kabaretních výstupech sklízeli hlučný potlesk.

Vánoce.

Dnes je koleda, ale na návsi je klid. Už neběhají po vsích svatí tři králové a ani koledničkové s ranečky v rukou nezpívají dům od domu veselé koledy. Křesťanská poesie vánočních svátků bledne, staré zvyky i různé pověry mizí – nastupuje nový svět, jejž zrodila nová doba vědeckého nazírání na vývoj světa a společnosti lidské. Tak dochází i k velkým hospodářským, sociálním i kulturním proměnám ve společnosti lidské – je na postupu kulturní revoluce. Celý svět je ve varu... porobené národy lámou otrocká pouta, jimiž je svírá světový imperialismus, všechny národy světa volají po míru a po svobodě.

Na světovém kolbišti stojí proti sobě dva po zuby vyzbrojené světy, které se zatím ve Společnosti národů zasedající toho času v Novém Yorku, marně dohodují o míru a všeobecném odzbrojení. Stojíme uprostřed na rozhrání těch dvou světů. Tím vroucnější je naše touha po míru a pokojném vývoji a pokojném řešení všech otázek, jež se teď řeší a projednávají ve Společnosti národů. Doufáme, že příští rok přinese trochu jistoty a světla do neutěšených mezinárodních poměrů.

Vzpomínka na rušné doby první republiky.

Navštívil mne nedávno mladý kulturní pracovník učitel Bohumil Pospíšil z Čáslavě, pátrající po materiálu o pozemkové reformě v našem okrese za první republiky. Upoutala ho také parcelace dvora v Tupadlech provedená v r. 1924 - 1925 a pátral po písni, kterou o té naší parcelaci složil místní švec, tehdejší polní hajný u dvora Josef Čech, takový samorostlý kritik a písničkář. Sehnal jsem písničku u sestry Josefa Čecha paní Anny Kořínkové a současně jsem předal Pospíšilovi mnoho archivních dokladů a připoměl mnoho ze svých vzpomínek na boje, jež nám bylo sváděti s místní hospodářskou, politickou i kulturní reakcí. Pospíšil napsal o tom pěkný článek do časopisu „Úder" a citoval v článku i některé úryvky z písně Jos. Čecha. „Úder" uložím k dokladům kroniky a doklady o těžkých bojích mladého socialistického světa v Tupadlech, uloží soudr. Pospíšil do okresního archivu v Kutné Hoře, kde budou bezpečně uloženy k nahlédnutí, - - - - Píseň Jos. Čecha byla velice populární a muzikanti ji hráli a zpívali při tanečních zábavách po celém okolí a zněla takto:

Nad tupadlským dvorem stahují se mraky,
bude parcelace – vezmeme si taky.
Vezmeme si pole, krávy, voli, koně,
rochadla a vozy – pak prodáme kozy.

refrén:

Černá musí být a černou musí mít
sukyňku skládanou, když se chce líbit.

2/.

Ze zámecké věže – z ty bude hvězdárna,
radiostanice a z prádelny plovárna.
Ve stodole budou taneční hodiny,
na špícháře mohou se prodávat noviny.

refrén . .

3/.

O tu váhu v parku – o tu jde boj tuhý,
na té budou vážit parcelační dluhy.
Dluhy budou vážit, kysele se tvářit,
ale bankám se bude při tom dobře dařit.

refrén:

4.

Na té naší bráně je erb velmi starý,
tou kdys projížděla milostivá paní.
Milostivá paní dávno v hrobce hnije,
ale Blažek kladaš stále do ní bije.

refrén:

5.

Náš návesský rybník má jen nízké hráze,
kdo se o něm vykoupá, necítí se blaze.
Voda je v něm kalná – ryby v něm chcípají,
až ho obec koupí – park z něj udělají.

refrén:

6.

Kaštanovou alej když si někdo koupí
bude moct prodávat kaštany o pouti.
Kaštany o pouti na svatého Jana
zajisté si koupí každá stará panna.

refrén:

7.

A ta bažantnice plná králíků je
zabere ji obec a rozparceluje,
každému dá kus a hory budou velký
za nějaký čas tam zbydou pouze jen veverky.

refrén:

8.

Na tupadlských lukách žába smutně skáče
vlezla na krtinu a přežalostně pláče.
Ona smutně pláče nad svojím osudem,
teď jsme ještě panský, napřesrok nebudem.

refrén:

9.

A ta topolice, co za dvorem stojí
smutně zase kývá pěkou hlavou svojí.
Smutně hlavou kývá a tuze se diví
v dvacátém století co je tu za lidí.

refrén:

10.

A kůlnu za dvorem tu já si vezmu sám
a z té si hangár na areplán udělám.
A v tom areplánu budu stále létat
a budu ve vzduchu živé vrabce chytat.
Ve vzduchu si létat živé vrabce chytat,
abych už nemusel nikdy šídlem píchat.

Poslední refrén:
A Čeňa nebyla
byla blondýna,
co je komu do toho
jen když mě se líbila.

OKRESNÍ A MĚSTSKÝ ARCHIV V KUTNÉ HOŘE
VLAŠSKÝ DVŮR

Štu. 236.

Telefon MNV 701 až 703, linka 28

V Kutné Hoře dne 28.března 1961.

Zn. AKH-46/61-9

Soudruh

Karel F i l i p

T u p a d l y

u Čáslavi.

Tupadly - archivní materiál o pozemkové reformě :

Okresní archiv v Kutné Hoře potvrzuje příjem jednoho svazku archiválií o provádění pozemkové reformy v Tupadlech, který mu byl zaslán prostřednictvím s.Boh.Pospíšila z Čáslavi.

Děkujeme Vám.

Okresní archivář :

OTK 17-08-10230-58

POZEMKOVÁ REFORMA V TUPADLECH

Při vzpomínkách na 40 let bojů Komunistické strany Československa za náš šťastný dnešek je nutno vyzvednout úsilí strany o řešení zemědělské otázky ve státě a vzpomenout, jak tato akce byla prováděna v období první republiky a byla s konečnou platností vyřešena až dnes.

Lid v naší zemi viděl odedávna v půdě prostředek k obživě a jistotu před hladem a bídou. Proto tolik lpěl na vlastnictví poli a hleděl získat půdu, která v minulosti patřila většinou šlechtě.

Velká říjnová socialistická revoluce v Rusku dala půdu velkostatkářů uhnětenému rolnictvu. Tyto rozsáhlé změny v pozemkovém vlastnictví, jaké dosud dějiny neznaly, otřásly celým světem. I u nás v Československu se hlásil zemědělský proletariát a rolnictvo po vzoru rolníků ruských o půdu, a to hned v roce 1918. Tehdejší socialistické strany nemohly nedbat těchto hlasů a proto zařadily vyvlastnění velkostatků do svého programu. Nebezpečí, které z akce vyplývalo, si však byli vědomi i vůdcové agrární strany a proto vzali pozemkovou reformu za svou a ujali se jejího řízení.

Zákon o pozemkové reformě (záborový zákon) byl odhlasován v roce 1919. Státem byl zabrán velký pozemkový majetek, větší než 150 ha půdy zemědělské a 250 ha půdy vůbec. Lid se radoval a těšil na splnění svých dávných tužeb. Vypráví o tom první sloka písně, kterou složil v roce 1924 v Tupadlech Josef Čech, švec, který byl panským polním hajným:

Nad tupadelským zámkem černají se mraky,
bude parcelace, vezmeme si taky.
Vezmeme si pole, krávy, koně, vozy,
nebudem třít bídu, a prodáme kozy!

Tužby lidu však nebyly realizovány. Pozemkovou reformu ovládla agrární strana za pomoci Státního pozemkového úřadu, a ta přídělovala po svém. Drobní přídělci dostali průměrně po 1 ha půdy, zato však 1429 statkářů obdrželo 1538 zbytkových statků v průměru po 96 hektarech půdy. Taková byla agrární spravedlnost. I Tupadelští se těšili, co všechno dostanou. Píseň o tom vypráví šprýmovně, co bude ze zámku, ze stodol, špýcharu, zmiňuje se i o váze, kaštanové aleji, bažantnici a rybníku. Málo z toho se dostalo lidu. Zpěvák o tom v písni rozjímá:

Stará topolice, co za dvorem stojí,
ta zas smutně kývá šedou hlavou svojí.
Smutně hlavou kývá a tomu se diví,
v dvacátým století jací jsou teď lidi.

Revoluční tužby rolnictva byly utlumeny nepatrnými podíly drobným a středním rolníkům, kteří byli takto získáni pro zájmy agrární buržoazie. Velké latifundie, které byly nebezpečné velkým počtem společně pracujícího námezdního dělnictva, byly zmenšeny. Z jejich zbytků vytvořeny dvory, které posílily vrstvu venkovských boháčů. Tak místo šlechty nastoupila vrstva agrární buržoazie, a pozemková reforma zaznamenala posílení kapitalismu v zemědělství.

Tupadelští to poznali na své kůži, když se bili o příděly pro obec, která vyvlastnila 60 měr pozemků a 27 měr sadů v ceně 120 000 Kč. Tato částka měla být zaplacena ze dvou třetin výpůjčkou a 40 000 Kč bylo zařazeno do rozpočtu k úhradě přirážkou k daním. Z rozpočtované částky měl zbytkový statek na daních zaplatit 30 000 Kč. Co tu bylo stížností a odvolání! Teprve Nejvyšší soud v Praze po intervencích rozhodl ve prospěch obce.

Obec se ucházela také o bažantnici. Dlouho o ni bojovala, ale marně. Agrární klika se zrádcem Beranem prosadila svého člověka, statkáře Hálka. Obec byla odškodněna 5 ha luk. Tupadelský písničkář také o bažantnici zpíval:

A ta bažantnice plná králíků je,
obec ji zabere a rozparceluje.
Vezmeme si taky, hony budou velký,
ale za čtrnáct dnů zbudou jen veverky

Obec měla s bažantnicí jiné plány než písničkář. Chtěla tu zřídit rybníky a řádně lesnicky hospodařit. V jednom se však písničkář zmýlil. Za čas hospodaření pana Hálka nezbyly v bažantnici ani ty veverky. Část lesa byla vykácena, zbytek silně probrán a dnes tu stojí jen žalostné trosky.

Na příkladu z Tupadel vidíme uspokojování tužeb lidu v první republice. Z velkostatku o výměře 276 hektarů zřízen zbytkový statek se 117 ha. Ostatek přidělen obcím a rolníkům. Po odečtení polí přidělených do majetku obcí vychází nám i zde něco přes 1 ha na rolníky, kterých bylo 76. Plně se tu uplatnilo pořekadlo: Malému korec, velkému dvorec.

Teprve rok 1945 a jeho Košický vládní program požadoval znovu dokončení pozemkové reformy. Stalo se tak zásluhou dělnické třídy a jejího politického vůdce Komunistické strany Československa, která za čtyři léta dokončila pozemkovou reformu ve prospěch pracujícího rolníka. Teprve tehdy byly uskutečněny myšlenky Velké říjnové socialistické revoluce, jejichž splnění požadoval lid již v roce 1918, a naplněno bylo heslo: Půda patří těm, kteří na ní pracují.

(Zpracováno podle archivních dokladů a vyprávění kronikáře K. Filipa z Tupadel.)

B. Pospíšil, Čáslav

VÝSTAVA OBRAZŮ z domova a ciziny akad. malíře Václava Peřiny se koná od 1. do 15. března 1961 v čáslavské výstavní síni. Výstava byla zahájena ve středu 1. 3. prof. Mil. Markem.

-rf-

Soutěž pionýrských skupin

Za vzorné plnění závazků na úseku budovatelské činnosti rozhodla okresní rada pionýrské organizace udělit za 1. místo v soutěži středních škol dvanáctiletce Kutná Hora putovní cenu — sochu brigádníka. Z národních škol se umístila na prvním místě skupina PO v Chotusicích a získává putovní cenu „Hutníka".

Povolení k rozsvícení Rudé hvězdy získaly školy: Suchdol, Malešov, Rataje, 1. a 2. osmiletka Kutná Hora, Kácov, Žehušice, Sedlec, Hlízov, rodní při pedagogické škole, Vice, Úžice, Petrovice I., Vlkaneč,

Na novostavbě v Čáslavi u Domu osvěty používají stavbaři pro vytápění vnitřních prostorů lokomobilu. Toto opatření jim umožnilo pracovat bez přerušení i za nízkých teplot v zimě. V těchto místech bude vybudována centrální lékárna.

Foto Černík

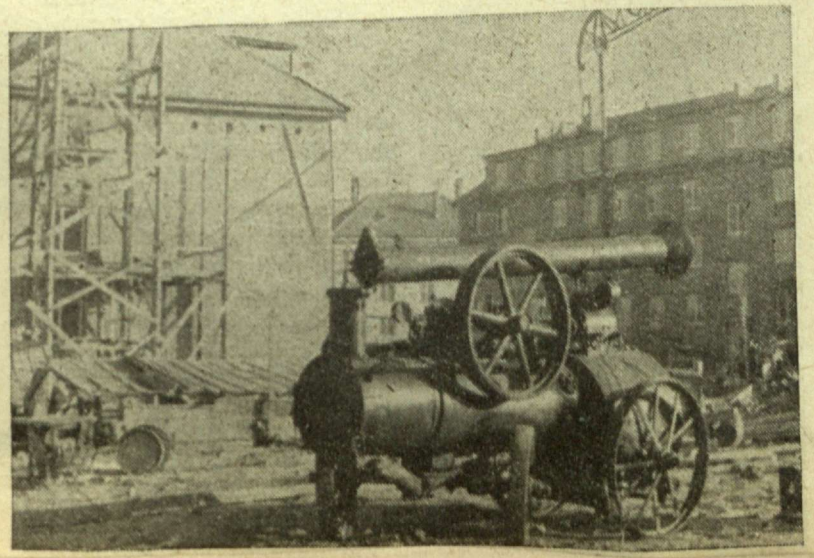

Zakládáme družstev

Uplynulý rok mimořádně bohatý na významné domácí a zahraniční události, které se značně odrážely v náplni práce osvětových pracovníků, přinesl mnoho nových poznatků, se kterými nastupují do prvého roku třetí pětiletky.

Otvírá se nová dějinná stránka rozvoje kulturně osvětové práce na našich vesnicích. Je to další epocha ve vývoji, nového poznání a nebývalého kulturního rozmachu, který zachvacuje naše obce, a veliký krok vpřed k dovršení kulturní revoluce.

Územní reorganizace, slučování družstev, vytvořily pro osvětové pracovníky nové podmínky v jejich práci. S rostoucí zemědělskou velkovýrobou, soustřeďováním kulturního života převážně do střediskových obcí se ukázala nutnost hledat nové pokrokovější formy a metody kulturně osvětové činnosti. Linie byla dána OV KSČ, který ve spolupráci s osvětovými pracovníky z Kutné Hory a z Čáslavi, provedl hloubkový průzkum v Suchdole a Vlastějovicích. Tento průzkum provedený za součinnosti zástupců MO KSČ, MNV, JZD a všech masových složek NF, byl šťastným nástupem do práce v nových podmínkách. Výsledky průzkumu ukázaly, že není možno nadále zůstávat pouze při organizování osvětových zařízení starého typu, t. j. osvětových besed a jizeb, neboť z nových vytvářejících se podmínek na našich vesnicích, rodí se i nové formy kulturně osvětové práce, odlišné od činnosti stávajících osvětových zařízení, a proto bude nutno přikročit ke zřizování nejnovějších typů klubového osvětového zařízení a t. j. družstevních klubů.

Máme na mysli zřizovat družstevní kluby na dobrých, zdravých základech a již od začátku jim věnovat takovou péči, kterou budou nutně potřebovat k svému růstu. To již záleží na dobré metodické pomoci Domů osvěty a Okresní lidové knihovny.

V uplynulých měsících byly již vybudovány družstev. kluby v Suchdole, Církvici, Potěhách a Miskovicích. O budování družstevních klubů v těchto obcích se zasloužili předsedové družstev, kteří svojí iniciativou dovedli přesvědčit další

spojte se!

zer

- ORGÁN OV KSČ A ONV V KUTNÉ HOŘE

I. — Čtvrtek 2. března 1961 — Cena 40 hal.

ahájena

n dobrých hospodářů

ezna, se sjeli na okresní konfe-
í na výročních schůzích, aby
nědělská družstva našeho okre-
átní konferencí KSČ a usnesení
okresní konferenci přišli dele-
projednat opatření ke splnění
ědělství za čtyři roky. Delegáti
í včasného nástupu do jarních
ro splnění úkolů na letošní rok.

zajištění vlastní krmivové základny a vyrovnaného krmení po celý rok.

Bude správné, když i delegáti, v jejichž JZD se dopustili určitých chyb, budou hovořit o tom, co již udělali nebo ještě udělají pro zlepšení stavu a odstranění nedostatků. Očekáváme, že delegáti budou živě reagovat na hlavní referát, který se bude kromě jiného zabývat uplatňováním velkovýrobní technologie a techniky, zejména při zvyšování stavu skotu, užitkovosti dobytka a rozvoje velkochovů drůbeže. Celá diskuse přinese jistě řadu podstatných návrhů, jak zlepšit zemědělskou velkovýrobu v našem okrese.

Závěrem si okresní konference zvolí delegáty na V. celostátní sjezd JZD, který se bude konat ve dnech 23.—26. března 1961 v Praze. Vysláni budou nejlepší pracovníci zemědělské výroby, kteří připraví nejen pro naše zemědělství, ale i pro samotné družstevníky další smělé perspektivy.

Velký význam družstevní bytové výstavby tkví nejen v tom, že pomůže vyřešit do roku 1970 bytový problém tak, aby do té doby bydlel každý občan naší socialistické republiky v kvalitním a moderním zásadám vyhovujícím bytě. Bytová družstevní výstavba s sebou přináší důležitou zásadu — socialisticky pracovat, socialisticky žít.

Bytové družstvo se vytváří proto, aby každý jeho člen si vybudoval společnými silami a společnými prostředky nový domov. Družstevníci sami pečují o administrativní záležitosti, o finance, organizují svépomocnou práci, kontrolují průběh výstavby atd. Družstvo na sebe přebírá úkoly, které jinak vykonávají státní orgány a organizace. Družstevníci si mnohde již nyní připravují šťastný život a dobré sousedské vztahy v budoucím společném domě. *Foto Pudil*

První osivo v zemi

Jak nás informovali pracovníci Státního statku v Čáslavi, začali zde v pátek 24. února se setím jarních obilovin. Na farmách Vinaře, Koudelov, Lochy, Horní Bučice a Čáslav začali se setím nejdříve. V pondělí se k ním přidala farma Výčapy. Téhož dne měli již zaseto 30 ha jarní pšenice, 100 hektarů ječmene a 5 hektarů hrachu. Mimo toho pokračují v mechanickém ošetřování ozimů a jejich přihnojování. Přihnojování ozimé řepky již ukončili v sobotu 25. února.

stní chvíli

mezi nimi mnoho těch, které obětovaly život svých dětí i život svůj pro štěstí lidstva. Jim patří dnes ta nejkrásnější květina.

Je naší svatou povinností nedopustit, aby se někdo znovu odvážil ohrožovat životy dětí. Naše ruce, ty nepatří ke stírání slz, ty patří práci vykonávané s láskou. A naše tváře ať se stále usmívají a pokojně se sklánějí nad postýlkami dětí k polibku. *J. Šandová*

seti letech

Tento cukrovar, na tehdejší dobu vysoce technicky vybavený a dobře vyrábějící, byl však v roce 1928 vlivem neblahé agrární politiky zrušen a později zbourán. Dlouho bylo místo po zrušeném cukrovaru pusté, až dnes se začíná se stavbou výrobních hal pro závod Kovotechna. Ještě před několika měsíci bylo

Státní statek Čáslav vyzývá: Kdo bude nejlepší

Včasné a kvalitní provedení jarních polních prací i na statku Čáslav rozhodne o úspěchu sklizně a splnění uzavřených závazků v letošním roce. Tím bude položen základ k úspěšnému splnění plánovaných úkolů i ke zkrácení třetí pětiletky.

Zaměstnanci Státního statku v Čáslavi projednali plán jarních prací na všech svých hospodářstvích. Na počest 40. výročí založení naší slavné KSČ se zavazují, že plánované úkoly jarních polních prací zkrátí a vytvoří tak předpoklady k docílení vysokých hektarových výnosů v letošním roce. K osevu použijí kvalitních, na klíčivost vyzkoušených osiv. K přebírání brambor k sadbě použijí třídiče brambor.

Setí jarních obilovin a luštěnin na výměře 630 hektarů provedeme za 6 pracovních dnů, 492 hektarů cukrovky zasejeme za 8 pracovních dnů, setí kukuřice na siláž na 330 hektarech provedeme za 8 pracovních dnů a sázení brambor na 140 hektarech ukončíme za 7 pracov. dnů.

Těchto pracovních výsledků bude docíleno tím, že všechny úkoly jarních polních prací řádně ve statku projednali se všemi traktoristy a ostatními pracovníky v rostlinné výrobě, na základě projednání zajistili dvousměnný provoz pásových traktorů a prodloužené směny ostatních traktorů při stanovení denních úkolů. Takto zpracovaný plán bude sloužit k běžnému informování všech pracovníků. Každých 5 dnů budou vyhodnoceni nejlepší pracovníci na pracovních poradách. Jejich výsledky budou zveřejňovány. V průběhu provádění jarních prací budou činěny operativní zásahy k jejich urychlení.

Pracovníci Státního statku v Čáslavi vyzývají všechna JZD a státní statky Středočeského kraje k soutěži o rychlé a kvalitní provedení všech jarních prací. Očekáváme, že našeho příkladu bude následovat většina zemědělských závodů kraje a že tak vytvoříme dobré předpoklady ke splnění úkolů prvého roku třetí pětiletky na široké základně.

KSČ A MLÁDEŽ

KUTNÁ HORA. V sobotu 25. února 1961 se konalo slav-

tajemník OV KSČ Vladimír Forejt na téma „KSČ a mládež". Zasedání se zúčastnil

Zápisy kroniky za rok 1960 byly přečteny a schváleny ve schůzi kulturní komise dne 21 dubna 1961. Nebylo žádných připomínek.

Zajíc pr. škol. a kulturní komise.
J. Skohanová

Rada místního národního výboru Tupadly
Klouček V.

Rok 1961.

10/I. 61. Vývoj hospodářský.

Probíhá klidná mírná zima. Teplota vzduchu jen za noci klesá pod bod mrazu, ale během dne stoupá teploměr na 5 až 10 stupňů tepla. Tráva na lukách a v sadech se zazelenala a místy se objevují rozkvetlé sněženky. Jen jednou během letošní zimi napadla slabá vrstva sněhu, jež však do večera roztála. Hospodářský, politický i kulturní život je teď zaměřen na zdárný vývoj třetího pětiletého hospodářského plánu, jenž má i u nás na venkově v zemědělství být splněn ve čtyřech létech. Probíhá dále akce na sloučení zemědělských družstev. Ku sloučení našeho družstva s družstvem Štrampovským nedošlo – ztroskotalo pro různé otázky hospodářské a Schořovští družstevníci lpí stále ještě na své samostatnosti, tak že do prvního roku pětiletky jde naše družstvo jen ve sloučení s družstvem Adamovským.

5/II. 61.

Život naší vesnice plyne dále svým klidným tokem beze všech vzláštních událostí. Mládež pořádá každou neděli odpoledne taneční zábavu pod názvem „čaje". Tím trpí dost jiné podniky kulturní – hlavně kino a také divadlo. Maminky – divadelní ochotnice – nemohou si odepřít dělat gardedámy svým dorůstajícím dcerám při tanečních zábavách a ztratily tak úplně zájem o divadlo i jiný společenský život.

Ve druhé polovině ledna dostavily se silné mrazy, teplota vzduchu poklesla v noci na 15 až 17 stupňů pod bod mrazu. To trvalo do konce měsíce – pak se náhle oteplelo a dostavily se sněhové a deštivé přeháňky.

Dnes svítí sluníčko a je krásný tichý předjarní den. Naše zemědělské družstvo odbývalo dnes schůzi, v níž funkcionáři družstva podali zprávy o hospodářských výsledcích J.Z.D každý na svém úseku. Schůzi řídil předseda Josef Augustin. Byli přítomni též zástupci O.N.V.x v Kutné Hoře a zástupce armády, jež převzala patronát nad naším JZD. Pak zástupce 64V x podala zprávu, že zemřel náhle člen K.N.V. ing. Boh. Skřivánek ředitel Hospod. školy v Čáslavi. Byl to vzácný člověk vysoce vzdělaný a nadaný řečník. Bude provedena doplňovací volba kandidátem byl jmenován s. Novotný Ladislav zástupce ředitele XI. leté školy v Čáslavi, který rostl z dělnické rodiny zemědělské, má bohaté životní zkušenosti a je zárukou poctivé práce národní v duchu socialistického nazírání na uspořádání poměru ve společnosti lidské. Pak předseda místní organisace K.S.Č. s. Abrham hovořil o vývoji politických a světových událostí v r. 1960. Socialismus a boj za svobodu národů dosud porobených jsou na nezadržitelném postupu, v Africe se již 17 států ze jha otroctví osvobodilo a také ostrov Kuba přes všechny intriky U.S.A si vybojovala svobodu, což má také velký vliv na všechny státy Latinské Ameriky. V celém světě volá se po odzbrojení a dokonce i valné shromáždění „Společnosti národů" odhlasovalo resoluci za světový mír.

17/II. 61.

Hospodaření v J.Z.D. v r. 1960.

O rozvoji našeho JZD podal pak předseda Augustin následovní zprávu: Hospodaří se na výměře 269 ha zemědělské půdy, z toho je 262 ha půdy orné. Družstvo má nyní 75 členů, z toho pracovníků stálých 55 – polovina mužů a polovina žen. Ve žní a při sklizni řípy vypomáhalo 40 brigádníků z místní obce. V roce 1960 bylo vedení družstva doplněno organisačními pracovníky z řad zemědělských odborníků a praktiků a to Karlíkem Otou, Zikmundem Václavem a Augustinem Josefem, kteří do funkcí nastoupili po schválení výroční schůze dne 22 února 1960. K jarním pracím bylo nastoupeno již v druhé polovině března a bylo oseto: ječmenem 54 ha, ovsem 6 ha, cukrovkou 58 ha, brambory 20 ha, kukuřici 23 ha a ozimní pšenici 59 ha, žitem 6 ha. – Pícniny zaseté v r. 1959 téměř všechny vymrzly a nastala přímo katastrofální situace v důsledku nedostatku krmiv. Avšak vzornou pracovní morálkou a vědomím zodpovědnosti, byly všechny tyto počáteční potíže a nedostatky zdolány a krmná základna získána včasným osevem jarních směsek a kukuřici. Žňové práce byly v důsledku velikého pracovního elánu všech družstevníků i brigádníků za velmi nepříznivého počasí ve stanoveném termínu skončeny. Na víc sklizeno 11 ha jarní směsky na zrno, jež byla plánovaná na zelené krmivo. Podle plánu bude již letos zavedena dvoufásová sklizeň obilí ze 200 ha polí.

Sklizeň podzimních produktů byla při velmi nepříznivém počasí těžká a namáhavá a vyžádala si velikého vypětí sil všech družstevníků

(x s. Marie Augustinová)

ale všechny práce byly zdolány vlastními silami i prostředky do 15 listopadu. Naše družstvo skončilo podzimní práce jako druhé v celém Kutnohorském okresu.
Ve výrobě postlinné byly splněny všechny dodávky na 100 %. V živočišné výrobě byly dodávky splněny v hovězím i vepřovém mase. V mléce a vejcích dodávky splněny nebyly. V mléce to zavinil nedostatek jadrných krmiv u vajec nedostatečný stav slepic. Jako vzorný pracovník vyznamenal se ošetřovatel skotu družstevník Jaroslav Vrdoby. Hodnota pracovní jednotky vyšla na 18 Kčs.

28/V.61. Sloučení družstev.

Po sloučení s družstvem Adamovským dochází konečně i ku sloučení s družstvem Sehořovským. Sehořovští se náhle pro sloučení přihlásili, když předseda z funkce resignoval a nikdo jiný funkci tuto nepřijal. Družstvo Tupadly Adamov má již celoroční výrobní plán vypracovaný a ponevadž Sehořovští mají již také svůj vlastní celoroční plán připravený - bude nutno sklouběti ho s plánem našim po stránce výrobní a finančním. - - Naše družstvo je družstvem vybraným pro novou technologii při sklizni obilí. Bude proto postaven nový polní mlat nákladem 196.000 Kčs. Dále budou družstvu přiděleny 2 žací kombajny se sběracím zařízením a lisem na plámu, 2 řádkovače obilí, 2 traktory „Super 50" a 3 traktory „Zetor". Mlat bude vybaven sušárnou a čisticí soupravou. - - -

27 února odbývala se schůze všech tří sloučených družstev. Byly porovnány hospodářské výsledky sloučených družstev a přezkoumány výše různých fondů. Kontrolou zásob bylo zjištěno, že plánované stavy byly všude dodrženy. - -
M.N.V. o Tupadlech sloučení družstev schválil, jde mu o to, aby se v Tupadlech udrželo hospodářské, politické a správní středisko a také úřad matriční.

2/III.61. Sčítání domů a lidu.

1 března bylo provedeno v celém státě sčítání domů a osob.
V Tupadlích zjištěno 118 rodinných domků a 3 domy neobyčejné -
v Adamově je — 59 rodinných domků.
Obyvatel je v Tupadlích 546, z toho mužů 265 žen 281.
v Adamově je obyvatel 227. " " 112 " 115.

Počasí.

Od 7 března máme krásné jarní počasí - je bezvětří a slunce svítí po celé dny. U JZD vyvážejí na pole hnůj a konají přípravy na jarní oset pozemků. 12 březen - je neděle. Sluníčko vyskočilo páně do šedých pozervaných mraků nad Železnou Horu a od západu z jasně modrého obzoru fouká mírný vánek, je krásný jarní den - den i jinak významný několika událostmi. V zahrádce u pomníku padlých upravují členky našeho ženského hnutí záhony, rovnají pěšinky a obrývají růže. Záhony vysázejí kvítinami a bude v létě pomník nejkrásnější ozdobou naší obce.

12/III. 61.

V upravené síni MNV odbývala se doplňovací volba do KNV v Praze po zemřelém členu KNV. Boh. Skůřánkovi. Zvolen byl Ladislav Novotný učitel z Čpatovic okr. K. Hora.

Doplňovací volba do KNV.

Odpoledne v 2 hodině zahájila předsedkyně MO Ž Anna Kavánková oslavu mezinárodního dne matek. O ženském mezinárodním hnutí a jeho významu v boji za světový mír promluvil předseda MNV Klouček Václav a po něm jednatelka OŽ Antonie Valentová. Pak nastoupili dítky z Mateřské školky a přednášeli krátké říkánky o nezměrné lásce dítek k matkám a předvedli dětské tanečky. Větší školní děti zapěli několik českých a slovenských národních písní, přednesli příležitostné básně národních básníků Vrchlického a Seiferta a předvedli také řadu dělských tanců. Sál v Kulturním domě byl přeplněn našimi ženami, které bouřlivě aplaudovaly všem výstupům té naší drobotiny. Na konec obdrželi děti podárky. Každý svoji fotografii s gratulací a kytičku. - -

Mezinárodní den matek.

A ještě jedna událost a sice mezinárodního významu se toho dne odehrávala na kolbišti ve Švýcarsku, kde se odbýval hokejový zápas o mistrovství světa a o mistrovství Evropy. V boji utkali se naši s hokejisty Švédskými. To by lo něco pro naše sportovní fanoušky. Sěnkovna v Kulturním domě, kde je umístěna televise byla fanoušky přeplněna, sál se otřásal stisky a bouřlivým nadšením, když naši od začátku zápasu vedli a na konec slavně nad Švédy zvítězili v poměru 5 ku 2. a tím se stali mistry Evropy. - - - - A večer v 6 hodině utkají se hokejisté Kanadští s hokejisty Sovětskými. Kdyby zvítězili Sovětští - stanou se naši také mistry světa. Jedno co píši tuto vzpomínku - je půl jedné - skončila první třetina tohoto krásného a bojovného zápasu. Kanadáné vedou 1 - 0.

Sport, a naši fanoušci.

13/III. 61. Probudilo se chmurné páno - prší. Včerejší naděje našich sportovních fanoušků v přeplněné sěnkovně před televisním přístrojem, horečně sledujících průběh zápasu mezi hráči Sovětskými a Kanadou zhasly. Sovětští byli poraženi očekávaným výsledkem 5 - 1. A tak jsou naši hráči mistry Evropy - Kanadáné mistry světa. - - -

Tušno a veselo bývá v hostinci u Želinků obyčejně jen v sobotu, kdy nahoře v sále hrají kino a dole v nálevně při pivě se zase hrají mariáš a někdy také, sejdou-li se myslivci, bojovný ferbl. Po skončení kina otevře správce C.B televisi a tu bývá v sěnkovně tušno, vždyť tě přinášejí televise průběh nějakého sportovního zápasu. V neděli však bývá tu málo těsno a tlačenka. To se sejde obyčejně jen několik starých důchodců - Zajíc Jan, Vašek Prucha, Bělohorec Jos, Tonda Bárta a Filip K. Vzpomínají starých zašlých dob, hlavně první i druhé světové války, svých zážitků z první války - všech těch nekonečných postupů a ústupů a když dojdou vzpomínky - dají se do jiné války se 32 kupečníky v daxdě."

A co ti stáří?

Mladší lid dělnický v neděli večer odpočívá a připravuje se do práce na druhý den, by mohl úspěšně plnit své pracovní závazky pětiletého plánu.

Dne 28 března konala se ustavující schůze sloučených JZD. Tupadly, Adamov a Schorův za přítomnosti zástupce OVV v Kutné Hoře Dr. Voska a zástupce okresního výboru K.S.Č. v Kutné Hoře s. Pavlase a 71 členů JZD. Předseda Josef Augustin sdělil, že sloučené družstvo bude nyní hospodařit na výměře 640 ha pozemků, z toho na 603 ha půdy orné. Bude zavedena 2 fásová, sklízeň obilí na 200 ha půdy orné a bude zřízen polní mlat. Budou provedeny úpravy chlévů ve všech 3 farmách a dobytek bude rozmístěn a sice tak, že všechny zdravé kusy budou převedeny na farmy Schorův a Adamovskou. Pro celé družstvo bude ponecháno 8 párů koní. Pak byla provedena volba nových funkcionářů takto: předseda Augustin Josef, místopředseda Karlík Otakar. Členové výboru: Hajek Josef, Hanel Bedřich, Pazderka Karel, Nováček Jaroslav, Závurka Josef, Běloharcová Anna, – všichni z Tupadel. Za Adamov: Novotný Karel a za Schorův Věbr Jaroslav, a Saidl Emanuel. Revisní komise: Milaček Jan předseda a členové: Louda Jan, Milaček Alois, Sekot František a Volencová Josefa. Agronomem Hrabal Ladislav, hlavní zootechnik Karlík Otta. Vedoucí skotu Novotný Jaroslav, mechanisátor Kadlec František. Hlavní účetní: Nováček Jaroslav a Saidl Oldřich – jako síla pomocná Nikešová Zd. skladník Závurka Václav – Vedoucí farmy ve Schorově: Závurka Vladimír a v Adamově Veselá dek Václav.

29./III. 61. Ustavující schůze sloučených JZD.

Pak bylo schváleno následující usnesení:

A.: Potvrzuje se sloučení družstev Tupadly, Schorův a Adamov v JZD Tupadly.

B. Schvaluje se zpráva předsedy Augustina o úkolech 1 roku třetí pětiletky pro sloučené družstvo Tupadly, jakož i jeho návrhy k zajištění plánovaných úkolů.

C. Nově zvolenému představenstvu se ukládá návrhy předsedy rozpracovat a předložit je ke schválení příští členské schůzi.

D. Ukládá se zvolenému představenstvu: 1.) Aby vytvořilo podmínky pro vnitrodružstevní soutěže v JZD mezi jednotlivými farmami a mezi kolektivy v rostlinné a živočišné výrobě.

2) Aby založilo alespoň dva kolektivy, jež by soutěžily o titul brigády socialistické práce.

31/III. 61. Na plenární schůzi MNV podal nejdříve zprávu tajemník Sekot o průběhu celostátního sjezdu JZD v Praze a o valné hromady JZD u nás v Tupadlech. Připomněl, že na MNV bylo letos převedeno vybírání všech státních daní a poplatků. Pak předseda kulturního odboru Zajíc Jan zhodnotil výsledky všech kulturních akcí i zábavních podniků a prohlásil, že je třeba více kulturní pohloubit a zapojit do práce kulturní všechny složky NF, z nichž nejaktivnější je hnutí ženské a mládež. Je třeba také divadelní odbor povzbudit k horlivější činnosti, neboť pro činnost divadelní jsou v obci dobré podmínky. Do práce bude zapojena

Schůze MNV.

mládež, hlavně na úseku estetického vzhledu obce pro jarní slavnosti 1 máje a 16 výročí našeho národního osvobození. - - -

16/4.61. Je neděle - po celý minulý týden bylo krásné jarní počasí a tak práce v polích zdárně pokračovaly a do konce týdne byl ukončen osev cukrovky. Včera v sobotu přes se nad krajem prudká bouře doprovázená lijavcem. Dnes je mlhavo s občasnou deštivou přeháňkou.

1. Máj. 1 máj měsíc radosti a jarní krásy - měsíc našim básníkem Máchou tak horoucně opěvovaný připadl letos na pondělí a tak již od pátku dělali se u nás velké přípravy na jeho oslavu. Členky odboru ženy tak jako každoročně upravily záhrádku u pomníku padlých a mládež zametla náves, že je jako vymydlená. Na státních a jiných budovách na návsi vlají prapory v národních i rudých barvách a okna vyzdobena praporky a plakátami k oslavě svátku práce. V pochmurné páno 1 máje scházelo se na návsi místní občanné v hojném počtu. Vál ostrý severozápadní vítr, bylo pochmurno, ale ani toto nepříznivé počasí nezkalilo prvotřední dobrou náladu manifestantů, nastupujících radostně k oslavě svátku práce, jakož i k oslavě zrodu nově se utvářejícího národního života v hospodářské i kulturní výstavbě na cestě k úplné socialisaci našeho státu. Na manifestaci do Čáslavě odvezli je 2 nákladní auta našeho pivovaru a 2 auta JZD. Také přijely pro manifestanty 3 státní autobusy.

16 letá výročí osvobození. K oslavě 16 letého výročí osvobození národa, ze jha hitlerovských okupantů schromáždilo se na popud jakčního výboru NF dne 8 května o 7 hodině večer občanstvo na prostranství před pámkem a pak za doprovodu hudby nastoupili pochodem k pomníku padlých, kde naši požárníci položili k pietnímu kamenu věnec z bílo-rudých květů. Člen rady MNV[x] vzdal hold všem těm, kteří padli v obou světových válkách v boji za svobodu národa a tak se nedožili těch radostných chvil, které my teď prožíváme při budování nového radostného života ve svobodné socialistické republice. Nezapomínejme nikdy na oněch 7 temných let druhé světové války, kdy miliony bojovníků všech národů pokládaly své životy, abychom my dnes mohli svobodně dýchat a radovat se ze života a krásy naší drahé domoviny. Nezapomínejme také nikdy na nezměrné oběti, které přinesli naši revoluční dělníci a rudá armáda v boji za naši svobodu. Všechny ty nezměrné oběti našeho i sovětského lidu nás zavazují k vděčnosti a k radostné budovatelské práci při výstavbě naší svobodné socialistické republiky.
Krásná tato vzpomínka byla zakončena písní svobody - marseillaisou.

Chladné počasí s deštivými přeháňkami trvá. Přes to jsou u JZD všechny práce s osetím obilí skončeny a nastal okop řepy.

x Procházka Jindřich.

19 května odbývala se v Kulturním domě plenární schůze MNV.

20/5.61. Schůze plena MNV.

6 vývoji socialisace u nás podal zprávu tajemník Sekot. V Šupadlech je socialisace provedena úplně, kdežto v Adamově je ještě 17 ha a ve Schořově 15 ha půdy v držení soukromém. Pracuje se usilovně, aby i tento majetek přešel cestou dohody do kolektivního hospodaření. Dodávky jsou splněny zatím jen ve vepřovém mase, v hovězím to různě, neboť hovězí chov nedosáhl dosud předepsané váhy. Dodávky mléka jsou dobré v Šupadlích a ve Schořově, různě to trochu v Adamově. Celkem je však nadeje, že se dosáhne obecního průměru - to je 5 l mléka denně od 1 krávy.

Předseda JZD Augustin Josef pak sdělil, že příprava 2 jasové sklizně naráží na značné potíže hlavně pro nedostatek cementu při startě polního mlatu a obvinil funkcionáře MNV, že se málo starají o pracovní síly pro JZD při obdělávání půdy. Předseda zemědělské komise tuto výtku odmítl a prohlásil, že starost v národní směnu při práci v zemědělství nesou v prvé řadě funkcionáři JZD, ale z těch se žádný o zdárný chod práce u JZD nestará. Tato ostrá kontroverse předsedy JZD Augustina s předsedou zemědělské komise MNV Procházkou Jindřichem skončila dohodou. V příští schůzi rady MNV se otázka spolupráce MNV s JZD dohovoří tak, aby ve spolupráci došlo k souladu.

Člen finanční komise Škarka Jan pak sdělil:

K 12 květnu 1961. byl stav finančního hospodářství obce následovní:

Příjem 129.068·25 Kčs
Výdání 55.310·25 "
Pokladní hotovost 73.758·- Kčs.

Žámek.

V otázkách kulturních a ve výstavbě obce podal zprávu písatel této kroniky a současný památkový zpravodaj ČSVV v Kutné Hoře a sdělil, že zámek je ve stavu přímo desolátním a předložil úřední doklad, nález ing. Nováka úředníka technického ČSVV v Kutné Hoře, že přímo pod střechou hrozí sesutím, čímž je tu i nebezpečenství hrozící lidským životům. Nákladná oprava zámku by byla by možná, kdyby zámek sloužil výhradně jen zájmům veřejným, pak by úpravu a udržování převzal stát. Navrhl proto, aby obytné místnosti, jež se budou v budoucnosti uvolňovat MNV na dále nájemníky neobsazoval a dával je postupně do užívání veřejných institucí, knihovně, čítárně, osvětové jizbě a t.d. - Bylo rozhodnuto, že věci touto bude se zabývat příští schůze rady MNV.

Zlatá svatba.

21/5.61. Ve zvláštní síni MNV odbývala se dnes zlatá svatba manželů Ložkových z Adamova - Václava a Marie. Svatebčany pozdravila předsedkyně odboru pro občanské záležitosti pí Hana Šimová a mládež v pionýrských krojích přednesla pod vedením učitelky Skokanové řadu příležitostních básní k oslavě jubilantů. O významu podinného života v socialistické společnosti pěkně promluvil předseda MNV Klouček Václav.

5./6.61. Celý měsíc květen byl chladný a deštivý a toto nepříznivé počasí se dosud nezměnilo. Třešně v sadě pod vlivem krásné pohody v druhé polovině března a po celý měsíc duben předčasně dozrávají a zahrada obecní se přímo rozhořela červenou barvou ranných druhů ovoce. Pro nynější deštivé počasí nelze však ovoce sklízet a tak choulostivé druhy třešní, vitovky molitorovské a voparské ranné v celých hroznech praskají a hnijí.

V neděli 11 června rozjásalo se naše hřiště na louce u potoka mládím v barvách máku a bílých kopretin při dětské slavnosti (při dětské slavnosti) uspořádané odborem žen a svazem mládeže pod patronací osvětového odboru čáslavské vojenské posádky. Slavnost byla zahájena průvodem od zámku za doprovodu hudby „Jednoty" pod taklovkou kapelníka Dyndy. (dříve Sázavan.) V čele průvodu mládež ve svazáckých úborech pod umělými slunečníky s fábory, za nimi děvčátka s kočárky a pak chlapci na tříkolkách. Za ryčnou hudbou řady místních občanů. U prostřed hřiště stála vysoká štíhlá máje ověšena ve výši několika metrů věncem balíčků s čekoládou. Rozjařená mládež pro balíčky šplhala, padala a zase šplhala až se ji přec na konec podařilo balíček utrhnout a za jásotu obecenstva seskočit. Malé dítky z místní mateřské školky předvedli trochu dětských her a tanečků a větší chlapci závodili na kolech při lapání ruřtů do úst, zavěšených na šňůře. Na konec vojáci provedli v kroužku školní mládeže soutěž v otázkách kultůrních a vítěze odměnili knihami. Během průběhu slavnosti koncertovala na volném prostranství Dyndova kapela.

Dětská slavnost.

25./6. 1961. Nad rozlehlou kotlinou našeho kraje rozjásal se krásný červnový den. Kovově modrá obloha jasná a bez mráčku a slunce chrlí své žhavé paprsky od božího rána tak, že už v poledne stoupla teplota vzduchu na 30° Celsia. A u nás jest dnes slavnost předání nově postavené požární zbrojnice, sboru požárnímu. U pomníku padlých byly vztyčeny prapory a zahrádka kolem pomníku topí se přímo v záplavě zeleně a bílých a rudých růží – celé prostranství jen hýří krásou a čistou úpravou. Slavnost začala o 1 hodině odpoledne koncertem Dyndovy kapely. Náves se jen hemží požárníky a hasičským dorostem. Ti obešli slavnostním pochodem pomník, načež mládež položila před pietní kámen krásný věnec. Hudba zahrála naše národní hymny, načež se průvod odebral ke zbrojnici, kdež tajemník M.N.V. Sekot pozdravil všechny přítomné a vzpomenul a vzdal hold všem požárníkům, kteří v boji proti okupantům položili své životy. Poděkoval pak všem občanům, kteří dobrovolně postavili tuto pěknou zbrojnici. Zbrojnice má halu na umístění motorové stříkačky a ostatní výzbroj a komnatu na besídky a schůze sboru.

Předání požární zbrojnice

Zástupkyně okresního výboru požární jednoty s. M. Urbanová začala svůj projev citátem z Prodané nevěsty: „Radujme se, neb dobrá věc se podařila." A tupadlští se mohou opravdu také radovat, neb se jim podařilo usilovnou práci vybudovat krásnou tuto zbrojnici, aby sloužila krásné věci – ochraně majetku našeho lidu proti mnohým

žhoucným žíslům a plamenům. Pak vyzvedla vždy obětavou práci požárníků, kteří při všech živelních pohromách nasazují své životy na záchranu soukromého i společného majetku. V závěru pozdravila požárníky jménem okresního výboru, s přáním stálého zdaru v jejich činnosti. - - - Na konec tajemník M.V.V. Sekot Josef jménem M.V.V. předal správu zbrojnice do rukou velitele požárního sboru Aloisu Nikáčkovi. Pak odešlo se v průvodu na hřiště, kde mládež i mužstvo požárních sborů z Šupadel i Šebestěnic předvedli ukázku své pohotovosti při vzniku požáru. Během cvičení koncertovala na hřiště hudba. Slavnost na hřišti byla obecenstvem jen slabě navštívena a také večerní taneční zábava nebyla valná, což je v Šupadlích neobvyklé.

2./.7.61. Je krásný červencový den. Slunce od časného rána chrlí své žhavé paprsky na vyprahlou zem a vzduch se jen třepetí. Hlahoměr ukazuje ve stínu 30° Celsia a na oporu slunečním 40°. Procházím třešňovým sadem na zahradě obecní. Je ovocem přetížen a u některých druhů sklání se větve až k zemi. Je nedostatek česačů a těžce se ovoce sklízí. První druhy Vopařské panenské a vitovky moliborovské shnily na stromech. Teď se trhají pečecké kaštanky a troprichtrovky. Od Jihlavy a Havlíčkova Brodu přijíždí denně množství zájemců a ti se po dohodě s vedoucím sadu rozběhnou po zahradě, sami si ovoce natrhají a pak ho u budy zaplatí se slevou 1 Kčs na kile - za natrhání. Úředně stanovená cena třešní je 3·20 za 1 kg prvotřídního ovoce. JZD vlastní teď 4 třešňové sady a sice: Bývalý obecní, sad u kašny, Havránkovu zahradu a alej při silnici vedoucí k Žákům, kde se říká dále v „kaštanech". Vázev v kaštanech se tak vžil, že se asi nikdy nezmění.

Třešně

16/7.61. Počasí bylo koncem června a téměř do poloviny července krásné a slunné. Země hodně vyprahla řepa vadla a toužebně byl očekáván déšť a ten přišel v sobotu 15 července při slabé bouři, ale vydatný a trval po celou noc. Dnes sedmnáctého se silně ochladilo, fouká studený vítr přinášející deštové přeháňky.

21/7 61. odbývala se plenární schůze M.V.V. řízená s. Josefem Krajíčkem s programem: „Nástup do žní." Tajemník Sekot zabýval se otázkou plnění dodávek v mléce a mase, jež vázne. Ku zvýšení produkce byly ustaveny 2 brigády socialistické práce. Ve výrobě masa stojí na výši farma v Adamově, kde pod vedením družstevníka Standy Semeráda bylo dosaženo značných úspěchů. Byl vypracován žňový plán našeho JZD. Ten získal teď 2 nové sklízňové kombajny a polní mlat pro 2 řadovou sklízeň je také dostavěn. Jarní práce při ošetřování řepy byly těžké, ale byly dobře zvládnuty. Vyznamenaly se následující družstevnice: Polmová ze Schořova vyjednotila a okopala 3 ha a obdržela prémii 200 Kčs. Sochorová Jos. z Šupadel 2·69 ha a dostala 150 Kčs. 5 družstevnic z Adamova a sice Břinčilová, Venclíková, Havránková, Krajíčková z Novotná obdělali každá 1·98 ha a dostaly po 50 Kčs prémie. Předseda Augustin podal zprávu o rozdělení práce v JZD. Každý družstevník má svůj úkol plnění. Jsou ustaveny 4 pracovní skupiny jedna kombajnová, druhá pro odsun zrna, třetí pro polní mlat a čtvrtá pro uklid slámy.

Nástup do žní

11/8 61. Ječmen je sklizen a nastává sklízeň pšenice, jež jsou přezrálé. Počasí jest sklízní obilí velmi nepříznivé – zas se dostavují stálé deštivé přeháňky. Na dnešek v noci snesla se nad Tupadly silná bouře s lijákem. Po ránu bylo mlhavo a dusno a zas to v oblacích zabouřilo a snesl se prudký déšť. – – V sadech sklízejí se poslední rynglovíny a ranné hrušky. H.D. platí za 1 kg I. tř. jakosti 2·20 Kčs, za II. tř. 1·40 Kčs, za sbírané ovoce 60 hal.

Sklízeň úrody.

27/8.61. V čerá se konečně čas trochu ustálil a také dnes 27 srpna (je neděle) je krásný letní den. U J.Z.D. sklízí se pšenice jedno i dvoufásově. Je ji venku ještě na 40 ha. V sadech začínají se česat první rannější švestky.

A ženský odbor MNV pořádal dnes slavnost na zahájení nového školního roku. Slavnost zahájila předsedkyně Anna Kavánková projevem o významu nové školy při výchově našeho mladého pokolení pro příští život v socialistickém a komunistickém státě. A jako vždycky tak i dnes žáci potěžské školy zazpívali a přednesli příležitostné básničky. Noví žáčkové obdrželi po dárečku – každý kytičku pro maminku a knihu pohádek. Na konec byl promítán polský a pak ruský film o životě sovětského lidu.

Nový školní rok.

3/9.61. Po celý čas od 28/8 až o 3/9 bylo krásné slunné počasí při 25 až 30° Celsia. U J.Z.D. dokončili šťastně práce žňové a půjde se do brambor. Ten týden byla také upravena a zválcována silnice kolem nového pivovaru kruhem ke Kulturnímu domu.

Svaz mládeže, po ženách nejagilnější složka N.F., upravil prostranství před špícharem a bude tu zřízen parčík vysázením lesních stromů a keřů. Parčík bude míti však nevzhledné pozadí – otlučenou a špinavou zeď špícharu. Je nejvýš na čase, aby představenstvo J.Z.D. snažilo se udržovat svěřené objekty ve větší čistotě a pořádku a aby také z hlavního dvora vyvážělo kaly a močůvku, která trvale se prodírá svahem dolu do potůčku tekoucího z Bačova do náveského rybníku, který se hlavně v létě mění ve velikou silně páchnoucí louži.

10/IX.61.

Žně u J.Z.D. jsou skončeny. Na oslavu uspokojivé sklízně ~~a v odměnu~~ a v odměnu za přičinlivost členstva vystrojilo představenstvo dne 14 září hostinu v Kulturdomě, již v oběť padli 2 vepři a 1 beran. Průběh žní zhodnotil předseda Josef Augustin tak, jak jsme o tom psali během léta v kronice. Družná beseda družstevníků trvala do pozdního večera.

17/IX.61.

Posvícení

17/IX.61. A dnes je posvícení. Je krásný podzimní den a slunce od rána rozlévá své paprsky po čistě umetené návsi, o což má zásluhu zase mládež, vedená Zdeňkou Zajícovou. Tentokrát nepřijel k nám ani jeden zábavní podnik a celá posvícenská sláva se soustředila v hostinci u Vančurů při tanečním reji a to již v sobotu. Tím byla také posvícenská „zlatá" přeložena z pondělka na neděli a zítra bude zase jen úplně všední pracovní den.

Dnešní táhnou vzpomínky na slavná tupadlská posvícení, kdy k nám přijížděly krásně vybavené kolotoče a náves se hemžila místními i cizími obecenstvem a slavná kapela Václava Veckaře z Adamova o zlaté již v dopoledních hodinách vyhrávala od domu k domu, k večeru obsadila nádherný Hejdukův kolotoč, zahrála dvě veselé písničky a pak pyšným pochodem veselící se národ vedla do hostince, kde slavný kapelník Veckař se svým milým úsměvem dovedl udržet veselou posvícenskou náladu až do rána bílého. Ta posvícenská „zlatá" bývala družná. Děvčata ve světlých pestrých šatech a vše v slavnostním háru. V tanečních přestávkách dívky v obě zavěšené procházely se sálem veselé přítoužky, neb zpívaly a starší socialističtí bouřliváci Vovaček Karel, Vinca Brdek, Josef Jansa, ti zase řádili u stolu před kruchtou za zpěvu písní lidových a když začalo svítat a mnozí se začali oblížet po hodinách, spustil Veckař se zpěvem: „Karličku Vovačku nechoď, snad nešel bys tak brzy spát – počkej až ráno – jinu neradno, vždyť mladí jsme jen jedenkrát." A píseň bouřila sálem a pak už nikoho nenapadlo jít domu. Bylo – bývalo – už není, všechno ve světě je pomíjející tak jak nám to překrásně vylíčil náš národní spisovatel Alois Jirásek ve své kronice „U nás."

Přišla nová generace jiných tužeb a zájmů. Zmizely mnohé národní i lidové písně i tance národní – beseda, čtverylka, dvořanka a dokonce i polka a mazurka mizí z taneční ch programů – teď je v oblibě džezová hudba a moderní tance přenesené k nám z ciziny, jež nejsou sice únavné, ale také nedovedou rozjařit ani mladou bujnou krev. Dnešní „zlatá" skončila kol desáté hodiny večer.

Udržování památek

Na veřejné schůzi plena MNV jednalo se o splnění výročního plánu v zemědělství a pak na výzvu předsedy Krajíčka Josefa hovořil pisatel této kroniky o kulturních a památkových věcech v naší podné obci. Připomenul výzvu vlády, aby národní výbory věnovaly velkou péči pěknému vzhledu našich obcí a také se staraly o udržení všech vzácných památek. U nás v poslední době kulturní život upadá. Divadelní kroužek se rozpadl a o knihovnu a četbu jeví se jen slabý zájem, přes to, že máme dnes knihovnu vybavenu veškerou literaturou, jíž může náš lid a hlavně mládež v době nynějšího pokroku zajímat a poučit. Náš zámek je odborný mi znalci uznán za dost vzácnou památku, nachází se však v tak desolátním stavu, že tu hrozí i nebezpečí lidským životům pěsutím přímo. Stát však udržuje a financuje náklady (náklady) na údržbu jen těch objektů, které slouží výhradně zájmům státním, neb veřejným.

Nová připomínka o zámku.

Je proto třeba, aby rada MNV, jako správce zámku, uvolňující se byty v zámku na dále novým zájemcům nepronajímala a tak by zámecká budova během doby mohla sloužit jen zájmům státním, nebo veřejným a to by bylo zárukou trvalého zachování této památné budovy. Dva členové MNV námětu tomuto tvrdě odporovali tvrdíce, že hlavní povinností rady MNV je starost o slušné byty přibývajících mladých rodin. Bylo usneseno, že touto otázkou bude se zabývat rada MNV. Toto je již druhé usnesení plena MNV v této věci. První bylo ve schůzi dne 19/5 61.

11/X.61. V čtvrtek byla u nás veřejná schůze lidu, na níž promluvil zástupce okresního výboru K.S.Č. o mezinárodní situaci a o podepsání mírové smlouvy s oběma německými státy. Prohlásil, že podepsání mírové smlouvy s Německem je dnes nejožehavějším problémem pro všechny národy světa. Západní Německo stalo se rejdištěm revanšistické politiky všech fašistických živlů, jež pod vedením bývalých hitlerovských generálů připravují třetí světovou válku ve snaze zmocnit se nadvlády nad východními slovanskými národy, zdeptat je v otroky velkoněmecké říše. Toto nebezpečí postřehli již dávno naši sovětští spojenci, jichž vůdce Chruščov již před třemi roky na to poukázal a prohlásil, že jedině podepsáním mírové smlouvy s Německem lze zabránit třetí světové válce. Proto se SSSR rozhodl, že v roce 1961 mírovou smlouvu buď s celým a nebo alespoň s východním Německem za každých okolností uzavře. Mocnosti atlantického paktu vyzbrojily Západní Německo atomovými zbraněmi a my víme, co by nás čekalo, kdyby došlo ke třetí světové válce. Proto se vláda československé republiky staví ostře a nesmlouvavě za mírové snahy SSSR, na jejíž záštitu a vědomí její vojenské i technické převahy nad západními mocnostmi spoléháme. Řečník skončil za nadšeného souhlasu četných přítomných. Pak byla schválena resoluce, slibující plnění všech závazků našeho lidu na uhájení mírového soužití všech národů světa. Resoluce byla odeslána vládě naší republiky.

Veřejná schůze lidu.

Dne 27 října 1961 byla v hostinci u Vančurů veřejná schůze plena M.N.V.

Schůze plena M.N.V.

Vrastupem M.N.V. v Zlaté Koře s. Augustinová Marie podala zprávu o významu voleb soudců z lidu, jež budou dne 3 prosince. Je to další krok k zlidovění našeho veřejného života i o soudnictví. Za náš obvod kandiduje s. Šafránek Miloslav jako soudce z povolání – je to rodák Adamovský a Karlík Ludvík a Kavánek Josef kandidují jako soudci při povolání. O výrobě a poměrech v JZD hovořil tajemník Sekot. Sklizeň cukrovky je skončena. Nejvíce lán cukrovky nad Dubím mlýnem bude sklizen na výkrm hospodářského zvířectva. V živočišné výrobě jsou ustaveny 3 kolektivy ze Šupadlech a 1 z Adamově soutěžící o titul Brigáda socialistické práce. Předseda JZD s. Augustin odpovědět na některé náměty s. Procházky ze věcech organisačních a pak nám sdělil některé své poznatky ze zájezdu do sovětského Ruska. Byla to jen letmá zpráva o vysoké úrovni zemědělského hospodářství v SSSR jež tolik vynikají nad úroveň v našich JZD jak po stránce technické tak i organisační. Očekával jsem, že nám poví více o svém zájezdu, snad učiní tak později.

25./XI 61.

Úprava návsi.

Odbor žen a mládeže za pomoci tajemníka J. Sekota dokončily úpravu prostranství před Spícharem a přidaly tu parčík ozdobený z pařadi mladých bříz. Muži a sice stará garda Sokola zbourali zas staré mýto, malý domek pod bránou, vyčnívající do silnice. Vybíralo se tu patrně ve starých dobách mýtné, tj. jest poplatek za průjezd s vozy, jak se to dělo v tehdejších dobách vůbec ve městech. Materiál bude použit na úpravu silnice na hřiště. V Čáslavi se vybíralo mýtné ještě v době, když jsem tam chodil do školy a teď bude mi v lednu 80 let.

Volby soudců z lidu.

Ve slavnostně vyzdobených místnostech MNV konala se dne 3 prosince volba soudců z lidu. Navržení kandidáti byli zvoleni jednomyslně. Po celý volební akt vyhrával místní rozhlas národní písně.

Po mlhavých prškách se vyčasilo a dostavily se první větší mrazy a krásné zimní počasí se udrželo přes celé vánoční svátky. Tentokrát proběhly svátky klidně. Nebylo žádných zábav, ba ani koledničkové po vsi nezpívali staré vánoční koledy. Svět starých zvyků a tradic naprosto zašel. Překvapilo, že nebylo možno ani sehrát kinové představení pro neúčast obecenstva. Kino, jež mělo tak krásné a slibné začátky teď hodně upadá. Škodí mu televise i jiné zábavné podniky.

Vánoce.

Polní mlat.

Postavení polního mlatu za zemědělskou usedlostí družstevníka Václava Říhy umožnilo dvoufásovou sklízeň obilí. Normálně posečené, na řádkách obilí se za pomoci sběracího zařízení na kombajnu sbírá, mlátí a sláma se váže do balíku – to je jeden způsob sklízně a nebo se obilí přímo seče a mlátí kombajnem. Na obojí způsob sklízené obilí se potom sváží na polní mlat, kde se čistí a pak odváží na povinnou dodávku. Letošního roku byl také našemu JZD přidělen do vlastnictví starý pivovar a sladovny. V Batíkově statku pletou dva družstevníci ze Schočova koše a košíky. V novém pivovaře byl provoz CNV v Kutné Hoře zastaven a dělníci rozebírají a odváží se různé strojové zařízení. Má zde býti zřízena sušárna brambor.

Zapsal Filip Karel.

Tyto zápisy pamětní knihy za rok 1961, byly schváleny ve schůzi kulturního odboru MNV dne 20 března 1962 jednomyslně.

Od 5 do 21 května byla pamětní kniha vyložena pro všechny občany k nahlédnutí. Nebylo žádných připomínek.

Rada MNV schválila zápisy ve své schůzi konané dne 8 června 1962.

Předseda MNV.
Klouček V.

Předseda kulturního odboru:
Zaníč

Místní národní výbor Tupadly - okres Kutná Hora -

Tupadly, 14/III. 1963.

Ještě některé doplňky z hospodářského, politického a kulturního života obce.

Vstupem všech samostatných zemědělců do zemědělského družstva změnilo se u nás mnoho ve výstavbě obce po stránce estetického vzhledu. Celá řada družstevníků přistavěla ke vchodům do svých domků pěkné verandy, domky zvýšili o podkrovní světničky, a bývalé chlévy upravili v obývací pokoje, jež vybavili krásným moderním nábytkem. Dnes jsou to moderně zrestaurované vilky. Tak hned při vjezdu do Tupadel u křižovatky silnic Žaky-Drobovice působí krásným dojmem vilka zaměstnance S.T.S. Vebra Jaroslava. a dále v levo Karla Stehlíka a v zatáčce kol rybníka vilka Miláčka Ladislava, zrestaurovaná z domku bývalého obvodního lékaře Dr. Filipa Štěpána. Vedle je postavena nová požární zbrojnice. V zatáčce ke Schořovu se týčí nově upravená brána jako vjezd do zámku, kde jsou úřadovny M.N.V., Kulturní jizba a Lidová knihovna. V ořechovém sadu v hořejší části návsi je pěkný pomník, jako památník padlích v obou světových válkách, o jehož udržování a pěkný vzhled pečuje nejagilnější složka naší Národní fronty – „Odbor socialistických žen". Proti pomníku je ladně vybavený spotřební konsum – dnes tak zvaná Samoobsluha.
Hostinec p. Ludvíka Zelinky byl rozhodnutím C.N.V. v Kutné Hoře znárodněn, je nyní ve správě M.N.V. v Tupadlech a slouží co Kulturní dům osvětové výchově lidu. Je tu moderně vybavené jeviště a kino, v němž se předvádějí dvakrát týdně obrazy z nově se utvářejícího socialistického světa a sice ve středu a v sobotu. V neděli odpoledne se hraje dětem. Kino plnilo své poslání výchovné dobře po několik let – v poslední době však upadá, neboť má velikou konkurenci v televisi. Televise má v obci nejméně 85 přijímačů a otřásla nejen kinem, ale i divadelním kroužkem, který měl již dobré a obětavé ochotníky, velmi slibné začátky, ale v době poslední se úplně odmlčel k velké škodě ve výchově lidu. - - -

Nové stavby.

U silnice, vedoucí k Potěhám, vyrostla v posledních létech nová stavební kolonie moderně vybavených rodinných domků s podkrovními světnicemi. Řadou od silnice je to vilka Petra Pobuty, pak 6ty Karlíka, Zikmunda Václava, Jana Zajíce Teplého Jos, Piskače Franty a Aloise Miláčka. Na stavbu sváží material Václav Vlček. V levo při silnici na poli Vančury Jaroslava stojí pěkná vilka Karla Bárty.
Na obecní zahradě u silnice, vedoucí ke Schořovu, postavila Státní traktorová stanice pět dvojdomku pro své zaměstnance. Na prostranství bývalého cukrovaru zašla také Ipserova cihelna a domek uprostřed tohoto údolí, jenž sloužil za byt cihelenského mistra, koupila a obývá rodina p. Hraby Matěje, bývalého správce šlechtických statků, jenž má za manželku Marii, rozenou Růžičkovou, rodačku tupadlskou.
Podle stavebního a regulačního plánu, jejž v době popřevratové dal vyhotovit tehdejší předseda M.N.V. Václav Vlček, má být na tomto údolním prostranství upraveno nové hřiště a koupelna.

Zánik pivovaru.

Zlý osud stihl náš pivovar, který se stal oběti koncentrace veškeré výroby do velikých celků. Rozhodnutím ONV v Kutné Hoře byla výroba dne 15 září 1961 zastavena a podnik byl přidělen Společnému družstevnímu IZD v Kutné Hoře, který měl zde zřídit sušárnu brambor a výrobu zákvasu, jako krmivo pro dobytek. Bývalí zaměstnanci pivovaru provedli pod vedením Cakla Jaroslava demontáž strojů a začali s výstavbou kotelny. Počátkem r. 1963 převzal pivovar do správy Výkupní podnik v Kutné Hoře a poněvadž nemá ve svém plánu přestavbu pivovaru na sušárnu – výstavbu zastavil a 3 dělníky převzal do svých služeb. Cakl Jaroslav a jeho tchán Profous Karel nastoupili práci v jiných závodech – Cakl v pivovaře v Kutné Hoře a Profous v menším truhlářském závodě v Malíně, kde je vedoucím bývalý předseda našeho M.N.V. Jan Zajíc. - - -

Politický vede ~~vede~~ veškerý život v obci Národní fronta pod vedením K.S.Č. Tvoří ji tři strany politické a sice komunisté, strana českých socialistů, vyrostlá po únoru 1948 ze strany národně socialistické a pak strana lidová.

Politika. Dalšími členy N.F. jsou: Svaz protifašistických bojovníků, zastoupený v N.F. pisatelem těchto pamětí, dále Výbor žen a Svaz Československé mládeže. Lidovci nemají v N.F. žádného zástupce, čeští socialisté paní Antonii Valentovou. Národní fronta schází se jen zřídka a tak vedení veškerého politického, hospodářského i kulturního života je v rukách strany komunistické.

Místní lidová knihovna.

Je umístěma v Kulturní jizbě na M.N.V. Obsahuje spisy téměř všech českých spisovatelů, jak z nejstarší doby probuzenské, tak i z nové doby vyspělé socialistické společnosti. Splynutím Osvětové besedy s Kulturním klubem IZD stala se i knihovna součástí klubu a své poslání v kulturní výchově lidu ve všech oborech našeho národního i hospodářského života, snaží se plniti dobře, i když je ve své činnosti hodně také tísněna televisí, ba i netečností mnohých vedoucích činitelů a to hlavně v době, kdy televise předvádí krasobruslařské, hokejové, nebo fotballové zápasy, jak se to projevilo v poslední době. Voláme po vysoké vzdělanosti českého lidu, neb je nám jasno, že malý národ jen svojí duševní vyspělostí může udržet krok s velkými národy světa. Z těchto důvodů zařazujem do knihovny i díla velkých duchů jinonárodních, hlavně ovšem klasiků ruských a moderních socialistických spisovatelů sovětských. Máme v knihovně i díla v ruském jazyku. - - - - Vepsáno před zahájením zápisů pamětihodných událostí v roce 1962.

Rok 1962.

Tak jako svátky vánoční, tak i Nový rok proběhl u nás klidně. – Ani žádná
10/I.1962. Silvestrovská zábava nebyla. A tak jako staré zvyky a tradice i společenský život bledne.
Včera v úterý zledna uspořádal Kulturní klub JZD přednášku odborného učitele 11leté školy
v Čáslavi Bohumila Jospíška na thema „Ochrana přírody". Jospíšil rozvinul před námi
obraz starých světů v době, kdy celý náš kraj byl zatopen vodou a kdy z tohoto moře vody
Přednáška. vyčnívaly jen Žaňkovský vrch a moře se rozlévalo až k Říše skále k Přibyslavicům.
ochrana Povědělo, jaké byly u nás stromy a rostliny, když voda opadla, jaká tu byla květena, kdy
přírody. zavládlo u nás tropické podnebí a jaké se zachovaly památky na tuto dobu. Jsou to hlavně
zbytky křídových útvarů a náplavy u Žbyslavi na Kamajce a na Žaňku. Jak přešel k vylí-
čení nynějších jevů přírodních, poukázal na různé i vandalské zjevy ničící krásy naší
domoviny a nabádal občany k ochraně přírodních krás, květeny, ptactva i zvířectva.
Máme u nás 100 chráněných rostlin, z toho roste jich asi 36 druhů u nás na Čáslavsku.
Přednáška byla velice poutavá a poučná – bohužel občany jen slabě navštívena.

Včera v sobotu byl ples naší Požární jednoty v hostinci u Vančuru.
14/I.62. Přišlo přes 300 občanů – muži většinou v slavnostních černých úborech, ženy a dívky ve světlých
Ples. bálových toaletách. Do tance hrála kapela z Uhlířských Janovic, doprovázena zpěvem tří zpěva-
ček, rodných sester z Prahy, podaček Luhačovických. Tato hra se zpěvy se líbila a vnesla do zábavy
družnou a veselou náladu. Zábava skončila tentokrát až v hodinách ranních.

Počasí je tou dobou sychravé při silných východních větrech. 29 ledna se obloha vyjasnila
Počasí. a svítilo sluníčko, avšak odpoledne kol 5 hodiny přihnal se silný mrazivý vítr a přinesl
prudkou sněhovou vánici. Teplota klesla na 10 stupňů pod nulou.

5 února – kalné podmračené počasí s deštivými přeháňkami trvá a přináší různé nemoce
hlavně chřipku, chorobu hodně nákažlivou. Návštěvy nemocných v nemocnicích jsou zapovězeny
a čekárny ordinujících lékařů jsou tak pacienty přeplněny, že lidé se tísní i na chodbách
a venku na dvoře. Pro nemocné pacienty je jistě trapné čekat po několik hodin v nevytopené
čekárně a na chodbě. Obvodní lékař p. Dr Holub je sám také často nemocný a zastupující lékaři
z Čáslavě, kteří přijíždějí nepravidelně.

16/II.1962 konala se výroční schůze našeho JZD v Kulturním domě.
Výroční schůze JZD. Jednání zúčastnili se 2 zástupci OVV z Kutné Hory a sice Dr Nosek ze zemědělského odboru
a soudr. Králík za odbor kulturní. Za armádu přišel soudr. major Málek a kapitán Znamínko.
Předseda JZD s. Augustin při zahájení poukázal na význam XXII. sjezdu komunistické

strany SSSR, který otevřel cestu velkým leninským ideám do celého mezinárodního dělnického dění. Po tomto sjezdu byl zahájen velkolepý plán výstavby komunismu v SSSR, což se odrazilo i v dalších socialistických státech, kde výstavba socialismu dospěla do vrcholného stadia, tak jak je to u nás. Světová socialistická soustava stala se tak spolehlivým štítem v boji za světový mír, demokracii a národní svobodu. Tak byla i u nás uskutečněna řada závažných opatření v našem zemědělství, jehož produkce má prorikavý vliv na vývoj celého našeho národního hospodářství.

XXII. sjezd odsoudil a zavrhl kult osobnosti, jak ho Molotov a Kaganovič tajně propagovali a tím se stal také ukazovatelem naší cesty, po níž jsme pevně vykročili.

U nás došlo ku sloučení tří družstev po konečné dohodě dne 1/III. 1961. Hospodaří se nyní na pozemcích o výměře 635 ha, z toho je 603 ha půdy orné. Družstvo má nyní 174 členů, z toho aktivních pracovníků 145 a sice 63 muže a 85 žen. Pak mluvil předseda o průběhu jarních, žňových i podzimních prací, o plánu osevu a o výnosu žňové i podzimní sklizně, jak jsme to také během roku v kronice zapsali. Během sklizně všichni členové do práce přáhně a v čas nastupovali, tak že sklizeň i při nepříznivém počasí probíhala dost hladce. Ve žních a při odvozu řepy pomáhal družstvu občtavě náš patron, to jest vojenský útvar Čáslavské vojenské posádky.

Hektarové výnosy: Pšenice ozimná 35·60q, pšenice jarní 35q, žito 23·40q, ječmen 27·30q, oves 28q, řepka 12·60q, cukrovka 324·27q, řepa krmná 300q a brambory 84q.

Dodávkové úkoly byly splněny u všech významných plodin na 100%, u některých byl předpis překročen. V mléce a vejcích dodávky vázly. V mléce je to špatná užitkovost dojnic, stížený tuberkulosou a u vajec nedostatečný stav slepic.

Ku zvýšení produktivity práce a k plnění výrobních úkolů bude družstvu sloužit socialistická soutěž. Jsou ustaveny 3 kolektivy, jež budou bojovat o titul „brigáda socialistické práce".

Vroce 1962 bude provedena adaptace chlévů pro vepřový dobytek ve statku u Baťků a bude dokončena druhá část polního mlatu a budou postaveny mostní váhy ve všech třech farmách. Po referátu předsedy byl schválen pracovní řád družstva.

O hospodářských otázkách našeho revíru promluvili pak zástupci OVV z Kutné Hory a práci družstva v r. 1961 zhodnotil s. major Hálek. V závěru byli družstevníci slavnostně pohoštěny.

Ples. 17/2.62. Byl maškarní ples v sále u Vančůru. Přišlo mnoho maskovaných párů. O veselou zábavu se postarali mladí chlapci, kteří dobře maskovaní v úborech staročeských muzikantů, vpadli náhle do sálu, začali podle starých, z knih vyčtených zvyků řádit a bavit celou společnost do pozdních hodin nočních.

Ostrov Kuba v době současné.

22 února 1962 pozvala Státní traktorová stanice na besedu báňského odborníka soudr. Pazoura z Kaňku, který pracoval po celý rok 1961 jako báňský instruktor na Kubě a s několika spolupracovníky řídil celý důl v jeho provozu. Poměry na Kubě nám vylíčil takto:
Kuba se před třemi roky osvobodila pod vedením svého vůdce Fidela Castro ze jha severo amerického kapitalismu. Je to jen řídce obydlený ostrov velký asi jako ČSSR a má asi 6,000.000 obyvatel tří plemen -- bělochů, černochů a míšenců. Osady na venkově jsou až na 100 km od sebe vzdáleny. Je to ostrov sopečný, prostoupený 3 pásmy horstev.. Podnebí je subtropické, horké a vlhké. Od 15 března až do září je počasí stále deštivé při 42° tepla a tak úroda polní rychle roste a zráje. Rodí se bavlna, káva, kakao, brambory, cukrová třtina, pomeranče a citrony. Roste tu i keř, zvaný boniato, který rodí až 15 kg těžké plody, které se tu jedí jako brambory. Je tu jen lehký průmysl. Výchova dětí je ubohá – školy jsou umístěny ve stodolách. Bohatství rudné studují teď ruští experti. Kuba nemá úhlí ani koks. My budeme tam stavět elektrárny a továrny. Krásně vybudovaná jsou některá přístavní města. Varadero je na příklad překrásná pláž, kde všude je úžasný lesk a přepych.. Tam ovšem domorodec nikdy ani nevstoupil. To byla sídla amerických velmožů a ještě dnes drží tu Američané opevněné přístavní město Quntonaro jako základnu pro připravovaný nástup na likvidaci vítězné revoluce. Silné žáry v dolech podlamují fysické síly horníků – přednášející, ~~se~~ za ten jeden rok, po který v dolech pracoval, ztratil na váze 15 kg. Mluví se španělský.

6 března odbývala se veřejná schůze K.S.Č. v hostinci u Vančůru.

O politické mezinárodní situaci promluvil soudr. major Málek, vedoucí Kulturního odboru vojenské posádky v Čáslavi, jež má patronát nad naším I.Z.D. Prohlásil, že semknutý blok socialistických států je zárukou míru a vyloučením války. To je hlavní zásada politiky sovětského svazu. Socialistické státy mají nejen možnost udržet mír a vyloučit války, ale mají možnost také působit na vývoj poměrů uvnitř kapitalistických států, kde všude se projevuje také veliká touha zachovat světový mír.
Co by třetí světová válka pro náš národ znamenala bylo u nás mluveno na veřejné schůzi 10/X. 1961. Byla by to jistě všeobecná zkáza celého našeho národohospodářského života, kultury a snad i všeho lidu. Pak přešel sodr. Málek na naše vnitřní hospodářské poměry. Je třeba, aby se všechny složky národní fronty zaměřily na zdárný výsledek jarních prací v zemědělství. Vzorně provedené jarní práce jsou zárukou dobré sklizně obilí a tím také zabezpečením výživy národa. V I.Z.D. musí býti všechny práce organisovány dle plánu, každý družstevník si musí plán osvojit, aby znal svůj úkol a měl snahu svůj úkol překonat.

Ku konci bylo přijato jednomyslně toto usnesení:

1. Funkcionáři JZD rozpracují plán práce pro každého pracovníka.
2. JZD zavede premiový systém za včasné a kvalitní provedení všech prací.
3. Stranická organisace upevní spojení s bezpartijními občany a bude je seznamovat s mezinárodní situací a o stavu hospodaření v našem JZD.
4. Občané se zavazují pomáhat zemědělské výrobě v obci tak, aby úkoly zemědělské výroby byly nejen splněny, ale i překročeny. - Tím byl program schůze vyčerpán a předseda schůzi skončil.

Mezinárod. den žen.

11 března oslavily naše organisované ženy „Mezinárodní den žen" na slavnosti v Kulturním domě. Slavnost zahájily malé děti Mateřské školky dojemnými básněmi a říkánkami, projevujícími lásku těch nejmenších ku svým podičkám. Pak následovaly projevy a běmě dětí školních, které předvedly také tance na text písní národních. Předsedkyně Sboru žen soudr. Emma Javůrková přednesla pak projev o významu ženského hnutí v boji za světový mír a za rovnoprávnost žen celého světa v životě veřejném i politickém. My u nás v Československu jsme šťastny, že naše Ústava 9 května nám zaručuje rovnoprávnost žen českých v každém směru zaručuje. Boj za světový mír je o celém světě na vítězném pochodu - potlačení národové setřásají pouta otrocká a staví se v řady všech národů svobodných o boj za světový mír. - - - - Naše ženy zapojily se také do úsilovné práce na zvýšení životní úrovně lidu a k svátku XII. sjezdu K.S.Č. podepisují závazky a účastní se soutěže o titul „Brigáda socialistické práce." Naše ženy daly si závazek dodati o 5.100 kusů vajec více nad plán a družstevnice Božena Věčková a Božena Hájková dodat nad plán 15q vepřového masa. - - - - Sál v Kulturním domě byl byl přeplněn našim lidem, který všechny výstupy dětek a projevy žen nadšeně aplaudoval. Ty pochvaly si všechny zasloužily.

Počasí.

Počasí je v této první polovině března velmi nehravé a chladné při stálých deštivých a sněžných přeháňkách.

Sport - krasobruslení.

V nově postavené sportovní hale v parku Julia Fučíka v Praze probíhala od 14/III. do 17/III. 62 soutěž asi 20 národů v krasobruslení. Tato soutěž měla veliký ohlas i u nás v Šupadlech. Šenkovna v hostinci u Želinků, kde je umístěna veřejná televise, byla po ulé večery našimi sportovci, sledujícími průběh zápasů, přímo přeplněna, vždyť zápasili také naši krasobruslaři, budící i tam na hřišti v Praze všeobecný obdiv. Soutěžilo se ve sportovních dvojicích, v tanečních dvojicích a jednotlivců mužů i žen. V soutěži tanečních dvojic zvítězili po úpornem boji naši - soudruzenci Romanovi. To nám způsobilo nezměrnou radost.

Ve sportovním krasobruslení zvítězila také česká dvojice sourozenců Jelínkových – ti však soutěžili za Kanadu, kam se jejich rodiče po 1948 roce vystěhovali. V soutěži jednotlivců zvítězila holandanka v závodě žen a kanadan Jakson v závodě mužů. Váš Divín, držící po dvakrát mistrovství světa, se pro zranění soutěže nezúčastnil. Radost z vítězství našich nebrala konce a ještě po týdnech se o závodě debatovalo.

1/IV. 62. Telefonní linka pro Adamov.

Veřejným pracovníkům v Adamově Jos. Krajíčkovi a Bedřichu Novotnému podařilo se letos získat pro Adamov telefonní spojku, vedenou z pošty kabelem přes tupadlský les. O instalaci postaralise tupadlšťé taktopisté. Telefon je umístěn v bytě Josefa Krajíčka, místopředsedy MNV v Tupadlech.

13 dubna odbývala se veřejná plenární schůze M.N.V. v hostinci u Želinků.

20/IV. 62. Počasí.

Byla velmi slabě navštívena a ačkoliv se jednalo výhradně jen o otázkách zemědělských, nepřišli ani členové zemědělského družstva. Jímto nezájmem zabýval se člen rady Jindřich Procházka a prohlásil, že rada MNV sjednú nápravu.

Počasí bylo až dosud nepříznivé chladné a mlhavé s trvalými větry. Vegetace v sadech i na polích se tím značně zpozdila. Zimní mrazy na holo a myši zničily celé lány jetelin a luceny a bude nutno mnohé lány pícnin zaorat. Jiná léta topily se sady ovocné v polou dubna v záplavě květeny, – letos nalévají teprv pupeny. Až teprv v čera 19 dubna obloha se projasnila, vítr se stišil a byl krásný jarní den. I dnes svítí od rána sluníčko.

Nezdravé poměry v JZD.

23/IV. 62. Krásné a teplé počasí trvá. Probudilo v přírodě prudký vegetační vývoj – louky zahrady a stráně se zazelenaly a třešňové sady jsou v plném rozpuku květeny. Členky našeho ženského hnutí Bělohorcová Anna, Dupačová Božena a Dušková Marie upravily, tak jako každoročně, zahrádku na návsi u pomníku padlých a mládež upravuje zase parčík proti pomníku u špýchara – je týden čistoty a úklidu. To už je u nás stará tradice – před prvním májem generální úklid návse a úprava zahrádky u pomníku. Celý kulturní, hospodářský a politický život vývojem doby soustřeďuje se stále těsněji kolem JZD. Tam jsou však poměry, přes všechnu dobrou snahu vedoucích činitelů JZD i orgánů státních a stranických, velmi neutěšené. Je tu mnoho osobních rozporů a nekázně, jež vyvěrají ze sobeckých zájmů některých družstevníků, nejsoucích na výši doby. Hlavní zásada vedoucí komunistické strany, že všechny zájmy osobní musí se podřídit prospěchu celku, to jest prospěchu celého kolektivu se dosud nevžila a proto je tu mnoho nedůvěry, rozporů k velké škodě zdárného vývoje družstva. Jsou tu sice i družstevníci vysoce aktivní a svědomití, oblízející na veřejných schůzích pochvalu, to však zatím nestačí na pozvednutí družstva na výsokou úroveň, jak je to v dnešní době žádoucí. Na den 18 dubna svolalo představenstvo družstva členskou schůzi. Sešlo se tak málo členů, že schůze nebyla schopna usnášení a proto ji předseda JZD Josef Augustin ohlásil jako schůzi informativní a poradní. Podal zprávu o postupu jarních prací v polích a o nástupu jednotlivých členů družstva na dokončení polního mlatu a adaptaci všech objektů ve stalích u Baťáků.

Prověrkou živočišné výroby, provedenou odborníky ONV z Kutné Hory, bylo zjištěno, že stavy všech hospodářských zvířat jsou dobré a že družstvo má možnost, všechny dodávkové předpisy splnit přes to, že zimní mrazy a polní myši zničily téměř všechny lány jetele, jež bylo nutno zavrat a pole obset jarní směskou. - - - V diskuzi poukázal družstevník Pazderka Karel na nehospodárnost s krmivem silážním a Pipek Jaroslav o plítvání slamou. Závurka Josef poukazoval zase, že při rozvážení krmiv po farmách dochází ku zcizování krmiv. Tvrzení toto vyvolalo prudký odpor a družstevníci Hajek Josef a Vančura Jaroslav prohlásili tvrzení za nízkou pomluvu a Hajek obvinil 4 vedoucí funkcionáře, že tyto pomluvy záměrně podněcují a ve svých funkcích postupují samovolně a bez dohody s družstevníky. A ještě Pazderka obvinil vedoucí skladu, že si nedávají potvrzovat výdejky na vydávaná krmiva a tím narušují prvotní evidenci. Předseda IZD odmítl narážku, jako by on dával podnět k pomluvám – naopak on byl první, jenž pomlouvače Josefa a Jaroslava Vrdské odhalil.

Soudruh major Málek, vedoucí vojenského patronátu nad našim IZD projevil nespokojenost nad tak slabou účastí družstevníků v dnešní schůzi vzhledem k důležitosti otázek, jež měly býti projednány a schváleny a pak upozornil, že podle rozhodnutí vlády, mají býti pracovníci kádrové pomoci, kteří vstoupili do služeb družstva, jako vedoucí odborníci – v budoucnosti odměňování z prostředků družstva. Vyrovnávací příspěvek má býti vyplácen ve formě premií. Jedná se o družstevníky Josefa Augustína a Otu Karlíka. S touto formou odměn za práci valná část družstevníků nesouhlasí a žádají, aby i tito funkcionáři byli odměňováni podle jednotek. Ve věci nebylo rozhodnuto pro neschopnost schůze k usnášení. - - - -

Těžko-přetěžko rodí se nový svět socialisace venkova – vždyť zdárný vývoj a prosperita družstva je závislá nejen na odborné vyspělosti a dobrovolné kázni družstevníků – ale hlavně také na příznivých podmínkách přírodních, jak toho je dokladem katastrofa na lánech pícních a na lánech podzimních osevů pšenice letošního roku. - - -

Sportovní hřiště.

Krásný slunný den vylákal mě k procházce na louku podél potoka vroubeného olšemi, kde je sportovní hřiště. Vzhled hřiště mě mile překvapil svou novou úpravou. Potok podél hřiště je zregulován a na protější straně je na stráni upraveno terasovité hlediště, čímž bylo hřiště značně rozšířeno a vyrovnáno. A na vrcholku stráně pod Vančurovou zahradou stavějí staří fotbalisté a fanoušci novou silnici co vjezd na louku za hřištěm. Pomýšlí se také na stavbu nové kabiny. Všechny tyto práce dělají přátelé sportu brigádnický – to jest zdarma.

2/V. 1962.

Byl první máj –

Za krásného slunného a teplého počasí ve druhé polovině měsíce dubna, kdy stromy v třešňových sadech stály v rozpuku květných pupenů a rannější druhy se potápěly v bělorůžové záplavě – přihnala se náhle bouře a studený jihozápadní vítr přinesl deštivé a chvílemi i mrazivé sněhové přeháňky. Než v noci k prvnímu máji se obloha projasnila a na modrém nebi zajiskřily se hvězdičky. Do časného rána 1 máje zasmálo se od Železných hor sluníčko, rozlilo své paprsky

po čistě umetené návsi a rozjásalo se stříbřitě na lehce rozčiřených vlnkách náveského rybníka. A jako každoročně zavlály u pomníku padlých a na všech náveských budovách národní a červené revoluční prapory a ze zámeckého rozhlasu hlaholily veselé písničky jarého mládí. A již se objevily první hloučky mládeže ve svazáckých a pionýrských úborech a požárníci v modrých šatech pracovních. A dál se hrnul pracující lid celé obce na seřadiště k pomníku, odkud je odvážely 2 auta JZD a jedno auto požárnické na stanoviště před Žižkovy kasárny v Čáslavi k nástupu do průvodu na oslavu 1 máje a manifestaci za trvalý mír a sbratření národů všeho světa. Přes Tupadly jeli také manifestanti z Potěžského JZD na vyzdobených alegorických vozech, před Kulturním domem se zastavili a kapela jejich Kulturního klubu zahrála dvě veselé písničky. Počasí však přec jen slavnosti nepřálo. Podeváté hodině zadul vítr, obloha se záhy zakabonila a nevlídné počasí trvalo po celý den i několik dnů dalších.

Květy na stromech visí schlíple dolu, vadnou a opadávají, včeličky nemohou z úlů vylétat a to jsou smutné výhlídky na úrodu ovoce.

9/V. 1962 Oslava 17 výročí osvobození národa ze jha německé okupace.

8 květen byl den sváteční. Po celý den bylo teplé až dusné počasí, k 5 hodině se však přihnaly od jihozápadu temné mraky, zabouřilo a snesl se prudký déšť. Pak se ochladilo a slabě mrholilo. Přes to sešlo se na seřadišti před zámkem velké množství mládeže i staršího lidu šikujícího se do průvodu. V čele průvodu svazácká mládež s rozžatými lampiony, za nimi požárníci a pak četa vojínů z Čáslavské posádky se samopaly v plné polní zbroji a na konec náš lid. Provod doprovázela hudba vysílaná místním rozhlasem. Když průvod dospěl k pomníku padlých zazněly z rozhlasu naše národní a pak sovětská hymna. Vojáci, stojící v pozoru před pomníkem, vystřelili několik salv ze samopalů a mládež položila k pietnímu kameni krásný věnec z květin národních barev. Pak předseda místní politické organizace KSČ přednesl slavnostní řeč. Vzpomenul slavných okamžiků, kdy nad troskami zpupného Berlína zavlál rudý prapor vztýčený vítěznou sovětskou armádou a ustrašení hitlerovští generálové vylezli ze svých krytů, aby ve štábu sovětské armády podepsali podmínky úplné kapitulace, jež měla navždy odstranit výbojnost německého militarismu, touhy po světovládě a porobení všech východních národů. To byly pomínky, dohodnuté mezi spojenci na Jaltě a v Postupimi. Než Západní mocnosti Amerika a Anglie tuto dohodu brzy porušily a nechtějíce vzdáti se svých emperialistických cílů a vykořisťování národů Afriky a Blízkého Východu – uzavírají dnes po 17 létech pakt se Západoněmeckými militaristy, které na konec vyzbrojují i atomovou zbraní. – – Československý lid jest si vědom, co pro něho znamenalo těch 17 let svobodného vývoje v jeho národohospodářském, politickém i kulturním životě – je si vědom také nebezpečí, jež mu hrozí ze Západ-

ního Německa a proto se tím těsněji přimknul ku svému osvoboditeli Sovětskému svazu, jenž svým rozmachem hospodářským i vojenským je zárukou naší svobody a našeho dalšího hospodářského rozvoje. Projev Abrhamův byl provázen nadšeným souhlasem všech přítomných občanů a byl zakončen francovskou revoluční písní marsejizou, při čemž z postavení svého u brány vystřeloval světelné různobarevné rakety. A tím byla tato krásná vzpomínková slavnost zakončena.

Staročeské vztýčení a kácení máje ve dnech 19 a 20 máje 1962.

Je to stará slavnost, jež se v našem kraji stále ještě udržuje. Odbývala se v sobotu a v neděli v den poutní. „Máji," přes 27 m vysokou, opatřili staří sportovci a připravili ji ku vztýčení. V sobotu odpoledne odnesli ji na připravené místo před zámek za doprovodu hudby a tam ji postavili - štíhlou - oranžově se lesknoucí se zeleným vrškem a velikým věncem, fábory ověšeném. Pak vyhrávala hudba od domu k domu po celé obci a večer byl v hostinci u Vančůru taneční vínek. -- V noci se snesl prudký déšť. A potom v neděli - Hned po polední hodině shromáždili se všichni účinkující v hostinci u Vančůrů, již z domu oblečení v příslušných úborech. Holič je nalíčil a pak se seřadil průvod. Napřed Kecal opásaný červenobílou stuhou, za ním drobotina z mateřské školky, vedena učitelkou s. Marinkovičovou. Následovala hudba a pak zámecké středověké panstvo pánů Franců se svým soudem ve staročeském kočáře, (to je památka po statkáři Batíkovi) obklopeném dráby a myslivci v příslušných, vypůjčených krojích. Následoval vůz s cikány a na konec pochodovalo publikum. Průvod pochodoval ku vztýčené máji na prostranství před zámkem zaplněném již domácím i cizím občanstvem. - - - Vystoupil Kecal na cikánský vůz a přednesl řadu šlehů a vtipů na místní dívenky - bylo moc cudného věšení dívčích hlavinek a celé prostranství burácelo smíchem a mezi tím drábové zatýkali různé občany a vodili je před zámecký soud, který je přísně odsuzoval k peněžité pokutě. V okruhu líp kol máje předvedla mládež řadu dětských tanečků se zpěvy a sklízela velký potlesk. V přestávkách hrála kapela lidové písně. A teď se divoce shlukli kolem máje cikáni - zažehli oheň a máji podřízli. Již jak se skláněla nastal boj mezi místními a cizími chlapci o věnec, zavěšený na vrchu máje. Tupadlští byli čilejší - nadšeně se vrhli k padlé máji a věnce se zmocnili. Bylo by pro ně ostudné, kdyby se věnce zmocnili cizí, tak jako by bylo pro ně hanbou, kdyby jim v noci před kácením máji ukradli a proto ji po všechny noce pozorně hlídají. Na konec zámecké panstvo dle výsledku losování přiřknulo máji Karlu Štěfcovi, jemuž drábové, myslivci a mládenci za doprovodu ryčné hudby máji až do domu odnesli.

A zas se nastoupilo do průvodu, jejž odvedla hudba zpět do Vančurova hostince, kde se mládež veselila při tanci do 7 hodin večer. Slavnost řídil předseda K.S.Č. major s. Abrham. Pout zakončena kinovým představením v Kulturním domě. Celá slavnost měla krásný a radostný průběh.

Plenární schůze MNV.

26 května odbývala se plenární schůze MNV na, niž zástupce náčelníka bezpečnostní služby v Kutné Hoře zhodnotil práci našich dobrovolných pomocníků bezpečnostní služby Kavánka Josefa, Ronovského Václava a Papouška Josefa. Po 10 let obětovali se svému poslání a zabránili mnohým nehodám v obci a na silnicích. Odevzdal všem čestné uznání Okresního velitelství služby bezpečnosti a předal jim knižní dar.
O otázkách zemědělských promluvil pak předseda IZD soudr. Augustin. Vyzvedl pracovní výkon 80 dělnických žen, které při nevlídném a trvale deštivém počasí vyjednotily již přes 20 ha řepy a jsou zárukou, že práce řepné budou v čas v agrotechnické lhůtě skončeny. Na dobrovolnou sbírku vajec dodaly naše ženy přes 4.000 kusů, přičiněním odboru našich žen.

Zdravotní středisko.

Předseda MNV Klouček podal pak zprávu, že v obvodu obcí Tupadel a Potěh má býti vybudováno moderní zdravotní středisko. Prostředky finanční jsou zabezpečeny. Jde pouze o sjednání dohody, kde středisko postavit. Byl schválen návrh, aby naše plánovací a stavební komise navázala styk s Potěžskými a o místu stavby se s nimi dohodla. Vyhovovalo by pro tento účel výhodné prostranství v bývalé cihelně. - - - Přítomní občané soudr. Augustin Josef a Franta Piskač, kteří velmi dobře znají rivalství a velikášství Potěžských, vyslovili pochybnost, že by s Potěžskými v této věci k nějaké dohodě se dospělo.
(Připomínka kronikáře po uplynutí 1 roku: Augustin s Piskačem se nemýlili - věc usnula)

Večer satir a písní.

Dramatický odbor průmyslového závodu Kosmos z Dolních Bučic na svých zájezdech po okolí stavil se také u nás a uspořádal dne 2/6 62 v Kulturním domě satirický kabaret „Letem širým světem". Byla to řada satirických šlehů na Západní Německo, Francii a Ameriku a pak solové výstupy dvojice Mily Marešové a Ferbara Oty, kteří zapěli za doprovodu kytary řadu svazáckých písní, sklízely bouřlivý potlesk a byly znovu a znovu na scenu vyvolávány přeplněným hledištěm.

Chladné počasí s trvalými deštivými přeháňkami trvalo do 6 června.

10/VI.62. 7 června se obloha projasnila a slunné a teplé počasí trvá i dnes ve čtvrtek 10 června. Vane teplý jižní vítr.

1/7.1962. Druhá polovina června byla zase velice chladná. Ženy při okopu řípy a česáči třešní tetelili se zimou, jak se do nich opíral mrazivý severozápadní vítr. Pisatel této zprávy česal v krátkém kožichu. Jako bývalý samostatný živnostník mám velmi nízký důchod a tak chodím v létě do sadů IZD něco si přividělat. Je ironií osudu, jsem li po 48 leté práci pro proletariát čítán; co jeho třídní odpůrce.

Úroda třešní.

Třešní je letos nade vše očekávání mnoho – pečecké kaštánky pod tíhou ovoce sklánějí větve až na zem. Hospodářské družstvo v Čáslavi platí za 1 kg prvotřídních třešní 3·60 Kčs, za II. třídu 2·50 Kčs. JZD platí česáčům 1 Kčs za každý kilogram načesaných třešní. Mladí česáči vydělávají až 120 Kčs denně.

Stálé deště.

8/7. Déšť a chladno trvá. Státní rozhlas odůvodňuje nástup těchto trvalých poruch tím, že se do našich krajů snesl studený vír, jenž se nad Střední Evropou udrží asi do poloviny července, načeš se zase oteplí.

Veřejná schůze MNV.

V čerá 6 července odbývala se v hostinci u Zelinků veřejná schůze plena MNV. Zprávu o přípravách na žně a o povinných dodávkách podal předseda JZD soudr. Josef Augustin. V živočišné výrobě plní se dodávka na 100% pouze v mase, ale ve vejcích a mléce dodávka silně vázne. Podle plánu má se nadojit od každé krávy 5 l. mléka denně a nadojí se pouze 3 litry. Je to vinou nedostatku jadrných krmiv a také tím, že máme stale ještě mnoho tuberkulosních krav. . .

Soutěž na vzhled obce.

Okresní národní výbor v Kutné Hoře vyhlásil soutěž na estetický vzhled našich obcí pod heslem „Vzorná obec." Do této soutěže jsme se také přihlásili. – Pak soudr. Augustin

Mládež.

přednesl celou řadu dokladů o nekázni a příliš volném počínání naší mládeže. Bylo všeobecně konstatováno, že mládež dnešní zneužívá příliš svobody a bezstarostného života a ocitá se tak na šikmé ploše. Je žádoucno mládeži se více věnovat hlavně v otázkách tělovýchovy a sportu. Duševně připravuje mládež pro život dnešní moderní škola.

21/VII. 62.

Počasí.

Ovoce.

20 července se konečně po dlouhé době chladu a deště vyčasilo a dnes je krásný krásný červencový den. Skončila sklizeň třešní – poslední druhy při trvalých deštích popraskaly a proto byly dodány továrně na zpracování ovoce, zvané „Fruchta". Třešně se dodávaly do Hospodářského skladiště – ale mnoho se jich prodalo také u boudy, přijíždějícím zájemníkům od Havlíčkova Brodu, Polné a Jihlavy.

Veřejná schůze politické organisace KSČ.

Byla svolána na den 17 července do sáluhostince u Vančurů. Zástupce Okresního výboru strany soudr. major Málek podal zprávu o průběhu Světového kongresu v Moskvě za mír a všeobecné odzbrojení. Delegáti ze 121 zemí všech kontinentů světa přišli demonstrovat za svobodu svých zemí, za všeobecné odzbrojení a za světový mír. S velikou pozornosti byl vyslechnut projev předsedy SSSR Chruščova, který přednesl stanovisko Sovětské vlády ke ke všeobecnému odzbrojení a zajištění světového míru. Řešit mírovou cestou všechny mezinárodní problémy a odstranit nebezpečí války cestou uskutečnění zásad všeobecného a úplného odzbrojení. Projev majora Málka byl četně navštívenou schůzí pozorně sledován a provázen hlučným souhlasem.

O otázkách zemědělských referoval předseda JZD soudr. Augustin. Přípravy na žně jsou

provedeny dle loňského vzoru. Bude se zase sklízet jedno a dvoufazově. Dobrá sklizeň je věc všeho pracujícího lidu, vždyť jde o výživu národa a proto předseda doufá, že se všichni naši občané dle možností do žňových prací zapojí. Dodávková situace je známa ze schůzí minulých.

15 září vyhlásil místní rozhlas, že sklizeň obilí byla úspěšně skončena. Výpomáhali hodně vojáci pod vedením soudr. majora Málka. O konečném výsledku hospodaření našeho JZD podáme zprávu po zhodnocení výsledků všech odvětví JZD.

Žně skončeny.

Slavnostní veřejná schůze KSČ dne 18 září 1962.

Byla svolána zase do hostince u Vančurů s programem: „O výhledech dalšího rozvoje naší socialistické společnosti." Mluvil zase soudr. major Málek za O.V. KSČ v Čáslavi, kde je členem výboru. Prohlásil, že velká návštěva schůze je znakem, že náš pracující lid má opravdový zájem na zdaření výsledku socialisace v našem státě. Všechny otázky, týkající se vývoje poměrů v našem národním hospodářství budou po velké národní diskusi řešeny XII. sjezdem KSČ, který se sejde počátkem prosince. Problémy jsou těžké a velmi složité, chceme-li pozvednout vývoj celého našeho národního hospodářství. Můžeme být hrdi nad prací do dnešní doby vykonanou. Nebude zapomenuto generace, která má za sebou tak ohromnou převratnou práci. Na všech stranách vidíme velký vzestup jak v průmyslu, tak i v zemědělství. Byla pozvednuta životní úroveň všeho pracujícího lidu, zavedeno spravedlivé sociální zabezpečení přestárlých a výstavbou moderních nemocnic staráme se o zdraví všeho lidu. Byly splněny všechny základní úkoly pro přechodné období od kapitalismu k socialismu. Rozvinuli jsme mocně naše národní hospodářství zejména průmysl a podstatně zvýšili kulturní vzdělanost našeho lidu. Proměnili jsme naši krásnou domovinu v socialistickou republiku, spjatou bratrskými svazky s ostatními zeměmi světové socialistické soustavy. Podáváme pomocnou ruku ponížením a potlačeným celého světa. - - - Nezapíráme si ovšem i mnohé chyby a nedostatky. V našich plánech práce je ještě mnoho empirie i subjektivismu a je tam stále málo vědeckosti a metod matematických. Zemědělství musí se industrialisovat, aby vzrostlo na úroveň průmyslové výroby a upevnily se tak nové socialistické vztahy, na jejichž základě vybudujeme moderní intensivní velkovýrobu s vysokou produktivitou práce, schopnou vytvořit postačující množství potravin i hojnost průmyslové výroby. V tom směru bude ovšem nutná i přeměna lidu, aby mu bylo jasno, že v úspěšné práci pro celek - vykvete šťastný život jedinců i celého národa. I v zemědělství cítíme mnohé nedostatky - nedovedem dosud správně využít moderní nové techniky a strojů a není dost souladu v plánu práce a dost nadšení pro úspěch celého kolektivu. Individualistické snahy vedou často ke zcizování družstevního majetku a je tu také mnoho osobní řevnivosti. - - V diskusi bylo pak předneseno několik návrhů na zlepšení hospodaření v našem družstvu, pokud se týče organisace práce

Zasáhli družstevníci Jos. Augustin, Josef Hajek a Karel Pazderka. Tato zdařilá schůze byla pěkná celým svým průběhem - bohatostí myšlenek i námětů, vyvolaných přednáškou soudruha majora Málka. Schůzi řídil předseda organisace ČSLČ soudr. Abeham.

20/X. 62.

Panel.

Na oslavu XII. sjezdu ČSLČ zhotovili dělníci Státní traktorové stanice v Tupadlech stojan, tak zvaný panel. Na betonovém podstavci dvě v polokruhu postavené desky, na nichž přijpevněny 2 orámované a zasklené skříňky na vyhlášky důležitých místních událostí a závazků. Nad deskami je vztyčen znak komunistického světa - pěticípá hvězda. Byl postaven na význačném místě u pomníku.

Podzimní práce v polích.

Až po dnešní dobu bylo krásné podzimní počasí výhodné pro sklizeň podzimních polních plodin. Brambory jsou sklizeny a nastoupilo se do sklizně řepy. Příděl brambor podnikám je letos malý, na každou osobu 50 kg ze sklizně našeho JZD. Tou dobou vyčlenilo představenstvo JZD ve skříních na panelu fotografie nejaktivnějších členů družstva podle různých oborů na pracovištích JZD. Jsou to ošetřovatelky krav: Havlová Anna, Musilová Marie a Vorolná Marie. - dále traktoristé: Pipek Josef a Pazderka Karel Na ošetřovatelskou skupinu žen při sklizni brambor - dále ošetřovatelka slepic Jarmila Pazderkové a manželé Václav a Anna Zajícovi, ošetřovatelé malých selat. Páto všechni dosahují na svém úseku práce dobrých výsledků, mají velmi dobrou pracovní morálku a jsou příkladným vzorem ostatním družstevníkům.

20 listopadu byla z posledního řepného lánu odvezena do cukrovaru řepa a teď se na rychlo rozvážejí chlévský hnůj a provádí podzimní orba.

Beseda o ústavě.

V ošetřovně jízbě odbývala se dne 18 listopadu beseda, svolána odborem žen, na niž pojednal o naší nové ústavě s. Dr Pechal, okresní soudce v Čáslavi. Nová naše ústava, vyhlášená v r. 1960, vychází z tradic říjnové revoluce a je pevným svazkem dělníků, rolníků a pracující inteligence. Zaručuje občanům naprostou volnost a svobodu v rámci zákonů naší socialistické republiky a ženám zabezpečuje naprostou rovnoprávnost v celém našem veřejném, národním i manželském životě. Za určitých, zákonem stanovených okolností - dovoluje ženám při otěhotnění, umělý potrat. Jeho se ovšem hojně nevužívá, takže na příklad v Praze je smutný úkaz, že je tam více potratů, než porodů. - - - - Veškerá moc ve státě vychází z lidu, a lid si vládne sám, prostřednictvím svých volených zástupců ve sborech zákonodárných i na národních výborech. Osobní vlastnictví je u nás nedotknutelné.

Mezinárodní situace.

Ten týden byla svolána zase členská schůze ČSLČ - byl jsem požrán k účasti, jako kronikář. O mezinárodní situaci hovořil opět náš politický instruktor s. major Málek. Zabýval se hlavně otázkou ostrova Kuby, jehož národ vymanil se loni z americké závislosti a ostoupil v řady svobodných národů světa. Tento vývoj na Kubě

živelní a osvobozující, těžce nesou kapitalističtí vládci Ameriky a proto vyhlásili Kubě studenou válku a různými intrikami snaží se poměry na Kubě zvrátit. Nakonec boj vystupňovali v úplnou blokádu Kuby bez ohledu na to, že by tento jejich zásah mohl vyvolat třetí světovou válku se všemi důsledky atomových zbraní. Vždyť nad Kubou drželo ochrannou ruku Sovětská vláda - a jen smírnému a šťastnému zásahu Chruščova může svět děkovat, že k třetí světové válce nedošlo. — Pak se zabýval soudr. Málek vnitřními otázkami našeho státu. Proděláváme teď v našem životě dost vážnou krisi, vyvolanou tím, že se některých druhů spotřebního zboží nedostává, a před obchody ve městech kupí se fronty kupěchtivých občanů a to budí mnohé pohoršení v řadách některých neukázněných občanů. Tyto nedostatky vězí v tom, že naše zemědělství není s to udržet krok s průmyslem a zemědělské závody plní špatně povinné dodávky životních potřeb. K tomu poznamenal soudr. Karel Bělohorec, dlaždič pracující v Čáslavi, že se u nás narušuje rovnost venkova s městy, kde je mléka a mléčných výrobků stále dostatek a u nás na venkově nemáme často mléko a máslo ani po dětí. Je možné, že některé potíže v zásobování venkova spotřebními věcmi zavinují zásobovací orgány konsumních jednot, jejichž úkolem jest venkov uspokojivě zásobovat. Stává se často, že nám sem na venkov zašlou i zboží hodně podřadné na příklad chleba, který bývá často jako uvařený a je úplně nepožitelný. K tomu připomínám: Místní dohlédací orgány si již dříve na tyto věci stěžovaly, ale vedoucí pekárny se vymlouvají, že odborně vyučení pekaři se noční práci vyhýbají a tak jsou nuceni zaměstnávat síly neodborné, které tyto nedostatky zavinují. -

Vadné zásobování venkova

Prosincové počasí bylo až do konce minulého týdne deštivé s častými sněhovými přeháňkami. Tento týden trochu mrzne a teploměr ukazuje 10° pod nulou. Na náveském rybníku prohánějí se děti na bruslích s hokejkami v rukách a ti menší vozí se na paňkách s kopečka od vaby. Je všude předvánoční nálada. Obchody v Čáslavi jsou přeplněny návštěvníky štědrovečerních podárků. Jen v našem sousedství je smutno. Panu Pipkovi Františku zemřela manželka Emilie. Byla to tichá vzorná žena a jejího pohřbu zúčastnily se téměř všechny ženy naší vesnice. Pohřbena je dle katolického ritu na hřbitově v Potěhách.

20/XII. 62.

úmrtí vzorné ženy pí Pipkové.

31/XII. 62. - Převzetí hostince čp. 31 do správy MNV.

Výměrem ze dne 28/XII 1962 čj. Fin 35/2 okr. rozhodl finanční odbor ONV v Kutné Hoře, že dům čp. 31 hostinec p. Ludvíka a Boženy Zelinkových se stavební parcelou čkat. 51, zapsanou ve složce č. 31 knihy pozemkové, přebírají se do vlastnictví státu a tím do správy MNV v Tupadlech. Jako důvod se uvádí, že provedeným šetřením bylo zjištěno, že uvedená nemovitosti až dosud užíval socialistický sektor na základě nájemní smlouvy a tyto nemovitosti nezbytně potřebuje k plnění svých kulturních úkolů. - - -

Naproti o pále je umístěno kino, sál je vybaven novými sklápěcími sedadly

a je tu moderně přestavěné jevště s vrhači různobarevných světel. Budova má teď název „Kulturní dům". Dole v sěnkovně je umístěna televise.

Kulturní sbor rady MNV v Tupadlech schválil zápisy kroniky na rok 1962 ve své schůzi dne 18/II. 1963 jednomyslně.

Předseda K. O. rady MNV
Jan Zajíc

Rada MNV v Tupadlech schválila zápisy kroniky za rok 1962 ve své schůzi dne 12 dubna 1963 -

Horák Josef
Hauzr Karel

OKRESNÍHO NÁRODNÍHO VÝBORU
okres Kutná Hora

Rok 1963.

Doba vánoční a novoroční.

15/I-63. Vánoční i novoroční svátky proběhly zase letos v úplném klidu bez estrád i jiných zábav neboť náš kraj je zamořen zvířecí chorobou slintavkou a tak řečené shromažďování lidu jest zapovězeno. Na svátky vánoční vysílal pražský rozhlas tak jako každoročně chodské a valašské koledy a estrády a jiné lidové zábavy nahradila televize. U nás v Tupadlech je nyní přes 80 televisorů, a to je velká konkurence nejen kinu, ale hlavně divadlu. Máme krásné, velikým finančním nákladem postavené jevišťe a měli jsme celý kroužek ochotníků a ten zanikl a dokonce ani jiná cizí pohostinná divadla k nám více nepřijíždějí. Výchova lidu divadlem, přednáškami a prací s knihou, tím velice trpí.

Počasí.

Venku v přírodě napadlo trochu sněhu a silně mrzne při mrazivém severo západním větru. Teploměr klesá v noci pod 20° a ve dne pod 18° Celsia.

Neutěšené zjevy v našem veřejném životě.

Po dlouhou řadu měsíců vlekl se na MNV těžký osobní boj mezi předsedou MNV Václavem Klučkem a tajemníkem Sekotou Josefem. A do těchto neutěšených poměrů přišel ještě nález revizní komise ONV v Kutné Hoře, která zjistila, že finančním hospodaření obce docházelo k mnoha nezákonným opatřením finančním, zaviněným předsedou MNV Klučkem a předsedou finanční komise tajemníkem Havlem Václavem.

Z tak zvaného černého fondu financovali dokončení výstavby kina a vybavení mateřské školky. Mnohé výdaje však neměli účetně řádně doloženy. Tyto nezdravé poměry vyřešil ONV v Kutné Hoře tak, že všechny tři vedoucí funkcionáře odvolal a celou záležitost postoupil k dalšímu řízení politické organisaci KSČ v Tupadlech. Ta projevila souhlas s odvoláním všech tří funkcionářů a svolala veřejnou schůzi voličskou, na níž o snášenlivosti a čistotě v našem veřejném životě promluvil soudr. major Málek. Pak se představili nově navrhnutí kandidáti do MNV a sice za 2 obvod Jonáková Jaruška úřednice ONV v K. Hoře, za 4 obvod Hanzl Karel zaměstnanec STS v Tupadlech a za 9 obvod Horák Josef zaměstnanec pivovaru v Kutné Hoře. Tento návrh byl voliči jednomyslně schválen. V závěru soudr. major Málek ještě zdůraznil, že poměry vyvinuvší se na MNV byly nesoudružské a neudržitelné, byly v rozporu se všemi zásadami Marx Leninismu a proto bylo nutno přikročit k opatřením, jež jsou nám zárukou klidné a úspěšné práce, směřující k povšechnému rozkvětu naší rodné obce.

Výroční schůze KSČ.

7 února odbývala se výroční schůze KSČ v přeplněném sále hostince u Vančurů za účasti zástupců KNV – ONV a našeho politického instruktora s. majora Málka. Schůzi řídila vedoucí sociál. odboru ONV v Kutné Hoře s. Augustinová a politický projev přečetl předseda místní organisace s. major Abrham. – Z obsáhlého projevu tak ve zkratce zaznamenávám: Celé uplynulé období probíhalo ve znamení neustálého úsilí za upevnění míru a za svobodu všech porobených národů světa. Tábor pokroku a socialismu stále roste a tím se upevňuje i jeho vliv na mezinárodním dění. My u nás v Tupadlech se radujem z tohoto vývoje a považujeme za svoji povinnost aktivně spolupracovat k realisaci sovětských návrhů na všeobecné a úplné odzbrojení a na zavržení všech pozůstatků druhé světové války. Budeme vždy pracovat za čistotu strany, proti revisionismu, dogmatismu a sektářství a neochvějně stát v boji za výstavbu vyspělé socialistické společnosti. Nedařilo se nám vše tak, jak jsme se na to zaměřili. Na celé řadě úseků, hlavně v zemědělství, projevilo se značné množství nedostatků, vyplývajících jednak z nedbalosti a také z nesprávného postoje ku práci kolektivní. Toto stanovisko strany v místě potvrdil pak i náš politický instruktor soudr. major Málek. Prohlásil, že těmito otázkami zabýval se také XII. sjezd strany a stanovil základní úkoly na odstranění všech nedostatků v našem národohospodářském životě.

Místní organisace u nás v Tupadlech má nyní 68 členů, z toho 47 mužů a 21 žen. Věkově mají početní převahu členové starší 60 let. Mládež má svoji vlastní organizaci a sice Svaz mládeže. Organizace KSČ zapustila v místě hluboce své kořeny a je bojovnou avantgardou dělnické třídy. Většina členů má 8 leté školní vzdělání, které u členů IZD se doplňuje odborným školením

v Družstevní škole práce. Mladé členy vysílá družstvo na studie do Vyšší hospodářské školy v Čáslavi, kde je vydržuje z prostředků svého kulturního fondu. Je také třeba věnovat větší péči naší mládeži prohlubovat její ideovou výchovu a svým osobním chováním být jí vzorem. Máme toho času 3 politicko ideologické kroužky, které pracují dle směrnic pro politickou a ideovou výchovu členů.

Přehled vývoje našeho JZD v r. 1962.

Naše JZD hospodaří nyní na 620 ha zemědělské a z toho na 569 ha orné půdy. Má celkem 174 členů, z toho 148 aktivně pracujících. Průměrné stáří členů je 58 let. Je proto nutno doplňovat družstvo mladými pracovními silami, hlavně odborníky a zapracovávat mladé členy na strojový park. Celkem bylo v JZD odpracováno během roku 86.102 pracovních jednotek, z toho připadá na 1 pracovníka 581 jednotek. V rostlinné výrobě byly následující hektarové výnosy: U pšenice 33·42 q, u žita 22·61 q, u ječmene 36·32 q, u ovsa 20 q, u hrachu 12·65 q, u řepky 22·78 q, u maku 5 q, u cukrovky 240 q, a u brambor 120 q. Velkým zklamáním byl nízký výnos cukrovky, jíž bylo sklizeno o 12.000 q méně, než stanovil plán, což znamená pro JZD finanční ztrátu 220.000 Kčs a na jednotce ztrátu 3 Kčs. Malý výnos zavinilo trvalé sucho a tím nedostatek vláhy. V mase hovězím i vepřovém byly dodávky jako vždy překročeny, avšak v dodávkách mléka a vajec to vázne. - - - V naší VF vyvíjí nejlepší činnost odbor žen a hned za ním mládež, organisovaná v ČSM. Má o to zásluhu polit. instruktor s. major Málek. A na konec zhodnotil práci našeho zemědělského družstva soudr. major Málek. Poukázal i na mnohé nedostatky a naznačil cestu, jak je odstranit. Vybádal členy k soudružské lásce a snášenlivosti, k úspěšné práci v kolektivech a tím k dobrému a úspěšnému rozvoji celého družstva. Zářečný projev s. Málka byl nadšeně aklamován. - - - V čelo nového výboru strany byl znovu postaven soudr. major Abrham.

Ustavující schůze MNV.

V neděli 17/II. 63 konala se doplňovací volba do MNV za odstoupivší členy MNV Klučka Václava, Havla Václava a Sekotu Josefa v pěkně vyzdobené Kulturní jizbě na MNV. Navržení kandidáti a sice Horák Josef, Hanzl Karel a Jonáková Jaromíra byli zvoleni jednomyslně za 100% tří účasti voličů všech 3 volebních okrsků a hned příští pátek dne 22/II 63. při ustavující schůzi byli jednomyslně zvoleni do rady MNV následující členové MNV. Předsedou Horák Josef, místopředsedou Krajíček Josef, tajemníkem Hanzl Karel a dále do rady: Procházka Jindřich, Zajíc Jan, Pešek František a Stašner Jaroslav. Nově zvolená členka MNV byla pak zvolena předsedkyní finanční komise. Občanstvem byla volba tato přijata s uspokojením.

27 února odbývala se výroční schůze našeho JZD za plné účasti všeho členstva; za vojenský patronát byl přítomen s. major Málek, za výbor žen soudr. Dušková

Předseda JZD soudr. Augustin zahájil jednání, vzpomenul únorových událostí před 15 léty v r. 1948, kdy pracující lid Československa pod vedením KSČ dovršil vítězně boj o nastoupení socialistické cesty ve vývoji naší národní společnosti, jíž tvoří spřátelené síly dělnictva, družstevních rolníků a pokrokové pracující inteligence. Tím se také upevnila bratrská jednota Čechů a Slováků. Výsledkem úsilím všech pracujících vzrostla u nás čtyřnásobně průmyslová výroba a byl vykonán 20ti procentní úbytek výroby zemědělské, který vznikl za okupace, při čemž produktivita práce u jednoho zemědělského pracovníka vzrostla téměř o 79 procent a životní úroveň lidu se také pronikavě zvýšila. Dařilo se také značných úspěchů v rozvoji vzdělanosti, kultury a umění, upevnila a prohloubila se socialistická demokracie a zvýšila se účast lidu při řízení výroby a ve správě záležitostí veřejných. ČSR je dnes nedílnou součástí světové socialistické soustavy, stojí neochvějně po boku Sovětského svazu a je významným činitelem v mezinárodních politických i hospodářských stycích i v boji za všesvětový mír a svobodu národů celého světa. Narážíme často na mnohé potíže. I dnes řešíme mnohé vážné problémy, na jejichž šťastném vyřešení závisí další ~~další~~ úspěchy v povšechném rozvoji naší socialistické společnosti. Jak postupovat ukázal nám XII. sjezd KSČ. . . Intensivně rozvíjet naše národní hospodářství, odstraňovat disproporce mezi zemědělstvím a průmyslem, upevňovat socialistickou demokracii a prohlubovat komunistickou výchovu lidu. Naše národní tradice jsou živé, mluví k dnešku a skýtají mnohé poučení . . .

Výroční schůze JZD.

Pak přešel předseda k vylíčení hospodářského vývoje našeho JZD v r. 1962 tak, jak o tom bylo referováno na výroční schůzi KSČ. a jak jsme to i my v kronice podchytili. Prohlásil, že hybnou pákou pro zlepšení výroby a produktivity práce je socialistická soutěž a přitom je nutné, aby se družstevníci na všech pracovištích zaměřili na vytváření podmínek pro sestavení kolektivů „Brigád socialistické práce" a tam, kde podmínky pro to nejsou, vyhlašovat osobní závazky. V roce 1963 bude na všech pracovištích zaveden premiový systém. Na prémie je v plánu počítáno částkou 67.000 Kčs. Projev byl doprovázen častým potleskem a souhlasem přítomných členů družstva. Pak byl slavnostní oběd - rojenská estráda a večer taneční zábava.

Poznámka kronikáře.

Zaznamenávám dost obšírně průběh všech veřejných schůzí v této naší kronice, poněvadž jsou obrazem celého našeho veřejného života u nás na venkově a jsou i dokladem, jak se podíl a vyvíjel náš nový řád našeho společenského, hospodářského, politického i kulturního života. - (poznámka kronikáře.)

Mezinárodní den žen.

10/III.63 oslavil Kulturní odbor žen oslavu „Mezinárodního dne žen v Kulturním domě. Jeviště bylo vyzdobeno v duchu idilického rodinného života. Mladá žena, klečící v záhonech růží a květů, zvedá do výše malé děcko a líbá ho na čelo, nad hlavou ji krouží holubice míru. Po stranách jeviště 2 kesla

hlásí „Ženám lásku a Dětem mír." Sálem zněla hudba národních a lidových písní a sál je přeplněn matkami a dětmi z nad celé vesnice. Slavnost zahájil předseda MNV jos. Horák a promluvil o významu Mezinárodního dne žen. Pak přišly na řadu děti mateřské školky a přednášely básně plné lásky k rodné matce a byly odměňovány hlučným potleskem. Svazáci zahráli několik lidových písní a na konec 2 dívky Volencových zazpívaly 4 krásné lidové písně s velkým úspěchem. Byla to krásná a radostná oslava Mezinárodního dne žen. . . . Soudružka Marie Augustinová předala pak našim ženám dar OV v Kutné Hoře za jejich úspěšnou práci na úseku estetického vzhledu obce a za obětavou výpomoc při špičkových pracích u našeho JZD. Je to krásný obraz Kutné Hory s chrámem sv. panny Barbory. Předsedkyně soud. Kavánková přednesla další závazky žen na úpravu obce i na špičkové práce u JZD. Pak byl zvolen nový výbor a zase v čele se s. Kavánkovou. Nový tajemník MNV Hanzl Karel na závěr řekl: Byly to vysoké ideály lásky a míru které planuly v prsou zakladatelek „Mezinárodního dne žen v r. 1910. Tento den stal se i u nás svátkem všeho lidu a je dnem veliké mezinárodní solidarity a přátelství žen celého světa. Je dnem boje za rovnoprávnost žen ve všech zemích světa – je dnem boje za šťastný a radostný život dětí všech národů. 8 březen má vždy ve svých heslech cíle pokrokového a revolučního hnutí pracujících a vyjadřoval vždy touhu pokrokových žen po světovém míru a šťastném životě bez válek. U nás v republice zajišťuje „Ústava 9 května" nejen rovnoprávnost žen v celém našem hospodářském, politickém i kulturním životě, ale dává jim i možnost, aby se mohly ve všech oborech našeho národního života uplatňovat. V tom směru jsou ženy naší obce na výši doby a jsou nejúspěšnější složkou naší národní fronty. (Nš) Krásná slavnost byla zakončena Písní práce. Poznámka kronikáře: U nás v ČSR stála v prvních řadách za rovnoprávnost žen národní učitelka a členka senátu „Národního shromáždění" sestra Plamínková, která byla za okupace umučena gestapáckými zločinci. Tato krásná a ušlechtilá žena byla také členkou předsednictva Mezinárodního dne žen.

Počasí v březnu.

V polovině března napadala ještě slabá vrstva sněhu a to byl také zlom v nevlídném ráz̆ení letošní zimy. Vyčasilo se. Sníh se ztrácí, náves vysýchá a hemží se kluky hrajícími kuličky. Začíná se s první prací v polích, traktoristé a koňaři vyvážejí ze dvora hnůj na komposty a pohnojení jarních plodinných kultur. Děti nosí domů z lesa plné hrsti květů jiv (kočiček) všude je vidět, že příroda probouzí se k novému životu.

Kulturní odbor JZD pořádal 2/4.63 besedu, na níž seznámil okresní prokurátor Dr. Králík občanstvo o novém Zákoníku práce.

Práce ve prospěch společnosti je zákonitou povinností každého občana. V socialistickém státě jest vykořisťování člověka člověkem nepřípustné.

Nový zákoník práce.

Ženy mají na pracovištích stejná práva s muži a vedle toho určité výhody před a po porodu. I mládež má v pracovním poměru určité výhody, vzhledem ku své mladosti. Pracovní smlouva je dobrovolná dohoda mezi závodem a zaměstnancem. Odbor pracovních sil, nemá na dále možnost, do pracovních poměrů zasahovat. Podnik může dáti zaměstnanci výpověď z práce, jeli zaměstnanec odsouzen ku ztrátě na svobodě na dobu přes jeden rok a nebo, když přes přes opětovné napomenutí, porušuje znovu pracovní kázeň. Přednášku vyslechlo se zájmem asi 45 občanů.

Veřejná schůze plena MNV

Při veřejné schůzi plena MNV dne 5/4 63 konané zabýval se tajemník s. Hanzl Karel vývojem hospodářských a politických poměrů v naší obci a ohlásil, že po zkušenostech z minulého roku přihlásili jsme se zase k soutěži „Vzorná obec, neboť jen tak mohou býti splněny úkoly uložené nám XXII. sjezdem K. S. Č. Celoobecní závazek je dokladem správného pochopení našich občanů všech těch úkolů, jež nám přinesla nová doba. MNV za pomoci svých komisí, občanského výboru a společenských organisací upevňuje stálý styk s občany a udržuje zásadu, že na vedení obce musí se podílet co nejvíce občanů. Pro rok 1963 byly sjednány tyto závazky: JZD dodržením agrotechnických lhůt splní plánované hektarové výnosy u všech plodin, přihlásilo se do soutěže v jarních pracích jednotlivců, za nejlepší práce pásových traktorů i některých traktorů kolových. (Super 50, Zetor 3011 a Zetor 25 K) V živočišné výrobě jsou tu mnohé závazky v dodávce masa, mléka a vajec. Výbor žen zavázal se pečovat po celý rok o vzhlednou úpravu parčíku u pomníku padlých a o vzornou úpravu návsi společně s mládeží. Vyhlásil i mnohé závazky při žňových pracech u JZD. Požární sbor vybuduje vodní nádrž na potoce u mostu. Včelovýchovná jednota 300 brigádnických hodin u JZD a 500 hodin na úpravu hřiště. Rada MNV povede všechny komise k řádnému plnění všech povinností.

Závazky.

Vástup do jarních prací.

Počátkem druhého dubnového týdne se oteplilo — pole, cesty a silnice proschly a u JZD začali nastupovat k jarnímu oseru. Řepka vlivem silných mrazů vyhynulá byla zaorána a celý pozemek byl oset mákem, náhradou za řepku. Na zahradách a na příkopech cest a silnic vysazují se nové sazenice po vyhynulých stromech. Tuto práci dělají zahradničtí odborníci, Sekot Josef, Polma Ladislav a Miláček Alois - všichni ze Schorova. Došlo se k poznání, že sady ovocné jsou téměř nevýnosnějším zdrojem příjmů pro JZD. Česání ovoce obstarávají většinou důchodci a to je při nedostatku pracovních sil u JZD v době žňové závažné.

2/5 1963. Byl první máj.

V poslední den dubnový rozjásala se náves radostným zpěvem a hlaholem. To naše mládež z ČSM plnila svůj závazek a uklízela náves ku svátku práce a naše obětavé ženy, organizované ve výboru žen, upravovaly zahrádku u pomníku padlých. K večeru se den rozplakal a silně pršelo. V noci se však obloha projasnila a ráno se probudil krásný slunný den. Z rozhlasu na zámku hlaholí veselé písničky – budiček volající občany k účasti oslavy 1 máje. Na čistě upravené návsi, na jejíž význačných budovách vlají rudé a bíločervené prapory – shromažďují se první hloučky mládeže a občanů, čekajících na autobusy, jež je odvezou do Čáslavě na seřadiště do průvodu na oslavu 1 máje, slavného dne probouzející se přírody a dne manifestací za práva pracujícího lidu. Kol 8 hodiny přijela od Potěh autem hudební kapela a před Kulturním domem zahrála dva svižné Kmochovy pochody. To byla náves již zaplavena dalšími manifestanty, nastupujícími do přibyvších autobusů, jež je odvážely na slavnost do Čáslavi. Krásný čas potrval po celý den. Zahrady a louky jen hýří travnatou zelení a třešňové sady se topí v záplavě bílých a růžových květů, těchto něžných barev lásky a zbratření, jež je všelidskou touhou mírumilovného lidu celého světa.

18 výročí našeho osvobození.

Ani těch, jež položili své životy v bojích za svobodu se u nás nezapomíná. Oslava a vzpomínka 18 výročí našeho osvobození odbývala se dne 8 května po 7 hodině večer. Potěžská hudba prošla obci kol náveského rybníku a hrála veselé pochody až na seřadiště u Mateřské školky, kde se průvod seřadil. V čele průvodu svazáci s rudým a státním praporem, za nimi požárníci s krásným věncem a pak ženy – průvod uzavírali muži. Průvod obešel pomník a stanul v jeho čele. Před pomníkem svazáci se skloněnými prapory a dále celé prostranství přeplněné lidem. Požárníci položili k pamětnímu kamenu věnec s rudou stuhou. Hudba zahrála státní hymny, při čemž prapory skloněné na půl žerdí byly vztýčeny. Od rybníku duněly rány vojenských rozbušek. Vzpomínku na slavné osvobození Prahy přednesl tajemník Hanzl Karel řka: „V ohni posledního boje skončilo nejtěžší období našich dějin. Květy, polibky a úsměvy sesypaly se na sovětské vojáky, kteří od Berlína za strašně těžkých bojů přispěchali, aby rozdrtili nelidskou soustavu útisku, násilí a vražd – německý fašismus. A celé republice nastal pak čas radostí a svobody – čas tvořivé práce na obnově krásného mírového života. Nadešla národu doba o niž snili a za niž bojovali po celá desitiletí nejlepší synové národa. A my nezapomínáme ani na to, že už v té době, kdy náruče rozkvetlého šeříku zasypávaly zaprášené tanky sovětské armády, kdy na celém světě zněly vítězné salvy a k nebi vylétaly kaskády barevných ohňostrojů, padali ještě v ulicích Prahy a na ústupových cestách fašistických hord zákeřnými ranami sovětští vojáci i naši čeští revolucionáři. A nezapomínáme ani na to, že sotva dozněla válka, již zase západní kapitalisté

rozpoutali novou protilidovou štvavou kampaň – tak zvanou studenou válku. Ta válka studená trvá po dnes, vybíjí se různým způsobem a tu si také ještě vzpomínáme, že to byli právě Američané, kteří uzavírali a ratifikovali mír, schvalili a sami provedli a řídili odsun našich němců z naší republiky – ale nedávno na své jedné universitě udělili čestný doktorát Vencu Jakschovi, jednomu z největších organizátorů štvanice proti našemu státu. Je tedy třeba stále bdít a stát v postoji. Tento projev byl celým shromážděním nadšeně přijat a krásná slavnost byla zakončena výstřely různobarevných raket nad náveským rybníkem.

16/5. 1963. Počasí v máji.

Letos se příroda řídí starým českým pořekadlem, že v máji nemá hůl pastýři oschnout. Téměř denně přihánějí se silné deštivé přeháňky doprovázené bouřkou. Také dnes 16 května přihnala se od jihozápadu bouře s prudkým deštěm.

Významná schůze předsedy JZD.

V soutěži zemědělských družstev Kutnohorského okresu byl O.V.V. v Kutné Hoře jako nejlepší předseda JZD vyhodnocen předseda našeho družstva soudr. Josef Augustin

Mezinárodní den dětí.

V neděli odpoledne, dne 9 června rozjásalo se zase hřiště na louce u potoka radostným hlaholem našich dětí a celé prostranství jen hýřilo bílými barvami kopretin a rudými barvami máku, jak tu dívenky pobíhaly v širokých červených sukýnkách a něžných bílých halenkách. Byla to slavnost Mezinárodního dne dětí.
Vlastně již nedělní předvečer měl slavnostní ráz. To kulturní odbor časlavské vojenské posádky uspořádal veselý kabaretní večírek v Kulturním domě za doprovodu vlastní dechové hudby. Vojáci sklízeli bouře potlesku za své umělecké výkony a byli znovu a znovu na scénu obecenstvem vyvolávány. Večírek byl zakončen tanečním víkem.
Nedělní slavnost byla zahájena průvodem od Mateřské školky přes náves na louku. V čele průvodu dívky v maskách muchomůrek a chlapci ve špičatých čapkách šašků. Následovala hudba a pak řady občanů z celých Župadel a širokého okolí. Na hřišti uvítal přítomné předseda M.V.V. s. Horák a promluvil o významu Mezinárodního dne dětí a popřál všem kus radostné zábavy. Pak se kolem máje vztýčené uprostřed hřiště shromáždily děti Mateřské školky a předvedly řadu tanečků na motivy národních písní. Byly odměňovány hlučným potleskem. – Hasičský dorost provedl cvičení při výbuších kouřových a dělových bomb. Nescházelo ani kolo štěstí, střelnice a jízda kluků na kolech, chytajících do pusy na na bráně zavěšené uzly. Všude bylo plno radostné nálady podněcované veselými prochody Dyndovy kapely. Slavnost skončila večer dětským představením místního kina v Kulturním domě.

Pisatel této kroniky a současně památkový zpravodaj, do této funkce jmenovaný Kulturním odborem O.V.V. v Kutné Hoře, přednesl zadě M.V.V. v Župadlech následující zprávu: Náš zámek, jako dosti vzácná barokova stavební

Zámek a jeho údržba.

památka, chráněná Státním památkovým úřadem v Praze, nachází se ve velmi zanedbaném stavu a potřebuje nutně různé opravy. Je žádoucí, aby rada MNV, správou zámku pověřená, věnovala zámku náležitou pozornost. Situace je svízelná tím, že zámek je obydlen soukromníky a neslouží zájmům veřejným. Již po několik let chodím za touto věcí – stále bezvýsledně. Památkový odbor ONV v Kutné Hoře prosadil v radě ONV následující usnesení: 1) Výhledově uvažovat, o soustředění veškerého kulturního a politického života v převážné části zámeckých objektů. Uvažuje se výhledově: 1. Zabezpečení zdiva – 2) Oprava vnějších omýtek – 3) Okna, dveře, úprava okolí a nádvoří. Tímto ubezpečen, předstoupil jsem dne 7 června před radu MNV, seznámil ji s návrhem Kulturního odboru ONV v Kutné Hoře a žádal, aby tuto situaci vzala ku vědomí a usnesla se, že žádnou bytovou jednotku, jež se v zámku uvolní, dále pronajímat soukromníkům nebude, aby se tak postupně docílilo toho, by veškeré prostory zámku sloužily jen zájmům veřejným, čímž by byla zabezpečena i jeho údržba. Někteří členové rady však míní, že kdyby ONV měl opravdu zájem na údržbě zámku, že by dal pokyny přímo radě MNV – ušlo jim, že správcem zámku je rada a od ní že musí vycházet všechna iniciativa ve správě zámku. A tak k žádnému rozhodnutí zatím nedošlo.

Počasí a sklizeň úrody.

Až do 15 června bylo příznivé a slunné počasí a tak práce v polích slibně pokračuje. Cukrovka je vyjednocena a do stodol jsou svezeny všechny pokosené a usušené luceny. Jetel je v kupách. Dělají se přípravy na odvoz v sobotu a v neděli za výpomoci vojenských brigád. Než v noci na sobotu začalo pršet a prudký déšť trval celý den. – Koncem týdne začalo se s česáním třešní – dozrály vítovky molitorovské a dozrávají také pečecké kaštánky. V čerejší déšť poškodil kaštánky, zvané filipovky – ty z polovice popraskaly a ještě méně odolné vopardské ranné shnily na stromech.

Politická situace.

20 června odbývala se veřejná schůze KSČ za velké účasti našich občanů. O mezinárodní situaci mluvil náš politický instruktor sodr. major Málek a já jeho projev zaznamenávám pro naše potomky, abych jim připoměl, jakou neklidnou a bouřnou dobu dnes prožíváme a jak opravdu těžce se rodí spravedlivý společenský řád. Soudr. Málek zabýval se posledním projevem amerického presidenta Kenedyho k některým velmi závažným problémům mezinárodním a pak reakci předsedy rady ministrů SSSR na tento projev. Chruščov neváhal ocenit vše kladné, co v projevu prohlásil Kenedy, ale poukázal i na zjevné rozpory, které se jeví mezi presidentovou řečí a americkou politickou prakcí. Tak na doklad:- Ve výboru 18 zemí v Ženevě předložil Chruščov návrh na všeobecné a úplné odzbrojení a projevil souhlas s řadou modifikací ve snaze, vyjít partnerům v stříc. Všechny tyto návrhy byly odmítány a naopak všechny západní mocnosti podporují stále snahu západoněmeckých revanžistů po odvetě proti východním socialistickým státům. Americký president se vyslovuje stále pro zmírnění mezinárodního napětí – mluví proti studené válce – ale odmítá dohodu na uzavření paktu o neútočení. Toto stálé oddalování nabízené dohody vyvolává dojem, jakoby západní mocnosti stále ještě očekávaly, že v socialistických státech dojde nějakým zázrakem k rozvratu.

O všech těchto světových problémech bude se jednat ještě letos na konferenci v Moskvě. Doufá se, že Amerika, uznávající dnes, že nová světová válka v době, kdy všechny velké státy jsou vyzbrojeny atomovými zbraněmi, byla by vražděním nesmyslná a vyžádala by si nezměrných obětí na lidských životech i ve státech kapitalistických - - přijde na konferenci do Moskvy s rozumnými návrhy a že dojde k dohodě, jež navždy odstraní strach z nové válečné katastrofy a přiblíží zbratření všech národů světa.
Na konec seznámil nás s. major Málek s hrdinskou sovětskou dívkou Valjou Těreškovou, první ženou světa, která vzlétla se svým partnerem Valerijem Bykovským do vesmíru a po úspěšném letu přinesla sovětské vědě nové cenné poznatky. Je to milá usměvavá dívka, která s úsměvem chladnokrevně vzlétla do nezměrných výšin vesmírných, poznávat jiné světy.

Žně. 11/8.1963.

Od poloviny června je krásné slunné počasí - teplota stoupá v hodinách poledních až na 32° Celsia. Velkým suchem bude snížena úroda brambor, jež neměly možnost v čas založit na plody. Žato však práce žňové probíhaly dobře. Obilí se sklízí úvodu řesově. Nejdříve se na poli řádkovači pokosí a pak kombajny vymlátí, na čež se svážejí na polní mlat, kde se na strojích s elektrickým pohonem čistí a třídí. První třídní odvážejí se hned na dodávku do skladu - druhořadé ukládá se na výpky na výkrm dobytka. Před 3 dněmi přihnala se konečně prudká bouře a snesl se silný lijavec, bude to míti jistě blahodárný účinek. --- V sadech se dotrhávají ringlotiny a hrušky muškatelky. Za hrušky přebrané platí hospodářské družstvo 2'40 Kčs za 1 kg za druhou třídu jednu korunu. Mzda číšáčů je 30 haléřů za 1 kg. Před právě říká mi předseda JZD soud. Augustin, že na budoucí rok bude polní mlat tak zmodernisován, že na jeho provoz stačí pouze dva pracovníci.

1/IX.63. Chladné a deštivé počasí zavinilo dokončení prací žňových nejsou sklizeny ovsy a hlavně mák. Ten je přezrálý makovice se otevírají a je obava, že se hodně makuna poli vyzobe. V sadech JZD se dotrhaly hrušky a zítra se začnou česat švestky, jichž se urodilo letos tak mnoho, že se větve stromů schylují hluboko k zemi pod tíhou úrody. I dnes je chladno a prší.

9/IX.1963. Po celý minulý týden trvalo chladné počasí s častými deštivými přeháňkami. I dnes prší od časného rána a celá obloha je zastřena závojem temně šedých mraků a je slabá naděje na zlepšení.

Vývoj JZD v roce 1963.

17 září odbývala se veřejná schůze KSČ v hostinci u Vančuru s programem: „Průběh hospodářské činnosti našeho JZD v roce 1963."
Bylo konstatováno: Všechny práce jarní byly zdolány v čas v agrotechnických lhůtách, což mělo dobrý vliv na vegetaci obilovin a výnosnou sklizeň. Sklízelo se dle nové technologie,

jen malé množství hodně polehlé pšenice sklízelo se starým způsobem. Příznivé počasí umožnilo plné využití kombajnů, málo poruch a plynulou organisaci práce. Pokud šlo o tempo žňových prací, bylo naše družstvo mezi prvními v rámci okresu a dodávky splnilo na 104 procenta. Zdařil se dobře i odvoz slámy při brigádnické pomoci tělovýchovné jednoty Sokol a mládeže. I s úkolem podmítky se družstvo celkem dobře vyrovnává. Při práci podzimní bude letos ponejprv použito kombajnu při sklizni brambor. V obilí byly letos následující výnosy:

Ozimní pšenice	- hektarový výnos	35 q	- - - plán byl	37 q.
jarní ječmen	"	" 30 q	- - - " "	36 q.
žito - - -	"	" 30 q	- - - " "	29 q.
hrách - - -	"	" 10 q	- - - " "	10 q.
pícniny na orné půdě		" 60 q	- - - " "	60 q.
seno luční - - -	"	" 30 q	- - - "	35 q.

Krmení dobytka ozimními směskami umožnilo usušit všechen jetel a vojtěšku z celkové plochy 90 hektarů.

U chovu hovězího dobytka je těžkým problémem otázka pastvin a výběhů. Touto otázkou se stále zabývá představenstvo JZD i strana, ale stále bezvýsledně. Chov byl ozdravěn, tuberkulosní kusy byly dodány na jatky a tak se teď jedná o pastviny a výběhy. Marně však žádáme správu lesů o dodávku bidel na řádnou ohradu výběhů. - - - Průměr dojivosti je 5 l. denně na každý kus, což je stále ještě málo, tak že předepsaná dodávka mléka splněna nebude. Jsou tu stále ještě mnohé nedostatky, jež čekají na své řešení. - -

Mák se sklízel při velmi nepříznivém počasí, ale výnos je dobrý a odpovídá plánu.

Posvícení.

22 září bylo u nás posvícení. — Odbylo se jako teď vždy taneční zábavou v sobotu večer v hostinci u Vančurů. Nepřijel žádný zábavní podnik a náves zela prázdnotou. Doba veselých a slavných posvícení, kdy k nám jezdívaly krásně vybavené kolotoče, buď Hejduk z Ronova a nebo Světnička z Kutné Hory a kdy náves jen hýřila davy domácího i cizího lidu, dávno minula a už se nenavrátí. - - - Všemu lidu daří se dnes dobře a mnohým velmi dobře jak po stránce hospodářské, tak i finanční - ale radovat se, výsknout si a vesele zazpívat - to již nedovedem. Karel Nováček, Vinca Brebis, Josef Janca a všichni ti veselí slavíci slavných našich posvícení, jimž tak harmonicky dovedl vždy do noty vpadnout slavný kapelník adamovské hudby Václav Neckař — ti by jistě dnes nad zašlou slávou zaplakali. Bejvávalo - bylo - už není - jak to krásně napsal ve své kronice „U nás" spisovatel Alois Jirásek. Už jsem myslím jednou v této kronice Jiráskova teskného povzdechu vzpomenul. Krásný valčík, veselou polku, mazurku, besedu, či čtverylku už ani tančit nedovedem a stali jsme se milovníky hudby džesové a tance, zvaného twist - takové hrozné indiánštiny - zanesené k nám ze Západu. Už i předseda rady sovětu SSSR se nad tím pozastavil a zle to odsoudil. - - -

Dnes mají téměř všechny rodiny v obci televisi a ta televise zabila u nás divadelní kroužek a ubíjí pomalu i kino a knihovnu, i když nemůže nikdy dát lidu to, co mu dá kniha,

nebo divadlo. Mluvil jsem o tom na veřejné schůzi, nabádal dělníky z průmyslu i zemědělství ku čtení a studiu literatury naučné, technické i zemědělské, vždyť masový národ může udržet krok s velkými národy světa jen svojí duševní převahou – (už náš to otec národa Palacký ve svém odkazu napsal, že kdykoliv jsme ve své historii nad svými nepřáteli vítězili – pak to bylo vždy převahou naší duchovní vyspělosti.) a my máme dnes naši knihovnu vybavenou tou nejlepší literaturou technickou, klasickou, společenskou i krásnou, snažíme se oč tavě sloužit lidu, hlavně mládeži v kulturní výchově – než vše chna naše snaha je bezvýsledná. Ti starší holdují televisi, vzláště předvádí-li zápasy krasobruslařské, hokejové, nebo kopanou, mládež zase tanci i sportu a na čtení nezbývá jim čas.

Práce s knihou.

27/X. 1963. Na veřejné schůzi plena MNV jednalo se o politickém sloučení obce Schořova s Šupadly. Zástupce OKV v Kutné Hoře soudr. Šlechta prohlásil, že otázka politického sloučení těchto obcí dozrála, neboť hospodářsky již před dvěma léty splynuly a jsou tu všechny podmínky pro politické i kulturní splynutí, vzláště proto, že ve Schořově veřejný i politický život živořil. Sloučené obce budou míti kol 930 obyvatel a tedy 20 členný Místní národní výbor. Zástupci Schořova projevili souhlas s tímto řešením. O hospodaření v našem JZD podal zprávu předseda s. Augustin. Z jeho obsáhlé zprávy ve zkratce zaznamenávám: Na zlepšení odchovu selat byla provedena adaptace z kravína nákladem 60.000 Kčs. V Šupadlech byla provedena instalace elektrického dojení a byla zavedena pastva jalovic v zahradě za Bačovem. Žňové práce probíhaly úspěšně podle nové technologie a sice dvoufazově. Brambory byly sklizeny kombajnem téměř všechny a řepa na 21 ha. Z popudu OKV v Kutné Hoře zakládá družstvo višňový sad nad studánkou Vilímkou na výměře asi 8 hektarů. Bude to asi 6.000 polokmenů. Úrody bude použito na zahraniční vývoz.

Sloučení obcí.

Nové sady.

24/XI 1963. – Je krásný slunný podzimní den. Cesta vedla mě procházkou k Novému Dvoru podívat se na práce výsadby višňového sadu. Práce rychle pokračuje a bude v týdnu skončena. Jsou vysázeny dva druhy a sice višeň Vackova a višeň Hazelova, a celá alej Nvodvorská se vysazuje dvojím druhem hrušek, Boskopskou láhvicí a tak zvanou Pařížankou. Dohled nad výsadbou má sadařský odborník ze Schořova Šekot Josef.

2/XII.63.

Počasí.

Celý podzim procházela naším krajem teplá vlna a nesla sebou krásné slunné počasí, tak že u JZD měli možnost pohnojit a zorat i obsít všechny svoje hony, určené k podzimnímu oseru. Dle pražského hlášení nebyl tak krásný podzim po 112 let. Teprv na dnešek v noci čisté, hvězdami a měsícem září cí nebe přineslo první mráz a teplota klesla na 10° C pod nulu. Kluci připravují brusle a zkoušejí pevnost ledu na rybníku a starostlivé maminky scháněji o obchodech vánoční dárky. Zima se ohlásila a vánoce jsou přede dveřmi.

Šestého prosince odbývala se veřejná schůze plena MNV v Domě kultury při slabé účasti obecenstva. Zprávu o činnosti rady MNV podal předseda MNV s. Novák, sdělil, že dřívější usnesení o nutnosti oživení kulturního života v obci trvá a je také žádoucno věnovat péči zákonem chráněných památek jako je zámek, brána, Dům osvěty a pomník na paměť padlých v obou světových válkách. V tom směru bylo u nás podniknuto několik akcí, byla to snaha postoupit zámek do služeb zájmů veřejných. Poněvadž škola v Potěhách nevyhovuje nynějším moderním požadavkům ve výchově mládeže a část školní mládeže musí chodit do školy v Drobovicích, což nese sebou značné potíže vzhledem ku špatným spojům autobusovým, nabídl MNV v Čupadlech zřízení jedné, nebo dvou tříd v našem zámku, jako první krok v uvolňování zámeckých místností službám veřejným. Tento návrh byl i Kulturním odborem OV v Kutné Hoře nepříznivě posouzen a zamítnut, prý pro značné finanční náklady, jež by zřízení poboč-ných tříd v zámku vyžadovalo. - - Potěhy, jako uznaná obec střediskova, je ve věcech kulturních silně protežovaná Kulturním odborem OV v Kutné Hoře a potěžští to hodně zneužívají. Důkazy o tom podali předseda JZD soudr. Augustin a člen rady MNV soudr. Pískač František. Zřízení vodní nádrže na potoce u mostu, jež mohlo slou-žit oběma požárním sborům v případě ohně - nebo zřízení zdravotního střediska v pro-storu bývalé cihelny - nebo zřízení tankovací stanice u našeho JZD - to vše bylo potěžskými zabrzděno za účinné pomoci některých vlivných činitelů Okresního národního výboru v Kutné Hoře. - - -

Schůze plena MNV.

Podzimní práce v polích jsou u našeho JZD úspěšně skončeny a je pohnojeno, zaoráno a připraveno k jarnímu osevu přes 80 ha orné půdy.

24/XII. 1963. Je štědrý den. Po celý týden silně mrzlo a bylo většinou počasí při 20 stupních C pod nulou. I dnes je velký mráz a fouká ostrý východní vítr. Je příjemno sedět ve vytopené světnici, vzpomínat zašlých dob, klidných i bouřlivých událostí a těšit se na večerní radost dětí z vánočního stromečku i dárečků.

Vánoce.

Událostí kolem našeho pivovaru.

V zemědělských novinách ze 7 října 1963 píše o tom K. Šteibr, pracovník výrobní zemědělské správy v Kutné Hoře: Výroba v pivovaře byla zastavena na základě koncentrace průmysl-ové výroby v okrese Kutná Hora za souhlasu OV v K. Hoře, K.V v Praze, Podnikového ředitelství V. Popovice, pivovaru v K. Hoře a Okresního výboru KSČ v Kutné Hoře. Bylo rozhodnuto, že zásobování pivem v celém okrese převezme pivovar Kutnohorský a ve zrušeném pivovaru v Čupadlech bude zřízena sušárna brambor, mléka a vojtěšky. Zlikvidovaný pivovar převzal nejdříve podnik Združené JZD Krma. (Strojové zaří-zení bylo odmontováno a odvezeno - poznámka pisatele kroniky.) Pak byla budova

předána do správy Výkupnímu a zásobovacímu podniku v Kutné Hoře. Do objektu byly přivezeny stroje na sušení brambor - parní kotel, válce na mačkání a jiné stroje. a byly započaty práce s instalací. Přistoupilo se k výstavbě nové kotelny, ale pak z z důvodů nedostatku finančních prostředků a stavebního materiálu, byla výstavba sušárny zastavena. V současné době se uskladňují v budově jedovaté postřikové látky, šířící v okolí nesnesitelný zápach. Zákrok KNV u zdravotního odboru ONV v Kutné Hoře zůstal bezúspěšný. Údržbu budovy v současné době nestará se nikdo. Stále se ještě uvažuje, jak budovu využít, aby úspěšně sloužila našemu hospodářskému životu. Průběh celého postupu je ukázkou, jak se mnohé věci u nás dělají bez odborně promyšleného plánu a nezodpovědně.

Založení a vývoj Státní traktorové stanice v Tupadlech.

Původně byly dvě stanice založené v r. 1947 a sice v Podhořanech a v Golč. Jeníkově, obě s vlastním vedením. V roce 1948 došlo k dohodě s KNV v Tupadlech, který postoupil býv. ředitelství S.T.S. stodolu na návsi a došlo k pozčlenění stanice v golč. Jeníkově a byla zřízena pobočka této stanice u nás v Tupadlech. A ponevadž se pobočka v Tupadlech nejúspěšněji uplatňovala, došlo k přesunu strojů z podhořanské i jeníkovské stanice do Tupadel, čímž vznikla i větší možnost rozvoje a působnosti S.T.S. v Tupadlech. Na podzim r. 1948 povolilo Ministerstvo zemědělství Krajskému národ. výboru v Pardubicích výstavbu dvou stanic v rámci kraje. V té době přijel do Tupadel inspektor S.T.S. na K.NV v Pardubicích soudr. Kopecký, vracející se z porady v Praze, prohlásil, že naše stanice vyvíjí nejlepší aktivitu a proto souhlasí, aby se s výstavbou stanice počalo pracovat. Po komisionelním řízení, jež vedl Frant. Kloáč, vedoucí tajemník OV.KSČ, bylo s konečnou platností rozhodnuto, aby se započalo se stavbou stanice za Havránkovou zahradou směrem k Drobovicům. Ředitelem S.T.S. v Tupadlech byl po dohodě na ONV v Čáslavi jmenován soudr. Josef Augustin. Ministerstvo zemědělství uvolnilo na výstavbu stanice částku 3,000.000 Kčs. Ponevadž však pozemky za Havránkovou zahradou pro značnou svahovitost na výstavbu stanice se nehodily, byla sjednána s KNV dohoda, že se se stavbou stanice započne za rybníkem Bačovem na pozemkové parcele čís. kat. 122/1. Stavbu vedl místní rodák, stavební inženýr Karel Píška, který se v lednu r. 1949 vrátil z Jugoslavie a byl pak vedoucím inženýrem Hlavní správy S.T.S. a prováděl pak se svým spolupracovníkem inž. Kadeřábkem výstavbu traktorových stanic na celém území C.S.R.

V roce 1949 byly podle vládního usnesení veškeré stavby zastaveny. Ježto v Tupadlech byla hlavní hala stavebně téměř dokončena, což bylo krajskou komisí vedenou posl. Kubánkem, na místě samém zjištěno, bylo rozhodnuto stavbu dokončit. Pak byla stanice plně dotována stroji od státu a stala se jednou z největších stanic v rámci kraje. Měla celkem 115 traktorů, 140 samovazačů, 89 mlátících garnitur včetně 32 parních lokomobil a zaměstnávala 570 zaměstnanců, včetně pracovníků ze sloučených obcí Podhoří a Golčova Jeníkova.

V roce 1950 došlo k ustavení šesti středisek, tak zvaných traktorových brigád, rozmístěných po celém čáslavském okrese a v letech dalších byla zbudována další střediska a bylo jich pak celkem dvanáct. Ředitelství podniku bylo v Čáslavi a opravy se prováděly v dílnách soudr. Jelínka. Tento stav trval až do r. 1951, kdy byla stanice o Tupadlech úplně dobudována, načež byly dílny i ředitelství převedeny do Tupadel.
Až do r. 1953 byl vedoucím stanice soudr. Josef Augustin, pak po kratší doby zastávali vedoucí místo s. Kučička, po něm Novák a na konec Černý. . - Ke změně náplně pomoci zemědělství Státními traktorovými stanicemi a po sloučení okresu Čáslavského s Kutnohorským stala se hlavní stanicí STS Uhlířské Janovice a tupadlská stanice slouží od té doby jako provozovna běžných oprav strojů. Stroje byly rozprodány zemědělským družstvům. . . . .

Ustavení stanic v r. 1948 mělo hlavní politický cíl v tom směru, že vesnice byly oslabeny o pracovní síly obsazováním pohraničí a také útěkem venkovského lidu do průmyslu a bylo třeba ukázat zemědělcům, že produktivita práce v zemědělství bude se vyznačovat hlavně tím, že bude používáno strojů. Nejvyšší úkol, jež stanice měli, byla pomoc při zakládání a budování socialistického zemědělství.

Naše STS plní své poslání celkem dobře a někteří dělníci, jako na př. Vebr Jaroslav a Bárta Karel byli vyznamenáni jako vzorní plnitelé svých pracovních povinností.
Naše STS má také svoji závodní kuchyň, kterou vede se vzorným pořádku a čistotě vzácněušlechtilá žena, paní Drahuše Štajnerová.

(Do informací daných soudruhy Augustinem a tajemníkem Hanglem zapsal kronikář).

Zápisy kroniky za rok 1963 byly schváleny ve společné schůzi rady MNV a Kulturního odboru rady MNV dne 23 ledna 1964, konané na Místním národním výboru v Tupadlech.

Karel [illegible]
tajemník MNV

Novák Josef
předseda MNV.

Kniha byla po dobu 15 dnů a více od 9 do 25 května na MNV vyložena k veřejnému nahlédnutí a připomínkám. — Připomínky podány nebyly.

ODBOR PRO ŠKOLSTVÍ A KULTURU
okresního národního výboru
v Kutné Hoře
Šetřilová
inspektorka kultury

Místní národní výbor Tupadly
okres Kutná Hora

Novák, Josef
předseda.

Rejstřík jmenný a jména různých kolektivů v obci.

Abrham František major str. 260.
předseda K S Č.

Abrhamová Karla - - 131, 136
divadelní ochotnice

Anucha Jiřík z Borovnice - - 4.

Augustin Josef předseda I Z D, 105, 130, 140, 141, 177, 206, 212, 220, 221, 227, 232, 238, 268, 277, 279.

Kateřina Auersperková ze Šenfeldu šlechtična - - - 6, 7.

Auersperk Jan Adam šlechtic - 7, 57,

Auersperk František Josef šlechtic - 7.

Auersperk Adam, kníže - - 33.

Auersperk Adam, průmyslník - 59.

Bárta Josef zemědělec - - 146

Beneš ze Smrdova, zakladatel rodu tupadlských vladyk - - - 2.

Beneš a Machna děti Prockovi - - 2

Dr. Beneš Eduard, president - - 17, 62, 110.

Bohatý Jiří, sedlák Zbudovice - - 7.
odbojník

Bohdanecký Kuneš z Hodkova, - 3, 4.

Bolehovský František, antifašista 102.

Borský, podplukovník z Čáslavě důstojník české armády v SSSR - - 219.

Dr. Boukalová, místopředsedkyně Okresního národního výboru v Čáslavi, 185.

Branci v roce 1952 - - - 132

Brhlík Jan, ředitel Domu osvěty Čáslav 185.

Cibulka Karel, ředitel Okresní - - 34.
nemoc. pojišťovny v Čáslavi - - 57, 65.
kronikář.

Ing. Bezpalec, lesní inžinýr - - 31.

Ctibor z Cihoště vlastník lánů v Tupadlech - - - 1.

Čech Josef švec, vesnický písničkář 234.

Členové různých kolektivů.

Členové prvního obec. zástupitelstva zvolení při volbě r. 1919 - - - 20.

Členové obecního zástupitelstva zvolení při volbě r. 1923 - - 36.

Členové obec. zástupitelstva zvolení při volbě v r. 1927 - - 50, 51.

Členové obec. zástupitelstva zvolení při volbě v r. 1931. - - 66.

Členové prvního revolučního Národního výboru 1945 - - 97,

Členové doplněného revolučního národního výboru - - 106.

Členové N V. zvolení při volbě v roce 1954 - - - - 165.

Členové N V zvolení při volbě v roce 1957. - - - 197.

Členové N V zvolení při volbě v roce 1960. - - - 228.

Členové Základní organizace zemědělského družstva - - 118.
140, 141, 147,

Členky ženských skupin - - 127.

Členky divadelního kroužku . . . 186.

Denisov Ivan ruský zajatec . . 31.
Divuček Mikoláš z Jemniště . . 1.
Jan z Dlouhé vsi . . . . 2.
Dosoyn Jan, kapitán na panství . . 4.
Dupáč Václav, předseda Svazarmu - 147.
Jiří z Dubé a Vízmberka statkář . . 2
Domy a pozemky v Župadlech
v roce 1787. . . . . 8.

Dr. Filip Štěpán lékař a osvětový
pracovník v Župadlech a okolí - 28, 94.
Filip Karel politický a osvětový
pracovník, 25, 26, 36, 51, 57, 60, 61, 93,
97, 106, 107, 124, 159, 165, 166, 215, 226, 272.
Filipová Marie, obětavá spolupraco-
vnice - - - - 205.
Fitlinger Zdeněk, předseda vlády - . . 96.
František Josef, císař Rakovský . . 15.
Dr. Franke Emil ministr - - . . 64.
Friedrich Šalamoun okres hejtman - 6.

Gottwald Klement president ČSR . . . 96.
110, 138, 148.
Habrman Gustav, ministr školství 21.
Habsburg Karel, císeř Rakouský - 17, 24.
Hájek z Hodětína a Jindřich Krahor
z Borku - - - - - - - 1.
Hájek Josef předseda JZD . . 127, 140,
141, 173.
Hálek Jaroslav, zbytkový statkář - 46,
47, 48, 52, 57, 62, 76, 101.
Havránek Josef mlynář a starosta - 144
Havránek Karel dělník. člen MNV 100.
Hanzl Karel, tajemník MNV. 267,
269, 270, 279.

Páter Havelka žím. katol kněz . . 25.

Havránek Matěj rychtář r. 1718 . . 6.
Havránek Matěj, velkostatkář . . 70.
Heřman a Adam synové
Kuneše Bohdaneckého - - - - 4.
Horák Josef předseda MNV . . 191,
267, 269, 277.
Horníček J. učitel z Drobovic . . 212
Hosák Klement poštmistr . . 39.
Hrádek František matrikář - 119.
Hyzrle Zikmund Eusebio, děkan - 6.
Hoštický Václav z Hoštic statkář 3, 4.
Chadraba Jan kovář a spol. členové
sociálně demokratické strany . . 226
Charošilov Ivan vedoucí sovětské
zemědělské delegace - - - - 126.
Chotouchovský z Vebovid Jan . . 4.
Jesenský Burián farář . . . 7.
Jirásek Alois národní spisovatel 21, 24.
Ipser Miloslav majitel cihelny . . 49.
Kadeřábek Jaroslav obchodník . . 76
Kašpárek Jan z Vebovid statkář - 4.
Karlík Leopold dělník a ostatní
vlastníci nově zrestaurovaných vil 199.
Kavánková Anna předsedkyně
odboru žen při MNV v Župadlech 224, 230.
Klouček Václav předseda JZD . . 130
197, 228, 230, 265.
Komberec Josef rolník . . . 147.
Krsovský kurát r. 1762 . . . 7.
Kuprijanová Bělošapková Marie
děkan agronomické fakulty VŠZ - 127.
Kuba Josef a ostatní osadníci
z Lipské kolonie . . . . 46.
Kudela Michael ze Žitenic . . . 202

Dr. Kvaček Jaroslav, předseda ONV v Čáslavi . . . . . 105.
Lankaš Václav domkař, člen rady MNV za stranu soc. demokrat. 100, 107.
Ledčar Jan statkář . . . 3.
Legionáři z první světové války - 27.
Lidová strana, ustavení v r. 1945 - - 107.
Linhart Josef, hostinský - . . 33.
Linhartová Anna selka r. 1758 - - 7.
Litvín z Tupadel, nástupce synů Načevoje II. na tvrzi v Tupadlech. - - - - 1.
Lukavičtí Pětr a Prokop z Lukavce seděním na tvrzi v Tupadlech r. 1533. - - 2.
Málek Václav major čáslavské posádky náš politický instruktor - . . . 252, 254, 257, 261, 262, 268, 273.
Marinkovič Stanislav srbský zajatec - 31.
Masaryk T. G. první president ČSR - 17, 18, 19, 21, 77.
Miláček Josef, Bárta Josef, Just Oldřich antifašističtí odbojníci - - - 90.
Meziřický Zdeněk z Lomnice prodejce dvora Kosobotky . . . . 3.
Musílek Antonín tajemník obce 93, 105.
Musilová Marie předsedkyně rady žen a členky ostatní - - - - 170, 197.
Müller Antonín venkovský písmák - 207.
Myšička Karel správce Osv. besedy - . 133.
Načevoj II. vladyka z Tupadel a vdova Adleta - . . . . 1.
Našek, Lev a Nikoláš bratři na tvrzi - v Tupadlech. . . . . 1.
Neustadtl, Reiman, Krása a Veselý Alex židovští obchodníci v Tupadlech . . 28.
Němečtí rytíři v Drobovicích . . 1.
Novotný Antonín president ČSR - 200.
Nováček Karel, člen obec. zástupitelstva 68.
Nováček Jaroslav účetní JZD. - 154, 172.
Osazenstvo Tupadel v r. 1654 a 1751 - - 8
Osazenstvo Tupadel roku 1843 - - 1900 a 1921 - - - - 35.
Pokorný Daniel Ondřej, administrátor v r. 1692 - . - . - 7.
Posádky vojenské v obci v r. 1914 - - 11.
Pospíšil Bohuslav osvětový pracovník v Čáslavi - . 145, 156, 157, 234, 252.
Pötink František Karel, hrabě - - 6
Marie Barbora z Pötinků rozená ze Sternberka - . - - 5, 6.
Plukovník Polák politický poradce - 222.
Jan z Polné syn Zbislava z Bračic - 1.
Pozemky panství Tupadlského r. 1787 - - 8.
Prášek Ferdinand poslanec - - 23.
Pražané a Táboryte - - Zničení - - kláštera v Drobovicích - - - 1.
Dr. Prchal prokurátor Okresního soudu v Čáslavi - - - . 208.
Procek z Tupadel r. 1457 - - - 2.
Profous František, padlí v boji o Prahu 105.
Profous Bedřich a spol. osadníci nově založené stavební kolonie v Lípách - - 46.
Profous Josef a spol. pokrokoví pracovníci ve věcech kulturních - - 30.
Dr Pošva šef v ministerstvu škol - - 198.
Průcha Václav malozemědělec poradce při parcelaci dvora v r. 1924 - - 36.
Průcha Jiří učitel antifašista - - - 100.
Princip srbský študent vlastenec - - 9.
Rokyta básník 10
Říha František rolník - - . 34.

Sänger Wilhelm německý baron na zbylkově statku v Tupadlech a jeho pomocníci správci dvora Svoboda Antonín a Dušek Richard . . . . . 91.
Sedmík J. konsul z Kabinetu ministerstva zahraničních věcí . . . . . 63.
Sklenář Václav, Říha Václav, Zajíc Jan, a Linhart Frant. vůdci katolického lidu . . . 30.
Sklenář Václav, Just Karel, Volkurtkova Ant. odbojníci proti Hálkovi Jaroslavovi . . 48.
Dr. Ing. Skřivánek Bohuslav ředitel Hospodářské školy v Čáslavi . . . 117, 139, 141, 197, 207, 238.
Snížek J. farář československé církve v Čáslavi organizátor české církve . . . 25.
Spáčil Jan prof. Učitel. ústavu v Čáslavi - 55.
Stehlík Eduard učitel kronikář . . . 26.
Stalin Josef předseda sovětů SSSR . . 117, 148.
De Suys Arnošt Ferdinand maršálek - 5, 6.
Svoboda rychtář v Tupadlech r. 1738 . . . 6.
Starostové v Tupadlech od r. 1873 až r. 1923 . . 58.
Studenický Jan z Paši Něvsi majitel menšího dílu tupadelských lánů a jeho poddaní . . 3.
Šenkapoun František statkář na Vovém dvoře vrátivší se z Rakouska . . . . 146.
Škrdle František archeolog v Čáslavi . . 156.
Šob Stanislav starosta obce v r. 1941 . . . 93.
Šourek Josef sládek pivovaru . . . 33.
Špetle Jan ml. z Prudic s manželkou Anežkou z Janovic . . . . 2.
Šrajbr K. pracovník výrobní zemědělské správy v Kutné Hoře. . . . . 277.
Švehla Antonín předseda vlády ČSR . . 68.
Terezianský katastr v r. 1751 . . . 7.
Tiksa Hynek z Čechtic na dvoře v Tupadlech . . . . . 2.
Trčková Marie Magdalena z Lobkovic na dvoře v Tupadlech r. 1627 . . 5.
Tirnová Hana předsedkyně sboru pro občanské záležitosti a členové . . 220.
Tusar Vlastimil předseda vlády ČSR - 21.
Učitelová Marie a jiné ženy z Tupadel, jež vychovaly více než pět dětí . . . 216.
Václav IV. král český . . . . 1.
Válka světová v r. 1914 . . . . 9.
Vacek Pavel rychtář v Tupadlech r. 1527. - 3.
Veselý Alois obchodník v Tupadlech . . 19.
Vilemovský opat Mikoláš Beneš . . . 2.
Winter Josef vlastník lkaleovských závodů v Tupadlech . . . . . 34.
Vlček Václav politický pracovník v ČSČ a kronikář . . . . 81, 82, 110, 116, 124, 130, 140, a 161.
Vojáci v Tupadlech za první světové války - 11.
Vrdský Eman zemědělec družstevník - 151.
Zahraniční odboj z 2 světové války - Dr. Beneš Eduard, Masaryk Jan, Gottwald Kl. a Zdeněk Nejedlý r. 1939 - 1945 . . . 88.
Zajíc Jan předseda MNV . . . 116 119, 125, 129, 132, 133, 135, 137, 140, 148, 160, 162, 168.
Zápotocký Antonín president ČSR - 149, 150, 199. - Zemědělské družstvo 118.
Žehušický Jiřík syn Jana Žehušického - 2.
Žehušičtí Diviš a Jan z Vestajova . . . 2.
Žehušický Bernard z Vestajova - 2, 3, 4.
Žehušický Václav z Vestajova, syn Bernarda - 4,

Obsah kroniky.

1 – První historické záznamy o Šupadlech z roku 1242 str. 1.
2. – Řád Německých křižovníků v Drobovicích . . . . . 1.
3. – Vladykové z Šupadel, seděním na menším díle Šupadel v roce 1278 až 1289 a dále od r. 1310 až do r. 1391 . . . . . 1.
4 – Další změny vlastníků na tvrzi v Šupadlech až do roku 1545 . . . 2, 3.
5. – Lid šlechtě poddaný – rychtář Pavel Vacek . . . . . 3.
6 – Žitenické kány a jich držitelé . . . . . 4.
7. – Václav Žehušický z Nestajova . . . . . 4.
8. – Cena statku s příslušenstvím a dvory sousedními . . . . 4.
9. – Prodej Šupadel městu Čáslavi 9/8. 1559. . . . . 4.
10. – Konfiskace majetku čáslavským po bitvě na Bílé hoře – a prodej Šupadel Marii Magdaleně Třečkové z Lobkovic . . . . . 5.
11. – Inventář dvora Šupadel v roce 1623 . . . . . 5.
12. – Konfiskace statku po Valštejnském spiknutí a jeho dar Arnoštu De Suys 1635. 5.
13. – Prodej Šupadel Barboře z Šötinků, rozené Šternberkové v r. 1676 . . 5.
14. – Popis panství (berní rula) – osazenstvo osmi obcí . . . . . 6.
15. – Osazenstvo Šupadel . . . . . 6.
16. – Spory s Čáslavskými v r. 1663. . . . . 6.
17. – Prodej Šupadel Kateřině Auersperské ze Šenfeldu v r. 1739. . . . 6.
18. – Protestanté na farnostech v Potčhách, Choteboři a Krchlebech – protireformace 6.
19. – Příjmy potěžského faráře – počet věřících . . . . . 7.
20. – Kurát Krchnovský udavač – – – Jiřík Bohatý ze Žludovic – protestant. 7.
21. – Vlastníci panství Žlebského a Šupadelského knížata Aušperská od r. 1754 do roku 1867. . . . . 7.
22. – Počet domů v Šupadlech v r. 1787 – – Majetek pozemkový – – – 8.
23. – Terezianský kataster . . . . . 8.
24. – Osazenstvo Šupadel v létech 1654 a v létech 1751. . . . 8.
25. – Vyhlášení první světové války 1914. . . . . 9.
26. – Báseň Rokyty – . . . . . 10.
27. – Vojenské posádky v obci – hlídky, přísaha . . . . 11.

Rok 1915.	28.	–	Nedostatek potravin – chlebenky	13.
	29.	–	Válečné půjčky – finanční tíseň Rakouska	14.
R. 1916.	30.	–	Rekvisice obilí a kovu – moučenky, cukřeny a t. d.	14.
	31.	–	Smrt císaře Františka Josefa I. – 21/XI. 1916.	15.
R. 1917.	32.	–	Stoupající drahota – šmelinářství	15.
	33.	–	Uzavření školy v Potěhách	16.
R. 1918.	34.	–	Srbští a ruští zajatci na pracích zemědělských	16.
	35.	–	Aprovisace, ketářství, mamon válečných zbohatlíků	16.
	36.	–	Čeští legionáři – Národní výbor v Paříži – prof. Masaryk – Dr. Eduard Beneš, slovák M. R. Štefánik	17.
	37.	–	Císař Rakouský Karel nabízí mír – Odpověď amerického presidenta Wilsona	17.
	38.	–	28 říjen 1918. – Svoboda po 300 leté porobě	17.
	39	–	(Oslava vítězství v Tupadlech	17.
	40.	–	Nedůstojný postup místní reakce při oslavě	18.
	41.	–	Triumfální návrat T. G. Masaryka do vlasti	18.
R. 1919.	42.	–	(Nespokojenost pracujícího lidu – bouře – pogromy	18.
	43.	–	Sbírky zlata a stříbra, na zlatý poklad republiky	19.
	44.	–	Činnost Československého červeného kříže	19.
	45.	–	Oslava svátku práce – 1 máje 1919	19.
	46.	–	(Oslavy Husoy na břehu Rubínka	20.
	47.	–	(První volby obecního zástupitelstva	20.
	48	–	Jména zvolených členů – Elektrisace obce	20.
R. 1920.	49.	–	Nucený pronájem šlechtické půdy	20.
	50	–	Volby do poslanecké sněmovny a do senátu	20-21.
	51.	–	(Zřizování Lidových knihoven	21.
R. 1921.	52.	–	První odvody branců – jich průběh	22.
	53.	–	Habsbuské nebezpečí – císař Karel v Maďarsku	22.
	54.	–	Reakce zvídá hlavu – Mobilisace	24
	55	–	Pokrokové duchovenstvo – náboženské reformy	24.
	56.	–	(Náboženské třenice – farář čsl. církve Snížek – kaplan Haveka	25.

R. 1921.	57.	Založení československé církve v Šupadlech	25.
	58.	Kronikář Stehlík Eduard odcházi - funkci přijímá Filip Karel	26.
	59.	Místní bojovníci za svobodu národa - legionáři	27.
	60.	Pryč od Žižma . . . Dr. Filip Štěpán hlasatel Volné myšlénky	28.
	61.	Kulturní boj v Šupadlech	29.
	62.	Dohoda mezi táborem pokroku a konservativci	30.
	63.	Katastr obce Šupadel v roce 1925	31.
	64.	Kmenové jméno obce	31-32.
	65.	Hostinec na návsi zřízeny ze stavby kostela	33.
	66.	Starý pivovar	33.
	67.	Z dějin Čáslavského okresu od Karla Cibulky	34.
	68.	Obyvatelé a počet domů v létech 1843, 1900 a 1921	35.
R. 1923.	69.	Volby do obecního zástupitelstva v roce 1923	35-36.
R. 1924.	70.	Parcelace dvora v Šupadlech v r. 1924 a v r. 1925.	36.
a 1925.	71.	Průběh parcelace - Směna s kmenovým jménem v katastrech obcí Bratčic a Přibyslavic	37.
	72.	Boj o zaplacení přídělu obce s místní reakcí	38, 39, 40.
	73.	Výpis přídělu obce a jeho cena	41-42.
	74.	Pronajem získaných pozemků	43.
	75.	Založení druhé socialistické strany - sociálně demokratické	44.
	76.	Obyvatelé nově založené stavební kolonie „Lípách"	45-46.
	77.	Zbytkový statek v Šupadlech - Jaroslav Hálek	46-47.
R 1926.	78.	První konflikt občanů s Jaroslavem Hálkem	48.
	79.	Cihelna p. Ignera Miloslava z Hostovlic	49.
R. 1927.	80.	Hasičská četa - Dohoda s hasičským sborem v Potěhách	50.
	81.	Volby obecního zástupitelstva 16 října 1927	50-51.
R 1928.	82.	Zvelebování obce - kanalisace	51.
	83.	Obec v těžkém sporu s Hálkem a jeho pád	52.
R. 1929.	84.	Kruté mrazy - velké škody na ovocných stromech	53.
	85.	Stavba váhy - kanalisace	53.

R. 1929.	86.	–	Musílek Antonín strážník a správce elektrického podniku	53.
	87.	–	Volby do poslanecké sněmovny a do senátu	54.
R. 1930.	88.	–	Další úprava návse a kanalisace	55.
	89.	–	Oslava 80 letých narození T. G. Masaryka	55-72.
	90.	–	Lidová knihovna – počet svazků	55.
	91.	–	Hospodářská krize – práce nouzové	56.
	92.	–	Příděl Tupadelské bažantnice Státním pozemkovým úřadem	57.
	93.	–	Z dob poroby národa – Z připravované knihy K. Cibulky	57.
	94.	–	Starostové obce od r. 1871 do r. 1923	58.
	95.	–	Textilní závody Adama Auerspeka v Tupadlech	59.
R. 1931.	96.	–	Boj o bažantnici. Státní ministři ve službách obce	60, 61, 62.
	97.	–	Doklady z bojů o bažantnici – Váhrada louka na Dolích	62, 63, 64.
	98.	–	Vývoj naší vesnice – náš pivovar – Z archivních záznamů K. Cibulky	65.
	99.	–	Nové volby obecního zastupitelstva dne 27 září 1931.	66.
	100.	–	Podpora chudých rodin	66.
R. 1932.	101.	–	Založení Sportovního klubu – Zřízení hřiště na louce	67.
R. 1933.	102.	–	Starosta Filip z práce vyřazen – výron krve do mozku	68.
	103	–	Švehlova lípa při domě P. St. Filipa	68.
R. 1934.	104.	–	Stavební kolonie zvaná „Habeš"	70.
	105.	–	Oslava 1 máje svátku práce	70.
	106.	–	Husova hranice na břehu Rubínka"	71.
R. 1935.	107.	–	85 narozeniny presidenta T. G. Masaryka	72.
	108.	–	Volby do Národního shromáždění a do senátu	73.
	109.	–	Zemřelí v Tupadlech v r. 1935.	73.
R. 1936.	110	–	Rozpočet obecní na rok 1936	74.
	111.	–	Hospodářské poměry – Obilní monopol	75.
	112	–	Přídělování potravních lístku nezaměstnaným	75.
R. 1937.	113.	–	Protiletecká obrana CPO. – Založení Hasičského sboru	
	114.	–	Jaroslav Hálek účastní se znovu veřejné činnosti	76.
			Úmrtí presidenta T. G. Masaryka. Báseň o jeho životě	77-78.
R 1938.	115.	–	Německé provokace – Mobilisace armády	80.-81.
	116.	–	Vlček Václav uvádí se co nový kronikář a vypisuje dobu německé okupace od r. 1939 až do r. 1945 a dobu poválečnou.	81.
			až do r. 1950.	82-85.

R. 1939.	117.	-	Vstup německé armády do našeho vnitrozemí	85 - 86.
až 1945.	118.	-	Nábor mladých na práce do Německa	87.
	119.	-	Pronásledování českého lidu v době okupace	88 - 89.
	120.	-	Hospodářské poměry v obci během okupace	90 - 91.
	121	-	Politický a veřejný život v době okupace	92, 93, 94.
1945.	122.	-	Panický ústup německé armády	95.
	123.	-	Revoluční Národní výbor - program práce	96 - 97.
	124.	-	Události 5 května 1945	98 - 99.
	125	-	Práce v dalších dnech květnových	100, 101, 102.
	126.	-	Pupadly ve večerních hodinách 9 května	103.
	127	-	Zmatený útěk německé armády před rudoarmejci	103.
	128	-	První dny v osvobozené vlasti	104, 105.
	129	-	Konečné ustavení Místního národního výboru	108.
	130.	-	Rozvoj politického života v obci	106 - 107.
R. 1946.	131.	-	První volba Národního výboru	109 - 110.
R. 1947.	132.	-	Katastrofální neúroda v důsledku velkého sucha	111.
R. 1948.	133.	-	Události v roce 1948. - Parcelace dvora	113 - 114.
	134	-	Rekonstrukce pomníku padlých vojínů, zápis padlých v době okupace	116 - 117.
R 1949.	135.	-	Zřízení Matričního úřadu v zámku	118 - 119.
R 1950	136.	-	Založení Jednotného zemědělského družstva	118, 119, 120.
	137.	-	Rekapitulace všech událostí od r. 1945 do r. 1950	121, 122, 123.
			Filip Karel přebírá znovu službu kronikářskou	124.
R. 1951.	138.	-	Mírový pochod - Oslava 1 máje v r. 1951	125.
	139.	-	Delegace Sovětských kolchozníků u nás v Pupadlech	126 - 127.
	140.	-	Průběh žňových prací v r. 1951	128.
	141.	-	Vesnické divadlo z Prahy	129.
	142.	-	Školka mateřská	130.
	143.	-	Založení Státní traktorové stanice - Vývoj JZD.	130.
	144.	-		
R. 1952.	145.	-	Kulturní život v obci počátkem r. 1942	131.
	146	-	Další kulturní podniky - Výstavba obce	132.
	146.	-	Jarní práce v polích - počasí	133.

R. 1952.	147.	—	Oslavy 1 máje a výročního dne svobody národa . .	134-135.
	148.	—	Kulturní život v obci v letních měsících . . .	136-137.
	149.	—	Průběh žní u JZD . . . Hektarové výnosy . .	137.
	150.	—	Přednáška Dr Skřivánka z zájezdu do SSSR — Zápotocký v Moskvě	137-138.
	151.	—	Vývoj našeho JZD od počátku až do konce r. 1952 . .	140, 141, 142-3.
	152.	—	Vodní toky . . . Dubí mlýn, kresba odbor. učitele s Pospíšila .	144-145.
R 1953.	153.	—	Novodvorský statkář Šenkapoun František . .	146.
	154.	—	Vstup dalších samostatných zemědělců do JZD . .	147.
	155.	—	Úmrtí vůdce ruské revoluce Josefa Stalina a brzy na to — prezidenta ČSR Klementa Gottwalda — Odezva v Šupadlech -	148-149.
	156.	—	Nově zvolený president Antonín Zápotocký — První máj 1953 .	150-151.
	157.	—	Finanční reforma	152.
	158.	—	Kulturní život v obci - besedy, divadla . . .	153.
	159.	—	Celoroční hospodářské výsledky JZD - hektarové výnosy .	154-155,
	160.	—	Náveská brána - Výkres inspekt. Bohumila Pospíšila -	155-156-157.
R. 1954.	161.	—	Stavební ruch - veřejná schůze - diskuze . .	160, 161, 162.
	162.	—	Ceny spotřebního zboží v době současné . .	164.
	163.	—	Volby do místního, krajského a okresního národ. výboru - projevy na schůzi voličské	164, 165, 166.
	164.	—	Veřejná schůze lidu — volba předsedy MNV a komisí	167-168.
	165.	—	Stavba podílových domků - Nespokojenost stavebníků . .	169.
	166.	—	Hospodářské výsledky našeho JZD v r. 1954 . .	172.
	167.	—	Divadlo - besedy - veřejné schůze	173-174-175.
R. 1955.	168.	—	Oslava 1 máje — Slavnostní projevy ve výroční den — osvobození národa ze jha fašismu . . .	177-
	169.	—	Divadlo - posvícení - beseda o zájezdu do SSSR .	180-181.
R. 1956.	170	—	Přednáška o druhé pětiletce	182-183.
	171.	—	Družstevnické doplatky	183.
	172.	—	Oslava Mezinárodního dne žen Dr. Bukalová . .	185.
	173.	—	Přednáška — XX. sjezd Komunistické strany SSSR .	185.
	174.	—	Svátky velikonoční - vzpomínka zašlých dob . .	185.

R 1956.	175.	-	Místní ochotníci - divadlo	186.
	176.	-	1 máj - počasí	186.
	177.	-	Dětský karneval 3 června	187.
	178.	-	Oprava zámku - Brána náveská	188.
	179	-	Výstavba rodinných domků v nové kolonii	189.
	180.	-	Vývoj JZD v roce 1956 - Výnosy	190.
	181.	-	Pivovar v Šupadlech - dle Josefa Horáka	191.
R. 1957.	182.	-	Výstavba nového divadelního jeviště	192.
	183	-	Řesnické divadlo z Prahy	192.
	184.	-	Oslava Mezinárodního dne žen - Divadlo	193.
	185.	-	Přednáška o mezinárodní situaci	194.
	186	-	Úvaha o volbách	194 - 195.
	187	-	Soutěž tvořivosti - Zdravotní přednáška = divadlo	195.
	188.	-	1 máj - Večer hudby a zpěvu - Oslava 12 výročí svobody - opereta divadelního kroužku ze Želeč	196.
	189.	-	Volby do místního, okresního a krajského národ. výboru	197.
	190.	-	Místní divadelní kroužek - hra - Kalibův zločin	198.
	191.	-	Restaurace brány	198.
	192.	-	Úmrtí presidenta Antonína Zápotockého	199 - 200.
	193.	-	Volba nového presidenta	200.
	194.	-	Vánoce v r. 1957	201.
	195.	-	Konečné výsledky hospodářské našeho JZD - J.Ováček, účetní	201.
	196	-	Zaniklá tvrz a osada Žitenice	202, - 203.
R. 1958.	197.	-	Silvestr - divadlo - přednáška	204.
	198.	-	Počasí — Úmrtí zemy kronikáře	205.
	199.	-	Slavnostní schůze plena MNV - beseda - divadlo	206.
	200.	-	Historické záznamy o vývoji Šupadel - přednáška	207.
	201.	-	První máj - Alegorické vozy	208.
	202.		Vzpomínky na pád německé okupace	208.

1958.	203.	–	Počasí – Začíná se sklízeň obilí	209.
	204.	–	Veřejná schůze lidu – ref. Josef Augustin – Sklízeň – výnosy	210–211.
	205.	–	Posvícení – Vzpomínky kronikáře staré doby	211.
	206.	–	Svaz Českoslov. Sovětského přátelství – přednáška	212.
	207.	–	Dramatický odbor Kovolisu Vrdy – Vesnické divadlo z Prahy	213.
	208.	–	Svátky vánoční 1958 – Staré tradice	213.
R. 1959.	209.	–	Vítání Nového roku 1959	214.
	210.	–	Beseda s lidem. – Vzpomínky na dávnou minulost	215.
	211.	–	Oslava Mezinárodního dne žen – pionýři – tance lidové	216.
	212.	–	První máj – Alegorické vozy – hesla	217.
	213.	–	Místní národní výbor a socialisace naší vesnice	217.
	214.	–	Dětská slavnost na hřišti – Seskok letce padákem	218.
	215.	–	Vesnické divadlo z Prahy – Nedohledné dálky	218.
	215.	–	Počasí – – přednáška – Od Buzuluků do Prahy	219–220.
	216.	–	Otazka úplné socialisace obce	220.
	217.	–	Restaurace Domu kultury	221.
	218.	–	Dětské divadlo – – Dvě Maričky	221.
R. 1960.	219.	–	Nový rok 1960. – Úvaha o dalším vývoji našeho národ. hosp. života	222.
	220.	–	Reportáš – – – Chruščovova cesta Amerikou	222–223.
	221.	–	Vesnické divadlo z Prahy – – Jeho neúspěch	223.
	222.	–	Výroční schůze JZD – Zprávy funkcionářů – Splynutí adamovského zemědělského družstva s družstvem Tupadlským	223–224.
	223.	–	Oslava Mezinárodního dne žen – 6 března 1960	224.
	224.	–	Kulturní odbor JZD – Divadelní představení ze Slezského života	225.
	225.	–	Přípravy oslav 1 máje – – Projev národní spisovatelky Jarm. Glazarové	226.
	226.	–	První máj – jeho průběh a vzpomínky starých dávno zašlých dob	226–227.
	227.	–	Patnáctileté výročí našeho osvobození	227.
	228.	–	Volby národních výborů a jich průběh	228.
	229.	–	Počasí – Úroda ovoce – Sklízeň obilí	229.
	230.	–	Výroční schůze Výboru žen – – Provolání O.N.V. v Kutné Hoře	230.
	230.	–	Význam knihy ve výchově mládeže	230.
	231.	–	Průběh slučování zemědělských družstev	231–232.
	232.	–	Otázka socialisace venkova – 5letý plán, J. Augustin. O svízelích v JZD	232–233.

R. 1960. 233. – Státní zájezdové divadlo - - Chléb a růže - Z života v SSSR 233.

234 – Svátky vánoční - Koleda . . . . 233.

235 – Vzpomínka na pušné doby první republiky - Vesnický písničkář Čech Josef - píseň o parcelaci . . . 234-235.

236. – Inspektor Boh. Pospíšil vzpomíná na první pozemkovou reformu - 237.

R. 1961. 237. – Počasí - Klidný vývoj našeho venkova . . . 237.

238. – Výroční schůze JZD. - Průběh loňského hospodaření - Úmrtí člena Z.N.V Fr. Skřivánka Bohumila . . 238-239.

239. – Schořovské zemědělské družstvo se slučuje s Tupadelským - 239.

240. – Sčítání domů a osob - - Tupadelské výsledky . . . 239.

241. – Březnové počasí - - Úprava návsi . . . 239.

242. – Mezinárodní den žen - Děti školky mateřské . . 240.

243. – Hokejový zápas ve Švýcarsku a naši fanouškové . . 240.

244. – Život těch nejstarších občanů obce . . . . 240.

245. – Ustavující schůze tří sloučených družstev . . . 241.

246. – První máj 1961 a 16té výročí našeho osvobození . . 242.

247. – Plenární schůze MNV - Zpráva o stavu zámku . . 243.

248 – Dětská slavnost na louce . . . 244.

249. – Slavnost předání nové zbrojnice sboru požárnímu . . 244-245.

250. – Vstup do žní . . . . . 245.-246.

251. – Slavná posvícení minulých dob - vzpomínky . . 247.

252. – Udržování památek a náš zámek . . . . 247.

253. – Veřejná schůze lidu - Mezinárodní situace . . . 248.

254. – Polní mlat . . . . . 249.

255. – Celkový přehled hospodářského politického a kulturního života v obci — Zánik pivovaru - Lidová knihovna . . 250-251.

R. 1962. 256. – Ochrana přírody - Čáslavská kotlina starých dob . . 252.

257 – Počasí - Nemoce . . . . . 252.

258 – Výroční schůze J.ZD - - Referát předsedy Josefa Augustina - Vývoj sloučených družstev - Hektarové výnosy - . . 252-253.

259. – Přednáška - - Ostrov Kuba . . . . 254.

260. – Veřejná schůze lidu - Mezinárodní situace - Naše poměry - 254-255.

R. 1962.	261.	–	Mezinárodní den žen – Průběh a závazky . . .	255.
	262.	–	Sport – Soutěž krasobruslařů v Praze – Odezva v Tupadlech	255–256.
	263.	–	Jarní počasí – Ženy a mládež o práci za slušný vzhled obce	256.
	264.	–	Nezutěšené poměry v našem JZD v současné době . .	256–257.
	265.	–	První máj a oslava 17 tého výročí osvobození . .	257–258.
	266.	–	Staročeské ostýčení máje	259.
	267.	–	Plenární schůze MNV. – – Zdravotní středisko . .	260.
	268	–	Kabaret – – Letem širým světem	260.
	269.	–	Veřejná schůze KSČ – Projev majora s. Málka .	261.
	270.	–	Slavnostní schůze KSČ – – O výhledech dalšího rozvoje naší socialistické společnosti	262.
	271.	–	Stojan u pomníku, zvaný pranýř . . .	263.
	272.	–	Beseda – Naše nová ústava z r. 1960 . . .	263.
	273.	–	Studená válka a její následky	264.
	274	–	Hostinec p. Ludvíka Želinky předán do správy MNV .	264.
R. 1963.	275.	–	Vánoce – Nový rok – – Zákaz shromažďování lidu .	265.
	276.	–	Krize na MNV v Tupadlech	265–266.
	277.	–	Výroční schůze K. SČ. – Politický projev předsedy Fr. Abrhama	266.–267.
	278.	–	Přehled vývoje našeho JZD v r. 1962 . . .	267.
	279.	–	Doplňovací volba na MNV za odstoupilé členy Kloučka a Sekota .	267.
	280.	–	Výroční schůze JZD – – Politický projev předsedy Augustína – a zhodnocení postupného vývoje v našem JZD . . .	268.
	281.	–	Mezinárodní den žen – heslo – „Ženám lásku – dětem mír". Projev tajemníka MNV Karla Hanzla	268–269.
	282.	–	Beseda o „Zákoníku práce" – Dr. Přehal . . .	269–270.
	283.	–	Veřejná schůze MNV – Projev tajemníka Hanzla – Závazky –	270.
	284.	–	Jarní práce v polích – – Výsadba stromů ovocných . .	270.
	285.	–	První máj – průběh oslavy – – 18té výročí naší svobody .	271.
	286.	–	Mezinárodní den dětí – – Slavnost na hřišti . .	272.
	287.	–	Zámek a jeho údržba	273.

R. 1963. 288. – Veřejná schůze K.S.Č. - Projev s. majora Málka z Čáslavi - „Mezinárodní situace" – Kenedi - Chruščov . . . 273 - 274.

289. – Práce žňové . . . . . 274.

290. – Veřejná schůze K.S.Č. – Průběh hospodaření JZD - v r. 1963. - Výnosy plodin . . . . . 274 - 275.

291. – Posvícení dnes a staré vzpomínky . . . 275 - 276.

292 – Veřejná schůze plena N.V. – Sloučení obcí . . . 276.

293. – Veřejná schůze N.V. - Naše poměry školské . . . 277.

294 – Štědrý den – Vánoce 1963 . . . . . 277.

295 – Úvaha o zrušeném pivovaru . . . . 277 - 278.

296 – Státní traktorová stanice a její vývoj . . . 278 - 279.

297. – Rejstřík osob a kolektivů . . . . . 281.

298. – Předzámčí . . . . . 298.

299. – Ukázka ženských a dívčích národních krojů . . . 301.

300. – Vzpomínka na Dr. Štěpána Filipa . . . . 303.

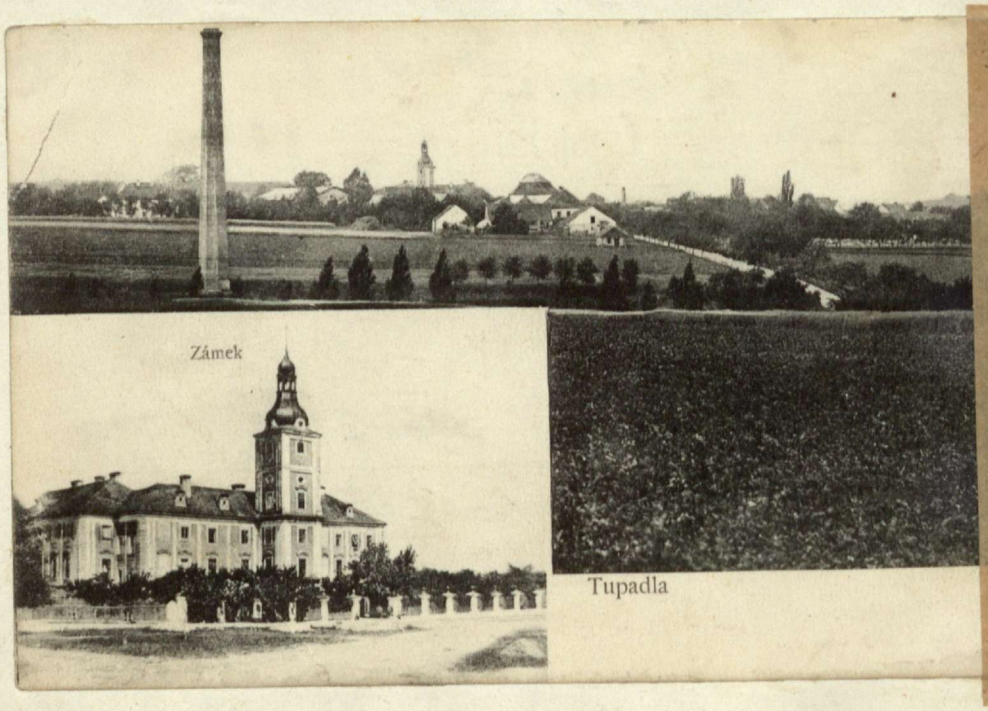

Pohled na Tupadly v dobách první republiky, od Kotěh z kopce.
Nahoře v levo ještě továrenský komín - upomínka na cukrovar a cihelnu.
Se zemí srovnán byl po převratě v r. 1945. - Dole - tehdejší předzámčí a zámek.

Závěr -

K osudu některých význačných osobností, o jichž působnosti jsme psali v této knize pamětní. Je to v prvé řadě osud Jaroslava Hálka, který v dobách první republiky tak výbojně zasahoval do politického a hospodářského života naší vesnice. Pak přišla doba německé okupace - . Jaroslav Vráček, nynější účetní v JZD a tehdejší zemědělský spolupracovník v obecním zastupitelstvu mi o tom vyprávěval: Němečtí okupanti Hálkovi statek v roce 1940 zkonfiskovali a dosadili na statek národní správu. Správou statku pověřili Antonína Svobodu, člověka dost nízké mravní úrovně, rodáka ze Žižkova v Praze. Obecní úřad měl tehdy kancelář v přízemí v zadním traktu zámeckém. Sám si pozval Svoboda Jaroslava Hálka k nějakému jednání. Něco Hálkovi nařizoval a ten se své vznětlivosti se prudce ohrazoval a Svoboda ho udeřil pěstí v obličej a rozbil mu brýle. Hálek se rozplakal a Svoboda odešel. Pak Hálkovu rodinu vystěhoval do hájenky ve Škovické bažantnici. Tím ztratila rodina Hálkova svou životní existenci. Hálek však na mysli neklesl. Vastala mu starost o výživu rodiny.

Ačkoliv byl téměř úplně nevidomý, vydával se i v zimních plýskanících za noci na nebezpečné cesty do pohorských vesnic, kde mu zůstalo trochu věrných přátel, kteří ho zásobovali potravinami. S plným batůhem na zádech, vyhýbaje se silnicím, plahočil se pak polními a lesními stezkami přes Tupadly a Potěhy k domovu. To byl ten nejnebezpečnější úsek cesty, neboť zde gestapáci často patrolovali. – Tak prožil celou dobu okupace. – – Po převratu se dožadoval vrácení zbytkového statku v Tupadlech a dokonce mi říkal, že očekával, že si s velkou slávou do Skovic pro něj přijedeme. Nepostřehl dobře vývoj událostí a neznal náladu lidu, horujícího pro parcelaci celého zbytkového statku. A tak se octnul znovu v těžkém konfliktu s místním národním výborem a veškerým občanstvem. Hálek spoléhal na Zemský národní výbor, kde získal nějaké zastánce. A tu v letních měsících r. 1945 vyšel dekret presidenta republiky Dr. Ed. Beneše o konfiskaci majetku všech zrádců a kolaborantů. M.N.V. byl toho názoru, že zásady dekretu vztahují se i na Hálka a zahájili akci na konfiskaci statku. Zemský národní výbor vyslal zástupce, aby celou záležitost přešetřil a se stranami sepsal protokol. Námi pozvaný zemědělský referent Okresního národního výboru nabízel Hálkovi značné odstupné. Hálek odmítl a trval na vrácení statku. Hájil se tím, že plnil dobře dodávky a vyzvídal své utrpení během okupace. – – Ve funkci předsedy M.N.V. prohlásil jsem do protokolu, že Hálek za první republiky zaujímal nepřátelský postoj k tehdejšímu vládnímu sistému, choval se hrubě k lidu na statku pracujícímu a také mu i Hitlerem vyhrožoval, statek protekcí získal agrární zrádcovské kliky, která v těžkých dobách národa – paktovala se s nepřítelem. Uvedl jsem celou řadu svědků. Hálkův právní zástupce Dr Starý zmocnil se u O.N.V. v Čáslavi tohoto protokolu a podal jmenem Hálka na svědky 90 žalob – v tom na mě deset pro urážky na cti. Došlo k soudnímu řízení. Náš právní zástupce Dr. Jarosl. Kvaček, předseda O.N.V. v Čáslavi, celé řízení rázem skoncoval. Navrhl soudu odklad řízení s poukazem, že na Hálka je podána také žaloba k Národnímu soudu v Praze a je proto třeba vyčkat výsledku Národního soudu. Soudce rád vyhověl a tím bylo soudní řízení navždy pohřbeno. Na statek byla uvalena Národní správa, ale spor se vlekl dál, až konečně v roce 1948. bylo rozhodnuto, celý statek rozparcelovat beze zbytku. – Hálek žil dál ve Skovicích. A tu jednou jel na kole do Čáslavi po silně frekventované silnici Vrdovské. Narazil na nějaké auto, silně se poranil a zemřel.

Zapsal Filip K., kronikář.

Připomínka k obrázku na pravé straně. – Z májových průvodů.

Vzpomínka na oslavy svátku 1 máje z dob první republiky. – Májové průvody. –
Tehdy nejezdily ještě autobusy a nebyla nákladní auta. Pochodovalo se pěšky.
Průvod vedený slavnou kapelou Václava Neckaře vycházel z Adamova, pochodoval přes Bratčice
a Poříčky, kde se připojovali tamnější manifestanti. První léta svobody to byly průvody
mohutné, budící respekt tehdejší reakce. V čele průvodu stanul před pomníkem
padlých vojínů v první světové válce. Hudba zahrála naši a slovenskou národní
hymnu, načež průvod pochodoval dál přes Drobovice na tábor lidu na náměstí
do Čáslavě, přeplněné nadšeným dělnickým lidem a pracující inteligencí.
Z čela pochodovaly vždy v čele průvodu ženy a dívky v národních krojích. –
Na náměstí v Čáslavi bývaly tři tábory lidu. U radnice národní socialisté – o kousek dále
ve středu náměstí sociální demokraté – a ještě dál za kašnou komunisté. - - - - -

Tak jak uvadla česká národní a lidová písnička – tak pominuly i národní
tance – beseda, čtverylka, dvořanka a švornosťenka – i valčík a polka jsou dnes vzácnosti.
Nahrazuje je hudba džezová a z tanců tango, bugy-bugy, twist a jiné tance, zavlečené k nám
ze Západu. A tak zmizel z našich oslav a plesů ženský národní kroj a u mužů čamara,
svižný žaket i frak. – Tak všechno na světě je pomíjející.

A proto v upomínku vkládám na konec této knihy paměti podobenku
našich žen v národních krojích při manifestaci májové.

Marie Filipová. - Str. 205.

Josefa Musílková - manželka tajemníka M.N.V.

Čáslavská organizátorka hnutí
social. žen M. Řípová.

Mu Dr. Štěpán Filip.

O jeho záslužné práci vlastenecké a osvětové je psáno na stránkách 28 a 94 této knihy pamětní. A tak ke konci ještě také něco z jeho života soukromého. - -
Byl statné vysoké postavy, temně kaštanových vlasů s bradkou krátce do špičky přistřiženou. Svobodný elegán, krasavec. Domácnost mu vedla pí. Anna Uyšičková - matka mé ženy. Byl výborný společník - miláček světa dámského. Rád zpíval, měl hluboký baryton a byl členem zpěváckého spolku „Hlaholu" v Čáslavi. I přírodu měl rád a v podzim, když se lesy žloutnoucími listy zazlatily, jezdíval na dlouhé výlety do hor a do lesů. I na Šumavu rád zajížděl a tam se vždy stavil u Černého jezera. Tam ho snad táhly nějaké tklivé vzpomínky na mladá léta - snad na lásku shrzenou - kdož ví - nikdy o tom nemluvil, i když v úzkém kroužku přátelském rád vypravoval nějaké příběhy ze svého života.
Koncem zimy roku 1944 šel za pozdního večera domu z hostince, kde si rád s pisatelem této vzpomínky zahrál nevinou hru v karty - zvanou „darda". U svého domu se smekl na náledí a klesl hlavou na led. Poranil se a asi za 14 dnů zemřel. Obvodní lékař p. Dr. Holub tvrdil, že to byl patrně záchvat mrtvice - -
Asi před dvěma léty sešel jsem se v Čáslavi s bývalým jednatelem „Hlaholu" panem Petrem. A ten mi vyprávěl: „Hlaholisté" splnili přání a poslední vůli Dr. Filipa. Tříčlenná deputace Hlaholu zajela s urnou Dr. Filipa na Šumavu ku břehu „Černého jezera". Všedli do lodičky vypluli na jezero a ponořili urnu s popelem Dr. Filipa v hlubinu Černého jezera.

Tupadly, 14 května 1964. -

Filip Karel,
kronikář.

Balada o duši Hlaholského junáka, Dr. Štěpána Filipa z Tupadel.
k 75 letému výročí čáslavského „Hlaholu" napsal prof. P-a.

„Dobrý den, panno Cecilko!"
klaní se svatý Petr.
„Mám já to s dušičkami kříž –
a býval jsem na ně metr!"

Přišel sem jeden Čáslavák –
a pořád by jen zpíval!
I jářku, ať by si hlaholil,
jen kdyby tím Boha vzýval!

Věřte mi, panno Cecilko –
chval duše Otce i Syna –
ten Štěpán, či Filip, či jak se zve,
je (odpusťte) jen samá psina.

On je tu zatím jen na zkoušku,
je teprv aspirantem,
a on vám celý boží den
jen zpívá a mele pantem.

Světců si mnoho nevšímá,
jen za světicemi pálí
a nejraději by nebeské
nám aranžoval bály.

Pořád ty sladké kornoutky –
a světice nám kazí!
A jaké on jim písničky
zpívává při malvazí!

Ony to po něm zpívají!
Dřív: „Tobě, Pane, sláva!"
Teď: „Sedí panna v komůrce
a věnec oplakává."

Už jsem si stěžoval „nahoře"
na všecky jeho svody,
„My, Petře", pravil Hospodin,
jsme jaksi ze staré módy."

„Dej mi s tím pokoj laskavě,
co do takových levit!
Zpěvák je to a mládenec –
no, musíš mu něco slevit."

„Prosím vás, panno Cecilko,
vy přece – jako dáma –
a s muzikanty umíte –
zaveďte protokol sama!"

Cecilka samá ochota,
i oddechl si Petr
a slunko nechal zazářit,
neb zapoměl doma swetr.

Zní zvony z dálky, zní i zpěv:
„Mé srdce tužbou hoří..."
a Cecilie v kornoutek
prstíky útlé noří.

V generáliích to neklape.
„Kolík?! – to možné není,
v tom nějaký bude Voronov
či čarodějné dění."

„Já zůstal jsem, prosím, junior,
já nedělal ze sebe tátu
a potom – bratr Rakušan
mě nepustil k principátu."

Já za dvou žil jsem Procházků:
ten první císařoval,
ten druhý – Pepek – častokrát
nám sólo prozpěvoval."

„Ba, slyšela jsem, slyšela –
vždyť v nebi rozhlas máme –
když v Sabat mater sólo pěl,
toho tu dobře známe."

I Smetanu zpívá a Biblické,
To prográmek bývá vděčný;
ale ten jeho Slovenec
je zkrátka jedinečný.

Po této milé odbočce
se vrátíme již k věci –
račte si udělat pohodlí,
je horko tu jak v peci.

Tak tedy, dobré přátele
dělají clara pacta –
vínečko bílé, či červené? –
než přehlédnu vaše akta.

Tak Filip: zpíval, verše kul,
moh mladíky do kapsy schovat –
dva body; toho tu můžeme
v smíšeném potřebovat.

„Až z Tupadel dochází – bodů pět –
smíšenou nevynechá – – –
tak, co to budu prohlížet?
Batůško, ten se tu nechá!" – –

Jde svatý Petr z procházky,
z oblaků déšť se lije;
pod jedním deštníkem svorně jdou
Štěpán a Cecilie.

„Taky jsem někdy hlaholil,"
" dí Petr, „a nebyl jsem břídil –
no ale – tenhle Tupadskej,
ten nám to nebičko zřídil!!"